

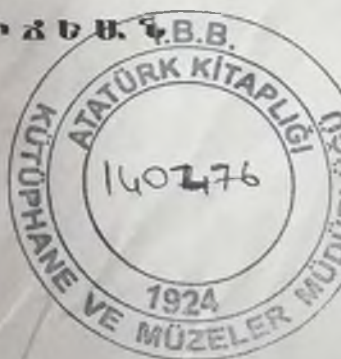

ԻՔԻ ՔԵՐՐԷ ՏՕՂՄՈՒՇ ԱՏԵՄԼԵՐ

ՂԱՅԷԹ ՃԱԼԻԳ ԻԼՄԻ ՎԷ ԲՈՒՀԱՆԻ
ՆԱԳԼԻՅԷԹԼԵՐ

Միւշկիֆի
ՄՐ. ՀԱՐՕԼՑ ՊԷԿՊԻ

Միւշկրճիմի
ՅՈՎՀԱՆՆԵՒՍ Ս. ԷՍԲԻՃԵԱՆ Վ.Բ.Բ.

ՏԵՐԻՍԱԱՏԷԹ

Կ. ԵՒ Մ. Յ. ՔԷՇԻՇԵԱՆ ՄԱԹՊԱԱՍԸ

1913

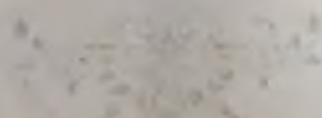
Let Blue Journals Disappear

THEY ARE THE ONLY ONE

OF ITS KIND

THE ONLY ONE

OF ITS KIND

THE ONLY ONE

Մր. Հարօյժ Պեկպի քարաճրնսան Ինկիլիզճէ լիսսանսա քեելիժ հեիլմիշ օյուպ, Մ. Ամերիգասա “Իֆի ֆերրէ օղմուշ ֆիմսէլէր,”¹ վէ Ինկիլքեր-րասա “Գըրըլմըշ Ձեօմէֆ,”² նսմըշէ մարուժ օյան ֆիքսայ՝ Էվրօֆա վէ Մ. Ամերիգասա յօգ ֆեպի շեօհրէք եքսիլինսէն 19 սեժա ֆիլլիյէքլի մըգ-սարսա քայ օյունմուշ Տըր: Միւելլիժ ի միւնա-լիյէն “Միսֆեմմեշ սուրէքսէ մալիմաք ը Քեշե-Քիյէ վէ իլմիյէնէ մալիֆ, գուվվէքլի զեֆեա սա-հիպի պիր Ինկիլիզ Նօվըլիսիժ (րօման եազան) Տըր,”: Էշպու ֆիքսայ պիր րօման սէյիլ, անճազ իլմի րուհ ը ինսանիյէ միսքեալլիզ պիր հսեր օյուպ միւելլիժին շախսի քեժքիշաքը նէքիճէ-սինսէ քահրիր հեիլմիշ սահիհ նազիյէքլէրսէն իպարէք սիր: Օ՝ Լօնսրանըն պիր մահալլէսինսէ մեաֆիւն, փեֆ Քենա վէ իսլահընսան ֆեամիլէն գաք ը իւմիս հեիլմիշ սեֆիզ աճեմլէրին հօմրիւն-սէն պահս հսեր: Ասեմ՝ ինսանի մախլուզըն օ սերեճէ քեսեննի հեպիլսիլինի իսայալ եքսիլինսէ քիլլէրի իւրփերիր, լաֆին անլէրին պու հսնա հօմրսէն քեֆմիլէն խեղաս օյսուզլարըն օգուսու-ղումուզսա քեհալլիւր վէ քեշեֆֆիւր եքմեմեֆ միւմֆին սէյիլ սիր:

¹ Twice Born Men, ² Broken Earthenware.

Պու ֆիքսացսա «Խելաս օրսում», ֆելիմենսի-
նին զիֆրի յօգ կելեննեֆ սիր: Խ. Օ. (Խելաս Օր-
սում) 1865տե Լօնսրսա Մր. Պոքի եէսիլլե
պէս էլլէսի: Իշպու օրսունըն ազարար պիր զե-
ման սերիսօշ, խըրսըզ, ախլագըզ վե էմաալի
հարաֆէքսէ պուշունու պ մուսխիւերէն թէվպէ
էքմիշ ֆիմսելէրէն իպարէք սիր: Խելաս Օրսո-
ւումուն միանքեսիպլերինէ՝ օրսու մեմուրլարնա
վերիլէն «Միրալայ», «Պին պաշը», «Միլլագիլ»
վե էմաալի քապիրլէր սախի գուշանըլնագսա
սըր: Պու Վըրգա՝ միկպէրէն զիյասէ մէյիսանէ
վե գազիւօլարսա, ճանի, պէֆրի վե սարիզլէր
արասընսա, էվի վե թեալլիշ վասըքասը օլմա-
յան սվարէ ֆիմսելէր միյանընսա իշլէյիպ, ան-
շէրի Քրիստոսա կէքիրմէյէ սայ էսերլէր: Իշրէթի
թէրֆ էքսիրմէֆ, միհքաճիյնէ քաամ վե իշսիզ-
լէրէ իշ պուլմագ վե սաիր պիր յօգ քարիզլերլէ
ֆէնսի սիշկիւն հեմճիկպլերինէ էարսըն էսեր-
լէր: Չօգ տեմա սօգազլարսա չալղը չալարագ
էհալի պիրիֆսիրիպ մէյսան էերլէրէ վագ վե
շէհասէք էսերլէր: Պու հարաֆէք տիւնեանըն չար
ճիհէթիկնէ ինթիշար էլլէմիշ սիր: Օրսունուն էլ-
էէվմ 4,000 շիպէսի վե 13,000 մեմուրիյնի վար
սըր: Իշթէ պու ֆիքսացսաֆի սեֆիզ ասեմլէր Լօնս-
րանըն պիր մահալլէսիկնէ Խ. Օ. աղ վասըքա-
սըլլէ թէվպէ էքսիլէր:

Սօն պիր գալ սենելէրէ կենճլերին՝ ֆիլի-
սէյէ վե տիկնէ տօղրու իպրագ ը պիւրոսէք էք-

մեսի վե հարքս նիշերինն Աղլսն վե մա-
նեվի աշեմին մեվմոսիյեքինե պիլե շիւպհե եք-
մեղերի՝ միլլեքիմիզին միւլիկերի իշիւն են ա-
զիւ պիր ենսիշե մուճիպի սիր: Մեշրոքիյեքին
գուհուրը, սախքե մեսենիյեքին քազիսի վե մե-
նամի ի շախսիյեյի քազիւյ եսեն եմնեպիլերին
մեմլեքեքիմիզե տուտուտ սեպեպիմսեն, կեմնշե-
րիմիզին՝ ախլազարզըզ, միւսփիւսք վե մասսի-
յունուդա մեյլալ վե միւսքեդրազ օղմաւր միլլե-
քիմիզին պադընսա միւքեամբին վե միւհիլիք պիր
ճերիհե աշմըշ Տըր:

Իշպու դաշեք միւեսսիր վե ճաշիւյ ի մերազ
փիթապը պիրքերճեմե մեյսան ը ինքիշարա գօյ-
մագսա իլի սաիզամըզ հեմճիմսիմիզե պու նօզ-
քա ի նազարսան իմա ի խըսմեք եքմեք սիր:
Զիրա պու հազիզի նազիյեքեր՝ ժըսզ ու ժե-
սասըն կիւրսապընսա միւսքեդրազ օղան կիւնահ-
ֆեարա իման վե իւմիս պախշ եսեր: Տիմի գուվ-
վեքե շիւպհե եսենե՝ պիւրհան վե շահիսլեր ի-
րան եսեր: Ճանշարըն խեղաւըյե ուղրաշան մուաշ-
շիւմ վե վաիզերիմիզե, լեյլ ու նիհար միւզքա-
րըպ օղան միւսիմ եվլաս փեսերլերինե, վե հա-
ֆեզա պեֆրի գեվճերիննի թեւսսի վե սեմահե-
քիյե միւքեեզզի օղան գեվճերեքե թեսեյլի, գուվ-
վեք, իշիւմ վե վահի նեմիս եսեր:

Քիթապըն պազը գըւնլարը իխթիսար, վե
պազը իշմի գըւնլարը ավամն ը նասըն անշա-
յապիլեճեյի շեֆե իմրադ օղունմուշ Տըր: Ապնամենին

եժեւարճնա վե նագլիյերին ռոհունա իր-
քիսսա շարքըյե ունունեն ալաս սուրեքսե քեր-
ճեմե եսիլմիշ սիր: Օյ մեշկուր մոհսւրրիւրին կե-
րեք լիսանճա վե կերեք եժեւարճա ժագիլեր վե
պեշադարը պնիլյե պաշգա լիսանա իժրադ ե-
սիլմեյե ճեհս եսիլմիշ սիր:

Բիքապըն են սօնրաքի «Զահիրի խայպէթ»
սերեյիկադը նագլիյերինին րեվիշի սիկերլերսեն
պիրազ ժարգը օյուպ մահալը ապիսինսեն ան-
շաշլիսըլընա նագարեն հալա օյ ասեմ քենսի
դար ի մուալլեն մեպեքինսե պնեն սեվաւ եք-
մեքսե պուրումսուդումսան սերճ եսիլմեմեսի միւնա-
սիպ կեօրիլմիշ սիր:

Մեմուլը քալիլիգ վե տուաւըգ պու սր
քի, սիւնեալա մալիւմ, ժեվգեյասե քահսին վե
քերդիպ ի ամնեյե մագհար օլան իշպու քիքապ
միլլեքսաշարըմըդը սախի չօգ միւսքեժիս գըլա-
ճագ վե չօգ ճանլարըն խեշասընա վասըքա
օլաճագ սր:

ՅՈՎ. Հ. Ս. ԻՍԿԻՃԵՍ.

Էքիգ Օյուզ, Բեասպ

Փետր. 23, 1913

ՄԻՒԷԼԼԻՖԻՆ ՄՈՒԳԱՏՏԵՄԵՍԻ

Պու. քիթապըն շամիլ օլտուղը աճիպ վէ շայր ի գապիլ ի տէրք մէվատարը գալէմէ ալըր իքէն քէնտիմոէ օլ գատար միւթէատտիտ վէ միւթէնէվլի թէֆէքքիւրաթ ու հիսսիյաթ ճերէ-յան էալյօր խոի քի, սպքի հէր պիր խաթվէտէ նօգթա ի նազարլմ' թէպտիլ օլմագտա խոի :

Լօնտրանըն զարպ ճիհէթինտէ հէման նա-մալիւմ պիր քէօշտէ մէսքիւն վէ պու քի-թապըն միւնտէրէճաթընը թէշքիլ էտէն պիր գաշ էտնա վէ ատի մախլուգլարըն նադլիյէթի' էօյլէ պաիս ի թէհայլիւր պիր հայաթ ք քուհիյէ պասթ էտէր քի, պիլա շիւպհէ ֆէյլէսօֆը, իճ-թիմա ի միւսլիհի, իլահիյունը վէ ճինաիյունը շաշրրըր Փէք իհթիմալ պիրի աիւշիւնէպիլիր քի, պիր ինսան Լօնտրա կիպի միլիօնլարճա սէ-քէնէսի պուլունան պիր փաթթաթը պիր ու-ճունտան օլ պիր ուճունատէք սըդըճա արաշ-տըրաճագ օլուր իսէ, էլպէթթէ պիւթիւն տիւն-եայը հայրէթէ միւսթէղրագ դըլան պիր գաշ ֆաճիր ատէմլէր պուլապիլիր. ֆագաթ շէհր ի մէղքիւրի էյի պիլէն պիրի անըն հէման պիր քէօշէսինտէ պիսսուհուլէ վէ սալթ պիր պա-գըշտա, պու քիթապտա թէրսիմ օլունան էֆրատ միսիւլլիւ պիր շօգ ֆէնա վէ տէնի ատէմլէր պու-լապիլիր :

Իւմ իւր պէշէր ատէմէրի եւ զլէրճէ ուսուլար-
տա թաանիֆ էաիպ հէր պիր սընֆ թաճթընտա
պինկէր վէ միլիօնլարճա ֆէրալէրի տէրճ էաէր .
ֆազաթ իւմին հալա եէթիշէմէտիյի պիր տաի-
րէտէ, հէր պիր ֆէրա պիր սընֆ թէշքիլ էաէր ,
հէր ֆէրաին քէնտինէ մախաուս մախֆի պիր թէ-
ֆէքքիւր ալէմի վար քի, հիշ պիր քէս օրայա
կիրէմէղ, տնր անլայամաղ :

Փրօֆ. Ուիլեմ Ժէյմս տէյօր «Գատիմ քի-
լիսէ վէ մէլհէպի ֆըրդալար միլէսիպիտի» տօղ-
րուտան Ալլահ իլէ միւլազաթտա պուլունարադ
քէնտի գուվիլէթլէրինի ալսղ էթաիլէր , ֆազաթ
հալը հաղըր քիլիսէ էֆրաաը՝ շախտէն Ալլահ իլէ
միւլազաթ էթմէյիպ ախէրլէրաէն քէնտիլէրէ
կէշմիշ օլան պիր տինի հայաթ , թապիր ի ախէրլէ
րիվայէթ կէօրէ եաշայօրլար» Իշպու քիթապտա
իզահ վէ իրաէ էաիլէն տիյանէթ՝ պու իրինճի
նէվաէն եանի րիվայէթ էսէրի օլան վէ էսքիմիշ
պիր տիյանէթ օլմայըպ , պէրաքս Յուր, Մէզամիր
վէ Խրիսթիյան Եօլճուլուղը նամ քիթապ-
լարտա մէվճուս օլան նէվաէն , զարիպ , նաֆըղ
վէ տիրի պիր տիյանէթ տիր : Շէօյլէ քի գարի-
յուն պու քիթապտա էսիր վէ մաղլուպ էաիլմիշ
ճանլարըն խէլաս , հիւրրէյէթ վէ հայաթ իշիւն
ճէհէննէմաէն գաշմալարընըն պիր միւճահէտէ-
սինի կէօրէճէք տիր : Պու էճլտէն Սիլինին աթի-
տէրի իպարէսի քիթապլմըղըն տիւսթուրու հա-
լինտէ ինթիխապ օլունմուշ տըր . եանի «Աթէշի

օլմայան հիշ պիր գալպ խալիս տէյիլ տիր վէ
կէրմի օլմայան հիշ պիր ֆաղիլէթ էմին տէյիլ
տիր» (*) :

Միւճիղէրէ տօղրու իմանալլըդ թէզայ-
յիւտ էթտիքճէ , էնկին վէ մէթրուք առէմլէրին
թէճտիտ ի գալպէ նաիլ օլմալըր իմրեանալը
գապիլինտէն առտ օլունմալտա տըր : Չիրքեսապ
իչինտէ տէպէլէնէն պիր պէքրինին գալալըրլըպ
պիր իշ պաշընա կէչէրէք առէմ օլապիլմէսինէ
վէ եախօտ ֆաղըր հալտէ միւսթէզըադ օլան
պիր աիլէնին Գանատայա հիճրէթ էտէրէք հի-
յէթ ի իճթիմաիյէտէ իհրաղը մէվզի էտէպիլէ-
ճէյինէ ինանըրը : Վէ լաքին պիր սէրխօշըն նա-
կեաճ իշրէթ արզուտունու զայիպ էթմէսինէ ,
եա տա հայաթըն էն ալա գըսմընը մահպուսի-
յէթտէ իմրար էտէն պիր ճանինին ափանսը
թէպաիլ ի մէպէք էթմէսինէ ինանմայը :

Իլմ իւլ էմրալ վէ իլմ ի բուհը ինաանի ի-
չին էն ֆէնա պիր առէմին թէվպէ էտիպ պիր
աղիլ օլմասը պիր միւճիղէ տիր , պէօլէ պիր
վագըայը իշիթտիյիմիպտէ օմուզլարըմըլը սիլ-
քէրէք «Սահիճ մի տիր» տէյէ պէյանը չիւպհէ
էտէր , եա տա օ պիր հիսքերիւս տըր տէյիպ տի-
յանէթին աղիմ գուվլէթինի ինքեար էտէրիլ :

Նէ տիր քեյպէ

Փրօֆ. Ճէյանին էֆրեսարընճա՝ «Թէվպէ էթ-

(*) No heart is pure that is not passionate , no
virtue i safe that is not enthusiastic.

մէք, թէճտիտ ի դալպէ նախլ օլմագ, ինայէթ
պուլմագ, վէ Խրիսթիյան էօմրիւ եաշամագ՝ այնի
վագըանըն ֆարդլը թապիրլէր իլէ իֆատէլէրի
տիր։ Շէօյլէ քի թէվպէ՝ թէպրիճի եախօտ
նախեաճ պիր ոտըլէթտէ վուզու պուլան պիր
սիլիլէ ի էֆալ տըր քի, ֆէրտ անտ մալիք օլ-
մազտան ազտէմ տէրունէն միւնգատիմ, եանլըշ,
տէնի վէ նամէսուտ օլտըղընա միւթթալի իքէն,
տինի էմր ի վագըլարը զապթ ու տէրք էթտի-
յինտէ միւթթէհիտ, միւսթագիմ, ալի վէ մէ-
սուտ օլտըղընա միւթթալի օլուր։» Պու քիթա-
պըն մագսէտի դարիյունա շու խուսուսը թէֆ-
հիմ էթմէք տիր քի, քէվպէ տէնիլէն էմր ի վագը
հէր նէ տէ օլտա, էսասէն Քէնա օլան պիր ասէ՛ի
էսասէն էյի պիր ասէմ գըլան եալընըզ վասը-
քա սր։

Թէվպէ տէնիլէն էմր ի վագըյա նէ իամ վէ-
րիր իսէն վէր, օ էօյլէ պիր շէյ տիր քի, ֆէրտտէ
սալթ պիր թէպրիլթ տէյիլ, իլլա անըն սիլլէ-
թինտէ պիր ինգիլապ հասըլ էտէր։ Թաղեիր էթմէզ,
իլլա եէնի պիր շախսիյէթ խալզ էտէր։ «Եէնի
տօղուշ» տէնիլէն թապիր պիր միւպալալա տէ-
յիլ, անճագ ֆիղիբի ալէմին պիր նէֆա իւլ էմրի,
պիր վագըասը տըր։ Ղայր ի գապիլ է իսլահ,
ֆաճիր առէմլէր թէվպէ էթտիլլէրինտէ զայյուր
ճանլար գուրթարընը օլուպ «Եէնիտէն տօղ-
տըղլարընա» միւթթալի օլույօրլար։ Թարսուսու
Սօղօս՝ Պօղոս բէսուլ օլույօր։

Նէ իլաճ , նէ Մէսպուտանըն գարարը , նէ ալի-
լազի պիր բիսալէ վէ նէ տէ պիր ինտանիյէթ փէրվէ-
րին թէտպիր վէ իճատլարը տէրունէն տէնի պիրինի
տէրունէն էյի պիր ստէմ գըլամաղ : Անճագ տիյա-
նէթ՝ պու միւճիզէյի իճրա էտիպ պէշէրիյէթէ
պարը կիրան օլան պիրինի պիր հէա ի մուամլէ-
նէթէ թէպտիլ էտէր : Ախէր պիր թարիզ Խօզ
վէ օլամաղ , իլմ պէօյէսի ատէմլէրտէն գաթը
իւմիտ էտիպ անլէրի «լայր ի գապիլ ի շիֆա»
ստտ էտէր : Պէօյլէսիլէրտէն փօլիթիզ աշինաս՝
«խայրսըղ» տէյէ էլ շէրէր , միւէսսէսաթը խայ-
րիյէ՝ «ֆախտէսիզ» տէյէ սորֆը նազար էտէրլէր .
գանուն՝ անը միւճրիմլէրլէ թասնիֆ էտէր , ֆա-
գաթ անճագ հազիզի տիյանէթ՝ պէշէրիյէթին
սիւփրիւնթիւսիւ ստտ օլունան սընֆտան գաթը
իւմիտ էթմէյիպ անա տէսթրէս օլուր : Չինւքի
էլան տիւնեւատա միւճիզէ վուգու պուրմազ տա
տըր : Փրօֆ. Ճէյմս պիր ախէր մուհարրիրտէն իս-
թիշատ էտիպ տէր «Պիր ճանըն թէվպէսինտէ
Ալլահըն իշինի , անըն մէնպա , թէմէլ վէ գըյ-
մէթինի վէ անըն մէնֆատաթ վէ էպէտի նէթի-
ճէսինի հիսապա ալըրսամ , թէվպէ պիւթիւն
մատտի ճիհանըն խիլգաթընտոն ղիյատէ իլահի ,
ճէլիլ պիր իշ տիր տէմէյէ ճէսարէթ էտէրիմ :»

«Նէնի տօղուշ»ըն պու լուհի սըրը՝ իճթի-
մաի միւսլիհ իշիւն շայանը նազարը տիզգաթ
տըր : Պու քիթապտա մուհաֆազա ի էմիլալ վէ
իպահը միւճրիմիյն իշիւն իթթիսաղ էտիլէն պիլ

ճիւմէ միւճազաթ ը դանունիյէնին՝ քէնաւի մազ ~ սէաինտէ ալէլէքսէր պօշա տիւշտիւյի վէ պէ ~ րաքս մահքիւմիւն ֆիքրէնի տահա զիյատէ դա ~ թըյաշտրորդը կէօրիւլէճէք տիր : Հալպու քի պու նէվ զահիրէն հայվանի , միւտհիշ վէ նէվմիտ ատտ օլունան պիր ֆէրտ՝ պիր ֆէվզէլատէ հէս ~ սասըդ իլէ մուհապպէթ վէ շէֆզաթա իճապէթ էտիպ տիյանէթին թահթ ը թէէսիրինտէ , էն ալի մէտէնիյէթին թալէպ էթտիյի հալ վէ մէվ ~ գիյէ վասըլ օլապիլիյօր :

էյէր հիւքիւմէթ՝ ճիւղի պիր կէրմի վէ իւմիտ իլէ սալթ ֆարզ վէ բէամիյէթ տույզու ~ տունտան չալըշան հապսիտնէ վաըղյարընը պէր թարաֆ էտիպ , ճանի վէ պէքրիլէրի խէլաս Օր ~ տուսընըն թահթ ը նէզարէթինէ վազ էթսէ , նէթիճէ մոթլադա տահա զիյատէ դանտաթպախշ օլուր : Զիւնքի խէլաս Օրտուսընտա օլանլարըն դըամ ը ազամը պիննէֆս մահպուսիյէթ շէքմիշ օլտըղընտան միւճրիմլէրին ուտուլ ը թէֆէքքիւրլէ ~ րինի վէ անլէրի իլզամ էթմէքիլին թարիդլէրինի տահա էյի պիլիլլէր :

Զանն էտէրիւմ չօդ քիմսէլէր պու քիթապը գըրաաթ էթտիքտէն սօնրա շէօյլէ տուա էտէ ~ ճէքլէր . «Նա Սլլահ , պիլճիւմէ մահպուս վէ մահքիւմլէրէ մէրհամէթ էյլէ» :

Պու քիթապտա փօլիալէրին խըտէմաթընըն չօդ օլտուղու , պու ճիւմէ իլէ տէ անլէրին մահ ~ պուսլարըն իսլահընա պախա օլաճադ եէրտէ անա

մանի օյստո գլարը զահիր օլաճադ տըր: Անլէր զէնկին-
լէրին աճէնքի, տոմա ֆուգարանըն ասուսու-
տըրլար :

Գէզա պու քիթապըն աճիպ նազ լիյէթլերինի
պատ էլ գրաաթ, գարիյուն՝ չօճուգլարըն իալա-
հաթը սէպալլէթտէն պէտ էթմէլի տիր էֆըքեա-
րընը թաստըդ էտէճէք տիր :

Լօնտրանըն հէր հանկը թարաֆընա կիթսէն
օլ գատար չօգ չօճուգլար պուլաճադսըն քի, ան-
լէր էվամիր ի աշէրէյի, հալասսը ակլադիյէնին
նուֆուղընը վէ էն ատի գավաիտ ի սըհնիյէյի
պիլէ ինքեար էտէն վալիտէյնին միւտհիշ թէէսի-
րաթը թահթընտա փերվէրտէ օլունմագտա տըր-
լար : Պու գատար պիսուշ սիւպեանը պէօլլէսի
ալչագ վալիտէյնին թահթըն իտարէսինէ թէրք
էթմէք, անլէրին ֆիդլէքի վէ ակլադի սըհնէթ-
լէրինի թէհլիքէյէ մարուզ գըլմագ՝ ալի վէ
նէճիպ իւլ էֆըքեար միլլէթիմիզէ նալայըդ պիր
նէսլփերվէրտէ էթմէք վէ թէրագգը թարիզի-
միզտէ ազիմ պիր էնկէլ պրագմագ տէմէք տիր :

Պիր զաղէթանըն պէյանընա նազարէն, Լօն-
տրատա պիր միլիօն ֆուգարա վար քի, անլէ-
րին թէայիւլչիւ իշիւն պիր վէ եա ակսէր թա-
րիգլէ 26 միլիօն տալէր սարֆ օլունմագտա տըր:
Խէլաս 0րտուսընըն տէտիյինէ կէօրէ օն պին-
լէրճէ ատէմլէր թէնպէլ, սէրսէրի պիր էօմր կէ-
շիրիպ տիլէնէրէք կէշինմէքտէ տիրլէր :

Լօնտրատա մէթրուք վէ սէրսէրի կէզէնլէ-

րին ատէտի թաղրիպէն 5,000 վէ պէօյիւք Պրի-
թանիատա 30,000 օլուպ պունչար սէպաւէթ-
տէն՝ միւսըմ, մէթրուք վէ հայվանի պիր հա-
յաթտա պէօյիւմէքտէ տիրլէր : Իմտի պու դա-
տար սիւպեանը , Աֆրիգա սիյահլարընըն ախ-
լագի միյարընտան պի նիհայէ տէրէճէտէ ալլագ
օլան վալիտէյնլէրին թահթը նուֆուզը վահ-
շիյանէսինէ թէրք էթմէք տօղրո՞ւ մը : Իշթէ
գարիյունա սարֆը զիհն էտէճէք պիր մատտէ :
Պու քիթապ շու իքի խուսուստա իշթիրաքը
հիսս ույանտըրաճագ—հապսխանէլէրին իսլահը ,
վէ ֆասիտ վալիտէյնին չօճուղլարընըն հիմայէ
վէ իսլահը :

ԼՕՆՏՐԱՆԸՆ ՊԻՐ ԳԸՍՄԸ

Լօնտրանըն պէօյիւր ճատտէլէրինին պիրին-
տէ զարպա միւթէվէճճին օլտուղունտա էն ֆէ-
նա սօգադ վէ էտնա շախսլարը շամիլ օլտուղու
էճլտէն փօլիսլէրէ չօդճա մարուֆ օլան պիր հէ-
վալիյէ կէլիրսին: Պու էնյի ճատտէլէրտէն կէ-
շէրքէն հէման արդատա պէօյլէ պախսի թէէս-
սիւֆ պիր գըսմըն պուլունտուղունու ասլա մէ-
մուլ էթմէզսին: Ճատտէնին հէր իրի թարաֆըն-
տա տախի Լօնտրանըն էն միւրէլլէֆ գօնադլա-
րընտան պաղըլարընը կէօրիւրսին: Սրապա վէ
օթօմօպիլլէրին միւթէվալիյէն կիտիպ կէլմէլէրի
վէ առէմէրին իզտիհամը ասլա էքսիք օլմազ,
հէր թարաֆտա ֆուդարանըն նազարը հասէտ
ու հասրէթինի ճէլպ էտէն զանի սէրվէթ կէօ-
րինիւր: Պու սօգադլարտան սօնրա տիւրքեան-
լար պաշլար: Պու տիւրքեանլարըն օրթասընտա
պիր թահթէլարղ շմէնտիֆէր սթասիօնը վար:
Պուրատա շամաթա, թէաֆֆիւն, չիրքեապ վէ
նափաքլըդտան կէչիլմէղ: Հաղէթա սաթան քիրլի
վէ փաշավրալը օղլանլարա՞ մը պադասըն, չիչէք
սաթան չիրքին գըզլարա՞ մը սէյր էտէսին. ար-
թըղ շամաթալը ախղ ու իթալարըն հիսապը եօդ:
Տէօշէմէ իւղէրինէ թօղ, քիր վէ սիւփրիւնթիւ
սաշըլմըշ: Եօլ իւղէրինէ աթըլմըշ օլան քեաղըտ

փարչաւորը, սիկարա ուճաւորը, քիպրիթ, փօր-
թուղալ դապուղլարը վէ սաչ իյլէրինէ պասա-
րազ կէզմէյէ մէճպուր օլտուրնէ: Բիւզկեար, սա-
ման վէ օթ ուֆանթընա դարըշմըշ թօղլարը
կէօղիւնէ սաթուրը: Պու գատար դաւապալըղը
վէ մէքուհ սօգաղլարտա պիլէ քիպար վէ նա-
զիք կիյինմիշ գատուն վէ էրքէքլէրին կէչիպ տէօն-
մէլէրինի կէօրմէքլէք տահա ղլլատէ հայրէթինի
մուճիպ օլուր:

Պուրատան պիր ատըմ իլէրի կիտէրէք տա-
հա սըգ վէ իլտիհամը պիր սօգաղլա տախիլ
օլտուրնէ: Իշպուլ չարշու՝ էքսէրի թաիֆէ ի նիսա
օլմագ իւզրէ, սէֆիլ, նափաք, ճանվէր պա-
դըղ էհալի իլէ տօլու տըր քի, անլէրին քի-
սէլէրինտէրի ագչէ կիւնահ վէ ճինայէթ գա-
ղանճ արը տըր:

Պու իլտիհամը թարիգի միւթէագգըպ
խոսսոսի պիր տաիրէյէ թէսատիւֆ էտէրիզ:
Իշպուլ տաիրէնին սօգաղլարընըն քիւրրէ ի հա-
վասը քիւլլէյէն ֆարգը տըր, շէօյլէ քի օրայա
կիրէն ատէմ նէֆրէթ էտէր. օլ հէվալինին
տէյիլ եալընըղ ստէմէրի իլլա պիզզաթ խա-
նէլէրի տախի սէնտէ շէտիա պիր հիսսի իս-
թիքըահ ույանտըրը: Եա Բապալի, խանէլէր
պիլէ մէլուն կէօրիւնիւրլէր. թուղլաւար, գա-
փուլար, փէնճէրէ չէրչիվէ վէ շէպէքէլէրի հէփ
քիւ իլէ գափլանմըշ տըրլար. նէրտիպանլար
աշընըպ դըրըմըշ, գափու վէ փէնճէրէլէր չափ-

շամբը վէ տէմիր չըպուգւարտան պաղըլարը չմ-
գարըլընը տըր. չիւհքի զավզա էսնասընտա պու-
չըպուգւարտան պաղըլարը չէքիլիպ սիւհն հա-
լինտէ իսթիմալ օլունուրլար իտի :

Պու ճիվարըն էրքէքլէրի սարիգ, եանքէ-
սիճի, քէմիք վէ փաշավրա տէվլիրէն տէլլալ
վէ չափղընլաչ օլուպ, նիսվան տալի պու տէնի
սէնաաթլալտա միւշթէրէք տիլլէր : Սէրիսօշ
օլարադ պու խանէլէրին պիրինէ տիւշիւպ գալ-
մըլ օլան պիր ատէմ՝ այըգաղընտա պիր էսքի
փիւսքիւ փաշավրա իլէ էվլինէ սալլվէրիլիր .
մէրգոււմ տահա խանէսինէ եէթիշմէզտէն պա-
գար քի քիսէսի, ճէպ տէֆթէրի վէ սաաթը
չալընմըլ տըր :

Կիշահի սապահլարը պու սօգաղլարտա էն
ղարիպ պիր մէնլարէ պասթ էտիլիր : Միւսթէ-
ճիրլէր պիր փաշար աչարլար : Տէմիր փարմադ-
լարըն պիր ուճուհտան օլ պիր ուճահատէք
քիւֆլիւ վէ չիւրիւմիւշ, սըրգաթ էթմէյի պիլէ
տէյմէյէն փաշավրալարտան իպարէթ էլպիսէլէր
ասըլըր : Գօմշուլար եաթագտան գալգար գալգ-
մազ, տահա թէքմիլ կիլինմէզտէն, մէճըուհ պաշ-
լարը սարըլմըլ փէր փէրիշան պիր հալտէ գօշուպ
տըլաղը կէլէրէք իշպու փաշավրալարըն տէհշէթլի
մէճմուսաընը կէօրմէք իշիւն քէնտի սիյահ
կէօղլէրինի այըրարադ ախպ ու իթայա սլալար-
լար : Չըսլադ չօճուգլար տա պու հիլէլի սէ-
նաաթա սէյր էտէրէք թալիմ օլունուրլար :

Էկէր պու պաշարը աչքդ, կէօղէրի ազ-
դըն, սաշարը տէօրիւք, հայրանի աղըղը, նա-
թէմամ կիյինմիշ թաիֆէ ի նիսայը կէօրսէ ի-
տինիզ, վէ էկէր անլէրին դապա վէ նափաք
սէօղէրինի խիթսէ խաինիզ, տէյէճէք խաինիզ
քի, ինսանի թապիաթ՝ դատիմ էն պարպար
զէմանտա պիլէ պու գատար էհվէն օլմամըշ
վէ օլամազ խաի : Ինսանիյէթտէն պաիա վէ
ինսան տէնիլմէյէ նաշարըգ մախուդլա՛ր :

Էրքէքլէր իշիւն շու գատարը տէմէք քի-
ֆայէթ էտէր քի, հէր առէմին սիմասընտա ու-
թանդաճըգ վար խաի, ճիւմլէսինին չէհրէսինտէ
տէ հիլէ, սըրդաթ վէ ֆէննպաղըղ դահիր օ-
լուպ քիմսէնին եիւղիւնէ պաղմուպա ճէտարէթ
էտէմէտիքլէրինտէն կէօղէրինի եէրէ տէքէր-
լէր խաի : Պու դահիրի ութանդաճըգտան միւս-
թէպան խաի քի, անլէր «Միւթթալի օլարադ
եանըշ, տէնի, նամէսուտ» խաիլէր :

Էրքէք վէ գարըլարըն ահվալը քէրիհէսին-
տէն զիյատէ առէմի տիւշարը տէհչէթ գըլան
շէյ՝ սօգադ տէօչէմէլէրինտէ օյնայան քիրլի
չօճուգլարըն քիւմէսի տիրա Միւթէտէննի վա-
լիտէլէր՝ գափու նէրաիպանլարընտա օթուրա-
րադ քէնտի պէպէքլէրինի տօսթլարընա մաղ-
րուրանէ կէօսթէրմէքտէ օլուրլար, նափաք
փարմադլարըյլէ սօղուն եանադլարընը օխշար-
քէն, պաղէն նաիեահ մասուլմըն աղըղնը շա-
փըրթը իլէ պուս էտէրլէր : Զօճուգլար 5—6.

սիննի թէճափուղ էթալըտէն սօնրա քեամիլէն մէթրուք տըրլար: Պունլար գատար քիրլի, ֆէնա կիյինմիշ վէ մէքրուն հէյէթլի չօճուղլար աալա կէօրմէմիշ իտիմ: Օլ հէվալիտէ պու չօճուղլարա «Գուղուգ դուշու կիպի պիթլի տիրլէր», թապիրի ումումի տիր: Եարալը վէ եանըպը չօգ չօճուղլար կէօրտիւմ: Վէ պապը չօճուղլար կէօրտիւմ քի սիմալարը եարա գապուղուհտան պաշգա պիր շէյ տէյիլ իտի:

Պու խանէլէրին օտալարը օլ գատար իղտիհամէ տօլու տըր քի, պիրի նակեան վէֆաթ էթսէ տէրհալ տըշարը նազլ օլունմալը տըր:

Պէօյլէսի մէքրուն սօգաղլարտա պէօյիլէն օղլանլար ճանիտէն զայրի նէ՞ օլապիլիւրլէր: Վէ եա տա դըղլար քէնտի վալիտէլէրինին մէսլէքի մուճիպինճէ փարա գազանմագտան պաշգա նէ՞ եափապիլիւրլէր:

Ատի պիր սիւալ էտէյիմ, լաքին հագիդի պիր շէշա իլէ, ճիտալիլէթլէ: Պէօյլէսի սօգաղլարտա պիղ օլսագ պիր քէօփէյին պիլէ եաշամասընա միւսաատէ էտէ՞րմիյիլ:

Իշթէ պու սօգաղլարա, լօնտրանըն պու գըսմընա, Խէլաս Օրտուսունուն զայյուր ալայը հէր կիւն վէ հէր Կիրակի կէլիպ թէճէմմիւ էտէրլէր: Պու պէօլիլիւն միւլաղիմի պիր գաշսէնէ մուգատտէմ կիւղէլ վէ նազիք պիր գըղ իտի: Մէրգումէ՞ պու էնկին խանէլէրտէ վէ-

Ֆաթ էտէն երբեք վէ գատընլարըն էօլիւմ եա-
թաղը հաճընտա չօդ տուա էյլէտի: Չօճուգլարա
տուա էթմէյի թալիւմ էթտի: Պիղզաթ մէյ-
խանէլէրէ կիրիպ, օրայը թէրք էթմէլէրի պա-
պընտա՝ հէյպէթլի չափղընլարը իլզամ էյլէտի:
Գէօշէ պաշլարընտա էն նէվմիտ գարըլարա եալ-
վարարադ նասիհաթ էյլէտի: Կիրակիլէրտէ ա-
ջըդ սօղադլարա վաղ էյլէտի: Միւսքիրաթ
իշթիհասըյլէ թէճէննիւն էտէն ստէմլէրին իւ-
ղէրինէ գափույը գափայըպ անլէրի տըշարըյա
պրազմտը:

Իշթէ պու քիթապտա միւնտէրիճ հիքեա-
յէլէրին միւճիղէլէրինի պու բահիւմ, ֆաղիլէ,
թաթըլ վէ աճայիպ գարընըն էմէքլէրինէ աթֆ
էթմէլի տիր: Պու ի. Օրտուսու ալայընըն (քի ան-
լէրտէն պաղըլարը մէրգուլմէնին շախսի բու-
հանի մէյվէլէրի տիրլէր,) կերմի, շէճաաթ վէ ա-
ճիպ մէսէրրէթի, միւսաիլէյհանըն թէէսիրինէ
համլ էտիլմէլի տիր: () պու տէնի սօղադլարտա
խալիս պիր գալպին զանպաղլարընըն խօյ բաի-
հասընը սաշմըշ տըր:

Պիր միւսինն պէրրի պիր տէֆա պու գա-
րընըն ֆօթօղրաֆընը պանա կէօսթէրէրէք «Ահ
էկէր պիրի սէմայա կիտէճէք օլուր իսէ, օ տա
Ալլահըն պու քիւչիւք մէլէյի օլաճադ տըր» տէ-
յու նիտա էյլէտի. մէրգուլմէյի «Մէլէք միւ-
լաղիւմ» թէսմիյէ էտէրլէր:

Փ Ը Ն Զ Ը Ր

Լօնտրանըն էն ֆէնա վէ էտնա պիր մահա-
լէսէնաէ Փընչըր նամ մէշուր պիր կիւրէշճի վար
խաի : Մէրգում վագթըյլէ փէք միւթէպէր ֆա-
ղաթ թէարիճէն թէտէննի էթմիշ օլան պիր ֆա-
միլետտա թէվէլլիւտ էթմիշ օլուպ պոյու գըսա ,
օմուզըարը էնլի , սաչը գըրմըզը , պէնլի սօլլուն
օլուպ , խարիճէն պաղըյարդտա փէք տիգղաթ
ճէլպ էթմէյէն պիր հէյէթի վար խաի : Վէ լաքին
կիւրէշճիլի խուսուսունտա մարուֆը ամմէ օ-
լուպ գայէթ մէշուր պիր փէշլիւան խաի :

Սէպալէթինտէ արապաճըլար արաւընտա
պէօյլմիւշ օլուպ անըն էն եիւքսէք մագսէտ վէ
նիշանկեաճը պէյն էն նա « փարմագ իլէ կէօսթէ-
րիլէն պիր կիւրէշճի » խնվանընը ալմապ խաի :

Զօճուգլուղունտա պիր գահրէմանա միւթէ-
ալլըզ պիր չօղ խասսիյէթլէրէ մալիք խաի խա-
տէ , հայֆա քի պու պիէմալ գապիլիյէթլէր
ֆէնա պիր մուհիթաէ ֆէնա պիր ճիհէթ վէ շէքլ
ալտըլար : Քիւշիւք իքէն խըրսըզըզա թէշէպլիւս
էտիպ , իք տէֆա օլարագ միլլէթ պապլէսինտէն
պիր էօրտէք վէ պիր պաշգա տէֆա աիւք-
քեանըն պիրինաէն պիր փաքէթ գումաշ չալտը :
Պու սըրգաթ իշին տէրաէսթ էտիլիպ գանուն
մուճիպլինճէ աիւշարը միւճաղաթ օլտու :

Փընչըր մէքթէպաէ տախի զապթը նաղա-
պիլ պիր շայիրտ խաի : Հիշ պիր մուպլիմ քէն-

տինին իւղերիննէ պիր կէօնէ իճրա ի թէէսիրանէ
պուլունամատը : Բէֆիդէրինին երգիւնն թաշ-
թախթալար ֆըրըատըպ , պիր վարաշէ անըրին
ճանընը արմադ խթէր խաի : Մէքթէպին պիրին-
տէն օլ պիրիննէ գօլթըարադ էնճամ Մէրիկիդօն-
տաքի ճիւմէ մէքեաթիպտէն թարա էտիլաի :

Վալիտէյնի՝ անըն պու թէմէյլիլաթը հայ-
վանիյէսինի զապթ էթմէք մադսէտիյլէ 17 սին-
նինտէ իքէն անը պիր եէրտէ դափուճուլուզա գօյ-
արլար : Ֆադաթ պու իշ տահա ղէյատէ քէնափ-
նին մահարիպ տույլուլարընըն նէշլ ո նէմա
պուլմապնա տահալէթ վէրիպ, օ պիր մէշհուր կիւ-
րէշճի հալինտէ քէսպ ի իշթիհար էյլէտի :

Վօրմիլուտ մահալէսինտէ 16 պէյլի կիւրէշ
վուգու պուլուպ ճիւմէսինտէ տէ քէնափ զալիպ
կէլաի : Ոլ ղէմանտա տիւնեալի տալլըատէլեր
մէյիտանէրին գօլթուլունտա խուտուսի կիւրէշ
մէյտանըպըր թէշքիլ էյլէյիպ , տտէմէրի կիւրէշ-
տիրէրէք էյլէնիլլեր խաի : Պիր կիւն մալիւմ ի
ամմէ մէշհուր կիւրէշճի էյգօթ իլէ կիւրէշմէք
իչիւն Փընչըրա տալթի կէլաի : Մերգում տու-
վէթի պիլ գապուլ մէյտանա աթըլար : 14 տէ-
ֆա ֆըրըանտըպտան սօնըա Փընչըր զալիպ կէլաի :
էյգօթ պունա իթիլըադ էտէրէք թէքըապ թու-
թուլաուլար, լարին իւշ տէֆա ֆըրըանմադլէ էյ-
գօթ եէրէ սէրիլաի :

Փընչըր պու ղալէպէ տայէսինտէ տէյիլ եալը-
նըզվարա, անճադ անընլէ պէրապէր աթըրլատէկեա-

Նըն թէ՛վէճճիւ հիւնիւ տէ գաղանըս չէօհրէթեապ
օրտու : Ոլ տէմ՝ գափուճու լուղու թէրք էտիպ լօրտ-
լար իլէ կէզէր վէ առէմլէր էօնիւնտէ եռմրուգ
սալլայարագ տէհչէթ սաշար իտի : Մէրգում պու
տէրէճէյէ վասըլ օրտուգտան սօնրա, Լօնտրատա
օլտն ախէր մալիւմ կիւրէշճիլէր իլէ կիւրէշմէյէ
մէճպուր իտի : Իմտի Լօնտրա վէ հէվալիսինտէ
փարմադ իլէ կէօսլթէրիլէն ճիւմլէ կիւրէշճիլէր
իլէ ֆարգըլ մահալլար վէ միլլի օյունլարընտա
կիւրէշիպ ճիւմլէսինտէ տէ ֆաթիհ չըպը : Մու-
ճիպ ի թէէսիւֆ ճիհէթի շու քի մէրգում պու
շաշաալը ֆիւթուհաթլարընտա չէյթանըն էսարէ-
թինտէ իտի : Ախէրլէրէ զալիպ իքէն միւսքիրաթա
մաղլուպ իտի : Չօգ քէրրէ կիւրէշ մէյտանընա
սէրխօշ օլարապ կիտէր իտի :

Պու փարլագ կիւնլէրին տէ ճէպի փարա իլէ
տօլու իքէն թէէհհիւլ էյլէտի : Այէթ միւքէլլէֆ
վէ մութանթան պիր խանէ իշթարա էյլէտի : Պիր
գաշ խըտմէթքեսարլար խթիխտամ էյլէյիպ պիր
արապա վէ պիր չիֆթ աթ պէսլէր իտի : Մէյր
մահալլարընտա զէնկիւնլէրլէ կէզիպ սէֆիհանէ
իմրարը էօմր էյլէր իտի :

Պիր էյամ սօնրա կիւրէշմէքտէն ալտըղը
փարա քէնտինէ տէվամի մէտարը թէայյիւշ օ-
լամայաճաղընտ գանի օլուպ, սէրվէթ ճէմ էթ-
մէք իշիւն պիր ախէր մէշղուլիլէթ ինթիխապ
էյլէտի : պու տէֆա թիճարէթ չէրիքլէրի վէ քէն-
տինին չէօհրէթի սայէսինտէ էվիէյի փարա գա-

զանաւր : Ֆապաթ թէորիճէն իշինտէ հիլէ , եա-
լան վէ էնկին փլանլար թէզասհիւր վէ թէհադ-
գիւդ էթմէրլէ օ քէնտի նամ ու շանընը զայպ
էյլէտի : Ֆապրը հալէ տիւշար օլտու : Ձէվճէ-
սի վէ թէալլիւպաթը քէնտինէ չէշմ ի հադա-
րէթլէ նաղար գըլմաղա պաշատըլար : Պու
ճիւմէ սէֆալէթ մէրգուումու տահա զիյատէ թէր-
զիլ էտիպ օ թէրրար պէ թէրրար հապսա իլգա է-
տիլտի : Վէ հէր չըղմասընտա աիլէսի թարաֆըն-
տան զիյատէ սօլուգ մուամէլէ վէ չէտիտ հա-
դարէթէ մաղհար օլուր իտի : 1904 Հոկտ.ինէ
գատար պիր սէնէ զարֆընտա 17 տէֆա սէր-
խօշըղը իշին մահըրում օլտու : Պու վազթտա
զէվճէսի Յիւնճիւ վէ սօն տէֆա օլարազ զէվճինի
թէրը էյլէտի :

Միւնֆէրիտ , ֆազիր վէ իւքիտէն զայրի պիր
չէյէ իշթիհասը գալմայան պիր աաէմին սէֆալէ-
թինի խայալ էտէպիլիրտինիլ : Մէշղուկիյէթի
սալթ գատէհ պօշալթմաղ իտի : Թաամ վէ սու-
տան զիյատէ իւքիյէ աճըղ հիսս էյլէր իտի :
Ճէսէտի էքէուլ(*) իլէ պէսլէնիր իտի : Մէյխա-
նէտէն մէյխանէյէ կէշիպ փարասըղ օլարազ իշէր
իտի : Էվլէճէ «պիրինճի կիւրէշճի» նամըյլէ էթ-
րաֆա սաշտըղը տէհչէթ վէ գօրգու սէպէպինտէն
մէյխանէճիլէր պիլ մէճպուրիյէ իսթէտիլինի վէ-
րիրլէր իտի : Վէրմէքտէն իսթինա էյլէտիլլէրին-

(*) Չօգճա իսպիրթօտան հասըլ օլան պիր նէվ
իշկի տիր :

տէ էզէն եռւմուղունու պիր տէֆա պաշարը իւզէրինէ գալարըրը խոր : Պէօյլէճէ քիմնէ քէնտինէ մուխալէֆէթ էտէմէզ խոր : Կէօղլէրինտէն ատէթա ճինայէթ տաչրյոր վէ ումումէն ազղընտա պուլունան քէլլմէ «էօլտխրիւրիւմ հա՛», խոր : Պիր վուրուչէ չօզլարը ետրէ սերէր խոր : Սէրլէթ ու շէօհրէթին սէմթ իւր ըտսընտա իքէն ամմէյէ նիճէ մուճիպ ի հայրէթ խոր իսէ , շիմաի անտէն զիյատէ մուճիպ ի խալֆ ու տէհշէթ օլմըշ խոր : Օլ զէման ատէմ խոր, ֆազաթ շիմաի ճանվէր քէսիլմիշ խոր :

Ֆիքրի սալթ պիր ճիհէթէ իշլէր խոր , եանի ըագը իշիւն փարա վէ չարէլէր պուլմագ , շիւնքի արզու վէ հասրէթի մէյխանէտէն մէյխանէյէ կիտիպ ալէտտէվում գատէհլէր պօշալթմագ , տիւշիպ ույոյանա գատար իշմէք վէ ույանաւըղընտա իսէ եանընտա տահա զիյատէ հազըր իշքի պուլմագ խոր : Պիր կիւն զէվճէսինին պիր ազրապատընտան 7 շիլին տօլանտըրըպ ըագըյա սարֆ էյլէսի : Պու հիլէյի զէվճէսի իշիթմէքլէ անըն տլէյհինտէ պիր թագըմ շէտիտ վէ հագարէթամիշ սէօղլէր սարֆ էյլէտի : Պու սէօղլէր Փընչըրըն սէմինէ վտարլ օլուպ մէրդուամու զազապ, իըշմ վէ ինթիզամ ըուհու իլէ մէմլու էյլէտի : Փընչըրըն զէմինտէ ըագըտան սօնրա էն չօզ սէվտիյի շէյ քէնտինին պէօյիւք օղլու խոր : Պիր կիւն մէգըիւր օղլան՝ փէտէրինի արայարա՝ մէրդումը պիր էնկին մէյ-

խանէ քէօշէսինտէ պուլտու : Փէտէր կէօղինիւ
գալարրոյ օղլունու , սէվկիւլիսինիւ Խէլաս Օր-
տուտունըն իւնիֆօրմասընը միւլէպպէս օլարադ
եանընտա տուրուր կէօրաիւ : Օղլու վիտէրինէ
չօգ բիճալալլէ իպրամ էյլէտի քի պու հայրանի
վէ տէնի էօմբինիւ թէրք էյլէյիպ ֆամիլէա մէ-
տուտիյէթի տաիրէսինէ տախիլ վէ Խէլաս Օրտու-
տունա աղա օլտուն : Օղլու հէր սէօյլէտիքճէ վի-
տէր հիճվրեարի քէլիմէլէրլէր իլէ անը մուգապէլէ
էթմէքտէ իտի : Փէտէր պիր իւղէրինտէքի էսքի
փիւսքի էլլիտէ վէ փէճմուրտէ հէյէթինէ պա-
գըյօրար պիր տէ օղլունըն փարլադ վէ քիպար
հէյէթինէ նազար գըլըպ «Պէն Սէլվէշքնիսք
(Խէլաս Օրտուսը ազասը) օլայըմ» տէյու իսթիհ-
զա էյլէմէքտէ օրտու : Էնճամ օղլու մէյուս օրա-
րադ վաղ կէչիպ կիթտի , վէ Փընչըր իպարէ ի
մէզքուրէյի միւքերրէրէն սէօյլէյէրէք պիր խայլը
էյլէնտի :

Պիր կիւն չօգ իշմիշ օլուպ փօլիս իլէ միւ-
նազապյա թուլթուլարադ հապս էտիլտի : Մահ-
պէստէ սուսուլլուգտան մուազլապ վէ գա-
ֆէսէ գօնուլմուշ ճանվէր կիպի փիւր զա-
զապ օլարադ Ալլահա լանէթլէր փիւսկիւր-
մէքտէ իքէն նակէհան պիր պանճա մուզիֆ
սէսի իշլիթտի : Պիր ալ տինլէյէրէք անլատը քի
Խէլաս Օրտուսու օրատան կէչմէքտէ տիրս Օլ
ղէման սէվկիւլիւ օղլու ֆիքրինէ տիւչիւպ շու
սէֆիլ վէ մուրտար էօմբինիւ օղլունուն

փարլապ. վէ միւրեճճա՛հ հալիլէ մուգայէսէ
 էլէյի՛նճէ, պիր տէ օլ թաշ գալլի էրէյէրէք
 օլ ճինայէթ սաշան կէօղէրինտէն սէլ կիպի
 ճէրէյան էլէյէն կէօղ եաշլարընը զապթ էտէ-
 մէյիպ, հիշ օլմալսա շու ալշապ էօմրտէն վաղ
 կէշմէյէ ճէհո էտէճէյինի վաս էլէտի : Իշթէ
 օլ զէման տէրուհինտէ մահֆուզ օլան հագիգի
 ինսանիյէթ վէ իլահի ունսուր դըյամ էլէյիպ
 անտէ տախիլի պիր մահարէպէ պէա էլէտի :
 Շու հալը փէրիշանիսինի, ֆէնա բիւֆէզասընը
 վէ միւսքիրաթըն քէնտինի թէրզիլ էլէտիյի
 տէրէքէլէրի փիշի նաղարտան կէչիբիպ տէրին
 պիր հիճապ վէ նէֆրէթ իլէ ա՛լս, օ՛ֆ էլէտի :
 Պու էնկին էօմրէ ֆաիզ վէ անտէն ալի պիր
 էօմր պուլունտուզուհու տէքք էլէյիպ տա-
 մարլարընտա հագիգի ատէմլիյին նապզէլէ-
 րինէ միւթթալի օլտու : Մահպէս քէնտինէ պիր
 մէյտանը մահարէպէ վէ պիր մէրթէպ օլտու :
 Էնճամ պու հալը էսէֆ իշթիմալընտան աշա-
 տէ ի սէր էթմէնին եալընըզ թարիգի գաթլը
 նէֆա օլաճաղընա գանի օլտու : Պինաէն ալէյհ
 շու մահպէստէն գուրթուլտուգտան սօնյա
 իլք ֆուրսաթ իլէ քէնտինէ հագարէթ էթմիշ
 օլան զէվճէսինի գաթլ էթմէյի, պատէհու պին-
 նէֆա տար աղաճընտան ասըլարապ շէօյլէճէ
 էօմրիւնէ նիհայէթ վէրմէյի թասամիմ վէ գա-
 րարկիր էլէտի : Արթըզ պու փլան ֆիբրինտէ
 մուայէն վէ մուգարրէր օլուպ պիր նէվ մէ-
 սէրրէթ հիսս էլէյօր իտի :

Պիր ալ սօնրա մահպէստէն աղատ էտի-
լինճէ տօղրու դատիմ ըիւֆէդասընըն եանընա
դօշտու, սէրմէսթ օլուպ, պիր լիրա տա էօտիւնճ
ալարադ մէգըիւր ագչէ իլէ պիր դամա, պիր
միգտար տա մէքիւլաթ իշթիրա էյլէտի : Վէ
սըչաղը կիղլէյիպ թաամ չըգընընը տա էլինէ ա-
լարադ ղէվճէսինին եանընա սու ի դաստ իլէ
կիթտի : Փագաթ քէնտի քէնտինի՝ էնկին էօմ-
րիւնիւ թէրք էթմիշ կիպի կէօսթէրիպ չըգըն-
ճաղըզը ղէվճէսինէ թագաթիմլէ սուլն թալէպ էյ-
լէտի : Մուախսէրէն եաղընտա իճրա օլունաճագ
օլան պիրչայը թէճէմիւլիւնէ պիրլիօտէ կիթմէյի
ղէվճէսինէ թէքլիֆ էյլէտի : Մէրգումէ իսէ դօրգու-
սունտան նաչի իթաաթ էտիպ ղէվճէյլէ պիրլիքտէ
խանէտէն տըչարը չըգտըլար : Պիչարէ գարը, պիւ-
մէյօր իտի քի գաթլ օլունապա կիտիյօրտը :

Սօգագտան կէչէրքէն պիր դափուտան պիր Սէր-
վէշընիսը (Խ. Օ. ազալարընտան պիրի) տըչա-
րը չըգարադ. «թէճէմիւլէ» մի կէլիյօրսունուլ »
տէյու սուպ էյլէտի : Փընչըր «խայր» տէտի :
Վագթըլլէ Փընչըրըն տօսթու օլուպ քինտի տէ
պէքրի վէ ղէվճէսինի տէօյէն պիրի իքէն չիմտի
թէճաթի գալպէ նաիլ օլմուշ օլան պու Սէրվէշ-
ընիսը Փընչըրա տէօնիւպ սուրէթ ի միւէասիրա-
նէտէ «Տօսթում» գալպինի Յիսուսու վէրմէտիքճէ
մէսուտ օլումաղսըն, պիւրսին քի Ալլահ սէնին
իչիւն տահա ալի պիր էօմր թէտարիք էյլէմիշ
տիր,» տէտի : Փագաթ Փընչըրըն ֆիքրինտէ ղէվ-

ճէսինն զաթլը պէհէմէհալ մուգարէր օլտու-
ղունտան տէնիլէնէ էհէմմիյէթ վէրմէյէրէք Լօ-
լունա տէվամ էյլէտի վէ հէման օրատուքի պիր
մէյիւանէյէ կիրտի, զարը իսէ գափուտա գա-
թիլինէ միւնթազըր իտի:

Բագըյը իշէր իքէն պիր տէ Սեյվէշշընիսքին
քէլամլարը ֆիքրինի ալթ իսթ էտիպ միւզթա-
րիպ օլմաղա պաշլատը: Անգարիպ պիր վահի
կէօրտիւ,—չու տէհշէթէնճամ փլանը կէօզ էօ-
նիւնէ կէլիպ պիր սանիյէտէ խոյալլանէսինտէ
կէօրտիւ քի, թամմ արղուսու մուճիպ բէֆիգէսի
մագթուլ վէ մուալսիւէրէն քէնտիսի տէ հիւ-
քիւմէթ եէտիյլէ իտամ էտիլմիշ, քէնտի տիւն-
Էատան, տիւնեա տա քէնտինաէն դուրթուլ-
մուշ, ֆագաթ եինէ տէ նաիլ ի սատտէթ վէ իս-
թիրահաթ օլմամըշ: Նէ էսէֆէնկիլ վէ նէ՛ էս-
րարէնկիլ պիր ֆաճիա ի միւէլլէմէ, իլահի՛: Սյնի
վագթտա տիւնեա օլ սէվկիւլլիւ օլլունու վար-
մագ իլէ իշար էտիպ տէյօր իտի, «Պու օ կէնճ տիր
քի, անըն վէտէրի՝ վալիտէսինի գաթլ էյլէտիյի
իշիւն ասըլտը»... օլ անտէ իւղէրինէ պատան
հիճապ տալղասը ալթընտա էզիլտի: Պու ճիւմլէ
մէնղարէ պիր սանիյէ միւրուրինտէ շիմշէք կիպլի
ֆիքրինտէ նագշ օլունուպ խոյալլընտա տիրի պիր
թարղտա թէրսիմ օլունտու: Պու վահիյլէ էօմ-
րիւնտէ իլք տէֆա իտի քի, քէնտի բէզիլ վէ
հայվանի մէսլէքի իշիւն հիճապ հիսս էյլէտի:
«Բէնճի բէնճինէ կիճիւ:», Գալպի թէհաճճիւր էյ-
լէմիշ վէ հայվան մէսապէսինէ թէտէննի էյլէ-

միշտ օլան շու մէյխօրըն հիճապ հիսս էյլէմէսի նէ՝
աճախպ պիր վազըա տըր: Բուհուն գուրու հիսս
սիյաթ փունարլարը նա՞սըլ օլուպ տա պէթէք-
րար նիւպէան էյլէտիլէր: «Նասըլ»ը պիլմէյիլ,
Փագաթ էտէնին քիմ՝ օլտուղունու պիլիրիլ:
«Սիզտէ կէրէք իսթէմէյի վէ կէրէք իշլէմէյի բի-
զասընա կէօրէ իշլէյէն Ալլահ տըր,» Փիլ. 2. 13:
Մէրգում շու սէրիօշ հայընտա տէրաւնի պիր
թէպէտտիւլաթա մազհար օլարագ մէյխանէտէն
շըզըպ զէվճէսիյլէ Խ. Օրտուսընըն թէճէմմիւինէ
կիթաի: Խըզմէթի մէզքիւրէնին նիհայէթմնտէ
վաըզ՝ թէվպէ էյլէյէնլէր իլէրի կէլսինլէր տէ-
տիյինտէ(*) էվվէլա մէյխօր Փընչըր իլէրի գօ-
շուպ տիլ չէօքէրէք «Աման եա Ալլահ, պէն կիւ-
նահքեարա մաղֆիրէթ գըլ» տէյու տուա էյ-
լէտի, բէֆիգէսի տախի պէրապէրինճէ տիլ չէօք-
միւշ խտի:

Փընչըր օլ հուղուրը իլահիտէ հիսս էյլէ-
տիյինի թարիֆէ աճիլ խտի: Հայաթը մաղի-
յէսի՝ իւղէրինտէն պիր թարաֆա տիւշտիւ: Փիքրի
իւղէրինտէն աղիմ պիր պարը կիրան բէֆ օլուն-
տու, քէնտինի հավա կիպի խաֆիֆ վէ չիչէք
կիպի վաք վէ մէսրուր հիսս էյլէտի: Տէրու-

(*) Խ. Օ. սընտա սայքի շաշմաղ պիր գախտէ տիր
քի, մինպէրին: Էօն թարաֆընա եազըն սյըրճա պիր
զանէփա դօնուլուր: Թէվպէ էթմէք իսթէյէնլէր կէ-
լիպ պու զանէփատա տիլ չէօքէրէք կիւնահլարընը
իգրար վէ Բրիստոսա ալէնէն թէսլիմ օլուրլար:

նինտէ մէսէրրէթ տուլլուլարը վէ իւահի պիր
իւմիտ պահար գուշլարը կիպի հէմահէնկ թէ-
րէննիւմէրլէ ուշուշմագտա խաիլէր : Փընչըր ար-
թըգ թէպէտաիւլ վէ թէճէտաիւտ էյլէմիշ , պիր
սէօղլէ եհէնի վնախշուգ օլմուշ խաի :

Պու թէպաիլլաթ անըն գօնչու վէ ըւփէ-
գասը իւղէրինտէ աճաիպ վէ աղիմ պիր թէէ-
սիր հասըլ էյլէր խաի : «Փընչըր թէվալէ էթմիշ»
խապէրի հէր մէյխանէ վէ գաղլինօ, հէր թէաթրօ
վէ սօգաղլարտա շալի օլտու : Հէր աղչամ վէ
հէր կիրակի Խ. Օրտուսունըն թէճէմիւլէրինտէ
հազըր պուլունսուպ իշթիրաք էյլէր խաի :

Փամիլէտաը մամուր վէ մէսուտ օլտու :

Զիյասէսի վար , Փընչըր պիր չօգ Խրիսթի-
յանլար կիպի շախսի խէլասըն մէսէրրէթիլէ էյ-
լէնէն վէ սէրմէսթ օլան պիրիսի տէյիլ խաի : Ա-
խէրլէրին խէլասընա չօգ արզուքէշ խաի : Կէշմիշ
էնկին էօմրիւնիւն շահիալէրի օլան ֆէնա գօնչու-
լարտան այրըլմալըպ ծնլար արասընտա պիր մի-
սիօնէր էօմրիւնի եաշատը : Մէշղուլիլէթինտէն
էսիրկէտիյի հէր պիր սաաթը վէ իզթիսատի
եօլլարլէ արթըրաղըր հէր պիր չիլինի ֆէնա ըէ-
ֆիգլէրինին խէլասը իշիւն սարֆ էտէր խաի :

Էփէյի պիր զէման սօնրա Փընչըրըն ճիատի-
լէթինէ գանմըլ օլան պիր խանըմ՝ մէրգումա
իքի ըէֆիգ իլէ պիր քիւշիւք արապա վէրիպ պու
եօլտա սէպղէվաթ սաթարադ թէայլիւշիւնիւ չը-
գարմասընա մուսլէնէթ էյլէտի : Իշ հէր նէ գա-

տար տա միւշքիւ խոր խոտ տէ, երնէ տէ պու-
հօլտա ֆամիլիատարնը տերէճէ ի քիֆայէտէ իտարէ
հոտէպիլտի :

Լաքին հօմր թէճրիպէտէն սալիմ տէյիլ
աիր: Ձէվճէսի թէտրիճէն խէլաս Օրտուսունտան
սօվուսու վէ զէվճինին հայաթ Ը ճէտիտէսինտէ
անա իշթիրաք Ը հիսս իպլազ էթմէքտէն ֆէ-
րաղաթ էյլէտի: Կէրչի զէվճինին իրթիտատ հոիպ
հսքի մէսլէքինէ բիւճու էյլէմէսինէ բաղի տէյիլ խոր
խոտ տէ, երնէ ախլազի փաքլըղընը հըֆլ էյլէյէրէք
շու ի. Օրտուսունտան քէֆ ի եհտ էյլէմէսինէ
արղուքէշ իաի: Ձիւնքի մէրգուլմէնին ազրըպա
վէ ահըպպաուը ըուհանի հայաթտան խօշլան-
մաղլար իաի :

Փընչըրըն գալպինի հիւզն ու քէտէրէ իս-
թիղրադ էյլէյէն տահա պէօյիւք պիր խօսսուս
տախի սէվկիւլիւ օղլունուն ի. Օրտուսունտան
չէքիլմէսի իաի: Փամիլեատա եալընըզ մէրգուլմ
սէյվէյշընիսք գալոր :

Գըչըն զայէթ շէտիտ սօղուգ պիր կիւնիւն-
տէ մէրգուլմ շէրէքլէրինին պիրի իլէ մահա-
լէլէրի կէզէրքէն օլ շէրէքի տէտի քի, «Փընչըր,
կէլ շու մէյլսանէյէ կիրիպ պիրէր գատէհ իշէ-
լիմ, իշթէ սօղուգտան տօնալօրըլ:» Փընչըր
«Խայր» տէյիպ մէրա տուրտու: Բէֆիզի պէ
թէքրար «Պիր գատէհտէն նէ օլաճագ, գըզմագ
իչիւն տիր, սէնին կիպի պիր ատէմէ պիր գատէհ
նէ թէէսիր հոտէճէք» տէտի: Փընչըր տիւշտիւ—

Եալընըզ գաւմըշ, ֆամիլեա սաաաթէթինտէն եի-
նէ մահրում հալտէ վէ հաւա տախի փէր սօ-
ղուգ օլմասը հասէպիյլէ մէրգում մաղլուպէն
պիր գասէհ իշտի: Իշէր իշմէզ գուրշունտան
վուրուլմաշ կիպի եէրէ սէրիլտի: Իշկինին ի-
շինէ գասաէն իլաճ մէզճ էտիլմիշ խտի: Բէֆիզի
կէօղտէն նիհան օլտու: Մէրգումու կէօրէնլէր
կէլիպ գալտըրտըլար վէ օ սէնտէլէյէրէք վէ տիւշէ
գալգա կիւճ հալ խանէսինէ վասըլ օլտու:
Պու հալը էսէֆիլթիմալը սէյրճիլէրտէն պազը-
լարընըն թէէսսիլֆիւնէ, պաղըլարընըն իսթիհ-
զասընա պատի օլտու: Օլ կիւն պաշգա միւսա-
հապէթ մաաաթէսի գալմայըպ պիւթիւն գալա-
պաղըրն աղլընտա «ֆընչըրըն թէվպէսի տէ-
վամ էթմէտի», իպարէսի թէքէրըիւր օլուն-
մագտա խտի:

Մէրգում խանէյէ կիշիպ տէրհալ սօնրա
իշ էլպիսէսինի թէպտիլ էթմիշ վէ Խ. Օրտու-
սունուն իւնիֆօրմասընը լապիս օլմուշ օլարադ-
տօղլու Խ. Օրտուսունուն սալօնընա գօշաու վէ
մինպէլին էօնիւնէ տիզ չէօքիւպ տուա էտէրէք
Ալահատան մաղֆիրէթ թալէպ էյլէտի: Նէ՛ ա-
ճաիպ պիր տմէշ «Ձիրա սալիհ եէտի քէրրէ
տիւշէր իսէ պիլէ եինէ գալգալ:» Միւմաիլէյհին
էօմրիւնտէ պու տիւշիւշ իւք վէ սօն օլտու:
Պու թէճըլպէ քէնտինէ հիլմիլէթ վէ իհթիյաթ
թալիմ էյլէտի: Խանէսի խալըլ քէնտինի րա-
հաթ պրագմայօր խտի, սաաաթէթ վէ սէլամէթի

անճադ գալարինտէ իտի : Հալա ի. Օրտուսուն-
տան մաաշ ալմայարագ բէֆիգլէրինին խէլասը
իչին սաաթլար վէ լիւալար սարֆ էյլէյօր :
Զօգ ճանլարը խէլասա կէթիբէմէտիյի իչին
մէսրուր վէ կիւլէճ տէյիլ տիր : Ճանլարտան
պաշգա պիր տիւշիւնկիւ մատտէսի գալմամըշ
վէ խէլասըքարընը «պօշ էլ իլէ» իսթիգպալ
էթմէք իսթէմէյօր : Պիւթիւն ինկիլթէրրայա մա-
լիւմ օլան պու կիւրէշճինին պուլունտուղու
թէճէմիւտէ չօգ գալապալըգ թօվլանըր : Պու
ազիւմ գալապալըղըն հուղուրունտա էսքի էօմ-
րիւնիւն տէնաէթի հադգընտա սէօյլէմէքտէն
ասլա չէքինմէյիպ անտէն սուրէթ ի աճիպէտէ
վուգու պուլան նէճաթը վէ քէնտինի եաշա-
տան Յիսուսըն քեաֆի գուվվէթինտէն պահս
էտէրէք քէմալը ճէսարէթլէ չէհատէթ էտէր :
Տէրունինտէ ճանլար իչին չէտիտ պիր նարը
չէֆգաթ մէվճուտ տըր : Տաիւմա միւլաշիւմ պիր
վէրտէ իլէ գօնուշուր : Կէրէք սիմասը վէ կէրէք
սիյրէթի սաքիթ վէ մուվադգար տըր : Տէրին
ըրմագլար սէսսիղ ագարլար : Հայաթը րուհա-
նիյէսի ամիգ վէ ճանլար իչին հասրէթի կէրմի
օլան պիր ատէմ :

Փրնչըր կիւրէշճիլիքտէ պիրինճի օլտուղը
կիպի իրիսթիյանըգտա տախի պիրինճի պիր
գահրիման թանըլմըշ տըր : Էթրաֆտա օլան էն
ալչադ ատէմլէրին պաղըլարընըն թէվպէսինէ
վասըթա օլմուշ տըր : Քէնտի իչինտէն էսիրկէ-
տիյի հէր պիր սաաթը, Օրտուտան մաաշ
ալմագսըղըն անըն իչինէ վագֆ էտէր, վէ
խահիլլէ հասրէթ չէքէր քի եիւզլէրճէ ճան-

լարը խէշասա կէթիրսին : Ալլահտան ուզագ վէ նամէսուտ ճանլար իշին վալիտէ գալպի կիպի միւշֆիգ պիր արզուսը վար տըր : Անը կէօրէն հիսս էտէր քի օ պիր եիւք թաշըմագասա տըր : Օ եիւք ճանլար եիւքիւ տիր :

Պիր կիւն մուգաստէմէտէ զիքրի կէշէն մէլէք միւլպպիմէ իիսթար էթտիմ քի ի. Օրտուսը պու աճաիպ աստէմի եէվմի թէայյիւշիւնիւ գազանմագտան գուրթարըպ հէր եէրտէ «Շէհատէթ էթմէյէ» ազատ պրագասա տահա էյի օլմա՞ղ մը : Մէրգումէ պունա ճէվապէն աթիտէքի պէյանաթտա պուլունտու «Շիմտի պէօյիւք թէճէմմիւլէրտէ արա սըրա շէհատէթ էթմէքտէ տիր : Իսմինին զիքր օլունտուղը եէրլէրտէ պէօյիւք գալսպալըդ ճէմ օլուր , շիւնքի օ պիւթիւն Խնկիլթէրրատա մարուֆ տըր : Փագաթ Օրտու՛ պիր ատէմին քէնտի աթիգ տէնի էօմրիւնիւն հիքեայէսինի պէր տէվամ նազլ էթմէսինի թէճվիզ էթմէզ . զիրա պու շէյ քէնտինի պաթըլ իֆթիլսար վէ խօտիէսէնտիյէ իմալէ էտէր : Վէ օ զաթէն քէնտիսի հայաթը ըրուհանիյէսինտէ կիւնտէն կիւնէ շէճիանէ թէրագդը էթմէքտէ տիր : Թէվպէ էթմէք տահա եիւքսէք պիր էօմրիւն անճագ եէնի պիր պիտայէթի տիր :»

Միւմաիլէյհանըն իֆատէսի ի. Օրտուսընըն պիր գուվլէ ի ըրուհանիյէ օլտուղունա տաիր եէնի պիր էֆքեար վէրմէ՞ղ մի :

Հ Է Ն Տ Ֆ ՈՒ Լ (*)

Տէփֆօրտտա միւթէպէր պիր ֆամիլեա մէս-
քին իտի: Մէքքիւր ֆամիլեանքն փէտէրի ին-
կիլթէրրաա էն ճէսուր, միւսթադիմ վէ էհլի-
յէթլի պիր աքէր օլուպ օրտուաա պիր զահրի-
ման իտի: Օրտույու թէրք էտէրէք փօլիս օլտու:
Աիլէսի մէսուտ վէ տինտար օլուպ չօճուզլար կի-
րակի մէքթէպինտէն կէրի գալմազլար իտի,
ազչամլարը խօշ թէրէննիւմէր էտէրլէր, պա-
զէն տէ մէզհէպի մաոտէլէր հազզընտա միւպա-
հասէ էտէրլէր իտի:

Ֆազաթ փէտէրին մէմուլին զայրի վէֆաթը
ադապինտէ ֆամիլեանքն թէպյիւշ մէսուլիյէ-
թինին պարը կիրանը վալիտէնին իւսթիւնտէ
գալտը: Մէրգումէ սապահլայըն փէք էրքէն իշէ
կիտիպ տար ազչամտա ալտէթ էյլէյէրէք էլին-
տէն կէլտիյի դատար էվլատլարընը մէսուտ գըլ-
մաղա վէ անլէրի իսթիգամէթ իլէ հազիգաթտա
փէրվէրտէ էթմէյէ զայրէթ էտէր իտի:

Պու հազիլիյէթին զահրիմանը օլան Ալֆրէտ
Նիքըլսըն իշպու ֆամիլեանքն պիր աղաար օլուպ
հէնուլ 14 սիննինտէ իքէն օրտույա տախիլ օլ-

(*) Միւէլլիֆ պու հազիլիյէթտէ օլան ատէմին իս-
մինի հիշ զիքր էթմէյիպ անճադ A Tight Handful իս-
մինի վէրիյօր, լաքին մէնպալնտաան անկլատըմըզա
հազարէն պու ատէմին ասըլ իամի Ալֆրէտ Նիքըլսըն
տըր:

տու : Օլ զէմանտա պէօլէ պիր նէվճիխն իշխն
օրտուտա պուլունմագ զայէթլէ միւշքիլ պիր շէյ
խաի : Անըն կիւճիւքլէրինտէն գուրթուլմագ ի-
շխն ատէմին պիր տէհա՝ վէ անըն մէղալիմինէ
մուգալէմէթ էթմէք իշխն պիր տէվ օլմասը ի-
ճապ էտէր խաի : Պինաէն ալէյհ պու գուլվէթլի
վէ միւֆթէիսիր կէնճ՝ իւր կիւնտէն անլասը քի
պու միւշքիլաթա գարշը պիղղաթ միւտաֆէտա ի
նէֆա էթմէլի տիր : Հէման պիր գաշ հաֆթա
զարֆընտա ըէֆիղլէրի կիպի եէմին էտէր , սի-
կարա վէ չքի իշէր վէ էյի միւնազաս էտէր պիր
քիմսէ օլմուշ խաի :

15 սիննինտէ իքէն իրլանտայա վէ 16 տա
Հինտիսթանա իրսալ օլունտու : Թալիմոէ զայէթ
միւսթաիտ վէ սէրի իւլ հարէքէ օլսւպ նէ գա-
տար տա չօգ պիրա իշտէ եինէ ասրա պիլտիրմէյէ-
րէք ասքէրի թալիմոէ իզհար օլունապիլիւր խաի :
Օլ զէմանտա ասաքիր միյանէսինտէ էն մուհլմմ
մատտէ ի միւպահասէ , քիմ չօգ միւսքիլաթ իշէ
պիլիւր , այնի վաղթտա հիշ միւթէէսսիր օլմամըշ
կիպի եիւրիւյէպիլիւր , եախօտ հաճիլլ վարթի
չօգ իշէպիլիւր կիպի շէյլէր խաի , վէ չօգ պիրա
իշիպ տէ սէրիսօշ օլմայան պիր քիմսէ հազիգի
պիր գահրիման վէ տիւշմէնին թօփ վէ թիւ-
ֆէնկինէ կէօյիւս վէրէպիլիւր տէյէ թէլազգի օ-
լունուր խաի : Իշթէ պիղիմ գահրիման Հէնտ-
ֆուլ մէզրիւր գապիլիյէթի իշխն մէշհուր վէ
միւֆթէիսիր խաի :

Յաղագթ պու կենճառէ տխեր պիր սաիդա
վար խտի քի պիրա իլէ իզնաիյէթ պուլամասառ :
Քէնտիսի տէ անըն նէ օլտուղունու պիրմէղ ի-
տի . անճաղ հիշ բահաթ տուրաճաղը եօզ խտի .
ղավղաճը խտի . զայլ ի դապիլ ի մուգավէմէթ
պիր ճինայէթ տույլուսըյլէ իհաթէ օլտնմուշ
խտի : Թապուրտա նիզա արար , զապիթ եա դօ-
մանտանա գարշը սէօյլէր , պու ճիւմլէ իլէ էն
կիւզէլ , միւթէճասըր , զայյուր , զէքի վէ էն
մահիր պիր նիշանճը խտի :

Քօնուրտա (Հինտիսթան) Խ. Օրտուսընըն ա-
րասընա տիւշտիւ վէ տաիմա տուա թէճէմմիւ-
լէրինէ կիտէր խտի : Պազէն իշմիշ օլուպ չօզ սէր-
խօշ հալինտէ թէճէմմիւլէրէ կիտէր վէ օրտա
բահաթսրլըզ չըգարանըր վէ միւսթէհզիլէրի
եումրուղըյլէ թէհախա վէ թազիր էտէր խտի :
Պու վէճհլէ Խ. Օրտուսունըն պիր նէվ համիսի
օլտու : Պու ճիւմլէ իլէ խըղմէթ ի մէգքիւրէյէ կի-
տիպ կէլմէսինին շու խայրը օլտու քի , Ալլահ ,
ճէննէթ , ճէհէննէմ հազգընտա տօնուգ պիր
թէսավիւր թէշքիլ էյլէտի :

Էնճամ Հինտիսթանը՝ կէլտիյինտէն չօզ զի-
յատէ ֆէնա պիր էօմը վէ մէսլէքտէ օլարազ
թէրք էյլէտիւ Վադաա թէրֆի ի բիւթպէ էյլէ-
միշ , օն պաշը օլմուշ խտի , վէ պիսսու հուլէ տա-
հա եիւքսէք մէրթէպէլէրէ չըգապիլիր խտի ,
ֆազաթ ալէտտէվամ իշմէսի , հայլանի վէ
ղավղաճը թապիաթը քէնտինէ ալիւմ պիր մու-
սիպէթ վէ էնկէլ խտի :

Ինկիլթէրրայա վասըլ օլտուղու կէճէտէ
գօվուշտան չըգըպ կիթաի, վէ սապահատէք
կէլմէտիյի իշխւն հապս օլունտու, մուախիսերէն
միրալայ քէնտինի պիր էյի թապիրտէն սօնրա
սալը վէրտի:

Իւշ այ սօնրա փօլիսի տարպ էյլէտիյի ի-
շխն պէ թէքրար մահպէսէ իլգա օլունտու,
վէ օն պաշըլըգտան նէֆէրլիյէ թէնլիլ օլունտու:

Միրալայ՝ պէօյլէ չօդ կիւզէլ, զէքի վէ
կէօքսիւնիւ գուրշունտան էսիրկէմէյէն պիր
կէնճի քեամիլէն մէթրուք պրագմապ իսթէմէ-
յիպ անա ախէր մէնֆաաթը վէ միւթէպէր
իշլէր վէրտի: Փագաթ կէնճ՝ հէր շէյտէն վազ
կէչսէ պիլէ րագըտան վազ կէչմէյէ րազի օլ-
մայարագ մէսէրրէթլէ վարթաի հէլաքա շի-
թան իտի:

Իքի տէֆա հէման հէման գաթիլ օլաճագ
իտի: Պիր տէֆա Մանչէսթըրտա ֆէնա պիր
գարը իլէ կէմիճիլէր միյանէսինտէ զուհուր
էտէն պիր միւնսղաայա միւտախէլէ էյլէյիպ,
գարընըն ֆէնա սէօլլէրլինտէն քէսպի հիտաէթ
էտէրէք հէման պօղազընտան սըգըպ ճանընը
չըգարաճաղը սըրատա, ասքէրլէրտէն պիրի եէ-
թիշիպ օրտու աշգընա մէրգումէյի պրագմասը
պապընտա անա իպրամ էյլէտի, վէ անը էլինտէն
ալտը մէզպուրէ սայքի էօլիւմտէն գուրթուլտու:

Ախէր պիր տէֆա, տախմա քէնտիսիյլէ կէ-
զէն պիր գըզըն սաիր պիրիյլէ րէֆագաթ էթ-

տիյինի կէօրտիւքտէ, միւնասիպ պիր ֆուր-
սաթտա մէրգոււմէյի գաթլ էթմէյի թաամիմ
էյլէտի: Վէ պիր միւնասիպ մահալտա գըզա
թէսատիւֆ էթտիյինտէ իւզէրինէ հիւճիւմ է-
տիպ մէրգոււմէյի եէրէ էօյիւ պրագըպ կիթտի:
Մուախիէրէն պէր հայաթ օլտուղունու իշի-
տինճէ ինանումատը:

Իննիհայէ պիր կիւն միրալայ իլէ նիզա
էտէրէր տաիրէ ի ապէրիյէյի քեամիլէն թէրք
էտիպ, վալիտէսինին խանէսինէ մութթասըլ օ-
լան պիր մէյխանէյէ գափուճու օլտու: Պուրա-
տա տախի սէրխօշըզը եիւզիւնտէն պիր այ
միրուրինտէ 5 քէրրէ ֆարզընտա սատագաթսըզ
պուլունտուղու իշիւն էնճամ պուրայը տա զավ-
ղա իլէ թէրք էյլէտի:

Պու աջատա պիր չօգ իշերէ կիրտի, լաքին
պէրրիլիյի վէ աթէշի էօֆքէսի սէպէպինտոն
ճիւմլէսինտէն տէ կէրի պրագըլտը: Նինէ տէ
հէյէթինտէ էօյլէ պիր ճալիպլիք վէ նուֆուզ
վար իտի քի, պիր մուհիմմ չըմէնտիֆէր մէր-
քէզինտէ փօլիպլիք խըամէթինի տէրիւհտէ է-
տէպիլտի:

Իշպու մէմուրիյէթտէ իքէն զայէթ հալիմ,
նաղիք, շիրին վէ տիւպէր շէհրէլի քիւշիւք պիր
գըզ իլէ նամգէտլէնտի: Վէ նիքեահ այլինին
ֆիլան կիւնիւն տաթ 11ինտէ իճրա գըյընա-
ճազը մուգարրէր իքէն ըիւֆէգասըյլէ մէյխա-
նէտէ քէյֆ վէ ճիւմպիւշ էթտիքլէրի իշիւն

կիւլվէյի անճադ սաաթ եարըմտա կէլէպիլտի . վէ խըտմէթ ի մէզքիւրէնին նիհայէթինտէ բուհ-պան կէլինէ՝ սէրխօշ զէվճինի իսլահ էթմէսի պապլնտա նասիհաթտա պուլունտու :

Արատան պիր դաշ այ կէշմիշ վէ փէտէր օլաճազը կիւնլէր թէգարբուպ էթմիշ իտի Պիր կիճէ իշինտէ սէրխօշ հալտէ պուլունտուլու իշին փօլիս միւֆէթթիշի քէնտինի թազիր էտիպ թէրբի խըտմէթ էյլէմէսինի էմր էյլէտի : Հէնաֆուլ տախի փիւր զազապ մէրգումուն եիւզլունէ պիր սիլլէ վուրարապ անը եէրէ տիւշիւրտի :

Կիճէ եարըսնտա հիտտէթլէ իսանէսինէ ավտէթ էյլէտի : Զէվճէսինի եաթադտան չէքիպ սօգապլարըն պիր ուճունտան օլ պիր ուճունա-տէք թա շաֆապ սէօքիւնճէյէ դատար ճէպը իլէ կէզտիրտի : Արթըզ հիտտէթինտէն պիր ճինս մէճնուն քէսիլմիշ իտի :

Իքի հաֆթա սօնրա պիր օլլան սէպէք փէտէրի օլաու : Պունտան էվվէլ արա սըրա էվտէ մէսրուր կէօքիւլիւր իտի, ամմա պուն-տան սօնրա դանը տէրունինտէ պէր տէվամ դաշնամադտա վէ էօֆքէսինտէն եանըպ թու-թուշմագտա իտի :

Զէվճէսի սօն տէրէճէ հալիմ, սիւքիւթ սապպուր վէ միւլայիմ թապիաթլը իտի . Թամմ մանատա պիր էվ իսաթունը օլուպ՝ կիւզէլ թաամ փիշիբիր իտի, զէվճինէ դարչը հիշ պիր իշթի-քէտտա պուլունմազ իտի : Մէրգումըն մէյլսօր-

լըդ, թէնպէլլիք վէ թէատտիլէրի իշխն տսլա
պիր իթիրազտա պուլունմայրպ, էօֆրէլէնտի-
յինտէ ասլա մուգապէլէ էթմէզ, հաթթա կէօզ-
լէրինտէն էյրի պիր պագըշ պիլէ աքս էթտիր-
մէզ իտի: Հէնտֆուլ չօգ վագթ քէօփիւրիւր,
վէ չօգ արզու էտէր իտի քի զէվճէսի պիր ազ
մըրրլտանսըն եա էյրի պիր պագըշ կէօսթէրսին
տէ, քէնտի տէ պիր եու.մրուգ էնտիրէրէք մէր-
գու.մէյի էօլտիւրսիւն: Լաքին արզուսընա նաիլ
օլամատը, թաշտան սէս չըգսա իտի դարըսըն-
տան սէս չըգմազ իտի, վէ մէրգու.մէ հիշ պիր
տէֆատա վուրմադա սէպէպիլէթ վէրմէտի:

Ձէվալլը զէվճէնին չէրտիլինի քիմ խայալ
էտէպիլիր: Տախմա քէնտի իշխն գաթլ օլունմագ
թէհլիքէսի վար իտի: Պու զալիմ ատէմ չօգ
քէրրէ սանտալիատա օթուրտըղը զէման չէշմ ի
հագարէթլէ զէվճէսինէ պագըպ «Սէնի պիր կիւն
էօլտիւրէճէյիմ, սէօզլէրիմի ֆիրրինաէ սազլա»,
տէր իտի: Պաղէն իշմիշ օլարագ կէլտիլինտէ
հէր կէօրտիւլիւնիւ գըրար աթար իտի, վէ կէօզ-
լէրի գան ֆիննանը կիպի օլարագ Այլահ իշխն
եէմին էտէր իտի քի, արթըզ զէվճէսինի սազ
պրագմայաճագ, պագէն կիճէնին եարըսընտա
պէպէյին աղլամասըյլա ույգուսսունտան ույան-
տըղընտա՝ պէպէք վէ վալիտէսինի գըշըն սօ-
ղուգ հաւասընտա պիլէ տիշարը գօվար իտի,
հաթթա մէրգու.մէյի գաթլ էթմէք գաստիլլէ
թագիպ էտէր իտի: Գա՛շ, գա՛շ քէրրէ, ա՛հ,

սէֆիլ գարը օլ ուղուն գըլ կիճէլէրինի ճիկէր-
փարէսիյէ քէօմիւրլիւքլէրտէ եա գօնշուլարտա
եախօտ սօգազլարտա կէշիրտի:

Ձէվճէսինէ էթտիյի կիպի պիննէֆս պէպէ-
յինէ տէ առաւելթ իլէ մուամէլէ էյլէր իտի.
աղլատըղնտա, չօգ քէրրէ իսփաղմօստան թու-
թուլմուշ կիպի փիւր իւրչմ օլուպ անը փէն-
ճէրէտէն աշաղը աթասը եախօտ եէրէ չարփասը
կէլիր իտի: Պազէն տախի պաշը իւղէրինէ եուժ-
րուղունու գալտըրըպ լանէթ օգուլարապ տիշ-
լէրինի գըճըրտատըր վէ անը թութուպ պօղ-
մագ իսթէր իտի:

Նէ՛ էսէֆէնկիզ պիր հալ:

Պու տէհշէթամիլ ահվալ Յ սէնէ տէվամ
էյլէտի: Ձէվճէսի հագիդի պիր միւմինէ օլուպ
պու ճէհէննէմ միսալի ահվալտա զէվճինին իս-
լահը նէֆսի իշին ալէտտէվամ տուտ էտէր
իտի: Պազէն պու եիւփ քէնտինէ օլ գատար ա-
ղըր վէ միւտհիշ կէլիր իտի քի, իքի տէֆա
թէհամիւլիւ տիւքէնիպ գաթլը նէֆսէ թէ-
շէպպիւս էյլէտի:

Արթըգ զէվճին գալպինտէ մէրգումէնին
գաթլը մուգարրէր օլուպ պու գարարըն ֆիիլէ
գօնուլաճաղը սաաթ եագլաշմագտա իտի: Պազէն
տէ Հէնտֆուլ իրթեքեապ էտէճէյի պու ճինա-
յէթի հագգընտա տիւլիւնէրէք տէհշէթէ կի-
րիֆթար օլուր իտի:

Պիր կիճէ խանէտէ պիր ֆուրթունա չըգար-

տրդտան սօնրա սօգաղա չըդտը վէ Եօլ Իւզէ-
րինտէ աչըգ պիր դափու կէօրտիւ, պիլտի քի
Խ. Օրտուսունուսն սալօնը տըր. օլ անտէ Իչէրի
կիրմէք Իչիւն տէրունինտէ ափանտըղ պիր ար-
զու գայեատը: Իչէրի կիրտի քի, օրատա չօգ
ճալիպ պիր Թէճէմնիւ Իճրա օլունույօր: Իլա-
հինին մագամընա կէօրէ էլ չըրփարագ խօշ
ահէնկ վէ սիւրուրլէ Թէրէննիւմ էթմէքտէ Ի-
տիլէր: Թէրէննիւմիւ միւթէագըպ սէֆիլ, տիւշ-
կիւն վէ միւճրիմ ճանլարըն քէնտի ահվալը
սէֆիլանէլէրինտէն րիւճու էտէրէք Ալլահըն գուվ-
վէթ վէ մուհապպէթինէ սըղընմալարը պապըն-
տա բուհլէ մէմլու պիր վաղ իրստ օլունտու:

Պա էսնատա Հէնտֆուլ իրթիքեապ էտէ-
ճէյի գաթլ ամէլինին նէթիճէսինի խայալ էտէ-
րէք տիւշարը տէհլէթ օլտու, վէ վաիղին Թէվ-
պէ տալէթինէ իճապէթէն մինպէրին էօնիւնէ
վարըպ տիղ չէօքէրէք էլլէրիլէ Եիւզիւնիւ սէթր
էլլէաի:

Վաիղ մէրգումա «Խէլաս օլմն⁶ւչմուսըն,
խէլասընը սուլմուշ իտիլինի հիսս էտիյօրմուսըն»
տէյէ սիւալ էլլէտիլինտէ օ«Խայր, պինիսի իմ» տէյու
ճէվապ վէրտի: Օլ աղչամ անտէ խուսուսի պիր
Թէպտիլթ վուգու սլուլմատը խտէ տէ, քէնտի
հայվանի հալընը կէօրիպ անա տօղրու գալ-
պինտէ պիր հիսս Ի նէֆրէթ ույանտը:

Էրթէսի աղչամ Թէքրար Խ. Օրտուսընա
կիտիպ Թէվպէ էտէնլէրլէ մինպէրին Եանընտա

օթուրառու, ֆազաթ եինէ տէ գաղաղնի իսթիլա
էտէն զուլմէթ վէ իզթիլապ րէֆ օլլանմատը ։
Կէլմիշ կիւնահլարը վէ ամալը գապիհէօի քէն-
տինի շէտիտէն գամբըլայըզ մուաղլապ էթմէքտէ
իտի ։ Պու սըրատա Ք. Մ.աին պաղը քէլամլարը
Փիքըրնէ կէլիյօր իտի ։ Կիւնահլար, էտնա վէ
նամէսուտ օլտուղընը էյիճէ հիտ էտիյօր իտի ։

Շէրիր րուհ հալա քէնտինի թէրը էթմէմիշ
իտի ։ Պիր կիւն իշմիշ օլտուրադ էվէ տէճնտիւ ։
Զէվճէ վէ պէպէյնի էվտէն գօլմուղը թատիմ
էթմիշ իտի ։ «Նէ՛ պու, պէնիմ կիպի եէյիտ
վէ ճէսուր պիր ատէմ սապահտան աղչամա
գատար պէրտէվամ հայվան կիպի եէր ալթըն-
տա շմէնտըֆէրտէ իշլէսին, վէ լաիֆ պիր գարը
վէ չօճուղը թաղտի վէ թէլպիս էթմէյէ մէճ-
պուր օլտուն ։ Նէ՛ պու պէնիմ չէքտիյիմ, պէն
ապքէր իքէն սէրպէսթ կէզիպ, քէյֆ ի մայշչա
եաչար իտիմ, ֆազաթ շիմտի Նէ՛ պու օսանտը-
րըճը իշլէր, պէնի եօրան էվ մէսուլիյէթլէրի
վէ պէնի միւղթարիպ գըլան շու տէրունի զա-
միր աղապլարը ։ Պէն հէր շէյի սաթարադ սէր-
պէսթ վէ աղատճա կէզիպ քէյֆիմճէ եէյիպ իշ-
մէլի իմ» տէյէ տիւշիւնմէյէ պաշլատը ։

Պէյլէճէ գարը վէ չօճուղընը խանէտէն
թարտ էյլէտի ։ Մէրգուլմէ կիտէրքէն էվ քիրասը
իչիւն օճադ րաֆը իւզէրինէ պիր մըգտար փարա
գօյմուշ իտի ։ Ահ, Նէ՛ նէճապէթ, պիր ճանվէր-
տէն զիյատէ աղլըն օլուպ հաթթա քէնտինի

էվտէն պիլէ թարտ էտէն պիր զէվճին էվ քի-
րասընը տիւշիւնմէք :

Զէվճէսինն պու ալիճէնապլըղը Հէնտփուլը
տիւշիւնտիւրտիւ : Վէ մէրդում պէթէքրար օլ
կիւն իշինէ կիթտի :

Յիսուս՝ — օլ հագիդի չօպան — զայիպ օլանը
«Պուշանա գասար սուար» : Հէնտփուլ զամիր իզթի-
րապընտան վէ Ալլահըն էլինտէն նէ գատար գուր-
թուլմագ իսթէտի, հաթթա Յոֆնան կիպի քէն-
տի տէ ֆիրար էթմէյի տիւշիւնտիւ իսէ տէ ,
Յիսուս քէնտինի պրագմայըպ թադիպ էյլէմէքտէ
իսի :

Նօլտա կիտէր իքէն, սապահլայըն փէք պէր-
րագ վէ մուայյէն պիր թարգտա պիր սէտա ի-
շիթտի, «Սէնին խէլաս օլմատըղընըն գուսուրը
Ալլահըն տէյիլ, սէնին տիր. սէն Ալլահա «իթիւնաս
էթմէյօստուն» : Հէնտփուլ պու սէտատան սարսըլ-
տը Գալպինտէ շիմէք կիպի պիր սանիյէտէ պիր
վահի քէշֆ օլունտու :

Բուհտան տօղմագ վէ թէճէտտիւտ ի գալպ
նաճըլ օլուր, օնըն իլմի բուհիյէսի նէ՞ տիր. —
Գըսմէն պիլիր վէ պիր չօգ թէֆսիրլէր տէ վէ-
րէպիլըրիլ, լաքին էն էյի ճէվապ Յիսուսըն վէր-
տիյի ճէվապ տըր : «Բիւզկեար իսթէտիյի եէրտէ
էսէր վէ անըն սէսիմի իշիտիրսին, լաքին նէրէ-
տէն կէլիպ նէրէյէ կիթտիյինի պիլմէղսին. բուհ-
տան տօղմուշ օլան հէր քիմսէ պէօյլէ տիր» :

Ալֆրէտ սէմափի բույայա իթաաթսըլ պու-

լունամաւոր, քէնտինի տալէթ էտէն սէսէ թէսլիմ
օլտու, Ալլահա իթիմատ էյլէտի:

Մ. Լամէննէս տէյօր, «Ճիւմլէ մախլու-
դաթտա ինսանը էն չօդ էլէմէ տիւշար էտէն
շէյ նէ» տիր.— Խնսանըն՝ պիր այաղը մահտուտ
վէ տիկէրինին նամահտուտ տլէմտէ օլմասը
տըր, եանի մատտի վէ մանէվի ալէմ արասըն-
տա իքի շադդ օլմադ տէրէճէսինտէ պուլուն-
մադ հալը տըր.»

Կէրէք միւթէալլէմ կէրէք ճահիլ, կէրէք
տինտար վէ կէրէք տինսիզ, հէր ատէմ քէնտի
տէրէճէսինէ կէօրէ տէրունինտէ իքի ալէմ ա-
րասընտա քէշաքէշտէ տիր: Պու միւճահէտէ ի
տէրունիյէ՝ իսթէր իքի ալէմ արասընտա, իս-
թէր ինսանի, էնկին վէ ալի թապիաթլար ա-
րասընտա տըր ֆարզ էյլէ, ֆարզ էթմէզ, ան-
ճադ շու դատարը մալիւմ տիր քի, պու միւճա-
հէտէ ումուժի օլուպ անտէն ֆիրար էթմէք զայր ի
դապիլ տիր: Իշթէ Հէնտֆուլ պու ալէմի խօր կէօր-
տիւ, զիրա թահթանի իթթիլարնտա օլ պիր ալէմ-
տէն խապէրտար իտի: Էօմրիւնիւ թադպիհ էյ-
լէմէյէ մէճպուր օլտու, զիրա տէրունի ալէմին-
տէ տահա ալա պիր էօմրիւն շէօլէլէրինէ մա-
լիք իտի: «Միւթթալի օլարադ եանլըշ, էտնա
վէ նամէսուտ իտի, միւթթալի օլարադ տօղրու,
ալի վէ մէսուտ օլմադ» իսթէյօր իտի:

Քէնտի քէնտինի տօղրուտան վէ թէքմիլէն
թէսլիմ էյլէյիպ խարիզ իւլ ատէ պիր սէլամէթէ
անը վահիսսէ մալիք օլտու:

Գալիլեա տէնիզինին շէտիա վէ աղղըն էմ-
վաճը Յիսուսըն պիր էմրիյլէ տէրհալ սիւքիւ-
նէթէ թէհազվիւլ էթտիյի, եռխօտ շէտիտ աօ-
լու վէ գար ֆուրթունաորնըն տէրհալ եաղ
կիւնիւնէ թէպէտտիւլ էյլէմէսի կիպի պիրթէպ-
տիլաթը աճիպէ՝ անըն գալպինտէ նիւմայան
օլտու: Պու տէրունի սէլամէթ վէ մէսէրրէթ
քիւրրէ ի հալաաընտա Բուհ իւլ Գուստըն պտաը
սէպասը «Պանա կէլէնի սալա աըշաըը աթմամ»,
քէլամլարընը թէրէնիւմ վէ թէքէրրիւր էթ-
մէքտէ իտի:

Ձիյր ի զէմինտէ կէլէրքէն զանն էտէրսին
արթըգ թրէյնին շամաթասընը վէ շարիւլարըն
սէսինի իշիթմէյօր իտի: Տէրունի ալէմտէ եա-
շայօր իտի: Գալպինտէ Յիսուսըն միւֆէրրիհ
վէ իւմիտպաիշ քէլամլարընը թէքէրրիւր էթ-
մէքտէ իտի: Մէրգոււմ՝ «Անճագ պիւտիւմ քի
խէլաս պուլմուշում», տէյօր:

Միւճիզէ իճրա օլունմուշ իտի: Նէթիճէսի
տէրհալ աշիքեար օլտու: 10 տադիդէ կէշ-
մէզաէն րէֆիզլէրի Հէնաֆուլըն հէյէթինտէ
օլան թէպէտտիւլաթտան, անըն տէրունինտէ
պիր շէյ վուգու պուլտուլունու աշլայարագ,
պիրի՝ «Սէն ի. Օրտուսունա իլհագ օլունմուշ-
մը սըն», տէյէ սիւալ էթտի, մէրգոււմ ճէվա-
պէն՝ «Խայր արգատաշ, լաքին իլք ֆուքսաթ
իլէ օրայա կիտիյօրըմ, զիրա խէլաս օլտում»,
տէտի:

Առէմք քեամիլէն թէպտիլ օլմուշ խոխ Զաւլիմ վէ ինսաֆսըզ օլան իչքի արզուսը, քէնտինի ճանվէրէ թահվիլ էյլէյէն խըշմ ու զազալը, հայվանի էօմրիւն քէնտինէ միրասս պըրազարզը քէրահէթ վէ զուլմէթի արթըզ միւնտէֆի օլուպ, կէօյէ հիչ պիր շէյ օլմամըշ կիպի խոխ:

Խօշ պիր մէսէրրէթլէ թաշգըն խոխ:

Պէօյլէ պաիս ի հայրէթ, նակեահի օլան պիր թէպտիլ, պէօյլէ քեամիլ պիր թէպտիլ ի սիյրէթ, անճադ տինի թէէսիրլէ գապիլ ի իճրասըր: Նէվմ ի Սունի (hypnotism) պիլաիյիմէ կէօրէ պազը ֆառիտ առէմլէրէ պիր չօդ հաֆթալար զարֆընտա պիլա շիւպհէ շիֆա վէրէպիլիր: Նասխաս վար իլաճլար քի խուսուսի քէյֆիյէթլէրտէ, վէ աէվամի վէ միւշքիլ թէտավիտէն սօնրա էրէսուլ իչիւն օլան արզուշըրէֆ էաէպիլիր: Փազաթ անճադ տինի գուվլէթ տիր քի պիր կէօզ դըրվազատա առէմին սիյրէթինի աճաիպ թարզատա թաղեիր վէ թէպտիլ էաէպիլիր վէ պուլ թէպտիլաթ անը զալիմ վէ ճէպպար իշթիհալարընտան խէլաս էթաիքտէն մատա անը ազիմ կէրմիլէ մէմլու էաիպ պիլթիւն էօմրիւնիւ սալահ իչիւն սարֆ էթմէյէ արզուքէշ դըլար, վէ առէմ քէնտի քէնտինի ճէննէթին չիհի վէ սիւտիլլէ պէսլէնմիշ հիսս էաէր:

Իշթէ թէվպէնին աճիպ ճիհէթի պու տըր քի հիչ պիր Իլմ ի բուհը ինսանի տաիրէսինտէ

տէրմիյան էտիլէն հիշ պիր դավլ անը թէֆսիր
էտէմէղ: Օ տինտէ էն աղիմ գուլվէթ տիր:
Տինի թէճրիպէ ի զաթիյէնին՝ դավլ եա իսպաթա
իհթիյաճը եօդ տըր:

Պիր դաշ կիւն սօնրա կիտիպ ճէֆաքէշ զէվ-
ճէսինի պուլտու: Թէվպէսինի անա նաղլ էթ-
տի: Իթթիֆագէն կիտիպ Խ. Օ. սընա տախիլ
օլմաղը դարարկիր էթտիլէր: Հէման օլ հաֆթանըն
Շաբաթ աղշամընտա Խ. Օ. սընըն սալօնընա կի-
տիպ մինպէրին էօնիւնտէ թէվպէքետըլարըն եէ-
րինտէ տիղ չէօքտիւլէր, ֆագաթ մագսէտլէրի
խէլաս օլմագ տէյիլ իտի, անճագ Խ. Օ. սընըն
պիր աղասը օլրաագ Բապպա խըղմէթ էթմէք
դարարընտա օլտուղլարընա պիր ալամէթ կէօս-
թէրմէք իտի:

Այթը սէնէ միրուր էյլէտի. վէ պու էյամ-
տա Հէնտֆուլ քէնտի հիւսն ի էնտամը, հէրա-
րէթ վէ կէրմիսիյէ մաաշ ալմայարագ Խ. Օ.
սընտա չալըշար: Բէֆիգի տէ Փընշըր տըր: Պէօ-
յիւք պիր իզտիհամ հուղուրընտա քէնտինին
դատիմ տէնի էօմրիւնիւ վէ անտէն նասըլ սու-
րէթ ի աճիպէտէ թախլիս ի կէրէպան էյլէտիյինի
չէհատէթ էյլէր: Մէշղուլիյէթինտէն թէրֆի ի
տէրէճէ էյլէտի: Բուֆէդա, ահըպպա վէ հաթ-
թա ճահիլ ֆուգարա դօնշուլար միյանէսինտէ
պիլէ եօդ տըր պիր քէս քի Հէնտֆուլա հիւրմէթ
վէ եա հիւսն ի մուամէլէտէ պուլունմասըն վէ
անը սէվմէսին: Օլ հէվալիտէ էն մէսուտ վէ
էն միւթէպէր ատէմ Հէնտֆուլ տըր:

Փամիլեաօր զայեթ մէսուտ վէ միւֆէէրահ
օլուպ թամմ մանատա պիր հօւ տըր: Բաֆլարը
քիթապլարէ մէմու վէ էվտէ պիր տօլապ
տօլուսու չօնուգ օյունճագլարը վար: Օլ էվ-
վէնէ էվտէն գօլտուղու չօնուգ սէքիզ եա-
չընտա իքէն վէֆաթ էթտի իսէ տէ, շիմտի եինէ
պիր պէպէք փէտէրի տիր: Գաթլընա գաստ էթ-
տիյի զէվնէսինի շիմտի «զաիֆ զարֆ մագա-
մընտա» թութուպ մէրգումէնին տաիմի մուա-
վինի տիր, չօնուղըն աղլայըչընտան ճանվէր
հէյէթինի քէսպ էտէն վէ էվտէն գօլան Ալֆ-
րէտ շիմտի չօգ քէրրէ պիղզաթ պէպէյի գու-
ճաղընա ալըպ անըն սէսինի էյլէնէ վէ լաթի-
ֆէլէրէ քէսմէյէ չալըչըր:

Պիր տէֆա մէրգում շէօյլէ շէհատէթ էթ-
տի. «պու զարիպ վէ աճայիպ պիր հագիգաթ
տըր քի առէմ էփէյի շէյլէրտէն ազատէ ի սէր
էտէպլիլիր, ամմա թէվպէ էթմէրտէն վէ Ալլա-
հըն էլինտէն ֆիրար էտէմէզ, խայր, պագ իշ-
թէ պանա, Ալլահ նէ՛ եափտը. պանա եէնի ոօ-
ղուշ վէրտի: Չօգ գուսուրլարըմ վար իսէ տէ
եինէ էվվէքի էօմրիւմտէն քեամիլէն ֆարգ-
լըյըմ. հայաթ վէ հէր շէյ հագգընտա թէսալ-
վուրլարըմ քիւլլիւյէն թէպէտտիւլ էթմիշ. զա-
յէթլէ մէսուտ ըմ վէ սաիրլէրէ մուապէնէթ էթ-
մէք սլապընտա շէտիտ վէ կէրմի հասրէթիմ
վար: Իշի սէվէրիմ, ֆամիլեամը սէվէրիմ վէ
պիր պէպէյէ՝ պիլա իշթիքեա թէհամմիւլ էտէ-
պլիլիրիմ:»

Նէ՛ ազիւմ վէ աճիւպ պիր ֆարգ. պու գա-
տար վաղը՛ն վէ շէմս միսալի փարլայան պիր հա-
գիդաթը ինքեար էթմէք գա՞պիլ մի : Գի՞մ
տիյանէթի պիր խայալաթ առտ էտէպիլիր : Վէ
նա՞սըլ պիրի Խրիթիյանըղը սըրֆ գուրու պիր
ախլագիյէթ զանն էտէր : (*)

ԻԽԹԻՅԱՐ ՊԵՔՐԻ

Պիր առէմ թէվպէ էյլէտիյինտէ, մէրգու՛մ
պու եէնի հայաթընտա գաիմ պիր հալ ու մէվ-
գիյէ վասըլ օլանա գատար անը պիր տայէ կի-
պի գայըրմադ վէ անը իշինտէ եա խանէսինտէ
միւքէրէրէն զիյարէթ էյլէմէք իւղրէ խէլաս
օրտուսու թէճրիպէքեար մէմուրլար թային է-
տէր :

Տահա Փընըր եէնի թէվպէ էյլէմիշ օլտու-
ղու էսնալարտա պիր կիւն պիր արապա ֆապ-
րիգասընտա իշլէքէն «Մէլէք Միւլաղիմ» տէ-
յու մալիւմ օլան դարը քէնտինի զիյարէթէ
կէլտի : Էսնա ի միւսահէպէտէ Փընըր մէրգու-
մէյէ տէտի, «Քեաշքի շու զաղէթա սաթարադ
սօլաշան առէմ իլէ պիր տէֆա գուշուշասնըլ :

(*) Լօնարատաքի Խ. Օ. սը մէրքէղինտէն անկ-
լաշըլտըղընա նազարէն չիմտի Հէնտֆուլ Խ. Օ. սըն-
տա քեաթիպիք իշիլէ մէշղուլ տըր :

(ՄԻԻԹԵՐԺԻՄ)

Պու զաթ փէք թէտէննի էթմիշ, հէմտէ ապ
խամնի զայիպ էտէրէք «Իսթիյար պէքրի» նա-
մըյէ մարուֆ տըր, վէ հադդ իւզրէ պէօյլէ
թէսմիյէ օլունմուշ տըր: Ա.զ էվվէլ պէն տէ
պունըն կիպի իտիմ, պէնիմ կիպի իսլահընա
դաթ ը իւմիտ էտիլմի, պիրի պուլունմազ իտի,
քեաճքի պունընլէ տէ գօնուշսանըլ.»

Մէրգումէ շիմտիյէ դատար Լօնտրատա տէ-
նի վէ ինտանիյէթտէն պաիտ չօգ քիմսէլէր կէօր-
մէյէ ֆուրսաթեապ օլմուշ իտի իսէ տէ, ֆըսդ
ու ֆէսատըն ինտան ճէսէտիների պու դատար
միւտհիշ վէ մէնֆուր պիր հալէ թէնպիլ էթտի-
յինի Իսթիյար Պէքրիտէ օլտուղու դատար ա-
լա պիր քիմսէտէ կէօրմէմիշ իտի:

Պու ատէմ մէյիւօր պիր վալիտէյնտէն թէ-
վէլիւտ էթմիշ օլուպ սէպալվէթինտէն իշրէթ
իսթիմալընա թալիմ օլունմուշ վէ իշկի իշիւն
տօյմագ պիլմէզ պիր իշթիհասը վար իտի: Պու
զէմանտէ 45—46 սիննինտէ օլուպ ալէտտէվամ
իշէն պիր պէքրի օլմուշ իտի: Գըսա պօյլու, դա-
պա վէ սէմիզ օլուպ էսքի վիւսկիւ փաշալ-
րալար կիյինմիշ պուտալա պիրի իտի. հէյէթին-
տէ զանն էտէրսին ինտան էսէրի գալմամըշ ի-
տի: Պարպար միլլէթլէրտէ զանն էթմէմ քի
անտէն ղիյատէ էնկին վէ էհվէն պիր քիմսէ
պուլունսուն: Կէօլլէրի կիւճ հալ կէօրիւլիւ-
յօրտը, իւսթ դաիագլար աշաղըյա սարգմըշ
վէ ալթ դաիագլար տախի շիշմիշ իտիլէր, պա-

ԳԵՂԸ տախի պիթթապի սօն տէրէճէ ճանսըզ
վէ մէլիլ իտի Գօնուշտուլունտա լաղըրթըսընը
ատէմօ փէք կիւճ անլայապիլիյօրտը՝ Մէլէք Միւ-
լաղիմ մէրգումա նազար գըլտըղընտա տիւշարը
տէհչէթ օլուպ պու հալը թարիֆ էթմէյէ լու-
ղէթ պուլամատը Թէքրար պէ թէքրար էպլէհ
լուղէթի իսթըրնա կէլիը իտի իսէ տէ, պու
լուղէթ տախի մէրգում հաղգընտա փէք ճիւղի
պիր էֆրեար վէրիը իտի: Կէօղլէրի նէ՝ սաղ
նէ՝ էօլիւ կէօղլէրի իտի: Վիւճուտինտէ հիսս
օլունան թէաֆֆիւնտէն նաշի անըն եանըն-
տա քիմնէ տուրամազ իտի: Օլ գատար մու-
հաղգար պիր մախլուգ օլմուշ իտի քի, ֆաղիր
չօղուգլար պիլէ սօգաղտան կէչէրքէն մէրգումը
թահգիր վէ իսթիհզա էտէրլէր իտի:

Իշթէ տիւնեանըն հասըլ էթտիյի պիր ա-
տէմ: Ալլահսըզ օլան պիր մէտէնիյէթին մահ-
սուլու թէմէտտիւն էթմիշ տէյիլ, թէտէննի
էթմիշ աւտմէր աիր:

Մէրգումէ անա եաղլաշըպ շու վէճհլէ իպ-
թիտարը քէլամ էյլէտի. «Չօղ մէսուտ կէօ-
րինմէյօրսընըզ, տէյիլ մի:» Ատէմ լալ օլմուշ
կիպի տուրուպ պաղտը, մէրգումէ տէվամ է-
տէրէք «Պէլքի սիղէ պիր եարտըմ էտէպիլիլիմ,
միւսաատէ էտէ՞րմիսինիլ, իսթէ՞րմիսինիլ քի խա-
նէնիլէ կէլիպ սիղի զիյարէթ էտէյիմ:» Իսթի-
լար Պէքրի սէօլլէյէմէտի, մէրգումէ տահա եա-
գընա կէլիպ «Շու հալինիլէ աճընըյօրում վէ

սիզէ եւարտում էթմէք իսթէրիմ, կէլիպ էվինիզի
զիյարէթ էթմէք իսթէրիմ, սիզինլէ տօսթ օ-
լալում, պէլքի պազը թարիդէլէ սիզէ մուա-
վէնէթ էտէպիլիրիմ, սընայալում,» տէյէրէք կիւճ
հալ անա մագսէտինի անլաթաը վէ էարէսինի
ալմազա մուվաֆֆազ օլտու :

Պիր գաչ կիւն սօնրա անը զիյարէթէ կիթ-
տիւ Խանէսի էն ֆէնա պիր սօգադտա օլուպ պիր
թէք օտալը վէ ախօր վէ եա ին պիլէ տէնիլմէյէ
լալըզ օլմայան պիր մէսքէն իտիւ Մէրգումէ օ-
տանըն գափուսուճու աչաղընտա պիրտէն ֆի-
րար էթմէսի կէլտի, չիւնքի մէզքիւր ինտէն
էօյլէ տէհչէթլի պիր թէաֆֆիւն հիսս էտիլիյօր
իտի քի, թէնէֆֆիւսիւ տարալըպ միտէսի պու-
լանտը: Պու հալտէ ելինէ իչէրի տախիլ օլտու,
ֆագաթ օրատա թէզլեինաթ վէ մէֆրուշաթ եէ-
րինէ նէ* պուլտա կէրէք,—պիր տէ գարեօլանըն
տաղընըզ եաթաղը իւսթիւնտէն պիր քէօփէք
պաշընը գալտըրըպ խըրլատը, սօնրա քիւլի պիր
տօնուզ եալրուսու թախթա տապան իւզէրին-
տէն սէյիրտիպ գարեօլանըն ալթընա կիլլէնտիւ
Թէլլի պիր գաֆէս տէրունինտէ տօնուզ պիր
թարզտա պիր գաչ թաւլչանլար միւշահատէ օ-
լունմագտա իտիւ Պիր գաչ քէտիլէր օճալըն
եանընտա պիր չուլ փարչաօը իւզէրինէ օթուր-
մուշլար, պիր տէ գափալը պիր փէնճերէտէն
ասըլմըշ պիր ախէր գաֆէստէ կէօյէրճինլէր
էօթիւշմէքտէ իտիլէր:

Օտա զայէթ գարանլըդ վէ միւթէաֆֆին
 իտի. զանն էտէրսին թէաֆֆիւնտէն հասըլ օլան
 պիր ճինս փուս խանէյի տօլտուլմուշ իտի :
 Պու փուս իշինատ պիր տէ խայտլ էիպի պիր
 հէյէթ գափուշա տօղրու հարաքէթ էյլէմէքտէ
 օլուպ թէտրիճէն անըն պիր գարը օլտուղու
 թէզահհիւր էյլէտիւ Զաիֆ, զամնաք, իփրանմըշ,
 փաշավրալարա պիւրիւնմիւշ օլան շու գարը
 քէնտի քիրլի վէ աճըլը հէյէթի իլէ Սեղվէյշը-
 նիսրին էօնիւնտէ տուրտու : Պիր գարը քի իխ-
 թիյար Պէրրի կիպի պիրինի սէվիպ անընլէ
 թէէհհիւլէ բաղի օլմուշ իտի :

Միւլազիմ՝ գարը իլէ գօնուշտուղունտա պու
 հայվանլար վէ գուշարըն քէնտիլէրին պիրիճիք
 էվլատընա աիտ օլտուղունու անլատը : Պիր տէ
 գարը պիր իֆթիխար ը ազիմլէ միւսաֆիրէ պիր
 ֆօթօղլաֆ թագտիմ էյլէտիւ Միւսաֆիր քէմալ
 ը հայրէթլէ պաղըպ կէօրտիւ քի զայէթ փար-
 լադ, կիւզէլ վէ քիպարճասընա կիյինմիշ օլուպ
 սիմասընտա ղէքէա նիւմայան օլան պիր օլլան
 տըր : Էնճամ մէզըիւր օլլանըն պու էնկին ֆա-
 միլեանըն էվլատը օլտուղունա կիւճ հալ իգնա
 օլտու : «Պու օղլունը՞դ մը տըր» տէյու սօր-
 տուղունտա, գարը անա «Էվլէթ, պիզ քէն-
 տինէ չօդ տիգգաթ վէ իհթիմամլէ պաղարըլ»
 տէտի : Անլաշըտը քի փէտէր քէնտի ճիւղի օ-
 լան գաղանճընտան պիր գըսմընը էվլատընըն
 մուհապպէթի ուղրունա սարֆ էտիպ պու օյուն-

ճագ վէ հայրաճարը աւմը վէ անը պէօյլէ կիւ-
ղէլ կիյաիրմիշ իտի : Իսթիյար Պէքրի կիւլի
րագը իլէ պէսլէնմիշ վէ տէհչէթամիզ պիր խա-
րէպէվարա տէօնմիշ օլան պիր գալպտէ պէօյլէ
փար վէ պէյաղ պիր մուհապպէթ զօնչէսինին
պէօյիւմէսինէ միւսաֆիր ֆէվզէլատէ միւթէհայ-
յիր օլտու :

Մուախխէրէն մէրգումէ պու ինի չօգ քերէ
զիյարէթ էյլէր իտի : Զէվճ վէ զէվճէ իլէ գօ-
նուչուր վէ էյէր Իսթիյար Պէքրի պու րագըյը
թէրք էյլէր իտէ չօգ մէսուտ օլտադլարընա
տաիր անլէրի իլզամա չալըչըր իտի : Լաքին զէվ-
ճէսի պիլէ պունըն գապիլի իսլահ օլմասըլըն-
տան պահա էտիպ տէտի , «կէօրիւյօրսընըզ քի
սիննի սէպավէթինտէն պէրու պունա իւլֆէթ
էյլէմիշ օլսապ արթըգ միւսքիրաթ քէնտինէ
էթ վէ էթմէք եէրինէ կէչմիշ տիր : Պագ իս-
մի տէ Իսթիյար Պէքրի տիր , հիչ զանն էթմէմ
քի րագըյը թէրք էթսէ պիլէ պիր իչէ եարա-
յաճագ սըր :» Իսթիյար Պէքրի իտէ պունըն իմ-
քեանըլ օլտադլընա օլ տէրէճէ գանմըշ իտի
քի պու պապտէ միւսպահասէյէ պիլէ կիրիւմէք
իսթէմէյիպ պիր ֆէյլէսօֆըն տէօյիւչէն սէրչէ-
լէրէ սէյր ու թէմաչա էթմէսի նէվինտէն պիր
վաղիյէթ ալմըշ օլարագ , անլէրի տինլէր վէ
սիւքիւթ էտէր իտի

Էնճամ մէրգումէնին լէթաֆէթ վէ իշթի-
րաքը հիսսի շու զէվճէյնի Խ. Օրտուսունըն թէ-

ճէմնուէրինէ կէլմէյէ իւլլամ էյլէտի : Իմտի մէրդ ումէյն քէնտի քիրլի փաշաւրաւարը իլէ աղչամ խըղմէթլէրինէ կէլմէյէ պաշլատըլար : Սալօնըն արգա թարաֆընտա ֆուգարա վէ սիւֆէլա կիրունը արասընտա եէր պուլտուլար : Օլ գատար թաթըլը թէրէննիւմէր վէ խօշ ահէնկ չալըըլար , պէլիզ վէ ֆատիհ վազ եա տուալար զանն էտէրտին պու տօսթլարըմըլա ապլա թէէսիր էթմէտիլէր : Սէրսէմ կիպի օթուրմուչլար իտի : Չան դուլէսինատէ օթուրան իքի պայդուչլարըն քիլիսէնին մուսիգասընը տինլէտիքլէրի կիպի դուլագ վէրիպ տինլէտիլէր , ֆաղաթ պիր շէյ անխամուչլապ ալտէթ էթտիլէր վէ արթըգ կէօրիւմէտիլէր :

Միւլապիմ վէ բիւֆէզասը կէօրտիւլէր քի պունլար ինսանիյէթլիքլէրինի զայ էտիպ էհվէն պիր հալէ էնմիշ տիրէր , միւտրիքլէրի պօղուլմուշ վէ ֆիքրլէրի քէօրլէնմիշ տիր : Պու թէֆէքրիւրատէ իքէն Փընչըր վէ սէրապէրին ֆիքրինէ շու թէսալվուր աքս էյլէտի , եանի շէհրին էն ֆէնա սօգաղլարընտա կէղիպ պուլտուղլարընը սալօնա կէթիրսինլէր , վէ քէնտիլէր տէ մազը վէ հալը հազըր էօմրլէրինի պիրէր պիրէր գուվլէթլիճէ վէ թէմամէն նազլ էյլէսինլէր : Պու փլան վէ դարարա պիլ ֆիիլ պէտ էյլէտիլէր : Էն ֆէնա սօգաղլարը կէղիպ չալըըլար չալարագ էհալիյի սալօնա տալէթ էյլէրլէր իտի : Միպի կէօրիւլմէմիշ պիր գալապալըգ սալօնը

տօլտուրտու, Իսթիյար Պէքրի վէ զէվճէսի տէ
անէր արասընտա խոի :

Խըամէթ պիր թէրէննիւմէ պէտ էյլէտի ,
սլատէհու գըսա պիր տուա իլէ միւսրիֆ էվլասա
թէմսիլինին գրաաթընը միւթէագըպ միւմընէր
շէհատէթէ պաշլասըլտը : Վէ վազթըյլէ կիւ-
նահտա նասըլ մուազղապ վէ հէլաք կիրտապընա
միւսթէղրագ օլմուշ օլտուգլարընը վէ օ հալաէն
գուրթուլմուշ օլուպ շիմտի խանէլէրի փէք մէ-
տուտ օլտուղունու , էօմըլէրինին փաք վէ գալպ-
լէրինին միւֆէրրահ օլտուղունու պիրէր պիրէր
նազլ էթտիլէր :

Պատէհու Մէլէք Սէրապէր ճէմաաթա թէվ-
ճիհ էտիպ «Շիմտի պու սալօնաա հէր հանիլը
պիր ֆէրա հէր նէ գատար տանափաք վէ մէթ-
րուք օլսա, էյէր շու թէվպէքեարըլարըն եէրինէ
կէլիպ Ալլահտան աֆվըդ տիլէրսէ, պիր սառի-
յէտէ փաք վէ մէսուտ օլապիլիր, պու տէտի-
յիմէ թէէմինաթ հալընտա իշթէ պու գատար
տիրի շահիսլէր իշիթտինիպ,» տէտի :

Էփէյի քիմսէլէր գալգըպ իլէրի կիթտիլէր ,
անլէրին արգասընտան Իսթիյար Պէքրի վէ զէվ-
ճէսի տախի կիթտի : Մէրգումէյն բէֆիղլէրի ա-
րասընտա քիր վէ նափաքըլգլարը ճիհէթիյլէ
պիրինճի տէրէճաէն տիգգաթ ճէլպ էթմէքտէ
խոիլէր :

Միւլաղիմ Իսթիյար Պէքրիյէ թէգարրիպ է-
տէրէք էլինի անըն օմուղու իւզէրինէ գօտուղուն-

տա պիր տէ պէքրինին քիւչիւք տօնուդ կէօղլէրի
կէօղ եաշլարըյէ մէմու օլուպ աղլար պիր
փէրտէ իլէ «Ահ, պէն ծօ (*) կիպի օլմադ իս-
թէրիմ», տէտի վէ տէվամ էտէրէք «Պէն ծօյըն
չէհատէթինի տինլէրքէն, անըն էվվէլէ նասըլ
պիր ատէմ օլտուղունու վէ շիմտի նասըլ պիրի
օլտուղունու թէֆէքքիւք էյլէտիյիմտէ, ծօ կիպի
օլմաղա թահրիք օլունուպ Ալլահը պուլմաղա
ղարար էյլէտիմ», տէտիւ ճէսէտի իսփիրթօ վի-
րանէսինէ թէհավվիւլ էյլէմիշ օլան շու մախ-
լուդ աճալիպ պիր կէրմի իլէ սէօղլինէ տէվամ է-
տիպ «Պէն տիղ չէօքիւպ տուա էթմէքտէ իքէն
Բուհ Ուլլահըն իւղէրիմէ կէլտիյինի հիսս էյ-
լէտիմ, եա՞ Ալլահ պէնի ծօ կիպի էյլէ՝ տէտիմ
վէ օլ անտէ Բուհուն իւղէրիմէ կէլտիյինի հիսս
էյլէտիմ, պիլտիմ քի ծօ կիպի օլապիլիրիմ,
պիլիլիրիմ քի իսէլաս օլմուշըմ», տէտիւ Պու իղ-
րար փէք գուվվէթլի վէ միւհասիր իտիւ

Լաքին Միւլաղիմ մէրգումը եագընտան
պիլտիյինտէն, էլքէուլ իլէ պէսլէնմիշ վէ տօլմըշ
օլան պու ատէմ պիր կիւն իղվայա տիւշէր
տէյու դօրդտու, խուսուսա քի քէնտինին իշի
տէ օլ հէվալիտէ օլան մէյխանէլէրտէ կէզիպ
ղաղէթա ոսթարադ եէվմի թէայյիւշիւնիւ գա-
ղանմադ իտիւ Պու սէպէպտէն անա՝ աճէպա է-
տէպիլէճէյի ախէր պիր սէնաաթը Եօգ մը տէ-

(*) Կէլէճէք պապտա հագընտա սէօղլէնիլէճէք օ-
լան շախտ տըր:

յուսիսաւ էյլէտիւ Թէվպէ Էթմիշ օլան Պէքրի
«Պաշգա պիր իշ իսթէմէմ», տէտի վէ պիր տա-
գիգէ տուրուպ եինէ «Պէն կիտիպ անլէրէ կէօս-
թէրէճէյիմ քի քէվպէ եքմիշխմ», տէտի :

Պիլախըրէ Սէրասըրէ մէրգուսը եինէ զի-
յարէթ էյլէյիպ անրն փիշի նազարընա էօմրիւն
հէփ թէհլիքէ վէ թէճրիպէլէրինի պասթ էյլէ-
տի : «Օլապիլիր քի հաթթալար վէ ալլար իղ-
վայա մուգապէմէթ էտէպիլիքսին , լաքին իհթի-
մալ իլէրիտէ ույանըգ օլմատըղըն պիր տադի-
գէտէ իղվայա տիւշէպիլիքսին , Խրիսթիյան հա-
յաթընըն պու իւք շէվգի զալիլ օլուր , եօլ էն-
սիղ վէ միւշքիլ տիր , հայաթը խրիսթանիյէ
թարիգինտէ միւսին էվվէլա գարթալ գանատ-
լարըյլէ թէյրան էտէր , սօնրա գօշար վէ եօ-
րուլմաղ , էնճամ եիւրիւմէլի վէ օսանմամալը»
Միւլաղիմ պու վէ պունա միւսմասիլ սէօղլէրլէ
ղաղէթաճըլըգտան զայրի պիր մէտտըր թէայ-
յիւշ պուլմասը իշիւն թէվպէքեարա իպրամ էյ-
լէտի իսէ տէ , օլմատը , մէրգուսմ եինէ «Պէն
անլէրէ կէօսթէրմէլիյիմ քի թէվպէ եքմիշխմ»,
տէտի :

Պունտան պէօյլէ Միւլաղիմ շէյթանըն է-
լինտէն գուրթուլմուշ օլան պու եէնի ատէմի
չօգ զիյարէթ վէ անա տիգգաթ էյլէտի : «Իշքի
իշիւն թէճրիպէ օլմանմայօրմուսուն» տէյէ աբա
սըրա սուալ օլունտուղունտա «Օլ իշթիհա պէն-
տէն կիթմիշ տիր» ճէվապընը վէրիր իտի : Մէյ-

խանէլէրտէ զազէթա սաթարքէն միւմինդէր մէր-
գումը կէօղէտիրլէր վէ չօգ տէֆա խանէսինի զի-
յարէթ էյլէրլէր խաի : Իխթիյար Պէքրի սապիթ
տուրտու վէ հիչ պիր շէյաէն խալֆի էթմէզ
խաի : Նէ՛ աճախ պիր հալ , իչքի իչինտէ տօղ-
մուշ վէ անընլէ պէպէնմիշ իրէն , պիրաէն օլ
իշթիհա քէնտինտէն տէֆ ու րէֆ օլունսո՛ւն ,
իշթէ պիր միւճիզէ , իշթէ քէնի պիր մախշուզ :

Պիր կիւն Իխթիյար Պէքրի պիր մէյխանէյէ
կիրտի Շաբաթ էյլէտէն սօնրա խաի , միւշթէ-
րիլէր հազըր վէ ճէպլէրի տէ փարա իլէ տօլու
խաի : Շամաթա իլէ շադալարլն հիտապը Խօզ-
խաի : Իշէնլէրտէն պիրի սէն Իխթիյար Պէքրի
տէյի՞ւմիսին , կէլ սանա պիր դատէհ իշիրէյիմ՝ ,
տէյերէր դատէհի միւմաիլէյհէ ուզաթտը : Իխ-
թիյար Պէքրի պաշընը սալլատը : «Կէ՛լ , ատէմ
կիպի իչ . պիր դատէհտէն նէ՞ չըգար :»

«Խայր» :

«Պանա պազ , իխթիյար , սէն ֆազիրսին ,
տէյի՞ւմի» :

«Էվլէթ» :

«Պազ , շու դատէհի իշէրսէն սանա պիր շի-
լին (6 դըշ) վէրէճէյիմ՝ , հէլէ պիր տէֆա դօզ-
լա , դօզլա , նէ՛ կիւզէլ պիր շէյ , կէլ իչ վէ պիր
շիլին գազան , պիր շիլին սէնին էփէյի իշինի
կէօրիւր» :

«Պանա խայր էթմէզ» :

«Ա՛ւմայաճազ մը սըն ,»

«Խայր,»

Օ՛ւ վազթ սէրխօշ դատէհի ինթիյարըն
եիւզիւնէ ֆըրլաթար վէ հէր քէս պիր քահա
դահա պաստը: Իւսթիւ պաշը պիւթիւն ըսլան
մըշ օլան ինթիյար պիր շէյ սէօյլէմէյէրէք էս
վապընը սիւքիպ եիւզիւնիւ սիւտի:

Ահմադ հէրիֆ, տըշարտան ալաճագ եէրտէ
իշէրտէն ալսայտըն օլմահ մը իտի, կէլ սանա
պաշգա պիր դատէհ վէրէյիմ»

Ինթիյար «Իսթէմէմ» տէաի:

Ինթիյար՝ պէրրինին պու դատար բէզիլանէ
հագարէթինէ ըազմէն պէօյլէ սաքիթ վէ սապիթ
տուրտուղունու կէօրէն սէյրճիլէրտէն պիրի
մէրգումըն դաղէթասընա ապօնէ եազըլոր:
Պէօյլէճէ ինթիյար քիսէսի տօլու օլարագ պիր
դահրիման կիպի չըդըպ կիթտի:

Հաֆթալար, այլար, հաթթա սէնէլէր միւրուր
էյլէտի, եինէ պու տօսթումուղ տիւշմէյիպ
սապիթ դատէմ տուրտու: Չօգ իտարէճիլիք
իլէ պիր ճիւղի սէրմայէ արթըրըպ քիւշիւք պիր
տիւքքեան աշտը վէ օլ ախօր կիպի օլան խանէյի
թէրք էտիպ կիւզէլ վէ մէսուտ պիր խանէյէ
մալիք օլտու, օ արթըգ միւթէպէրան սիւքինէ
տախիլ օլմուշ իտի:

Ինթիյարըն սէպաթ վէ տէվամէթի սայէ
սինտէ զէվճէ վէ օղլու տախի Խ. օրտուսունա
տախիլ օլտուլար: Միւսմաիլէյհ քէնտինին ար
թըգ ֆուրսաթը կէշմիշ օլտուղունտան, օղ

լուսնըն պէօյիւյիւս տէ իլէրիտէ պիւթիւն էօմ-
րիւնիւ Ալլահըն իշինէ վազֆ ու սարֆ էյլէմէսի
իշիւն գալպինտէ պէօյիւր պիր իւմիւտ թաշը-
մագտա իտի :

Պիր զէման մուհապգար վէ լաղլտան միւ-
թէէզզի օլան իշպու ֆէրա՝ շիմտի արթըզ մէ-
սուտ, միւհթէրէմ վէ փէրհիզքեար օլմուշ իտի :
Թէվպէսի օլ հէվալիտէ խարիզիւլ ատէ պիր թէէ-
սիր հուսուլա կէթիրտի : Հուղուրը բիւֆէզասընա
սալահ գուվլէթի իտի : Խ. Օրտուսու սօգապտան
կէշէրքէն էթրաֆտա քէնտի էսրի բէֆիզլէրինի
կէօրիւնճէ խէլասա վէ թէճէմմիւլէրէ տալէթ
էյլէր իտի :

Պու մագուլէ ատէմլէր իշիւն տին՝ պիր
իւմի իլահիյաթ օլմայըպ պիր էմրի վազը տըր :
Անլէր միւսքիֆ տէյիլ տիրլէր : Ահվալը տէրունի-
յէլէրինի թահտիտէ զայրի մուգթէտիր տիրլէր :
Իխթիյար Պէքրի տինին ֆէլսէֆէսինտէն վէ Ալ-
լահըն թապիաթընտան պահս էտէմէզ, անճագ
պիլիր քի Ալլահ քէնտինի խէլաս էթտի վէ պի-
լիր քի միւսթագիլ փէրիշանիտէն անը վահիտտէ
խէլաս օլտու, քէզա պիլիր քի շիմտի փէք մէ-
սուտ տըր :

Պու թէպտիլաթը կէօրէն բէֆիզլէրինին տէ
պիզզաթ շէհատէթլէրի պու տըր : Անլէր կէօր-
տիւլէր վէ շահիտ տիրլէր քի պիր միւտտէթ
էվվէլ օլ հէվալիտէ սայքի էն տէնի վէ միւս-
քիրաթտա մաղրուգ օլան շու սէֆիլ ատէմ

շիմտի արաւարընտա փաք, մէսուտ վէ միւթէ-
պէր պիր հալտէ սիւլիւք էթմէքտէ տիր : Օ՝
տինէ մալիք օլտու : Տին՝ պու միւճիղէյի իճրա
էյլէտի : Տին էյի պիր շէյ տիր , էյէր պիր ին-
սան սայթ պիր տէֆա օլ աուրմը աթմաղա դա-
րար էտէրսէ : Պագ. իխթիյար Պէքրէյէ , տին ան-
տէ նէ՝ ազիմ՝ պիր ֆարգ հասըլ էյլէտի : Պու
իխթիյարըն միւճիղէսի եանընտա տինսիւլէրին
պուրհանլարը էրիյիպ պէր հալա օլալօրլար :
էմրի վագըլար իչիւն իսպաթ վէ շահիտէ հա-
ճէթ Եօգ . քէնտիլէր իսպաթ վէ շահիա տիր-
լէր :

Սպքի էն ատի վէ էանա օլան պու ատէմ՝
արթըգ փաք , մէսուտ վէ միւթէպէր եաշամագ-
տա խտի : Միւճիղէ քէմալ պուլմուշ խտի : Օլ-
մաղ խտի էօյլէ պիր մէյխանէ քի անտէ տին
միւպահասէսի շէօյլէ խիթամա կէլմէսին , «Եւ
նէ՝ տէրսին շալ իխթիյար Պէքրէյէ , անըն թէ-
պէտտիւլինէ վէ էօմրինէ նէ՝ իթիրաղ էտէպի-
լիրսին :» Շէհրին պիր չօգ մահալլարընտա տինի
գուվիլէթի իսպաթ էթմէք իչիւն պու եէնի ա-
տէմ՝ պիր նուսուսէ ի իմթիսալ հալինտէ զիքր
օլունուր խտի :

Պիր կիւն Միւլաղիմ իչիթտի քի իխթիյար
խասթալանմըշ : Տէրհալ եանընա կիթտի . էօլիւմ՝
եաթաղընտա պուլունույօր խտի : Միւլաղիմ էօ-
լիւմիւնիւն եաղըն օլտուղունու պիլալիյինտէն
սէրպէսթճէ գօնուշտու վէ անա շէօյլէ տէտի

«Մուհիպալ ինթիյար տօսթում, էյի ճիհատը պիթիրտին, ապա կէրիյէ պազմատըն, ապա տիւշմէտին, պէօյիւք պիր դալէպէ էօմրիւ եաշատըն վէ պու դալէպէն սանա օլտուղու կիպի սաիրլէրէ տէ ազիմ մուծիպի պէրէքէթ օլտու : Շիմտի տէյէպիլիրիմ քի չօղլար իչրի իշթիհատը սանա զալիպ կէլիր վէ սէն տէվամ էտէմէղսին տէյու տիւշիւնտիւլէր : Չօղ քիմսէլէր տէ տուա էթտիլէր քի մաղլուպ օլմայասըն :»

Ինթիյար թէպէսսիւմէ տէտի, «Սիղ ալէլ ումում զանն էթտինիղ քի իշմէք արղուսու պանա զալիպ կէլիր, լաքին էօյլէ տէյիլ իտի : Ալլահ օլ արղույու պէնտէն թէքմիլէն տէֆ ու րէֆ էյլէտի : Միւծիղէ օ տէյիլ իտի, ապ միւծիղէ թիւթիւն մէսէլէսինտէ իտի : Սիղ պէնիմ իչիւն իչրի եիւղիւնտէն մաղլուպ տիւշէրիմ տէյէ գօրգար իքէն, տախիլտէ, դալպիմին քէօշէլէրինտէ, սիղէ մալիւմ օլմայըպ պէնի թաղիպ էտէն թիւթիւն իշմէք մէյլիմ իլէ ազիմ պիր միւծահէտէ իչինտէ իտիմ : Վէ տէյիլ քի անըն քէրահէթինտէն եա տա իչրի մէյլինի թէքրար ույանտըրըր գօրղուսունտան անա մուգալէմէթ էյլէմէք իսթէտիմ, անճազ Յիտուսըն աշղընահէր շէյտէն վաղ կէշմէք իչիւն ճէհտ էյլէտիմ,» տէտի :

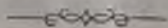
Միւճահէտէ մախֆի վէ տէրունի իտի, վէ սաշրի թէհամիլիւն նաղապիլ օլմուշ իտի . պաղէն մէճնուլն օլույօր կիպի հիսս էյլէր իտի :

Ձանն էտերսին պէյնինտէ պիր ճինն օթուրուպ
ալէթթէվալի քէնտինի թիւթիւն իշմէյէ թէշվիդ
էյլէր իտի : Լաքին իխթիյալ, անընէ մուհարէպէ
էյլէյիպ էնճամ զալիպ կէլմիշ իտի : Ատէմէրէ
կէօթէրտի քի քէնտիսի թէճէտտիւտ էյլէյիպ
Եէնի պիր մախլուդ օլմուշ տըր : Թէճրիպէյէ
զալիպ կէլէճէք գուվլէթի Ալլահ զէմանընտա
վէրմիշ իտի :

Թէսլիմի բուհ էտերքէն Միւլապիմ «էյի ,
մէսուտ մըսըն , պիլիյօ՞րմըսըն քի Ալլահ սանա
հէր կիւնահընը աֆիվ էյլէմիշ տիր» տէյու սիւալ
էյլէտի . իխթիյար «Գօրգուլմ Եօդ տըր» տէյէ-
րէք կէօղլէրինի Խէլապրեարըն գուճաղընտա աշ-
մագ իւղրէ գափաուր :

Պէօյիւք պիր իշտիհամ , պինլէրճէ քիմսէ-
լէր պիր զէման օլ հէվալինին մէնֆուրը , ֆադաթ
մուախսէրէն գահրիմանը օլան պու իխթիյար
միւմիւնին ճէնապէսինտէ հաղըր պուլտնտուլար :
Պիր զարիպ առէմ պու գալապալըղը կէօրսէ ի-
տի իհթիմալ շէհրին պիր միւթէպէր պէյի վէ-
ֆաթ էթմիշ տիւշիւնէճէք իտի :

Էօմրիւնիւն իլք գըսմընտա մաղլուպ ֆա-
դաթ սօնուլտա զալիպ , վիւճիւտճէ զաիֆ վէ
իխթիյար լաքին բուհճա կէնճ օլան պու ֆէրտ
արգասընտան սիլինմէղ պիր էսէր պրապըպ խէ-
լասքեարը օլան Յիսուսա գափուչտու : Անըն խէ-
լասը ապիմ վէ ամիդ պիր թէէսիր պրադմըշ
իտի . մէրգուլմըն օրատա Եաշատըղը վէ վէֆաթ
էթտիյի հէվալի պու կիւնէ տէյին անըն խէլա-
սընըն նէթիճէսինի հիսս էտիյօր վէ պիր չօդ
նէսլլէրէ գատար տահա հիսս էյլէյէճէք տիր :

Մ Ի Ի Ճ Ր Ի Մ

Ճինայեթին լազվընա ուղղուա պէօյիւք պիր աւորմ ալընմըջ օլուր էյեր հիւքիւմէթ միւճրիմ-լէրի թամմ պիղիմ կիպի ինսանի մախլուգլար կէօգէտէճէք օլուր իսէ : Մուհադդադ պիր վա-դըա տըր քի միւթէմէտտին դալմլարըն հաշա-մագտա եէկեանէ մագսէտ վէ նիշանկեհաշլարը փարա տըր : Վէ պէօյիւք պիր էքսէրիյէթ միւմ-քին մէրթէպէ աղ իշէյիպ չօդ փարա էլտէ էթմէք ճէհտինտէ տիր : Իշթէ միւճրիմլէրին տէ Ֆիքրինտէ այնի sիւսքուր ամիլ տիր : Խըրսըզ-լարըն տա՝ քէնտինէ մախսուս ֆէլսէֆէսի վար : Մր. Հէլվօք Էլլիս՝ խըրսըզլարըն հապսիանէ տի-վարլարը իւղէրինէ հազտըզլարը պաղը դույու-տալթը զիքը էտէր : Մէսէլա , «Րապպ տէր քի պուրասա պուլունմադ էյի տիր.» «Ճէսարէթ-լէնինիդ էյ խըրսըզլար , միւլթարիպ օլմադ ֆաի-տէսիդ տիր :» Ճանինին ֆէլսէֆէսի թէճալու-զալթա թէհամմիւլ էտիպ թէքրարէն տէրաէսթ օլունմամադ իշիւն տիւդալթ էթմէք տիր :

Ֆադալթ տահասը վար : Ճանի չօդ քէրրէ քէնտի սիյրէթինտէ դահրիման, ալամմա ֆաիդ, ճէսուր , բօման վէ սէրկիւղէշթ ատէմի տիր :

Մր. Հէլվօդ Էլլիս՝ քէնտէնին «Ճանի» նամ էսէրինտէ չօդ ֆարգիւլ միւէլլիֆէրտէն իսթ իշհա-տալթ էտիպ իսպալթ էտէր քի , պիղիմ շիւքէթի

պէշերկէյէ տիւշմէն ատտ էթաիլիմիզ ատէմ-
լէր , ախէր պիր ասրտա շայան ը թահսին վէ
քէնտի միւշէվիլիզլէրինի թագիպ էտէնլէր օրմուշ
տըրլար : Ասր ը հաղըր ճանիլէրինին գըմ ը ա-
ղամը իչին տէնիլէպիլիր քի պու ասրտա
անլէրին լիյադաթլարը թագտիր օլունմայօր :
էյէր անլէր էփէյի նէսլլէր մուգատտէմ
տիննետա պուլունմուշ օլսալար իտի ան-
լէրին էն դուվլէթլիսի պիր գապիլէնին սէր-
տաըը օլապիլիդտի : Օ՝ մաղիտէն թէվլէրըլու էյ-
լէտիլի զայր ի մէտէնի թապիաթ վէ թէմէյլիւ-
լաթըլլէ մէտէնի պիր մէմլէքէթտէ եաշամաղա
մէճպուր տըր քի , անտէ քէնտի թապիաթընն
արդուլարընը իծրայա ճէհտ էթտիքճէ զիյատէ
րէտա վէ թահգիր օլունմաղտա տըր :

Ախէր պիր սահիպ ի նուֆուզ տէր «Պու
կիննին ճանիսի պիղիմ աթիգ ըիւլայէթլէրին
գահրիմանը տըր : Պիր վահշի գապիլէյէ մախուֆ
վէ միւթէպէր պիր բէիս օլապիլէն պիրիսինի
էլէէվմ պիղ մահպուս էտիյօրըլ :» Պիր ախէրի
տէրմիյան էտէր , «Հօմէրին գահրէմանլարըն-
տան նէ գատար չօգլարը էլէէվմ մահպուս օ-
լուպ , ճէպպար վէ նահագդ քիմսէլէր մագա-
մընտա թագպիհ օլունաճագլար իտի :

Հէման ճիւղի պիր ճէհտ իլէ կէօրէպիլիլիրիզ
քի հալը հաղըրտա էհլի սէրվէթ օլան վէ
միւթէպէր ատտ օլունան պիր չօգ էլսաս՝ թամմ
ճանիլէրին ուսուլ վէ մէպէքլէրի իլէ քէնտի

սերվէթլէրինի թէրաքիւմ էթմիչլէր : Սայքի հէր հանկը տէֆուտա , պիր շէրաքէթ աղալարընտան պիրի ալէյհինտէ մահքէմէտէ իգամէ ի տավա էսիլտիյինտէ , միւստաի ի ալէյհ շահիտլէրին ֆըղտանը սէպէպինտէն թէպրիյէ ի զիմմէթ էտէր իսէտէ , հէր էհլ ի վուգուֆ ստէմ պիլիր քի մէրգում՝ ֆաիլ ի շէրը պիր միւճըրիմ , հապըսիւանէտէ օլան պիր ճանի գատար լայըղը միւճաղաթ վէ էհալինին փարասընը նաշէրի վէսաիթ իլէ զասպ էտէն պիր սարիգ տիր :

Պուրատա սէօյլէյէճէյիմ նադլիյէթ էօյլէ պիր ճանինին հէքեայէսի տիր քի էրպապը իլմ իւլ պէշէրիյն (antropologists) վէ ճինաիյուճըն թահրիր էթտիքլէրի հէր մատտէյէ շիմուլը վար տըր : Փագաթ նէթիճէ կէօսթէրէճէք տիր քի պէօյլէ պիր ֆաճիր թարղը հայաթ սահիպի պիրիսի՝ թէպաիլ ի մէսլէք էաիպ էէնի տօղուշա մազհար վէ բուհանի հայաթա քեամիլէն մալիք օլապիլիր :

Իլմի բաճը ինտանի՝ պու թէճտիտ էտէն թէէսիրի ինքեար էաիպ , քէնտի քէնտինի ֆիքրի ինտանինին միւքէմմէլ պիր իլմի թէսմիյէ էտէմէղ :

Ճինաիյուճըն վէ մահպէս միւսլիհլէրի պու տինի գուվլէթի իսթիմալ էթմէյէրէք պիր ճինայէթքեարըն տէվամի իսլահաթընա փէք ճիւզի իճրաի թէէսիր էտէպիլիլլէր : Անճագ վէ եալընը պիր գուվլէթ վար քի ճինայէթտէ քէսպի իթիյատ էթմիչ պիրիսինի յուգէթին , Թուճճ

վէ տէրին մանասըյլէ պիր էյի տտէմ գըլապի-
լիր: Իշթէ օլ գուզվէթ տին տիր:

Լօնտրանըն էնկին սօգազլարընըն պիր խա-
նէսինտէ նիսպէթէն էյի պիր ֆամիլեատա ճօ
իսմինտէ պիր օղլան վար իտի: Մէրգուլմ սօ-
գազլարտա ֆէնա րէֆիզլէրլէ օյնար իտի: Չօգ
ճէսուր, գուզվէթլի վէ զապթ օլունմազ պիր
օղլան իտի: Հիշ պիր Կիրակի մէքթէպի քէն-
տինի զապթ էտէմէյիպ հիշ պիր քիլիսէ անըն
գալպինէ լուհանի պիր թէէսիր պրազամատր:
Բօմանլարա եազըչրր վազըլալարտա պուլունմազա
սայ էտէր իտի:

Հէնուզ սօգուզ եաչընտա իքէն պիր փար-
չա էթ չալտըղը իշին 8 տէյնէք եէյէրէք հապ-
սա աթըլար իսէ տէ, պու թէքտիր քէնտինին
թէրքի մէսլէք էթմէսինի միւնթիճ օլամատը:
Աճայիպ քի պու 9 եաչընտարի չօճուզ կիճէ-
լէյին պիլէ խըրսըղըզ էթմէք գաստընտա պու-
լունուր իտի: Քէնտի քէնտինէ պէօյիւքլիւք թաս-
լար վէ սահիհէն տէ պէօյիւք կէօրիւնիւպ պի-
լինմէք մագսէտիյլէ պէօյիւք վէ միւշքիլ սըր-
գաթ եա ճինայէթ ֆիքըրլէրինէ թէչէպպիւս
էյլէր իտի: Հիշ պիր շէյտէն խալֆ էթմէզ իտի,
նէ փօլիստէն, նէ հաքիմտէն, նէ մահպէստէն
վէ նէ տէ մէվթտէն:

Պիր աէֆա Թուվմաս Հօլմզ պանա շէօյլէ
սիւալ էյլէտի,— «Փազըրը հալտան տահա էն-
կինտէ եաչամազ նէ օլտուզընու հիշ տէրք

էթմիշմի սին, եանի ըիֆահը հալտէ օլան պիր աիլէսէ, գլիւպ վէ ըէֆագաթտա տէյիլ, իլլա չօգ աշաղըտա քիլարտա, արդլարտա, քէօիէքլէրին ախօրընտա եաշամագ: Էկէր սէպաւլէթինի պիր թաւան արասընտա իմրար էթմիշ օլսայտըն, եէվմի թէայյիւշիւն՝ կիւնտէ 14 ստաթ քիպրիթ գութուլարը եափարագ հաֆթա խլթամընտա անճագ 9 շիլին ալան վալիտէյին գազանճընա միւնհասըր օլսայտը, մէքթէպէ կիթմէլտէն վէ մէքթէպտէն ալտէթինտէ անճագ պիր պուլամաճ եէտիքտէն սօնրա տիկէր ֆամիլեա ազալարընլա պիրլիքտէ այնի օտատա պիր քէօշտէքի մինտէր իւզէրինտէ ուլոսայտըն վէ օլ մուզալլամ տիւնեա սէնին տիւնեան վէ մուհիթին օլսայտը, թէֆէքքիւր էյլէ, չիմտի սէն սինն ի քէմալիյէթտէ նասըլ պիրիսի օլաճագ իաին:»

Ատէմլէրի փէք եագընտան միւթալէա էթմիշ օլան Ճօրճ Պարրօ՝ ճանիլէրին կիլինմէք հագգընտա օլան խօտիէսէնտիսինէ սաիր պազը պէյանաթտա պուլճընույօր: Պու պէյանաթտան պազըլարը շունլար տըր: «Տիւնեատա սարիգլէր գատար քէնտի փարլագ էլպիսէլէրիյլէ ատէմլէրի միւթէհայյիւր գըլմաղա միւշթագ պիր կիրուհ Եօգ տըր: Մէսէլա, Վօ վէ Հէյուըրտ նամ գահրիմանլար՝ Լօնտրատա էն ալա միւլէպպէս օլանլարտան իտիլէր: Իթալեան հայտուտլարընտան չօգլարը մութանթան պիր սուրէթտէ թէգ-

եին օլունուրլար, հաթթա չինկեանէ խըրսըզ պիլէ
էլպիսէնին մէֆթուն էտիճի խասսիյէթինի հիսս
էտէր: Սօն ասընն խիթամընտա Մաճարիսթանը
թաճիզ էտէն մէրախիսոր չինկեանէ փարթինին
րէիսի Հարամ փաշանըն սալթ պէօրքի(*) 4,000
կիլոէր (Ֆիլէմէնը սիք.քէսի) գըլմէթինտէ ալ-
թուն վէ միւճէվհէրաթ իլէ միւլէյյէն խոի:
Պագ, սիւսփէրէսթիք վէ ճինայէթ նասըլ իմ-
թիլաճ էտիյօր: Սփանիալը խըրսըզլար միւսրի-
ֆանէ պէյազ քէթէնլէ միւլէյյէն օլարագ կէ-
րէր մահպէստէ օլսուն կէրէք անտէն խարիճտէ
չէմսին ալթընտա թէնպէլվարի ուլանըզ եաթ-
մագտա եախօտ աչաղը եօդարը թէալլիւմէ
տօյաշտըզլարընտա հիսս էթաիքէրի սէֆայը
ախէր հիւ պիր միւնասիպէթտէ հիսս էթմէղլէր:

Ճանիլէրին ախլազի խօտփէսէնաիլէրի տահա
զիյատէ տիգդաթը ճալիպ վէ ումուժի տիր: Վի-
տօք տէր, «Ալամմը նաս միյանէսինտէ պախի
րէզալէթ վէ մուճիպի աք ու խէճալէթ օլան
չէյլէրտէն իհթիրազ էտիլիզ, ֆաղաթ մահպու-
լար փարթիսինտէ եալընըզ թայիպ օլունան
պիր քէս վար իսէ օ տա րէզալէթ վէ նամուս-
սըղըզտա պուլունմայան: ալըր: Պիր դաթիլ օլ-
մագ էն ալի պիր շէրէֆ տիր: էն պէօլիւք պիր
մուամէլէ ի ճինայէթտէ պուլունան՝ րիւֆէզաոր
թաշաֆընտան պիր դահրիման նաղարըյլէ կէօ-

(*) Պիր նէվ շափգա:

ղէտիլիր, վէ ասլ ճանի տախի անլէր իւզէրինէ չէշմի թէքէպպիւր իլէ պաղար»

19 սիննինտէ Բուսիպը պիր կէնճ պիւթիւն պիր ֆամիւհայը դաթլ էթտի, պիւթիւն Սէն ֆէթըրսպուրկ էհալիսինն քէնտի հազդընտա գօնուշմադտա իտիյի խապէրի անըն սէմինէ վասըլ օլունճա, օլ տէմ տէտի «Շիմտի մէքթէպ ըէֆիդլէրիմ 'սէն արթըդ զիքը օլունմայաճադսըն' տէտիքլէրինէ նէ գատար եանըմըշ իտիքլէրինի կէօրէճէքլէր»

Ապպէ Մօրօ՝ պէօյիւք պիր ճաննինն Լա Կրանա Բօքէթ մահպէսինէ վիւսուլընը թէրսիմ էտէրէք տէր քի, «Ճիմլէսի մէրդումը պիր մէլիք կիպի հիւրմէթլէ թաղիմ էտիպ, միսլի թէպաա անը իհաթա էթտիլէր» Հաթթա միւմաիլէյհին եանընա օթուրմադլըլը պիր իմթիյաղատտ էտիպ, օթուրանկարա չէշմի հասէտլէ պագըլըր իտի Մէրգումըն էն քիւչիւք պիր սէօզիւնիւ պիլէ քէմալը խահիշլէ իսթիմա էտիպ միւսահէպէթինէ միւտախէլէ էթմէյէ գօրգարլար իտի Վէ քէնտիտի անլէրի թէսհիւր էթտիյինէ վէ անլէրի քէնտինն էսրարէնիկիզ հիւքմ ու նուֆուզու թահթընա ալմըշ իտիյինէ միւթթալի իտի»

Իշթէ մէվզու ը հիքեայէմիլ օլուպ, ճէսէտի՝ մըգտար ը քիֆայէ թէղատտի օլունմամըշ, ֆիքըրի թալիմսիլ վէ տամարլարընտա ճինայէթ ճէվլէան էտէն կէնճ ճաննինն եաշամադտա եէ-

կեանէ մուճիպի՝ ատէմլէրէ պիր թէհայյիւր
մատտէսի օլմագ. խտի:

Ճօ՝ օլ իլ.բ գամչըլանմատընտան: սօնրա էվ-
վէլ.բինտէն տահա ֆասիտ վէ եարամագ պիրիսի
օլմուշ խտի: Արգատաշլարընա խօշ կէօրիւնմէք
տույզուսու քէնտինի տահա թէհլիբէլի վէ շէճի
իշլէր թէշէպպիւս էթմէյէ սէվգ էյլէտի:

Վալիտէյնի զայէթ ֆագիր օլուպ ախօր
կիպի պիր եէրտէ իգամէթ էյլէրլէր խտի: Մու-
հիթի արգուլարընը իգնայա զայէթ միւսախտ
խտի վէ պիթթապի պէօյլէ գուվլէթլի վէ քիւս-
թախ պիր օղլան՝ սօգագլարտա կէղէրէք սըր-
գաթլէ պէպէնմէյէ չալըշաճագ խտի: Բիւֆէգա-
սընըն նաղարընտա քէսպի շէօհրէթ էթմէք
արգուսույլէ մէմլու խտի: Փարա սըրգաթ էթ-
մէք իշխոն ումուսմէն կիզլիճէ՝ պիր տիւքքեանա
կիրիպ ադշէ սանտըզընտան վարա ալուճլայա-
րագ սահիպի եէթիշմէզտէն գաշար խտի: Եա-
խօտ պիր տիւքքեանտան վալիտէսինին խմիլլէ
էշեա ալըպ սաիրլէրէ նըսֆի ֆիյաթըյլէ սաթար
խտի: Չարշույա սըփարըշ իշխոն կիտէն պիշարէ
չօճուգլարըն խէ էօնիւնէ չըգրպ եա փա-
րալարընը եա տա չըզընլարընը ճէպրէն ալըր
խտի:

Ճօ արթըզ վալիտէսինին եանընա կէլմէյիպ
սօգագլարտա եաթար խտի: Հիճապ նէ օլտու-
ղունու պիլմէզ, փօլիսլէր թարաֆընտան թու-
թուլուպ հապսա կէօթիւրիւլիւր իքէն հիշ հի-
ճապ էթմէզ վէ վազիֆէ պիլէ էտինմէզ խտի:

14 սիննինտէ իբէն համրիւնիւն իւր պէօ-
յիւք սըրդաթ ֆիւլինի իճրա էյլէտի : Պիր
ճէվահիրճի տիւքքեանընտա պուլունան կիւ-
միւշ պիր թապագ մէրդումըն կէօզիւնէ
իւիշտի : Կիճէլէյին մէքըիւր տիւքքեանըն ար-
գասընտա օլան պաղչէտէն կիրիպ ուտուլճա
տիւքքեանա սիվիշէրէք կիւմիւշ թապաղը
ալըպ սըշարը չըդտը : Պիր տէ տիվարտան
սօգաղա էնէրքէն զուլմէթտէ պաղը շէրլէր
կէօրտիւ վէ արգատաշլարը տըր զաննըյլէ եէրէ
էնինճէ , քէնտինի տէօրթ փօլիտին օրթասընտա
պուլտու : Պու էճլտէն 15 այ մահպուսիյէթէ
հիւքմ օլունտու :

Պիր օղլան իշիւն 15 այ եալընըլըդաա
մահպուս օլմագ տէհշէթլի պիր շէյ տիր : Պու
իշտիզ վէ եէքթարղ համրիւնտէն չօգ միւթէէզզի
օլտու : Իմաի ֆէնա ըիւֆէգասընը թէրք վէ
թէպտիլի մէսլէք էթմէյի գարարկիր էյլէտի .
չէտիա զամիր իզթիրապը հիսս էյլէյիպ չօգ
տէֆա ֆիլան էտէր իտի :

Փագաթ մահպէսի թէրք էթտիյինտէ գալ-
պինտէ հիտտէթ վէ ասալէթտէն մատա պիր
շէյ եօգ իտի , մահպուսիյէթ քէնտինի էնճամ
նիլամա աաու վէ պէշէրիյէթէ եէմինլի պիր
խախն էյլէմիշ իտի :

Իւշ այ կէշմէղտէն հիւքիւմէթ ծօյը թու-
թուպ պիր մէքթէպէ գօտու իսէ տէ , պու քէն-
տինէ պիր խայր էթմէտի : Օրատան չըդտըդ-

տան սօնրա Գ այ զարփընտա Գ տէֆա սըրդա-
թը իշիւն հապսա իղգա էտիլտի :

Արթըգ իաւահը զայր ի միւմըին պիրիսի հա-
լինտէ մալիւմ ի ամմէ օլտու : Սօգտուտան կէ-
չէրքէն էհալի քէնտինի փարմաղէ կէօսթերիւ,
փօլիսէր իսէ մէրգոււմը թաղիս էտիս մուա-
մէլէ ի զասիպանէսինի կէօլէտիլէր իտի :

Ճօ արթըգ ստիր մէշհուր խըրսըղարլէ
րէֆիգ օլմուշ իտի: Պիր կիւն իշիթտի քի քէնտի-
նին չօգճա կիտիս կէլտիյի պիր մէյսանէյէ պիր
ղէնկին ստէմ կիտիյօր: Միւմաիլէյնին՝ քէնտի
պիւթիւն փարասընը սէթրիսինին ֆիլան ճէ-
պլինտէ սագլար իտիյինի վէ կիճէլէրի մէղքիւր
սէթրիյի եաթագ օտասընըն գափուսը իւղէ-
րինէ ասար իտիյինի անլատը: Պինտէն ալէյհ օլ
խանէյի քէշֆ էտիս նէ եօլտա պու փարայը
էլէ կէշիրէճէյինէ տաիր պիր փլան գուրտու: Պիր
կիճէ ֆիքրընտէքի փլանը ամէլէ գօմագ մագսէտիլէ
տըշարը չըգտը: Ճօյըն օլ կիճէքի հէյէթինի վէ
ճինայէթինին թարղընը պիլէ խայալ էթմէք ա-
տէմի տիւշարը իսավֆ ու տէհչէթ գըլար: Օ՝ վա-
սաթտան պիր աղ ուղլունճա պօյու, ինճէ վէ զաիֆ
պէտէնլի, լաքին օմուղլարը էնլի, պէօյիւք էս-
մէր չէհրէլի, ալըր էնսիղ, պաշը միւտէվիլէր,
կէօլէրի իրի վէ գասպա սէսլի պիր քիմսէ իտի,
տաիմա էթրաֆը թէֆթիշ էտէր վէ չօգ կիւ-
լէր իտի :

Պու սըրդաթընըն նագլիյէթինի պիր կիւն
չախտէն քէնտի պանա պէր վէճհ ի աթի նագլ էյ-

լէտի. «Կէճէլէյին մէյլտանէտէն չըգըպ պէնի
կէօղէտէն հէփ փօլիտէրին կէօղիւնտէն նիհան
օլտրազ, մէգըիւր չամաշըրիտանէ սահլպինին
էվինի պուլտոււմ Պու էվին էթրաֆընտա պու-
լունան սույուն իւզէրինտէն կիւճ հալ աթլա-
յարազ քէնտիւմի պիր պաղչէ իչինտէ պուլտոււմ.
պիր ազ տուրուպ աճէպա պիր սէս վա՞ր մը
տէյու տինլէտիւմ: պաղտըմ, սէս ֆիլան եօզ,
էվին արգա թարաֆընա կէչտիւմ, իչիմէ փէք էլ
վէրիչի պիր փէնճէրէ պուլտոււմ, հէման պիր
իքի թէփիք վուրարազ փէնճէրէյի աշտըմ վէ օլ-
մայա քի պիրի ույանմըշ օլսուն հիսապըյլէ էչիքտէ
5—10 տագիգէ սիւքիւթ իլէ եինէ պէքլէտիւմ,
սօնրա ուսուլճա իչէրիյէ հօփլատըմ, եափաշճա
իլէրի կիտէրքէն նակեահ այաղըմ պիր սու
թէքնէսինէ իլիչիպ գայտըմ վէ իչինէ տիւշտիւմ,
չէօյլէ քի չըգարտըղըմ փաթըրթըտան էվ սա-
հիպլէրի ույանտըյար: 0 արատա գարընըն
«Աշաղըտա պիր քիմսէ վար» տէտիյինի իչիթ-
տիւմ: Գօճասը «Հայտէ սէնտէ, պիր շէյ եօզ, ան-
ճազ պիր քէտի տիր» տէտի: Գարը թէէքիտ
էթտի. զէվճի «Ուլումաղա պազ» տէտի: Պէն
իսէ գարանըգտա թէմամ պիր սաաթ սույուն
իչինտէ համամ էտէրէք գալտըմ. նիհայէթ ու-
սուլ իլէ սուտան չըգըպ էլիւմ իլէ տիվարլարը
եօզլայարազ պիր տէհլիզէ կէչտիւմ վէ նէրտի-
պանը պուլուպ եօգարը տօղրու սիւրիւնտիւմ.
պիր ազ տուրուպ տինլէտիւմ քի պիր սաաթըն

Թիւթարընտան պաշտօնապէս ալիւր սէս իշխանութեան
 խորհրդի անդամն էր։ Եւ ինչպէս ինչպէս ինչպէս
 տան իշխանի գործադիր վերահսկման գործադիր
 ալիւր չի փոխ տեսուի ինչպէս խորհրդարանի ուսում
 մագաղան իտիւլէր . գափուներն էօնիւնտէ կինէ է-
 փէյի էյլէնտիւմ, սէթրի իլէ պէնիւմ արամտա ան-
 ճագ ալիւր փաշտագ մէսաֆէ գալմըշ խոր, եւ-
 վաշ վէ սէսօիլ ալիւր թարգմտա ալիւր էլիւնէ գա-
 փուներն թօփուղուներ չէվիլիւ աշտըմ վէ օլ ալիւր
 պօշտա գալման էլիւնէ իշ թարափընտարի ասըլը
 սէթրիլի թուլթուպ էնտիւրտիւմ : Փարա քիսէսինի
 պուլուպ ճէպիմէ ալթըմ վէ ուլույանլարը զի-
 յատէ րահաթըլ էթմէյէրէր, գափուլը աշտը-
 վըմ վէճհէ էօրթիւպ ուսուլ ուսուլ աշտըլ էն-
 տիւմ . պու տէֆա համամըն փէր էօթէսինտէն
 սափուլուպ փէնճէրէտէն տըլարը ֆըրլատըմ :
 Քիսէտէ 21 լիրա վար խոր : Երթէսի կիւն եէնի
 ալիւր թագըմ էլպիսէ իշթիրա էյլէյիպ ալիւր գաշ
 կիւնլիւր սիկարա վէ իշքիմէ եէթէճէր գաւտըր
 փարա եանըմա ալարագ պագի մէպլաղը պու
 իշ ունուտուլանատէր եանընտա հըֆըլ էթսին
 տէյէ րէֆիլլէրիմտէն ալիւրնէ թէպիւմ էյլէ-
 տիւմ : Տէօրթ կիւն սօնրա ալիւր փօլիս ետգամը
 թուլթուպ «Ճօ պու էլպիսէյի նէրտէն ալարն»
 տէյու սօրուներն «Ճալըմ պանա վէրտի» տէտիւմ
 իսէ տէ պուհա ինանմայարագ պէնի թուլթուպ
 հապտա իլգա էթտիլէր : »

Հապտտան սալը վէրիլտիքտէն ալիւր գաշ

կիւն սօնրա պիր ճէվահիրճինին տիւքքեանը էօ-
նիւնտէ տուրուպ իշէրիյէ սէյր էտէրքէն ար-
դասընտան պիր փօլիս նակեահ մէրգումը տէր-
տէսթ էտիպ մէրքէզէ կէօթիւրտիւ: Թէֆթիշ
էտիլտիյինտէ իւզէրինտէ էվ աշաճագ պիր դաշ
սարիգ ալէթլէրի պուրշնմաղլէ մէրգում պէ
թէքրար մահպէսէ աթըլտը:

Ճօ պու քէրրէ էյիճէ միւզթարիպ օլտու:
Հէր Կիրակի կիւնիւնտէ՝ աճ, մէթրուք վէ մահ-
զուն օլարագ փէտէրի խանէսինին լէզիզ թաամ-
լարընը վէ պիրատէրլէրինին սօֆրատա քէյֆ իլէ
օթուրուպ նէֆիս վէ լէզիզ թաամլար եէտիյինի
թէխայիւլ էթաիքճէ, սալտարընը եուտար վէ
հազին հազին հընշգըրարագ աղլար խոխ: Անլէր
տէյիլ սալթ ազատ խոխէր, իլլա Կիրակիյէ մախ-
սուս լէզիզ վէ նէֆիս թաամլար կէօնէնմէքտէ
խոխէր: Մէրգումըն դուվլէ ի միւթէխայիլէսի
քէնտինին գարանլըգ գուլիպէսինէ՝ սալսալը
սըզըր էթինին զօգուլարընը, գըզարմըշ փա-
թաթէսին թատընը, պէյազ խալիս էքմէյին լէզ-
զէթինի, վէ աթէշտէ ճըզըրթըյլէ գալրուլան
սըզըր էթինին բախհալարընը կէթիշմէքտէ խոխ-
լէր: Ճօյըն պու մուճիպ ի թէէսսիւֆ հալը միտէ
իզթիրապընտան զիյատէ զամիր իզթիրապընտան
նէշէթ էտիյօր խոխ: Սայքի հէր զէման աղլար
խոխ Պիհուտէյէ սարֆ օլունան շէպապէթի ի-
շիւն աղլար խոխ Արթըգ տիւնեա կէօզիւնէ
ֆանի վէ պաթըլ կէօրիւնմէքտէ խոխ: Փօլիս-

լէրին քէնտինէ տօղրու օլան ստավէթինի տէ
թէֆէքքիւր էթաիքճէ էօմրիւնատ պիր իւմիտ
չէօլէսի պուլունմայըպ վար գուվլէթիյլէ էօլիւմ
իչիւն տուա էտէր իտի:

Պու մահպուսիյէթինատ հիչ պիր մահպէս
վաիդի մէրդումը զիյարէթ էտիպ նասիհաթտա
պուլունմատը:

Փօլիպէրին հիւսն ի խըտմէթինի ինքնար է-
տէմէզ իսէք տէ, անլէրին զուլմ վէ ինթիգամը-
նը տա իզմազը այն էտէմէյիզ. պազէն փօլիս-
լէր պիր միւճրիմէ կէօզ տիքտիքլէրինատ քէնտի
գուվլէթ վէ նուֆուզլարենը՝ անըն էօմրիւնիւ
ճէհէննէմ գըլմալա իսթիմալ էտիպ, անտէն
էյիճէ ինթիգամ ալըրյար: Գօրգարլմ քի պու
մախֆի ինթիգամ ֆիլիլի տէվամ էթմէքտէ տիր
վէ էմինիւմ քի էսնաֆը միւճրիմիյն պու եօլտա
պիր գաթ զիյատէ պէտթէր օլույօր:

Ճօ մահպէստէն չըգտըգտան սօնրա օրատա
գազանարըը ճիւզի փարասը իլէ հէտիյէ օլմագ
իւզրէ վալիտէսի իչիւն պիրազը բազը վէ փէտէ-
րի իչիւն տէ պիրազ սիկարա սաթուն ալարագ
էվէ կիթտի: Նարլմ սաաթ սօնրա թէնէզլիւհ
իչիւն տըչարը չըգտը:

Նակեահան պիր փօլիս եագլաչըպ լաթիֆ
պիր փէրտէ իլէ «Ճօ, պիր ատէմ սաաթընը չալ-
տըրմըչ, թարիֆինէ կէօրէ անը չալան ատէմ սէն
օլմալըսըն, լաքին նազըրը զանն էտիյօր քի սէն տէ-
յիլսին, անճագ կէլ պիր տէֆա կէօրիւն վէ թէպ-
րիյէ իզիմմէթ էյլէ», տէտի:

ձօ ճէվապէն «Վա՛յ, տահա եհնի հապտտան չըգարմ»:

«Պիլիրիմ, լաքին թարիֆ օլունան շէյլէր սի-
զէ միլթապըդ կէլիյօր» տէտի:

ձօ պիտուչ օլտուղընը պիլէրէք թէպէս-
սիւմէ փօլիսէ կիթտիւ Լաքին սթասիօնա վա-
սըլ օլտուգլարընտա փօլիս պիրտէն ձօյըն գօ-
լունտան թուլթուպ նազիրէ խիթապէն «Պու ա-
տէմի սէրիսօշլըդ վէ տիլէնճիլիւտէ թուլթում»,
տէտի: Պիր գաշ փօլիս տահա իշէրի տախիլ
օլտուլար: ձօ հէր նէ գատար քէնտինին պի-
տուչ օլտուղընը իտտիա էթտի իսէ տէ անլէր
տահա զիյատէ կիւլտիւլէր, վէ ձօյըն իւզէրինէ
պիլհիւճում՝ միւմաիլէյհի եումրուդ վէ այագլա-
րըյլէ տէօյմէյէ պաշլատըլար: Էնճամ եիւզիւնիւ
վէ պաշընը գանա պէլէյիպ պիհիս օլարագ անը
եհրէ տիւշիւրէնէ գատար տարպ էթտիքտէն
սօնրա թուլթուպ հապսա աթտըլար: Լօնտրաւտա
փօլիսլէրին ձօ թագըմընտան սէվմէտիքլէրի ա-
տէմլէրի պէօյլէ սէպէպսիղ եհրտէ տէօյմէլէրի
նատիր իւլ վուգու տէյիլ տիր:

ձօ մահպէստէն գուրթուլտուղունտա տէ-
րունինի զապթ էյլէյէն անճագ պիր մատտէ
վար իտի. — Գարշ: Մօգագտան կէշէրքէն պիր
տէ քէնտինի հիլէ վէ իֆթիրա իլէ տէօյտիւ-
րիւպ հապսա գօյտուրան փօլիսէ թէսատիւֆ էյ-
լէտի. փօլիս կիւլէրէք՝

«ձօ, ամմա էյի էթտիմ սանա հա՛, քէյֆլէն,

ինչալևս չօգ կէջմէզտէն սէնի թէքրար թութա-
ճաղըմ», տէտի:

Ճօ տախի «Սէպէպսիզ օլարագ տէյիլ եա,
սէն . . . » տէյէրէք իլէրի կէչտի:

Զուլմէթ պառտըդտան սօնրա պիր սօգաղա
կիտիպ, պիր մահալտէ օլան տէմիր փարմագ-
լըզա տիզինի վուրարագ տէմիր պիր չըպուգ
գըրըպ չըգարտը, վէ մէզքիւր չըպուղը փան-
թօլօնընըն իչինէ կիզէյէրէք խասիմինատէն ախը ը
ինթիգամա գօշտու: Մէրգում պիր ազ էօթէ-
տէն կէլիյօր իտի. ճօ պիր դափու իչինէ կիզ-
լէնիպ, փօլիս գափունըն էօնիւնտէն կէչմէք
իւզըէ իքէն, տէմիր չըպուգլէ մէրգումըն դա-
ֆասընա էօյլէ պիր տարպէ էնտիրտի քի, օլ
անտէ միզֆէրի փարէլէնիպ դաֆասը եուամուրթա
դապուղը կիպի եարըլտը, վէ էօլիւ կիպի եէրէ
սէրիլտի:

Պագաթ պու ճինայէթի քիսէսինէ դալմա-
յըպ, Տարթմուրտա ուզուն պիր մահպուսիյէթ
չէքտի: Իստիզ վէ նուր կէօրմէյէն պիր օտաճըգ-
տա մահպուս իտի: Հիչ պիր չէյտէն՝ պու եալընըզ-
լըգ դատար միւղթարիպ օլմամը իտի: Գամչը-
լանմաղա ըազի իտի, լաքին շու եալընըզըզա
ըազի տէյիլ իտի: Թաամը էքմէք վէ սուտան
ղայրի պիր չէյ տէյիլ իտի: Իւչ տէօրթ կիւն
պէօյլէ պիր եէրտէ դալմագ տինեատա էն ազ-
ղըն պիր ճանվէրի քէօփէք կիպի չինլէթմէյէ
քեաֆի տիր:

Պիր կիւն ծօյա «Ատէմ պիր օտաճըգտա
մահպուս օլաուզուհտա նէ՞ իլէ մէշլուլ օլուր»
տէյէ սօրաւմ : Վէրտիյի ճէվասլը էօլիւմէտէք
ունուտամամ. ճէվասլ քէլամտան զիյատէ հա-
րաքեաթ իլէ իտիւ — Պիր սանտալեա իւզէրինէ
օթուրուպ տիրսէկինի սաղ տիզինէ վէ էլինի տէ
եիւզիւնէ գօյուպ պօշլուղա կէօղիւնիւ տիքտի
վէ իլավէթէն «Պիւթիւն կիւն պէօյլէ օթուրմագ,
գսւրու էրմէք վէ սու իլէ պէսէնմէք, նուրսըզ
վէ հալասըզ պիր օտաճըգտա, նէ՞ ինսան, նէ՞
տէ պիր պասգ սէսի, հիչ պիր սէս եօգ, տիւ-
շիւնիւր վէ տէրիմ քի ատէմ պէօյլէ պիր խալ-
վէթտէ մահպուս օլմագտան իսէ աօրլմասը տա-
հա էվլա տըր :»

Ծօ վէ սաիր մահպուսլարըն շէհատէթինէ
նազարէն մահպուսիյէթ պիր միւճրիմի տահա
զիյատէ դաթըլաշտըրըպ ատէմի հայվանի տէ-
րէքէլէրէ թէնզիլ էտէր :

Թուվմաս Հօլմըն պիզիմ մահպէս ուսուլ-
լարըմըզ հագգընտա քէլամը շայանը տիգգաթ
տըր : «Ճինայէթէ մուգասպէլէ էթմէք էն զիյա-
տէ համագաթ, վէ անա գարշը շարփըշմագ էն
միւտհիչ պիր պասիրէթսիզլիք տիր : Պանա մա-
լիւմ օլան պիրինին կիճէ կիւնտիւզ մահպէսին
գարանլըգ պիր քէօշէսինտէ եալընըզ պաշընա
օթուրուպ եաթտըղը հագգընտա տիւշիւնէճէք
օլուր իսէմ քէտէրիմտէն աղլայասըմ կէլիր :
էյէր մագսէս սալթ թէքտիր էթմէք իսէ հիւ-

քիւմէթին իթթիխազ էթտիյի մէսէք միւճա-
ղաթ տէյիլ, տահա զիյատէ խէպատէթ վէ չափ-
դընլըղա մէյտան վէրիյօր: Փագաթ պէն քէն-
տիմ՝ պիր հիւքիւմէթ քէնտի նիզամընը քէսը
էտէն պիրինի թութուղունտա, անը տահա
զիյատէ սատագաթ վէ հագիւգաթլէ քէնտի միլ-
լէթինէ խըզմէթ էթմէք իւզըէ, միւմբին մէր-
թէպէ իլք ֆուրսաթլէ սալը վէրմէսի թարա-
ֆընտան իմ: Մահպէս միւճըիմէ նէ՝ էտիյօր:
Անը սալպ էտիյօր, գալպինի զիյատէ զալիզ գը-
լըյօր, հէյէթ ի իճթիմաիյէյէ գարշը խուսուճէ-
թինի թէզնիտ վէ ախլագի թապիաթընը զի-
յատէ թէնղիլ էտիյօր: Պիր մահպուսըն աթի-
տէքի սէօզլէրինի պիլի՝րմիսինիզ — Պաանըն
թապան թախթալարընտա գաչ թանէ մըխ, մէր-
թէք, եարըզ, կէտիք վէ տիվարլարտա գաչ լէ-
քէ վէ չուկուր օլտուղընը պիլիթիմ, թապան՝
պանա փէք մարուֆ օլան պիր խարիթա տըր.
Ֆիքըրիմ պիր տէյիթմէն տիր քի հիչ պիր շէյ
իւյիւթմէզ: Գալպիմ վէ ֆիքըրիմ իչիւն իչ վէ-
րինիզ, եօգ իսէ գալպիմ քէնտի իւմիտինին սօն
շէօլէսինի վէ պէյնիմ քէնտի ըաճօնընըն սօն
գըրընթըսընը զայիպ էտէճէք տիր՝: Էվլինտէ
հէման պիր իքի ագչամ շէօյլէ ըահաթ վէ սէր-
պէսթ կէզտիյին վազթ, քէզա սապահ էրքէն ու-
յանըպ թաղէ հաւա ալմագ իչիւն աչըգ պիր
փէնճէրէ էօնիւնտէ տուրտուղուն տագիւգէլէրտէ
պու սէօզլէրի թէֆէքքիւր էյլէ: Անլէր հագ-

դընտա էյի տիւշիւն : Իշթէ պէօյլէ պինկերճէ
ատէմէրին ֆիքրլէրի սէնէնին հէփ կիւնլէրինտէ
պիր տէյիրմէն կիպի քէնտի քէնտիլէրինի իւ-
յիւթմէքտէ տիրլէր :»

Ճօ էնճամ պիր կիւն Տարթմուր մահպէ-
սինտէ քէնտի պօշ սաաթլարընը իշղալ էթ-
մէք իշիւն պիր չարէ պուլտու , նասրլսա
իքի ֆարէ էլինէ կէշտի, անլէրի պիր թօրսյա
իշինտէ հըֆղ էյլէյէրէք պէսլէտի, թալիւմ էթ-
տի, անլէրէ օյոււնլար էօյրէթտի, անլէրի քէն-
տինէ ալըշտըրտը, վէ 16 այ սիւրէն էյամ ը
մահպուսիյէթինտէ պու միսքին արգաստաշար
իլէ մէշղուլ վէ մէսըրուր օլտու :

Պօշըգտան իպարէթ օլան պիր մահպուսի-
յէթին ֆաիսէսի վա՞ր մը. ֆարէլէր պիր միւճ-
րիմի իսլա՛ն էտէպիլիլլէ՞ր մի :

Ճօ՝ քի չիմտի սաշլարը աղարմըլ վէ միւ-
սինն հէյէթլի պիրիսի կիպի կէօրիւնիւյօր , տահա
34 սիննինտէ տիր : Միւտտէթ ի հայաթընըն
թամմ նըսֆընը մահպուսիյէթտէ կէշիրմիշ : Վէ
քէնտի հէյէթ վէ լիսանըյլէ իլան էտիյօր քի
մահպուսիյէթ հէր տէֆաշընտա քէնտինին իս-
լահընա միւճիպ օլմատըգտան մատա , դալպինի
տէ պիյատէ գաթըլաշտըրմըլ տըր :

Միւտտէթ ի մահքիւմիյէթինի իթմամ էթ-
տիքտէն սօնրա զիյատէ գաթըլաշմըլ օլարագ
այնի վադթտա հայաթ ը ինսանիյէտէն պիղար
օլմուշ օլարագ մահպէստէն չըգտը : Պիրի՛ եանի

Թէվպէ էթմիշ վէ Թէնտիտ ի գալպէ մալիք օլ-
մուշ օլան Փընչըր քէնտինի պէքլէմէքտէ խաի:

Փընչըր մէշհուր պիր կիւրէշճի, ձօ իսէ
պիրինճի տէրէճէտէն պիր խըրսըզ օլտուղընտան
իքիսի տէ պիր վազթ սըգ տօսթ խաիլէր: Չօգ
քէրրէ պիր արատա իշմիշ, վէ միւթթէֆիդէն
շէյթանի փլանլար Թէրթիպ էթմիշ խաիլէր: Պի-
նաէն ալէյճ Փընչըր ձօյը գազանմալը Թատմիմ
վէ գարար էթմիշ խաի: Պիլիյօրսը քի շէրիւլէրին
սէր.քէրտէսի օլան ձօյը Յիսուսա կէթիւրէպի-
լիրսէ Բապպ վէ պէշէրիյէթ իշիւն էփէյի պիր
շէյ Եափմըշ օլաճագ:

Փընչըր ձօ իլէ գօնուշտու: Շէրիր մէսլէ-
քինին իլթիրապընը վէ Թարիդ ի իսթիդամէթ
վէ խայրըն սաատէթ վէ մէսէրրէթինի իպրաղլէ
կիւնաճ վէ սալաճ Էօմրիւնիւ մուգայէսէ էտէ-
րէք տէտի քի “ձօ պանա պադ, պանա, պիր
զէման նէ” խաիմ, շիմտի նէ՞ իմ, տէր խաթր
էյլէ: ձօ պու մատտէ հադգընտա Թէֆէքքիւր
էտէճէյինի Թէաճհիւտ էթտիքտէն սօնրա պրա-
գըպ կիթաի:

Էլպէթտէ Փընչըրըն Էօմրիւնտէ ազիմ պիր
Փարգ միւշահատէ էտիյօր խաի: Ֆազաթ ֆէնա
րէֆիդլէրինին աղընտան գուրթուլարագ պու
տէնի վէ հայվանի Էօմրիւնտէն ազատէ ի սէր
էթմէքլիյի խմքեանսըղ աստ էտիյօր խաի:

Փընչըր ձօյը Թէրք էթմէյիպ անը պիր
ադշամ քէնտի խանէսինէ կէօթիւրտիւ: ձօ «Օլ

ազգամը ասլա ունուտամամ, վէ օլ խանէնին
րէֆադ վէ սաատէթինի ասլա ֆէրամուշ էտէ-
մէմ, պէնի, քի հապստան եէնի չըգմըշ, սօն
տէրէճէ ֆէնա պիրիսի իրէն, էվինէ կէօթիւր-
տիւ. պէն օլ ազգամը ունուտամամ,» տէյօր :

Մաէթթէէսսիւֆ Փընչըր տահա նաիլի մէ-
րամ օլմսգտան ճօ պէ թէքըար հապսա իլգա օ-
լունտու :

Պու քէրրէ տախի ճօ սայքի հէր ազգամ
տուա էյլէր իտի, լաքին էօլիւմիւ իչիւն տէյիլ :
Փիրրինտէ եէնի պիր թէսավիւր զուհուրա
կէլմիշ իտի.— էյէր էյի խրիսթիան պիր զէվճէ
իլէ թէէհհիւլ էյլէրսէմ իշթէ օլ զէման միւս-
թագիմ պիր էօմր եաշայա պիլիրիմ, տէյէ
տիւշիւնտիւ : Պէշէրիյէթին պէլասը վէ փօլիսլէ-
րին մուճիպ ի տէհշէթի օլան պու ատէմ հէր
կիճէ տիլ չէօքէր, վէ քէնտինին խէլասը իչիւն
էյի պիր րէֆիգէ ի հայաթ վէրսին տէյու Ալլա-
հա չօգ նիյալ էտէր իտի :

Մահպէստէն չըգտըզընտա սատըգ Փընչըր
քէնտինէ միւնթազըր իտի : Փընչըր մէրգումա
Խ. Օ. սը սալօնընա կիթմէսինի թէքլիֆ էթտի-
յինտէ «Խայր», տէյիպ եօլընա րէվան օլտու :
Զիրա տիւշիւնիւյօր իտի քի էյէր պիր Ալլահ
վար իսէ մահպէստէ արզ էթտիյի տուալարընա
իճապէթէն քէնտինի խէլաս էթմէք իչիւն էյի
պիր գարը կէօնտէրէճէր տիր :

Պիր իրի կիւն սօնրա պիր մէյլսանէտէ իքի

ատէմ եւքտիկէրիյէ զավղա էտիյօրլար իտի :
Պիրի ճօ քէնտիսի օլուպ սայրի տիւշմէնինի
էօլտիւրտիւ, լարին քէնտիսի տէ մէճրուհ օլտու :
Պաշը եարըլմը, եանագլարը քէսիլմիշ վէ եիւ-
զիւ էօյլէ փարէլէնմիշ իտի քի կիւճ հալ թա-
նըլըյօր իտի: Ավղատան սօնրա պիր էճզաճըյա
կիտիպ պաշընը վէ եարալարընը սարտըրտը :
Արթըղ պու տէֆա ճօ ճինայէթին գավի փէն-
չէսինին թագնիզինի քեամիլէն հիսս էտիպ
քէնտինին տէ սօն տէրէճէ աճիզ օլտուղունու
տէրք էտէրէք էճզախանէտէն տօղրու Խ. Օր-
տուսընըն սալօնընա կիթտի :

Մէզքիւր մահալէ կիթտիյինտէ քիմսէ քէն-
տինի թանըյամատը : Զիւնքի կէօղիւ գանը ,
պաշը սարըլը վէ տուտագլարը շիշմիշ իտի :

Օթուրմուշ տինէրքէն սէշվէշընիսըլէրտէն
պիրի մէրդումը թանըյըպ եանընա կէլէրէք
տէտի

«Տահա պու էօմրիւնտէն օսա՞նմատըն մը»

«Օսանմըշըմ»

«Եէնի պիր էօմրէ պաշլամագ ի՞նթէրմիսին»

«Իսթէրիմ»

Խըզմէթին սօնընտա կիւնահքեարլար թէվ-
պէյէ տալէթ օլունտուղունտա ճօ օլ միւէս-
սիֆ հալըյլէ իլէրի կէշիպ մինպէրին էօնիւնտէ
տիզ չէօրտիւ: Պիր գաշ քիմսէլէր եանընա կէ-
լիպ նասիհաթ էտէրէք քէնտիսի իշիւն տուա
էթտիլէր: ճօ տախի այաղա գալըլպ խէլաս
պուլտում տէյէ չէհատէթ էյլէտի:

Նէ՞ փուգու պուլտուղունու քիմսէ պիւմէզ,
հաթթա ծօ քէնտիտի պիւէ թարիֆէ զայր ի
մուգթէտիր իտի: Տուա էթտիքտէն սօնրա ար-
թըգ փաք պիր էօմր կէշիրմէքլիք իշին տէրու-
նինտէ քեաֆի պիր գուվլէթէ միւթթալի իտի:
Վարթա ի ճիւրմ ու ճինայէթտէն քէնտի քէն-
տինի եէթէր դատար հիւրր հիսս էտիյօր իտի:
Սըրգաթ էթմէք արզու վէ մէյլէրի քէնտինտէն
քեամիլէն սիլինմիշ վէ միւնտէֆի օլմաւ, իտի:
Էսքի մէսլէր ի մէնֆուրընտան թաթիլի ի կիրէ-
պան էյլէմիշ իտի:

Պու քէյֆիյէթտէ ծօյըն թահթ էլ իթթիլա
թէֆէքքիւրիւ Նէ՞ իտի, նա՞սըլ օլույօր տա ա-
տէմ զաւղատան չըգըպ տօղրու տուա թէճէմ-
միւիւնէ կիտիյօր, տարպէլէրտէն սըլլայան պաշ
տուա թէսավիւրընա զահիպ օլույօր վէ տէր-
հալ օլ իլահի սէլամէթէ մալիք օլույօր: Պունու
իզահ էթմէք իլուճ տիր, լաքին թէֆսիրի տահա
միւշքիլ օլան շէյ՝ պիր ճանինին տէրհալ թէվպէ
էտիպ քեամիլէն վէ պիրտէն սըրգաթ արզուսուն-
տան գուրթուլմասը, բէֆիգլէրինին իղվալընա-
րընա մուգավէմէթ էտէն պիր գուվլէթէ մալիք
օլմասը, վէ իսթիհլա օլունան խէլաս Օրտուսը-
նըն պայրաղը ալթընտա սօգադլարտա ճէսա-
րէթլէ եիւրիւյէպիւմէսի տիր:

Փընչըր ծօյըն թէքմիլէն խէլաս պուլտու-
ղունա ինանմատը: Վէ էնտիշէ իլէ Միւլազիմէ,
«Ծօ հագդընտա էմին տէյիլիմ, տիւշէր տէյէ
տիւշիւնմէմէք էտէմէյօրում, չիւնքի պիւթիւն

էօմբիւնտէ պիր կիւն պիլէ իշ իշէմէմիշ տիր,
նա՞օրլ ճիւղի պիր իւճրէթ իշիւն պիւթիւն կիւն
տէվամի չալըշաճագ տըր, տէտի:»

Փագաթ ճօ տուասընըն ճէվասընա միւն~
թաղըր իտի: Պիր չամաշըրխանէտէ քէնտինէ իշ
վէրտիլէր: Իւճրէթ ալմայարագ սալթ պիր թասա~
միյէ պէտէլի իշիւն իշէտի: Չօգ էյի զայրէթլէ
իշէլիս պ մուճիպ ի էնտիշէ տիր շէյտէ պուլուն~
մատը: Հէփ գօնշուլար պէօյլէ մալիւմ պիր
խըրաշըն էնկին պիր իշտէ չալըշամասընը կէօրէ~
րէք միւթէհայլիր օլտուլար:

Պիր կիւն պիր արասպա պօյարքէն կէօղիւնիւ
գալարըրպ պիր դըզըն քէնտինէ սէյր էյլէմէքտէ
օլտուլունու կէօրտիւ:

Տէրհալ տուասը միւթէճագ պըլընմըշ տէ~
յէ հիսս էյլէտի: Նիյալ ու րիճալարընա իճա~
պէթէն քէնտինէ զէվճէ օլաճագ ֆէրտ պու
իտիյինէ տէրունինտէ պիր հիսս ի գանաաթ հա~
սըլ օլտու:

Մէրգուճէ իլէ իւլֆէթ փէյտա էտէրէք պիր
կիւն պիր միւնասիպէթլէ մէսուա պիր Փամիլեսա
հագգընտա թէաթի ի էֆքեար էտէրքէն ճօ՝
մէրգուճէյէ «Չանն էտէ՞րմիսին քի պէնիմ կիպի
պիր ատէմ իլէ թէէհհիւլ էտէպիլիբսին,» տէ~
յէ սօրտու:

Օրիտըգ «Պիլմէմ» տէյէ ճէվապ վէրտի:

«Պէն մահպէստէ իքէն Ալլահտան միւնա~
սիպ պիր զէվճէ թալէպ էյլէտիմ, չիմտի թամմ

իդնա օլմուշում քի պու միւնասիպ զէվճէ սէն
օլմալըսըն»

Ֆաղաթ մէրգումէ տահա ճէվապ վերմէղ-
տէն ճօյըն ֆիքրինտէ պիր թագըմ թէսավվու-
րաթ ճէրէյան էյլէմէքտէ խոխ Բէնտի քէնտինի
պու փաք, էյի վէ հէսաս պաքիրէ իլէ մուգա-
յէսէ էտէրէք նալայըգ հիսս էյլէտի։ Օրիորդա
խիթապէն «Հէր նէ գատար սէնի զէվճէ հա-
լինտէ թալէպ էթմէմէք էտէմէյօր իսէմ տէ
թէքլիֆիմի գապուլ էտէճէյինիլի տէ մէմուլ
էթմէյօրում։ պէն սիղէ լայըգ պիրիսի տէյիլիմ։
Լաքին սիղին կիպի պիրիսի պանա զէվճէ օլ-
մաղսա, օլսպիլիրքի պիր կիւն իսթիրտատ է-
տիպ էսքի մէսլէքիմէ բիւճու էտէյիմ» տէտի։

Օրիորդ ճէվապէն «Թէհլիքէյի պիլիյօրում։
սիղինլէ թէէհհիւլ էթմէք իսթէյօրում, շու շարթ
իլէ քի Խ. Օրտուսընա մէրպուլթ օլուպ նիզամի
ասքէր օլսսընըգ»

Պէյլէճէ Սլլահ տուասընա ճէվապ վերտիյի
իլիւն ճօ՝ տէրէճէ ի նիհայէտէ մէսրուր օլտու
գալպինտէ նուր վէ սիրուր թուղեան էյլէյիպ
քէնտի քէնտինին օլ իլահի բահմէթ վէ ինայէ-
թին սայէսինտէ պուլունտուղունու հիսս էյլէտի։

Զէվճէ ի մուհիպպէսիլլէ զայէթ մէսուտ պիր
հօմ թէքլիլ էթտիլէր։

Պիր վազթ պէշէրիյէթին մուխրիպի վէ շար
ճիհէթէ մուճիպ ի տէհէթ օլան պու մէշուր
սաքիգ էյի, միւսթագիմ վէ նէֆսինքեար պիր

էօմրէ սալիք օլտու: Զէվճէսինի սալքի իպատէթ
էտէրճէսինէ սէվէր իտի: Գօնշուլար ճօյրն չօ-
ճուղլարա սօլլու մուամէլէի հալիմանէ վէ
լաթիֆանէսինի միւշահատէ էտիպ թէհալյուրտէ
գալլըրլար իտի:

Նիմտի իւշ սէնէտէն պէրու չօգ մէսուտ
պիր էօմր իմրար էթմէքտէ վէ Փընչըր կիպի
ճանլարը խէլասա կէթիրմէք արզուսըյլէ մէմ-
լու տըր: Վէ պիր Սեշվէշշըն/սք օլուպ հիշ պիր
մաաշ եա իւճրէթ ալմայարադ օլ ֆէնտ գօն-
շուլար արասընտա ֆասիտ վէ քէնտի կիպի ֆէ-
նա օլան ատէմլէրի Գրիստոսա կէթիրմէյէ պիւ-
թիւն գուվլէթիյլէ չալըշըյօր: Աճայիպ պիր լէ-
թաֆէթ վէ կէրմի իլէ քէնտի ըուֆէգա ի սա-
պըգասընա իլահի մուհապպէթտէն պահս էտիպ
վաղ էթմէքտէ տիր:

ՏԷՆՆԻ

Լօնտրատա ասլէն իրլանտալը օլան պիր
գաթօլիք ֆամիլեասընտա Տէննի նամ պիր նէվ-
ճիվան վար իտի: Պու կէնճ պօյու գըսա, օմուղ-
լարը էնլի, սաշը սիյահ, պօյնու եօղուն, աղղը
էնլի վէ էսմէր պէնղլի պիրիթի օլուպ քէնտինի
կէօրէնլէրի տէհշէթէ կիրիֆթար էյլէր իտի:

Մէթէպտէ թաշ կիպի տուրուպ, նէ տէրս-
տէն նէ թէքտիրտէն պիր շէյ էօյրէնիր իտի:

Տուա էթմէղ, թալիմ ու թէրպլէյէյի թահգիր վէ բէտտ էտէր, իշտէն իսէ գաչար իտի։ Բէնտինին շէհատէթի իւզրէ էօմրիւնտէ հիշ պիր զէման էօյրէնմէք, էյի օլմագ, իշլէմէք եա իլէրիլէմէյէ տօղրու տէրունինտէ պիր արղու եա մէյլ հիսս էթմէմիշ իտի։

14 սիննինտէ իքէն փէտէր էվի քէնտինէ օսանճլը կէօրիւնիւպ սօգադ էօմրիւ տահա շիրին կէլտի։ Պիր կիւն խանէսինին փաք եաթագ վէ լէզիզ թաամլարընը թէրք էթտի վէ քիսէսի պօշ օլարագ չարշույա կիտիպ արթըդ ավտէթ էթմէտի։

Պու կէնճ իւք պիր գաչ պապլարտա կէօրտիւյիւմիզ ատէմլէրտէն պազը ճիհէթլէրտէ չօգ միւթէֆէրրիդ վէ Ղարիպ պիր ատէմ տիր։ Ասլա թիւթիւն իշմէմիշ վէ թիւթիւն իշիւն տէ օլտուն ճիւզի պիր արզու պիլէ հիսս էյլէմէմիշ։ Ասլա սէրիօշ օլմամըշ, մէյխանէլէրէ կիտէր իտի, ամմա ֆարգլը մագսէտ իլէ։ Իսպիրթօյա տօղրու հիշ պիր զէման քէնտինտէ պիր մէյլ ույանմամըշ վէ շէհվանի արղուլարըն թագիպաթընտա տախի պուլունմամըշ իտի։ Փագաթ սէպավէթինտէն պէրու պիր աքղու տէրունինի զապթ վէ մէմլու էթմիշ օլտուլունտան անտէն պաշգասընա եէր գալմամըշ իտի։ Օ տախի ճիւնայէք արզուսու իտի։ հաթթա էն ալչագ, վահշիյանէ վէ հայլանճասընա օլան պիր ճինայէթ սէվտասը իտի։

Իշխէ նազդիյէթիմիզ պիր ինսանի ճանվէր ,
պիր չափզըն հազգընտա օլաճազ արը : Տէննի-
նին ազիս գուվիլէ ի ֆիզիդիյէսի քէնտինի սօ-
գազլարտա մէշհուր գըլմաղա պաշաուր : Պիր
թազըմ չափզըն կէնճլէր պուլուպ անլէրէ քէն-
տինին սէրպէսթ պիր էօմր իմրար էթմէք ար-
զուսընտա օլտուղունու պէյան էյլէտիյինտէ ,
մէքըրիւր տէլիգանլըլարըն փարթիսինէ պիլ մէմ-
նունիյէ գապսւլ օլունուպ պիր միւտտէթ սօն-
րա անլէրին սէրքէրտէսի օլտու :

Լօնտրանըն ֆազիր վէ էտնա սօգազլա-
րընտա պու նէվտէն չափզըն վէ ավարէ կէզէն
կէնճլէր փարթիլէրի սըրգաթ թարիդիյլէ գա-
րընլարը տօյար տօյմազ եէք տիկէրի իլէ զավ-
ղայա թուլթուլուրլար քի պունլարա փօլիսլէր
պիլէ միւտտախէլէ էթմէզլէր :

Տէննի պու նէվ զավղալարտա չօգ պուլուն-
տու , չօգ տէֆա խասիմլէրինի եէրէ եարը էօլիւ
հալտէ պրազըպ սավուշուր իտի , վէ պու ճինս
զավղալար մէրգումըն պիր նէվ օյունու եախօտ
հարաքէթ ի պէտէնիյէսի իտի : Անտէն չօգ քէյֆ
վէ ֆէրահիյէթ հիսս էյլէր իտի : Տէննինին ախտ
օլտուղու փարթի չօգ գուվիլէթլի , վահշի օլտու-
ղունտան չօգ քէսպ ի շէօհրէթ էթտի : Տէննի
վէ փարթիսի սօգաղըն պիր ուճունտա կէօրիւն-
տիւրլէրինտէ , գարըլար գափուտան իշէրի չէ-
քիլիր , չօճուղլար սօգադտան էվէ չաղըրըր վէ
պիր չօգ ֆէնա կէնճլէր պիլէ հայաթլարընը

գուրթարմագ իշխան ֆիրար էտերլէր իտի : Միւնապաա զէմանընտա ատէմլէր փէնճերէ վէ գափուլարտան սէյրէ տուրուպ, էվլատլարը իշինտէ պիլէ օլսա միւտախէլէյէ ճէսարէթ էտէմէզլէր իտի :

Տէննի գուլվէթ վէ հայվանիյէթտէ թէրազզը էթաիքճէ պու վահշէթ ախէր պիր շէրլ տահա ալոր : Կէճէլէյին քէնալինին փարթիսի պիր եէրտէ փուսու գուրուպ պիր փօլիսին արգասընտան տէմիր չըպուզլէ վուրարագ զէվալը հէրիֆի եէրէ տիւշիւրիւրլէր վէ պաշլայըպ աշագլարը իլէ պիր էյի թէփէլէյիպ էղէրլէր իտի : Իշթէ Տէննի պու նէվ իշէ չօգ միւշթագ օլտուղունտան «պագըր տէօյէն» թէսմիյէ օլունուր :

Չօգ կէչմէզտէն պիր խըրսըզլըգտա պուլունարագ 3 այ մահպուս օլտու : Տէննիինին գալպինի անճագ իւչ սէնէլիք պիր մահպուսիյէթ գըրապիլիր իտի : Պէրաքս պու իւչ այլըգ թէքտիր մէրգումըն գալպինի տահա զիյատէ գաթըւլաշտըրըպ սօն տէրէճէ զալիմ վէ վահշի պիր հալա կէթիրտի :

Թէայիւշի զաթիյէսինի փէք ուսթալըզլը թարիզլէրլէ էլտէ էտէր իտի : Էվլէլտէն արգատաշը իլէ իսթիշարէ էտիպ ըէֆիզի քէնալինին չափգասընը գափարագ պիր պագգալ տիւքքեանընա աթար իտի : պիրտէ Տէննի տիւքքեանըն տախիլինէ գօշուպ չափգայը ալըրքէն հուսուրթա, էլմա վէ սաիր շէյլէր չալարագ ըէֆի-

գինինն արտը սըրա սէյիրաիր խախ Պու վէ սաիր
սըրգաթ թարիգէրիյէ սյլար հաթթա սէնէ-
լէրճէ կէշինտի:

Ախէր պիր թարիգի տէ սէրխօշլարը սոյ-
մագ խտի: Բէֆիգի իլէ միւթթէֆիդէն սէրխօշ-
լարը թագիպ էտիպ ճէպլէրինի պօշալտըլար
խտի: Պիր տէֆա Լօնտրանըն զէնկին պիր մա-
հալէսինտէ պիր գափու էօնիւնտէ զայէթ կիւ-
ղէլ կիյիլի պիր քիմնէյի օթուրմուշ պուլուպ,
սէրխօշ օլարագ ուշումուշ խոյինի թէֆթիշ
էթտիլէր: Նագընտա ատէմ եօգ խտի: Իմտի
մէրգումըն էանընա թէգարրիւպէն փարա, ճէպ
տէֆթէրի, սաաթ, զէնճիր, մէնտիլ վէ սաիր
հէփ օլանընը ալտըլար: Օ արատա սէրխօշ ու-
յանտը իսէ տէ պու ճանիլէր մէրգումը պիթ-
թալթիֆ օխշալայարագ սէնի էմնիյէթլէ էվինէ
կէօթիւրէճէյիզ տէտիլէր: Սըրգաթ ֆիիլի թէ-
մամ օլտուղունտա էթրաֆտա քիմնէ օլմատը-
ղընը կէօրէրէք սէրխօշ Իրլանտալըլը քէմիքլէ-
րինի գըրընճայատէք պիր էյի տէօյաիւլէր: Իր-
լանտալը իսէ իսթիրհամ ու իսթիրճալարտա
պուլունուրքէն մէրգում հայտուլար քէօշէյի
տէօնտիւքլէրինտէ հէման պիր փօլիսէ թէսատիւֆ
էթտիլէր: Տէննի կիւլէրէք «Էֆէնտիմ օրատա
ազղըն, սէրխօշ պիր Իրլանտալը օլուպ չօգ պա-
ղըրըյօր, անճագ իքի տանէ իլէ քէնտինի թու-
թապիլիրսինիզ» տէյիպ նապէտիտ օլտուլար:

Պու հայտուտ ճանվէր հաթթա սաիր մէշ-

հուր խրոսրղլարը պիլէ սօյար խախ էօյլէ իշէր-
տէ պուլունտու քի ինսան անլէրի խայալ պիլէ
էտէմէզ : Հայվանլարտան տահա հայվանի, վահ-
շիլէրտէն տահա վահշի, քեազիպ, խաինլէրին էն
ֆէնասը : Պու պիւթիւն վահշիյաթ վէ խէպասէ-
թինտէ հիշ պիր տէֆա պիլէ էնկին պիր շէյ
էտիյօրում տէյէ հիսս էթմէզ խախ : Հիշ պիր
տէֆա զամիր տիքէնի գալպինի իյնէլէմէտի .
պէրաքս իճրա էթտիյի վահշիյաթ իւզէրինէ
կիւլէր վէ քէյֆ հիսս էտէր խախ :

Սէֆիհանէ իմրարը էօմր էյլէյիպ, օլսուն
պիր սաաթլըգ պիր մէշղուլիյէթտէ ասլա պու-
լունմասը :

Տէննի թէքրար պէ թէքրար տէրաէսթ էտիլիպ
հապսա իլգա օլունուր խախ : Մահպէստէ չօգ
տայադ եէմիշ տիր : Փօլիւլէր գօնաուրալարըյլէ
մէրգումըն աղլընա պուլնունա վուրուպ տէօ-
յէրլէր խախ Նիւպհէսիզ պու միւճաղաթ փօ-
լիսլէրին պիզլաթ Տէննիտէն եէտիքլէրի տայաղըն
ինթիգամ պէտէլի խախ : Լաքին Տէննի պունլարը
խարիճէ չըգտըղընտա իֆթիխար իլէ նագլ է-
տէր խախ :

Փագաթ հէր մահպէստէն սալը վէրլիւթի-
յինտէ էսքիսինտէն պէտթէր օլարադ չըգար
խախ : Քէնտինին պիննէֆա շէհատէթի պու տըր,
«Մահպէս ատէմի իսլահ էթմէյիպ գալպինի
տահա զիյատէ գաթըլաշտըրըր : Պիր թաղըմ ա-
տէմլէրի պիր օտայա տօլտուր, անլէրէ հայվան-

ճասընա մուամէլէ էյլէյիպ եարը աճ պրագըր վէ էյի պիր շէյ տէ թալիմ էթմէղսէն նէթիճէսի նէ՞ օլուր. էլպէթտէ տահա ֆէնա օլաճագ, մահպէստէ ատէմ խտրիճտէ էօյրէնտիլինտէն չօգ զիյատէ հիլէլէր էօյրէնիր վէ իճատ էտէր. պէն շունու տէյէպիլիրիմ քի մահպէստէ տըշարտան չօգ զիյատէ հիլէ վէ տէսիսէլէր էօյրէնտիմ» :

Էսնա ի մահպուսիյէթինտէ հիչ պիր տէֆա պիր մահպէս վաիլի (chaplain) կէլիպ քէնտիսիյլէ մախֆիճէ դօնուշմատը, անճագ հէր Կիրակի պիր վաիլ կէլէրէք ումումի պիր իւրզմէթ էտիպ կիտէր իտի : Պիր տէֆա իւրզմէթին ադապիւտէ կիլլիճէ վաիլէ եազլաշըպ «Պէնիմ իշիւն մահպուսլարա իանէ էտէն շիրքէթտէն պիր գաթ էլպիսէ թալէպ էյլէ» տէտիյինտէ, վաիլ Տէննիյէ պապտըգտան սօնրա պաշընը սալլայարագ, «Օնլար սէնին իշիւն տէյիլ, պիր իքի հաֆթատան թէքրար պուրայա տէօնէճէքսին» ճէվապընը վէրտի : Պու ճէվապ մէրգումը տահա զիյատէ իլզապ էտիպ տէրունինտէ տիյանէթէ սօղըրու պիր նէֆրէթ ույանտըրտը :

Տէննի ճանիլէրին էն էտնասը ատտ օլունապիլիր իտի : Ատէմ պիր տէֆա անըն թէֆէքքիւր վէ աթվարընըն ալլագլըղընը կէօրսէ արթըգ թէվպէ էթմէսինին իմքեանը պուլունտուղշունա ինանաւադ իտի : Խայալ օլունան էնկին պիր շէյ եօգ իտի քի իրթիքեապ էթմէմիշ օլսուն : Տէննի թամմ սէնի իտի :

Փրնչըրըն թէվպէսինտէն սօնրա ուզուն պիր մահպուսիյէթէ տիւչար օլմուշ իտի: Շիւպհէսիզ միւմաիլէյին թէվպէսինի իշիթաիլինտէ մէյ-խանէլէրտէ ըէֆիզլէրիյէ էփէյի կիւլիւպ իս-թիհչա էթմիշ իտի: Պաղաթ մահպուսիյէթին եէթթարզ վէ օսանճլը սաաթլարընտա պու էօմր ըէնտինէ ազիմ թէֆէքքիւր մատտէսի օլուպ, Փրնչըրըն էօմրիւ տաիմա խայալըն-տան կիթմէզ իտի: Մէրզումըն պիր վազթ փէք էնկին վէ «իւմիտսիզ» պիր պէքրի իտիլինի, շիմտի իսէ մէսուա պիր հօմ սահիպի օլտուղու-նու, լէզիզ թաամլար, կիւզէլ փաք էլպիսէ վէ փօլիսլէրտէն կէօնէնտիյի հիւրրիյէթ ու իհ-թիրամաթը թէխայյիւլ էթտիքճէ պէօյլէ պիր զաթըն նակեւահ քէպսիյի մէսլեֆ էթտիլինէ թէաճճիւպ վէ թէհայյիւրտէ դալտը: Շէօյլէքի պու մահպուս հայտուտ՝ ըէնտի խալվէթկեա-հընտա միւթթալի օլմայարազ էպէտիյէթ իլէ օղրաշըյօր իտի: Փրնչըր ըէնտինին հայրէթ մատտէսի իտի. «Նէ տէհչէթլի պիր պէքրի իտի Փրնչըր, շիմտի փաք վէ միւթէպէր օլմուշ տըր» տէր իտի:

Պիր կիւն պու տէնի վէ վահչի ֆիքրէ ա-փանսըզ պիր վահի կէլտի, լաքին թապիի պիր էօրտա: Ձիհնինտէ շէօյլէ պիր էֆքեար թէզահ-հիւր էյլէյիպ փէյ տէր փէյ օրատա եէր պուլ-տու. «էյեր Ալլահ Փրնչըրը խէլաս էտէպիլիրսէ պենի տէ խէլաս էտէպիլիր» տէյէ տիւշիւնտի: Նէ՝ սճաիպ վէ մանատար պիր թէսավվուր:

Վիգթօր Հիւկօնըն պիր էսէրինտէ Պոււա-
պէրթէլօ՝ Լավիօվիյէ սիւալ էտիյօր «Ալլահա
ինանըրմըսըն, գավալիէր», Լավիօվիյէ ճէվա-
պէն «Էվվէթ, խայրը, պաղէն» տէտի :

Իշթէ Տէննինին «պաղէն»ի կէլմիշ խի :
Շիմտիյէ գատար Ալլահ ֆիբրինի իշղալ էթմէ-
յիպ տին հազգընտա առլա թէֆէքքիւր էթմէ-
միշ խի : Ֆազաթ եէմին իշինտէ Ալլահ վէ սէ-
մա քէլիմէլէրինի իսթիմալ էյլէր խի : Ճէհէն-
նէմ քէնտի նազարընտա քէօթիւ պիր եէր իմա
էտէր խի իսէ տէ, ճէննէթէ կիթմէյէ տախի
մէրազը հօգ խի : Չիւնրի կիրակի մէթէպին-
տէն խօշլանմատըղընտան ճէննէթի տէ էօլլէ նա-
խօշ պիր եէր թէսավվուր էտէր խի :

Խայալ էտինիղ քի պոււ ասէմ Լօնտրա կի-
պի պիր շէհրաէ եաշար խի քի օրատա տին վէ
ախլագիյէթ թալիմի իշիւն սէնէտէ միլեօնլարճա
լիրա սարֆ էտիլիպ հէր թարաֆտա քիլիսէ,
մէքեաթիպ վէ խայրխահ շիրքէթլէրին հիօսալը
հօգ տըրր Պու ճիւմէ իլէ անըն Ալլահ, տիյանէթ
վէ լայէմութլըգ հազգընտա մուայյէն պիր թէ-
սավվուրը հօգ խի : «Պէն հիշ պիր վաղթ տին
հազգընտա տիւշիւնմէտիմ» տէյօր :

Գալպինտէ թէվէլլիւտ էյլէյէն պու իւմիտ-
պախշ էֆքեար քէնտինի գուվլէթլէնտիրտի վէ
հէման մահպէստէ տիղ չէօքիւպ տուա էյլէտի :
պու՝ էօմրիւնտէ իլը տուասը խի : Քէնտի հալա
կէնճ խի, լաքին 12 սէնէ մահպէս քէօշէսինի

պէքէմիշ օլտուղունտան տիյանէթի անլամաղա
ֆուրսաթեապ օլմամըշ իտի:

Պու մահպուսիյէթ էյամընտա տուա էյ-
լետի վէ իւմիս էյիէսի քի հապստան սալը վէ-
րիլտիյինտէ միւսթադիմանէ պիր էօմր իմրար
էտէպիլէճէք տիր:

Մահպետէն սալը վերիլտիյինտէ Փընչըրա
թէսատիւֆ էյլէտի: Վէ Փընչըր մէրգումա զա-
յէթ լաթիֆ վէ միւէսսիր սիւալլար իլէ եադլա-
շպ տէտի քի «նէ» չիւրիւք պիր էօմրտէ եաշա-
յօրսըն, էօմրիւն կէշմէքտէ տիր, գաշանտըղըն
զայիպ էթտիյինէ մուգապիլ կէլի՞յօրմու, մէ-
սո՞ւտ մը սըն»:

Տահա պիր ճէվապ եօգ իտի:

Փընչըր տէվամ էտիպ ախլադի վէ տէրունի
սէլամէթ հադդընտա, միւսթադիմ էօմրիւն մէ-
սէրրէթի Ալլահըն աֆիլքեանիլիյի վէ անըն
ճանա վէրէճէյի եէնի սօղուշ հադդընտա վա-
զըն պիր սուրէթտէ պէյանաթ վէ իզահաթտա
պուլընտու:

Տէննի պու հադիգաթլարը իշիտինճէ զայէթ
միւթէէսսիր օլտու, վէ «Խէլաս օլմագ իսթէ-
րիմ, խէլասըն ֆուրսաթընը պիր տագիգէ
պիլէ կէճիքտիրմէք իսթէմէմ, մէսէլէ իշ իշ-
լէմէքտէ տիր. շիմտիյէ գատար պէն պիր իշ
իլլէմէմիշիմ, նէրէ՞տէ վէ նա՞սըլ իշ պուլաճա-
ղըմ» տէտի:

Փընչըր ճէվապէն «օ մէսէլէյի Ալլահա թէրք
էթ» տէտի:

Տէննի օլ կիւն Խ. Օսը թէճէմմիւինէ կէլ-
տիւ Օրատա Ալլահըն էն ֆէնա կիւնահըբարլարա
պիլէ օլան տնիպ վէ լայէթթէղայ, յիւր մուհապ-
պէթի հագգընտա Միւլաղիմին իրատ էյլէտիյի
վաղ մէրդումըն դալպի իւզէրինտէ պիր նուր
թուղեանը հասըլ էյլէտի: Գրըրյմըլ վէ էղլիւ
միշ պիր դալպ իլէ թէվպէքեարլարըն մահա-
լընա կիտիպ տիշ չէօքէրէք տուա էթտի վէ
Ալլահտան գուվլէթ վէ մէրհամէթ թալէպ էյ-
լէտի:

Տիւ իւզէրինտէն թէպէտտիւլ վէ թէճէտ-
տիւա էյլէմիշ օլարապ աչաղա դալգալը: Պու
թէպտիլաթ քեֆմիլ վէ Տէվամի օլտու: Զալիմ
վէ ճանի Տէննի նաղիք վէ սուլֆէրյլէր օլտու,
հիլէպաղ վէ քեաղիպ պիր սարիգ իքէն էհլ ի
դամիր վէ միւսթաղիմ պիր միւմին օլտու: Պիւ-
թիւն էօմրիւնտէ պիր թէք կիւն իշլէմէմիշ օ-
լան ատէմ հիւնէրլի պիր իշճի օլտու, աէրէճէ ի
նիհայէտէ նէֆտիէրէսթ օլան շիմտի սաիրլէրի
գայըրըպ վազթ վէ նաղտընը խայրիսահ մագ-
սէտլէրէ վէ տինի միւէսսէսէլէրէ վազֆ էտէն
պիրիսի օլտու:

Քէնտինի էյի պիլէն պիր աօսթուն չէհա-
տէթի պու տըր. «Տէննիտէ էն պէօյիւպ թէպ-
տիլաթ քէնտինին լէթաֆէթ վէ հիլմիյէթի
տիր»: Ծինայէթի քէնտինէ օյուն վէ քէյֆ մատ-
տէսի գըլմըլ օլան Տէննի շիմտի պիր սինէյի պի-
լէ ինճիտէմէպ, զուլմ վէ ղատր հագգընտա նաղլ

էտիլէն պիր վագրա եա հիքեայէ անըն գալպի-
նի էրիտիր : Հագիգաթէն նէ՝ աճիպ պիր թէպ-
տիլաթ, նէ՝ մուայյէն պիր թէճէտտիւտ ի գալպ,
նէ՝ միւէստիր պիր տին :

Մէշղուլիյէթինտէ թէգաստտիւմ վէ թէ-
րագգը էաէրէք էֆէնտիտի ինտինտէ մազհարը
լութֆ օլտու. մուախիսէրէն տինտար պիր գարը
իլէ թէէհհիւլ էյլէյիպ պուլ զէվճէսի իլէ պիր-
լիքտէ Խ. Օ.սընտա տախմի գալմաղա թէահհիւտ
էյլէտիլէր. քէզա իրիտի տախի հէմէֆքեար օլա-
րագ ճանլարըն խէլասը էմրինտէ խուսուսի վագթ
պուլուպ չալըյմագտա տըրլար : Օլ տաիրէտէ էն
մէսուա ֆամիլեպարտան պիրիտի Տէննինին ֆա-
միլեասը օլուպ թամմ մանասըյլէ պիր հօն
տըր :

Ապէն Գաթօլիք ֆամիլեասընտան օլան Տէն-
նինին հէմլիրէլէրինտէն պիրիտի պիրատէրինին
թէվպէ էտիպ Խ. Օ.սընա տախիլ օլտուղունու
իշիտինճէ զայէթ հիտտէթլէնիպ պիր Կիրակի
կիւնիւ աչրգ հաւատա իճրա օլունան թէճէմ-
միւյէ կէլտի. վէ պիւթիւն ճէմիյէթին հուղու-
ընտա պիրատէրինէ հագարէթ վէ անը իսթիհ-
զա էտիպ եիւզիւնէ տէ պիր սիլլէ վուրտու :
Տէննինին չէհրէսի վէ պագըը թէպէտտիւլ է-
տիպ անտէ հիտտէթ ալամէթլէրի միւշահէտէ
օլունտու իսէ տէ քէնտի քէնտինի զապթ էտիպ
եիւզիւնիւ չէվիրէրէք պիր թարաֆա չէրիւտի-
Պու վագրա մէրգումըն թէվպէ էթմիշ վէ թէ-

ճէտտիւտ էյլէմիշ օլան պիր էօմրէ կիրտիլինի
հադիւլաթէն թաստըզ վէ իրայէ էյլէմէզ մի :

Ատէմէ տէհէթ վէրիճի հէյէթի վէ ինսանը
տիթրէտիճի թավր ու հարաքէթինէ բազմէն
վազթըյլէ էն էտնա օլան պու մախլուզ շիմտի
տին տաիրէսինին գուվլէթլի պիր ալէթի օլմուշ
տըր : Չօճուզլարընա զայէթ լաթիֆ վէ շէֆիզ
տիր : մէսէրրէթ վէ մէշլուլիյէթի արթըզ սէր-
խօշլասը սօյուպ տէօյմէք տէյիլ, իլլա անլէրին
խէլասընա չալըշմազ տըր : Խըտմէթ էթմէքտէն
ասլա էօրուլմազ վէ աճիլ գալմազ : Մէրգուլմըն
մէպէթի սապըզընը թէխաթթիւր էյլէր իսէնիլ,
թավր ու հարէքէթինտէ պուլունան ֆազիլէթին
տէրինլիլինի վէ սիյրէթ վէ բուհունտա վուզու
պուլան միւճիզէվի թէպէտտիւլիւն ազամէթինի
միւշահէտէ վէ թաստիզ էթմէմէք էտէմէզսի-
նիլ :

ԷՆԿԻՆԻՆ ԷՆ ԷՆԿԻՆԻ

Միսիս Պըրրըլի պիր տանէճիք օյլան պէ-
պէք իլէ տուլ գալմըշ իտի : Մէրգուլմէյի ազ-
տէմճէ թագիպ էյլէյէն սէֆալէթ վէ ֆագըր ու
զարուրէթ զէվճինին վէֆաթը իւզէրինէ պիր
գաթ տահա թէզլայիւտ վէ թէշէտտիւտ էյլէ-
յիպ նանփարէյի կիւճ հալ էլէ կէշիրէպիլիյօր իտի :
Պիր միւտտէթ սօնրա գարը գատէհ պօշալթ-

մագառան հազդ էյլէյէն իբրինճի պիր զէվճ պուլ-
տու։ Զէվճ վէ զէվճէ քէյֆի մայէշա իշտիքճէ,
պէպէք պաշընը ետաթըղա դոյուպ կէօզլէրի տէ
սէմայա պազաճագ. եէրտէ, վալիտէյնինին գու-
ճազընտա բազը իշմէլէրինի սէյր էտէր վէ խահ-
նախահ օլ մէնզարէ պու պիշարէնին զիննի իւ-
զէրինտէ բէսմ վէ նազշ օլունուր իտի։

Մասուճ պէօյիւտիւ. սապահտան ազշամա
գատար վալիտէյնինին զավղա վէ շամաթաւարը
իւսթ փէրտէտէն կիտէր իտի։ Պազէն պիրինին
դօլու պիւքիւլիւր տիկէրի տէ եէրէ սէրիւր
իտի վէ այաղա գալգաւրագ. եէքտիկէրինէ ազ-
ղըն պազըշարլէ սուրէթ ի վահշիյանէտէ շէթմ
վէ լանէթէր եաղտըրըրլար իտի։ Պազէն չօճուգ-
տա սիլլէյէ միւշթէրէք օլուր իտի։

Պիր վագթ սօնրա չօճուգ պազաւը քի մի-
տէսի տախմա տօրմայօր, իմտի պիլ մէճպուրիյէ
իւրսըզլըղա պէտ էյլէմէլի իտի։ Պէօյլէճէ Լօնտ-
րանըն չօգ ֆագիր չօճուգլարընըն էթտիյի կիպի
քէնտիսի տէ աճըղընը տէֆ էթմէք իշիւն սըր-
գաթա պաշլատը։ Կիւնահ օլտուղունու պիլմէզ
իտի, անճագ թապլիի գաիտէ միւճիպլինճէ տօ-
յապիլմէք իշիւն ալէթթէվալի սըրգաթտա պու-
լունտու։ Տիւքեանլար եանընտա սիւրիւնէրէք
հէր սըրասընա տիւշիւրտիւքճէ պիրազ եէյէճէք
շալար վէ պունուէն իշիւն չօգ քէրրէ գու-
լաղը շէքիլիպ սիլլէ եէր իտի իսէ տէ նաֆիլէ։
Վալիտէյնի զավղատան, չօճուգ տախի սըրգաթ-
տան տօյմազ իտի։

էյեր պիրիսի սէպալէթինին պու զալիմ
կիւնդէրինտէ անը թութուպ պու ֆատիտ մու-
հիթտէն գալտըրսայտը, անա ախլազի թէհարէթ
վէ լիյազաթը շախսիյէյի թալիմ էտիպ, էօմրիւ-
վէ Ալլահը անլայաճադ պիր մէվգիյէ գօսայտը,
օլ տէմ տիյանէթ վէ մէտէնիյէթէ եադըշըր,
մէրտանէ պիր էօմրտէ փէրվէրտէ օլունարագ,
պու հայաթը րէղիլէտէն գուրթուլմուշ օլուր
խտիւ Լաքին հիշ պիր ֆէրտ պունու եափմատը:
Լօնտրա սօգադլարընըն զուլմ ու իղվասընա
մաղհար օլան պու սէրսէրի չօճուղը՝ խայրխահ
շիրքէթլէրին պիհիսապ աղալարընտան հիշ պիրի
գուրթարամատը: Մուճիպի տէհէթ տէյի՞լ մի
տիւշիւնմէք քի, պէօյլէ էլէմ չէքէնլէրի խէլաս
էթմէյէ պիր վասրթա իճատ էտէմէյօրըզ:

Պիշարէ օղլանըն վալիտէսինտէն մատա տօսթ
եա մուալինի եօգ խտիւ Պէքրի վէ էօյէ փէտէ-
րին սիլլէլէրի, տիւքքեանճըլարըն թէփմէլէրի,
զէվալը օղլանճըլազը տահա զիյատէ շաշգըն վէ
վահշի գըլմըշ խտիւ:

Պիր տէֆա պիր սըրգաթը իւղէրինէ տէր-
տէսթ էտիլիպ 3 այ գատար Միւսլիհի Ախլազ
մէքթէպինէ գօնմաղա հիւքմ էտիլտի: Օրատա
խթիմալ օլունան վասըթալար վէ չարէլէր մէր-
գումըն գալպինի թէպտիլ էթմէյէ զայրի քեա-
ֆի իտիլէր, վէ անճագ թալիմ եա նիզամ հադ-
գընտա տօնուգ պիր թէսավվուր ալըպ չըգտը:

Օն ալթը սիննինտէ իքէն պու էօմր վէ

մէսէքընտէն պիղար օլուպ վալիտէյնինի թէրք
էթտի . հէր թարաֆը տօլաշըպ ֆիրրընտէն
կէշէնէր իշինատ ասքէրլէր տաիրէտինէ տախիլ
օլմագտան միւնասիպ պիր իշ պուլամատը : Աս-
քէրի թալիմի էօյրէնտի . զիյատէսինի արամագ
իտի , մուհարէպէ , վաթմնփէրվէրլէր շէրէֆի վէ
էմնալի շէյլէրի արղու էթմէզ իտի . եէթէր քի
էլաիսէ , եաթագ , միտէյի տօլտուրաճագ թա-
ամ , վէ իշքի իշիւն ճէպլինատ վարա պուլունսուն :

Վագթ միւրուրիյլէ ասքէրլէյին եէքթարզ
էօմրիւնտէն օսանարագ զիյատէ իշմէյէ պաշլա-
տը : Էպէվէյնինին՝ հիյն ի սէպալէթինտէ ֆիքրի
իւզէրինէ պրագտըզը իշքի բէսմէրի գուվլէտէն
ֆիիլէ թէպէտտիւլ էյլէմէքտէ իտիլէր :

Լօնտրա սօգագլարընտա սէրսէրի պիր
թարզտա սիւրիւնէն քիւլլէր օլլան , արթըզ 6
աշագ գամէթինտէ պիր պապա եիյիտ օլուպ ,
սիւզի գուրտ շէհրէսի կիպի ազղըն վէ տաիմա
էլքէուլ իլէ ալէվրիւլ օլան պիր ատէմ օլմուշ
իտի : Մէրխօշ օլտուղու իշիւն տիւշարը միւճա-
զաթ օլտուղունտա ասլա հիճապ եա նէտամէթ
հիսս էթմէզ իտի : Թէրֆի ի ըիւթպէ էթմէյէ
հարիս տէյիլ իտի : Իշտիքճէ քէնտի քէնտինի
զիյատէ զայիպ էյլէյիպ անա վէրիլէն թէքտիր-
լէր քէնտինի զիյատէ հիտտէթլի , ասը վէ ազ-
ղըն գըլտըլար : Մէմուրէյն վէ ըուֆէգասը իլէ
ալէտտէվամ միւնաղաստա օլուպ , տիւնեա քէն-
տինէ մուխալիֆ իտի :

Պէշ սէնէլիւր զահմէթլի հայաթ ւ առքերի-
յէտէն սօնրա միրալայ իլէ զավդայա թուրուշ-
տու : Իթալէ ի լիսանտա պուլսնտու վէ քէսպի
հիտտէթ իլէ սիւհանը չէքէրէք անը վուրմազա
թէհտիտ էյլէտիյինտէ տէրտէսթ օլունուպ , 6
այլըզ կիւճ պիր իշէ հիւքմ օլունտու վէ մուսխ-
խէրէն ասքէրլիքտէն քուսմիլէն թարտ էտիլտի :

Պունուն իւզէրինէ էյի պիր իշ ինթիխապ
էտիպ անա պաշտուր . ֆազաթ իշտէն հիչ
խօշլանմազ իտի . անճագ պիր շէյտէն չօգ
խօշլանըր իտի — իյֆիսեն — : Քէտէրի , ինսանի
հայաթըն տաղտազա վէ թէշլէլէլէրինի ֆէրամուշ
էթմէք իշիւն իշէր իտի :

Էօմրտէն պիզար օլուպ նէֆրէթ էթմիշ իտի :
Իքքի եիւզիւնտէն պու էյի մէշլուլիյէթինի
զայ էյլէյիպ տահա էհվէն պիր իշէ պէտ էյլէտի :
Պատէհու պունու տա էլտէն գաշըրըպ փօլիսլէ
պիր միւնազաայա թուրուլարագ 3 այ թէվ-
գիֆ օլունտու :

Մահպէստէն չըգտըղընտա ախլագսըզըզ
կիրտապընա տիւշտիւ . վէ թարիգ ի պէթալէթ
վէ րէզալէթտէ օլ տէրէճէ թէրագգը էթտի քի ,
էօմրիւնիւն պու գըսմընը թէֆէրրուսթըյլէ
նագլ էթմէյիպ , անճագ մուխթասարէն զիքը
էտէպիլիլիզ :

Պըրրըփ պունտան պէօյլէ էօմրիւնտէ թէք
պիր կիւն պիլէ իշ թուրմամազա գարար վէր-
միշ իտի : Պիր մէյխանէյէ կիտիպ նաշէրի թա-

ընդհանուր թէսայլուելու չըզարան պիր գարը իլէ կիւնլէրինի կէչիրտի : Գարը քէնտինէ փարա վէրիս , Պըրըրի քէնա իշլէր իշիւն ալէթ հալինտէ իսթիմալ էյլէր իտի : Գարընըն փարասը իքթիֆա էթմէտիլինտէ Պըրըրի չալարագ քէնտինէ կէթիրիր իտի : Ֆէնա ատէմլէր պիլէ արթըգ քէնտինի խօրլտոմաղա պաշլատըլար : Հէր քէսին եանընտա շէրէֆի գալմատը «Էնկինլէրին էն էնկինի» ատտ օլունուր իտի . լաքին եինէ տէ զամիրինտէ պիր կէօնէ իղթիրապ հիսս էթմէղ իտի :

Չօգ իշէլ : իտի . ֆիքրինտէ տալիմա պիր ճինայէթ թէսավլուրը ճէրէյան էտէր իտի վէ խանըմընը իաշէ էթմէք իշիւն հէր նէվ ճինայէթտէ պուլունուր իտի : Էքքէուլ անտէ պուլունան ախլագի ունսուրը թախրիս էթմէքտէ վէ անը փէյ տէր փէյ նադապիլ ի իսլահ պիր հալէ կէթիրմէքտէ իտի :

Արթըգ միւքէմմէլ պիր ճանի օլմուշ իտի : Ճինայէթի էյլէնճէ իշիւն եափարտը : Սօգագլարտա արթըգ աճ պիր օղլան հալինտէ կէշմէղ իտի . անճագ քէնտի քէյֆի խաթըրը իշիւն իշ իշլէմէյէրէք փարա գաղանմագ գարարընա կէլտի : Իֆրաթ տէրէճէ իշէր իտի : Պէյնի ճինայէթ թէսավլուրըլարըյլէ ալէվրիղ օլտու :

Չօգ կէշմէղտէն ճիւմլէյէ խաւսուտա փօլլիսլէրէ մալիւմ պիրիսի օլտու : Միւքէրրէրէն թէվգիֆ օլունուր իտի . լաքին ումուսմէն տէրտէսթ օլունուրքէն էօյլէ զաւլա էտէրտի քի պէք մու-

Թատ 6 փօլիս քէնտինի պիր նէվ թապուԹա պաղլայարադ սթասիօնա կէօթիւրիւրլէր իտի։ Պիր տէֆա դօնտուրա սըրգաթ էթտիյի սէպէպ-տէն տէրտէսթ օլունտուղու սըրատա փօլիսի տարպ էթտի վէ տէրհալ պիր զապթիյէ չաղը-լըպ քէնտինի աթա պաղլայարադ սթասիյօնա գատար եէրտէն սիւրիւքլէյէ սիւրիւքլէյէ կէօ-թիւրտիւրլէր։ Ալէլէքսէր հէր տէրտէսթ օլուն-տուղունտա էօլլէ թէքսիր օլունուր իտի քի եարը էօլիւ հալինէ կէլիր իտի։ Ալլահտան զայրի քէնտինէ շէֆգաթ էյլէյէն պիրի պիլէ գալմա-մըլ իտի։

Օրտուտան թարտ օլունմասընտան չիմտիյէ գատար 12 սէնէ կէչմիշ օլուպ պու միւտտէթին 3 սէնէսինի ախլադսըղըգտա, միւթէպագի Ծընը իսէ մահպէստէ իմրար էյլէմիշ իտի։ Հէր ֆերա-տէն մէրտուտ, հէր եէրտէն մաթրուտ վէ հէր տօսթաան մէթրուք իտի։ Հէր զէման զիլլէթ վէ հաղաքէթէ տիւշար իտի։ Անճագ ֓ընչըր վէ Մէլէք Միւլազիմ քէնտինի արայըպ պու շէհվէթ չիրքէապընտան քէնտինի իսէլաա էթմէյէ չալըշ-տըլար իսէ տէ Պըրըրփ էօֆքէ իլէ անլէրի բէտտ էյլէտի։

Պիր զէման կէլտի քի սէֆալէթ քէնտինի տիւ-շիւնտիւրտիւ. իսանըմըն իշի պիթմիշ իտի։ Քէն-տի աճ, սուսուզ, սէրսէրի կէզիյօր իտի։ Օն իքի սէնէլիշ մահպուտիյէթէ աթֆը հաղար էյլէյիպ մէլսթադպէլինի նէվմիտ վէ մուզալլամ կէօրիւ-

յօր իտի: Բէնտի իչիւն հարընքի կիւն գարան-
լըդ իտի: Տախմա փօլիսլէրին թէաոտիյաթ վէ
մէզալիմինէ հէտէֆ օլույօր իտի: Էնճամ խա-
թըրաթը մազիյէնին թազեիզինտէն վէ միւս-
թազալէին սէֆալէթ վէ միւճազաթընտան գալ-
պի տալանամալըպ միւհքէսիր օլտու:

Պիր չարէ ի նէճաթ արայօր իտի:

Փընչըր հազգընտա տիւշիւնտիւ. անըն հա-
յաթը մազիյէ վէ հալըրէսինի մուգայէսէ էյ-
լէտիյինտէ աճայիպ պիր ֆարդ միւշահէտէ էյ-
լէտի: Վէ պունու թէֆէքքիւր վէ թէխայիւլ էթ-
տիքճէ Փընչըրա իմթիսալ էյլէմէք իչիւն տէրու-
նինտէ քէնտինի իպրամ էտէն պիր դուվլէթ
հիսս էյլէտի:

Փազաթ քէնտինին ֆասիտ, թէտէննի էթ-
միշ, շէրէֆսիզ, պիքէս վէ պիվայէ օլտուլունու
պիլլըր իտի: Պիլլըր իտի քի փօլիսլէր, մէմուրիյն,
հէյէթ ի իճթիմալիյէ վէ ալէմ քէնտինէ աոու-
տըր: Ալի պիր էօմը հաշամազ իսթէյօրում տէ-
սէ իտի տիւնեա քէնտինի զէմմ ու թահգիր
էտէճէք իտի, վէ քիմսէ ինանմայաճազ իտի:
Պիր կիւն մահպէսի զիյարէթ էտէն պիր Գաթօ-
լիք փափազա՝ «Էյի պիր էօմը իմրար էթմէք
իչիւն քէնտինէ պիր մուալին պուլունա՞մազ մը»
տէյէ սիւալ էթտիյինտէ, տէյիլ քի սալթ մուա-
վէնէթ ալմատը, իլլա էյի պիր էօմը իչիւն ար-
ղու էթմէյէ պիլէ ճէսարէթ պուլմատը: Էնճամ
տիւշիւնէրէք չարէ ի նէճաթ հալինտէ Փըն-

չորը թէճախա էյլէյէն Խ. Օրտուսընը կէօրաիւ :
«Էյէր Այլահ Փընչըրաա պէօյլէ պիր միւճի-
զէ Էափապիլիր իսէ պէնտէ տախի Էափապիլիր»
տէյերէք պու միւսրիֆ էվլատ «Բէնտի քէնտինէ
կէլտի» «Գալգըպ փէտէրիմէ վարայըմ» տէտի. վէ
տօղըու Խ. Օ. սընըն թէճէմմիւիւնէ կիտիպ աը-
դա թարաֆտա օթուրաու : Թէրէննիւմ, տուա ,
դրաաթ, վաղ վէ տապլէթի իշիթտիյնտէ դալ-
գըպ մինպէրին էօնիւնտէ տիզ չէօքէրէք Էնկին
պիր փէրտէյլէ «Պէն կիւնա՜քեարա մաղֆիրէթ
գըլ» տէյէ տուա էյլէտի :

Տուատան սօնրա զանն էտէրսին ան ը վա-
հիտտէ մաղիսի՝ Էըրթըգ սէթրի միսիլլու իւ-
ղէրինտէն տիւշտիւ : Տէրունինտէ աղիմ պիր
թէհարէթէ միւթթալի, իթմինան ը ֆիքրիյէ
վէ իսթիրահաթը վիճտանիյէյէ մալիք օլտու :
Բէնտի քէնտինի վէմինտէ տէլիլ իլլա փարլադ
պիր նուր վէ քեամիլ պիր իգնաիյէթ ալէմինտէ
հիսս էտիյօր իտի : Պիր նէվ հալ ը վէճտտէ իտի :
Սաատէթ վէ մէսէրրէթ կէօյէրճինի դալպինէ
նազիլ օլմուշ իտի :

Փընչըր, Մէլէք Միւլաղիմ վէ սաիր միւմին-
լէր Պըրըրփա իշթիրաք ը հիսս, իթիմատ վէ
թաթըր րէֆադաթ իպրաղ էթտիլէր : Բէնտի տէ
պիմէճալ տիղլէրինտէ թադաթ հիսս էյլէյիպ
«Պէն պիլիրիմ քի պանա նէ վազը օլմուշ տըր .
պանա իքինճի պիր ֆուրսաթ վէրիլմիշ տիր»,
տէտի :

Միւլազլիմ Պրորոբի իլէ գօնուշարապ. պիր-
լիքտէ գարար վերտիլէր քի Պրորոբի էսքի էօմր-
տէ իքէն նաչէրի ալագատա պուլունտուղու
գարը իլէ թէէհհիւլ էյլէմէլի տիր : Խ. Օ.սընըն
նիզամը պու խուսուստա չօղ տագիգ վէ սըզը
օլուպ, պիր էրքէր եա գարը թէվպէ էթտիյինտէ
մախֆի ճինայէթլէրի վար իսէ իգրար էտէրէք
լազըմ օլան ճէղա եա թագվինաթա րալի օլ-
մասը իչիւն անա խուսուսէն իպրամ էտիլիր :
Հաթթա պիր քիմսէ թէվպէ էտիպ տէ էվ-
վէլճէ մալիւմ ի ամմէ օլմամըչ սըրդաթ վէ
ճիւրմտէ պուլունտուղունու իգրար էթտիյինտէ
տէրհալ հիւրիւմէթէ թէսլիմ էտիլիպ միւճա-
զաթընը ալմասը տախի պաղէն վուգու պուլ-
մուշ տըր : Իգրար վէ թագվինաթ հէմահէնկ
կիթմէտիքճէ թէվպէ հագիգի օլամագ :

Պէօյլէճէ Միւլազլիմ վէ Պրորոբի մէզպուրէ-
նին եանընա կիթտիլէր : Միւլազլիմ «Պրորոբի եհնի
պիր հայաթ պէտ էյլէմիշ տիր. սէնինլէ թէէհ-
հիւլ էյլէմէսի քէնտինէ ֆարզ տըր. շու շարթ
իլէ քի սէն տախի էվվէլա Խ. Օ.սընա տախիլ
օլուպ թէպտիլ ի մէսլէք էտէսին» աէտի :

Գարը պու թէքլիֆէ ղայէթլէ հիտտէթլէ-
նիպ, Պրորոբիքն քէնտիսիյլէ թէղէվվիւճ էթմէք
արգուսունը իսթիհլա էյլէտի : Միւլազլիմ րիճա
թարիգիյլէ սէօյլէտիքճէ, գարը տահա ղիյատէ
քէսպ ի հիտտէթ վէ շիտտէթ էյլէտի . էնճամ
լանէթ վէ քիւֆրլէր եաղտըրտըղընտա Միւլա-

զիմ վէ Պըրրըփի եիւղէրինի չէվիրիպ կիթտիւ-
լէր: Մէրգոմէ պունունկէ իքթիֆա էթմէյէրէք
քէնտիլէրի թագիպլէ սոգազլարտա հայ-
գըրըպ շաղըրըր իտի վէ Պըրրըփըն նէ ճինս
պիր քիմսէ օլտուղունու պաղըրարագ սէօյլէր
իտի: Անա լանէթլէր եաղտըրըպ իւղէրինէ թիւ-
քիւրիւր իտի: Լաքին Պըրրըփի հիշ պիր սու-
րէթլէ մուգապէլէ էթմէզ իտի:

Գարը եինէ եէրփնտէ տուրամայըպ չօգ տէ-
ֆա Պըրրըփըն պուլունտուղու օտայա կիտէր
իտի: Անա հագարէթ վէ սիթէմ էտէրէք ա-
նը աիւշիւրմէք մագսէտիյլէ գալպինի գըրմագ,
անըն շէրէֆ ու հայսիյէթինէ տօգունուպ անը
իւղպապ էթմէք իշիւն միւմքին օլան հէր պիր վա-
սըթայը իսթիմալ էյլէտի: Փագաթ եինէ Պըրրըփի
մէշղուլիյէթինէ տէվամէ, հագարէթէ թէհամ-
միւլ էյլէյիպ ասլա կէրիյէ պագմատը. չիւնքի
մէրգումը թուլթան պաղու չօգ գուլվիլէթլի իտի
«Փէտէրիմին էլինտէն գալիմաղա քիմսէ գատիր
տէյիլ աիր», Յուվհ. 10. 29:

Պըրրըփի էվվէլա չիշէք սաթարագ վէ մու-
աիսէրէն պաշգա ագըր իշլէր թուլթարագ թէայ-
յիւշիւնիւ չըգարըր իտի:

Պու ատէմին ճանընտա հասըլ օլան թէվ-
պէնին մէյլէլէրինէ, անտէ վուգու պուլան թէճ-
տիտ ի գալպին էսէրլէրինէ պիթարաֆ պիր ըուհ
իլէ վէ տէվամէթլէ պագ: Չանն էտէրիմ նազար
գըլմայը տէյէր: Անըն մագիսինի թէխաթթիւր

էյլէ. օ ենկիւնդեոյն ենկիւնի իտի. սէպալէթինին
իպթիտաւարընտա ախչար օլտուղը մահրումի-
յէթ, զարուրէթ վէ իճրա էյլէտիյի ճինայէթլէրէ
էյի տիդգաթ էյլէ. պիւթիւն էօմրիւնիւ պիր
տէֆա կէօզիւնիւն էօնիւնտէն կէչիր. խըրսըզ,
չափգըն վէ մէթրուք պիր պէքրի իտի: Պիր տէ
անըն թէվպէ էթտիքտէն սօնրաքի հալընա նա-
զար էյլէ: — Կիւճ մէշղուլիյէթլէրտէ տէվամ
էտիպ աթիդ րէֆիդինին իսթիհզաքեարի թէատ-
տիլէրինէ րազմէն իսթիդամէթ վէ փերհիզքեար-
լըգտա սէպաթ իտիյօր, վէ հէր շէյտէն ղիյատէ
վալիտէսինի պուլմաղա սայ էտիյօր:

Ասէմ Պըրըրփի հազգընտա թէֆէքքիւր էթ-
տիքճէ տինին ազիմ գուվլէթինի տէրք էթմէ-
մէք էտէմէզ: Թէվպէ անը սալթ մուվադգար վէ
իշկիւզար պիր ատէմ գըլմատը — հալ շու քի
պու գատարը պիլէ պիր միւճիզէ օլաճագ իտի—
ղիրա օ իշքիյի սէվտիյի տէրէճէտէ իշի թահ-
գիր էտէր իտի: Թէվպէ պիր լահզէտէ մէրգու-
մըն գալպինի իսթիլա էթմիշ օլան ֆէնա խույ-
լարը սիլիպ, ախլագի ճիննէթին հէր պիր միւ-
շէվլիդինտէն անը թաթհիր էտէրէք, մէրգումը
եէքտէն նազիք, սէվէն միւթէէննի վէ փաք գըլ-
տը: Ս սալթ քէնտի ճանընըն խէլասըյլէ գանի
օլմատը: Թէվպէ՝ անըն շախսի թէէմինաթլէ իսթի-
րահաթ էթմէսինէ, եախստ սալահ ընէֆսլէ իֆ-
թիխար էթմէսինէ միւստատէ էթմէյէճէք իտի:
Օ՝ սաիրլէրի տէ րահանի տէլամէթտէն խապէր-

տար էթմէր իշխան Բուհ թարափընտան մահէլ
մէմնունիյէ վէ պիլ մէսէրրէ սէվզ օլունմագտար
խտի :

Պըրըրփ՝ վալիտէսինի պուլմագ արզուսըյլէ
սուզան խտի : Նէվմի Սիւնի (hypnotism) իհթի-
մալ մէրգումը միւսքիրաթտան գուրթարապի-
լիր խտի, լարին հա՞նկը դուվվէթ զայիպ օլմուշ
վալիտէսինի արամաղա քէնտինի սէվզ էտէպի-
լէճէր խտի :

Վալիտէսինի աղիմ սէֆալէթտէ պուլտու :
էօյէ փէտէրի մէրգումէյի թէրք էթտիյի սէ-
պէպտէն զէվալլը դարը՝ սինն ի շէյխուխէթինատէ
շէտիտ զարուրէթ շէքմիշ վէ չօգ զուլմա տիւշար
օլմուշ խտի : Օղլու վալիտէսինէ քէնտինին եէնի
հայաթա տախիլ օլտուղընը նազլ էյլէյիպ քէնտի-
նին եէնի թէտարիք էյլէմիշ օլտուղը խանէ-
սինէ ալտէթ վէ սաատէթինէ հիսսէտար օլմա-
սընը մէրգումէտէն ըիճա էյլէտի :

Իշթէ պու Միւսրիֆ էվլատ թէմսիլնին պիր
եէնի թէրճէմէսի տիր : Սատէլիք վէ թէվազու
ճիհէթիյլէ պունտան տահա նէճիպ պիր հիքեայէ
կիւճ խայալ օլունապիլիր : Պու Միւսրիֆ՝ քէնտի
քէնտինէ կէլտիլինատէ՝ զէնկին, սալիհ վէ միւ-
քեաֆաթլարլէ քէնտինի պէրլէմէքտէ օլան պիր
վալիտէյնին աղուշ վէ մուհապպէթինէ տէճն-
մէտի . իլլա զայիպ օլանը խէլաս էթմէյէ չըգտը
Քէնսինին աղուշ վէ մուհապպէթինի վալիտէսինէ
թագտիմ էթմէյէ չըգտը, պիր վալիտէ քի անը

գայլը մագլղդ ֆարզը վէ հիսսի՝ սէնէլէրճէ միւտտէթ վահշէթ վէ ճինայէթի սէպէպինտէն գուվվէ ի զարիւրէսինտէն սիլինմիշ իտի : Մուճհպ ի հայրէթ տէյլի՝ մի քի օղու վալիտէսինի տահա սւղագտան կէօրիւր կէօրմէշ, սէյիրտիպ պօյնունա տիւշերէք մէրգոււմէյի էօվաիւ :

Պըրըրի՝ մէթրուք վալիտէսի քէնտինին մուհապպէթինէ իճապէթ էթտիյի իշիւն վիւր խէնտէ օլաու : Մէրգոււմէ էմվաթտան գըյամ էթմիշ պիրի կիպի իտի : Ճիկէրփարէսինէ տաւրըլարագ թէքրարէն քէնտինի սէֆալէթ վէ զարուրէթէ թէրք էթմէմէսի իշիւն տիլտուզ պիր թարգուտանա ըրիճա էյլէտի : Օղու իլահի գուվվէթ վէ թէհսիր վասիթասըյլէ խէլաս սուլուպ այնի իլահի գուվվէթլէ քէնտիսի տէ վալիտէսինի խէլաս էյլէտի : Անլէք պու գավուշմալարը միւնասիպէթիյլէ տինին լիւլիւմիւնիւ թէքմիլէն տէրք էթտիլէր : Տին անճագ օլլանը գուրթարապիլիւր վէ տին անճագ օղուր վալիտէսինին խէլասը իշիւն իրսալ էտէպիլիւր իտի : Երիսի տէ ալյանէթսիլ հաշամըշ վէ իքիսի տէ էլէմ չէքմիշ իտիլէր : Շիմտի Բուհանի իթթիլաը տէրունինին ույանմասըյլէ էյիճէ ֆէհմ էթտիլէր քի անճագ տին՝ հայաթը ինսանիյէյի փաք, թաթըր վէ մուգստտէս գըլլապիլիւր :

Վալիտէսի՝ քէնտինի թէրֆի էթմէք իշիւն կէլմիշ օլանըն հագիգաթէն քէնտինին օղու օլտուղունա վէ քէնտինին սէֆալէթ ի միւտհիշէ-

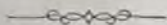
սինին խիթամիէղիր օլտուղունա կիւճ հալ ինա-
նապիւտի : Օղլու վալիտէսինի զարուրէթտէն խէ-
լաս էտիսլ թէտարիք էթտիյի հօնա կէօթիւրէ-
րէք անա ազիմ մուհսապպէթ իսլրաղ էթտիյին-
տէ , մէրգումէ քէնտի քէնտինի՝ «Պին պիր կի-
ճէ» րօմանընտա օլան պիրիսի կիպի հիսս էյլէ-
տի : Տինին պէօյլէ ղէմինի սիհր վէ ճալիպէսի
տէ վար տըր :

Պէրրըփըն խանէսի Լօնտրանըն էն փարլազ
վէ մէսուտ խանէլէրինտէն պիրիսի օլուպ թէղ-
եինաթ ու մէֆրուշաթ իլէ մէմլու վէ հէր
խուսուստա մուամմէր տիր : Վալիտէսի տէ րու-
հանի հայաթա տախիլ օլուպ օղլու իլէ հէմէֆ-
քեար վէ հէմ մէսլէք տիր : Պիւթիւն արզու-
սը էօմրիւնիւն շու սօն կիւնդէրինտէ խանէյի թէ-
միզլէմէք , թաամ փիշիրմէք վէ սաիր խըզմէթ ի
պէյթիյէ իլէ օղլունը մէմնուն վէ մէսրուր էթ-
մէք տիր : Օղլու տախի վալիտէսինի զայրըրպ
անա խըզմէթ էթտիյի իշիւն միւֆթէխիր տիր :

Պիր կիւն տօսթլարընըն պիրինէ ճիտտիյէթ-
լէ շէօյլէ սէօյլէյօրտը , “Չօղլար պէնիմ իրթի-
տատ էթմէքլիյիմի կէօրմէք իսթէյօրլար , ահ
չօղլար : Փադաթ կէրիտէ պիր շէյ եօգ քի կի-
տէյիմ : Պիլիրիմ , Այլահ տա պիլիր քի , պէն
քէմալիյէթտէն չօգ ուղաղըմ , լաքին էսքի վա-
գըթտա օլտուղումտան չօգ էյի իմ » :

Լօնտրա կիպի պիր եհրտէ թէմպէքեար
պիր էօմր իմրար էթմէք կիւճ տիր . Պըրրըփ

պու շհատէթի էթմէքէ պիր իֆթիխար և պա-
թըլտա պուլունմայօր։ Անճագ քէնտի տիւշիւնիւր
քի Յլլահ քէնտինէ իքինճի պիր ֆուրսաթ իհասան
էյլէմիշ տիր։ Օլ մէրհամէթ վէ ինայէթի սու ի իս-
թիմալ էթմէյիպ էլէէվմ քէմալ և սառադաթլէ
հարաքէթ էթմէյէ սայ ու զայրէթ էթմէքտէ տիր։

ՓԸԼԸՄՊԸՐ

Պու ատէմ իպթիտա ի հայաթընտա ֆէնա
պիր վալիտէնին թահթ և թէէսիրինտէ փէրվէր-
աէ օլունտու։ Հինուզ 6 սիննինտէ իքէն վալի-
տէսի քէնտինի հէր սապահլայըն էրքէն ույսն-
տըրըպ մէյխանէյէ կէօնտէրէրէք պիրա կէթիր-
տիր իտի։ չօճուգ իսէ կէթիրիր իքէն եօլտա
րէֆիգլէրինէ իֆթիխար էտէրէք պիրատան հիս-
սէտար օլուր իտի։ Օլ զէմանտա Լօնտրատա սա-
պահլարը էրքէն էյլէրինտէ պիր դապ օլարագ
կէլիպ մէյխանէ գափուլարընտա պէքլէյէն ախէր
չօգ չըպլագ վէ եալըն այագ ֆագիր չօճուգլար
պուլունուր իտի։

Իչպու չօճուղըն փէտէրի սէրթ վէ ճանվէր
միսիլլու պիր ատէմ իտի, ամմա պէքրի տէյիլ իտի։
Վալիտէսի իսէ միւսքիրաթա զայէթլէ միւսլթէլա
օլուպ սապահտան ագչամատէք, մէյխանէլէրին
գափանմասընա տէյին իչէր իտի։ Մէրգումէ ու-
գուն պօյլու, իրի պէտէնլի, սէմիզ, գալըն պօյուն-

լու, էնլի տուտագլը վէ ալ եանագլը փարլագ-
պիրիսի խոի : Խանէսինտէ չօգ պուլունմազ խոի,
նասիրէն շափգա կիլիպ, տախմա սաչլարը օմու-
ղունա տէօքիւլիւշ օլարագ կէզէր խոի : Սէսի
գապա, սէօլլէրի վահշիյանէ խոի . խանէսինին իշ-
լէրինի եափմագտան ապա խօշլանմալըպ, չօ-
ճուգլարա պիր գաչ փէննի վէրէրէք լօղանթայա
թաամ եէմէյէ կէօնտէրիր խոի : Էլեէվմ Լօնտ-
րանըն պինլէրճէ չօճուգլարը պու մինվալ իւզրէ
լօղանթալարտա պէպէնմէքտէ տիրլէր :

Փէտէր զէվճէսինի պու իշքի պէլասընտան
խէլաս եթմէր իշիւն չօգ ճէհա էյլէտի : Նումրուգ,
գօնտուրա հաթթա գամէրյլէ չալըյար, ելմէ
պիր ֆաիտէ էթմէտի : Գարը մախֆիճէ իշէր ի-
տի : Զօգ քէրրէ ազչամ խանէսինէ ալտէթ էթ-
տիյինտէ թաամ պուլամատըղընտան զազապա
կէլիպ օղուլլարընը պիլէ աէօյէր խոի : Զէվալլը
ասէմ, տախմա մահղուն պաղըլլը, գըրթըրդ
ալընլը, Ալլահ վէ ինտանլար իւզէրինէ լանէթլէր
եաղտըրան պիրիսի խոի : Խանէսի Լօնտրանըն
պինլէրճէ խանէլէրի միսիլու սաատէթ վէ ըա-
հաթտան քեամիլէն պի պէհրէ խոի :

Զօճուգ թապէն ազիլ, ֆիրասէթլի, կէօ-
ղիւ աչըզ վէ շագանը խոի : Ճախմա քիրլի եիւզ-
իլէ սօգաղլարտա կէզէրէք պիր եէրտէն պիր շէյ
չարիմաղա չար չէշմէ ինթիզար էտէր խոի : Պիր
վագթ սիւթ սաթարագ հիլէ իլէ կիւնտէ 3-4
փէննի գազանրը խոի : Պու իշտէ մուվաֆֆադ

օլուպ էֆէնտիսի պիր տիւքքեանտա քէնտինէ
իշ վէրտի իսէ տէ պուրատա սըրգաթտա թու-
թուլարագ հապսա դօնուլտու : Օղլան պու մահ-
պէստէ պիր աղ իսլահ օլարագ թէքրար օրայա
կիթմէմէյէ գարար էյլէտի : Պէօյլէճէ վալիտէյնի
քէնտինի տիկէր պիր մահալտա դուրշունճուլուգ
սէնաաթընա դօյտըլար :

Քէնտինին շէհատէթինէ կէօրէ ախլագիյէթ
նօղթա ի նազարընտան տիւնեասա էն քէօթիւ
սանաաթ դուրշունճուլուգ սըր, էն մէշհուր
խըրսըզլար դուրշունճուլար տըր : Անլէրին պու-
լունտուլու տաիրէտէ սէրթ վէ գապիհ սէօղ-
լէրտէն, վահշէթ վէ թէրպիյէսիզլիքտէն զայրի
պիր շէյ պուլունմաղ : Պիր օղլան պիր շէյի ճիւ-
ղի եանկըշ եափար վէ եա սէրթճէ պիր ճէ-
վապ վէրիր իսէ, պիր տէ պադարսըն անըն պա-
շընա պիր դապ էրիմիշ մատէն ագըտըլար :

Իմտի պէօյլէ պիր տաիրէտէ պուլունան
պու օղլանըն իսթիզպալընը շիմաիտէն իսթին-
թաճ վէ թէխայյիւլ էտէպիլիրսինիզ :

Փըլըմպըր պու իշէ միւպաշէրէթ էտէր էթ-
մէղ քէնտինին ճէսարէթ վէ զէքեապէթի սա-
յէսինտէ ճիւմէսի թարաֆընտան սէվիլտի :
Միւսքիրաթ իսթիմալընտա տախի չափուգ չա-
փուգ իլէրլէմէքտէ իտի . շիւնքի սէպալէթինտէ
վալիտէսինտէն թալիմ ալմըշ օլուպ պիւթիւն
կիւն իշէր իտի : Հէր կէօրտիյիւնիւ չալար ,
եինէտէ հիշ պիր կէօնէ զամիր իզթիրապը հիսս

էթմէշ իտի : Սըրգաթ իշինտէ մէհարէթ քէսպ
էթմէք իշին չօդ չօդ ճէհա էտէր իտի : Քէնտի
տէյօր «16 եաշընա գատար միւմքին օլան հէր
շէյի չալար իտիմ, լաքին 16տան սօնրա պիր
գուրշունճու կիպի գաստի օլարադ չալար իտիմ» :

Գուրշունճուլար չօդճա գուրշուն թապագա-
լարը եափարլար : Հէր պիր գուրշունճը հէր ադ-
չամ մէղքիւր գուրշուն փարչալարքնտան չալա-
րադ փանթօլօնընըն իշինէ սագլար վէ ադչամ-
լայըն պիրա փարառընը պունտան չըգարըր իտի :
Ճէսէտլէրինին իւզէրինտէն պէլլէրինէ պիր գա-
յըշ պաղլայըպ չալտըզլաքը գուրշունճու օրատան
ապարլար իտի : Պունտա ասըլ մէհարէթ սըրգա-
թընը կէօթէրմէմէք, վէ ֆապքիդատան չըգար
իքէն իւզէրինտէ պիր շէյ եօդ կիպի պիլտիրմէ-
յէրէք եիւրիյիւ վէրմէք իտի : Փըլըմպըր 16 սին-
նինտէ իքէն պու սըրգաթը մահիր պիր թարղտա
պաշա չըգարմագ ֆէննինի քեամիլէն թահսիլ
էթմիշ իտի : Գուրշունճուլարըն սըրգաթընա
տաիր պիր էֆքեար թէշքիլ էթմէք իշին աթի-
տէրի վագըայը զիքըր էթմէք քեաֆի տիր :

Պիր պանգայա եէնի պիր տաիրէ իլավէ օ-
լունմագտա իտի : Մէղքիւր պինանըն ինչաթըն-
տա իսթիլտամ էտիլէն գուրշունճըլար արա-
սընտա պու Փըլըմպըր տախի վար իտի : Օլ սօ-
գագտա մախսուսէն միւմէյյիլէր թային օլուն-
տու քի ամէլէնին գուրշուն չալմալարընա նէղա-
րէթ էթսինլէր, վէ չայէտ պիրինին եիւրիւյիւշ

վէ հարեքեալթընտան սըրգաթտա պուլունմուշ
օլտուղունա շիւպհէ էտէրլէր իսէ խանէսինէ գա-
տար թագիպ էտիպ թէֆթիշ էյլէսինլէր: Միւ-
մէյյիզլէրին պու գատար տագիգանէ նէզարէ-
թինէ րազմէն տամ իշին գօնթրաթ օլունան
եէտի թօնօ գուրշունտան անճագ իքի պուշուգ
թօնօսը իսթիմալ վէ միւթէպագիսի սըրգաթ
օլունտու վէ հիշ պիր ամէլէ տախի թութուլ-
մատը :

Փլլլմպլլր՝ չօգ քէրրէ փանթօլօն քէմէրինտէ
28 օգգալլգ գուրշուն թապագալարը օլարագ ,
սիկարա աղզընտա, թօրպա օմուղընտա ուզուն
նէրտիպանլարտան աշաղը էնիպ միւսթագիմ
պիր Խնկիլիզ ամէլէսի կիպի աուրմլարընը աթա-
րագ մէյխանէյէ տօղրու կիտէր իտի լաքին
քէնտի շէրէֆինի լէքէտար էտէն հէր հանկը
պիր միւմէյյիզի եէրէ սէրմէյէ հազըր օլարագ
եիւրիւր իտի:

Պու սըրգաթ օլունան գուրշուն թապագա-
լարընը սաթմագ իշին խուսուսի տիւքքեան-
լար վար քի տէյէր ֆիյաթըյլէ սաթուն ալլը-
լար: Պու տիւքքեանլարը գուրշունճըլար «գում
տիւքքեանլարը» թէսմիյէ էտէրլէր: Լօնտրատա
մէվճուտ օլան գում տիւքքեանլարընըն պիր
լիսթասը եափըլսա մէտէնի տիւնեայը միւթէհայ-
յիր գըլաճագ տըր:

Փլլլմպլլր իշէ իւք կիրտիյինտէ քէնտինի
պիրաղ ինճիթտիլէր: Պիր տէֆա 90 այագ իր-

Թիֆաքնտա օլան պիր պինանըն տամընտ գուր-
չուն Թապաղալար գոյօրլար իտի: Թըրմալանա-
րազ կիւճ հալ տամա եէթիշտիյինտէ արգատաշ-
լարը «Պիզէ պիր պիրա իշիր» տէտիլէր: Փըլըմ-
պըր «Խայր» տէտի: Հէման պիր տագիգէտէ
իշիլէր քէնտինի իհաթէ էտիպ գօլթուղունտան
պիր քէնտիր պաղլայարազ տամտան աշտղըյա
30—40 այազ գատար սարգըթտըլար վէ արա
սըրա սիւքէրէք «Պիզէ պիրա իշիրէճէք մի սին»
տէյէ սօրուպ տնա զահմէթ վէրտիլէր: Էնճամ
Փըլըմպըր մէճպուրէն արզուլարընը եէրինէ կէ-
թիրտի:

Մն սէքիլ սիննինտէ իքէն միւսքիրաթա
փէք միւպթէլա օլմասընա բազմէն չօգ սէ-
վիմլի վէ լաթիֆէճի օլմասը հատէպիյլէ մըգ-
տարը քեաֆի փարա վէ տօլթլալա մալլիք օլտու:
Շախսի պիր իշ եափմաղա մուգթէտիր օլապիլտի
ֆագաթ չօգ իշէր իտի: 80—90 այազ միւր-
թէֆի տամլարտա սէրխօշ օլարազ գօնտուրա
իլէ կէզէր, իշէր իտի: Այնի վազըթտա հէր իշ-
լէտիյի եէրտէն պիր շէյ չալար վէ հիյ պիրինսէն
սօրայր հիճապ հիսս եքմէզ իսի:

Արգատաշլարը միւտահանէ իլէ քէնտինին
քիսէսինտէն չօգ բազը իշէրլէր իտի իսէ տէ
քէնտի տարա կէլտիյինտէ անլէր պիր տամլա
պիլէ քէնտինէ իշիրմէտիլէր: Հաթթա աճ գալ-
տըղընտա պիր գըրընթը պիլէ վէրմէզլէր իտի:

Եիրմի սիննինէ գատէմզէն օլմաղտան թէէհ-
հիւլ էյլէտի: Իշմէքտէն պիր ազ ֆարիլ կէլիպ

պիր օղլան պէպէյէ մալիք օլունճայտտէք իշմէ-
մէյի վէ մուախսէրէն մախտուժընըն թէվէլիւ-
տիւնիւ թէպրիք էթմէք իշիւն չօգ իչքի իչէ-
ճէյինի վատ էյլէտի: Պագաթ օղլունըն թէվէլ-
լիւտիւնտէն 3 այ մուգատտէմ նագղ ը ահա
էյլէյիպ իշմէյէ պէտ էյլէտի: Մուախսէրէն իլէրի
կիտիպ 7 սէնէ միրուրինտէ թամմ պիր պէքրի
էօմրիւնիւ եաշատը: Իշէր իքէն պիլէ չօգ իչէր
իտի: Իշէտիյի իքի խանէտէ քիւարտա սըրթ
իւսթիւ տիւլմիւշ վէ շէրապ շիշէօի եիւղիւ իւ-
զէրինէ ֆըշգըրմագտա օլարագ պուլունտու:
Թէտրիճէն թապիաթընտա ազղընլըգ իպրազ
էթմէյէ պաշլայըպ էլինտէ օլան իշինի տախի
զայ էյլէտի: Չօգ քէրէ եումրուղըլէ զապլա-
լարա գալգըշըր իտի: Պիր տէֆա քէնտինէ խա-
թասընը կէօսթէրէն պիր նագըրը թու.թուպ
փէնճէրէտէն աշաղը աթտը: Շախսի իշինի զայ
էյլէմիշ օլտուղունտան սաիր պիր մէշղուլիյէթ
արամաղա չըգտը:

Պու հալմանի ատէմ խանէսինտէ պիր տէհ-
շէթ մուճիպի իտի: Աճըղլարընտան պայղըն վէ
թագաթսըղ կէզմէքտէ օլան չօճուղլարընը էվէ
ալտէթ էտինճէ տէօյէր, գամշըլար վէ թէփիք-
լէր իտի:

Նէրտիպանլարտան աչաղընըն սէսի իշիտի-
լինճէ նակեահան զէվալը չօճուղլար գօրգու-
լարընտան նաշի սէյիբտիպ գարեօլանըն ալթըն-
տա կիզէնիքէր իտի: Զէվճէսինի տէ չօգ տարպ

էտէր իտի: Զօգ տէֆա մէրգումէ եէտիյի տար-
պէլէրէ տայանամայրպ սէրսէմլէյէրէք օտանըն
իշինտէ եէրէ սէրիլիր իտի: Զէվալլը դարըճըղազ
պու զէվճինին վահշիյաթ վէ պէքըրիլինտէն
տօլայը քէնտինի չօգ թաղիր վէ թագպիհ էյլէր
իտի իսէ տէ, չի ֆաիտէ: Պիր տէֆա զապթը նա-
գապիլ սուրէթտէ զաղապնաք օլարագ պիշարէ
գարըյը թուլթուպ նէրտիպանլարտան աշաղըյա
ֆըրլաթտը վէ սէյիրտիպ պաշընա տախի պիր
տարպէ էնտիրէրէք մէրգումէյի սայքի էօլիւ
հալինէ կէթիրտի:

Միւսքիրաթ իշիւն խանէտէ էլինէ հէր կէ-
չէնի սաթար իտի: հաթթա չօճուգլարընըն էլ-
պիսէլէրինի պիլէ սաթտը: Պիր պէքըրինին թէ-
տէննի էտէճէյի էն էնկին մէրթէպէյէ էնտի:
Զէվճէսի՝ չօճուգլարը իլէ պէրապէր, զէվճի տը-
շաշը չըգանա դատար մէյիսանէ գափուստունտա
պէքլէր իտի: Փէտէր իշէրտէ փարայը պիրայա
սարֆ էտէրքէն ճիկէր փարէլէրի մէյիսանէ գա-
փուստունտա աճլըգտան թիթըյէրէք ֆիղան է-
տէրլէր իտի: Ֆագաթ պու ճիւմլէ իլէ տէրունի
պիր իշթիրապ հիսս էթմէզ իտի: Հիշ պիր զէ-
ման զամիր քէնտինի գամշըլամազ իտի: անճագ
պիր շէյ պիլիր իտի, եանի պիրայը իշտիյինտէ
հէր ֆարզը իճրա էթմիշ հիսս էտիպ տիւնեա
քէնտինէ թէքմիլ կէօրիւնիւր իտի:

Պիր կիւն քէնտինին դատիմ սըգը արգա-
տաշարընտան պիրիսինին Խ. Օ.սընա տախիլ օլ-

տուղուհունու իշխութիւն իսէտէ հիշ վաղիֆէ էտին-
մէտի : Իշինին պաշտնտա իշտի , վէ ազշամ իւս-
թիւ տօղրու մէյխանէյէ կիրիպ օրատա վաղլարը
թագլիտ էթտի , մասխարայլդլէ թէրէննիւմէր
էտէրէք ըիւֆէդասընը էյլէնտիրտի վէ տըթըդ
վաղթ կէշմիշ օլարադ չօծուղու գուճաղընտա
օլտուղու հալտէ գափուտա պէքլէյէն զէվճէսի
իլէ պիրլիքտէ սօլուդ , Խաղմուրլու վէ մուղալլամ
կիճէնին ալթընտա խանէսինէ ալտէթ էյլէտի :

Ախէր պիր տէֆա մէյխանէտէ իքէն զէվ-
ճէսի գափուլու աշարադ իշէրի կիրիպ «Եա տը-
շարը կէլ , եա տա չօծուղլար իշիւն էքմէք փա-
րասը վէր» տէտի : Փըլըմպըր էհէմիլիէթ վէր-
մէտի : Մէրգուլմէ պիրաղ տուրտուգտան սօնրա
էնճամ չէքիլիպ գափուտա պէքլէմէյէ մէճպուր
օլտու : Փըլըմպըրըն ըէֆիգլէրինտէն պիրիսի
«Պէն օլտայըտըմ պու գարընըն արտըմ սըրա
կէլմէսինէ միւսաատէ էթմէղ իտիմ» տէտի :
Փըլըմպըր կէօղիւնիւ պիրատտան գալտըրըպ զէվ-
ճէսինէ տէօնէրէք , պիր քէօիէյէ չաղըրըր կիպի
տըշարը չըգմասը իշիւն մէրգուլմէյէ չաղըրտը :
Ձէվճէսի իտէ «Սէն չըգընճայատէք պէքլէյէճէ-
յիմ» տէտի . «Պէքլէյէճէքմիսին» պաղըրտը վէ
տէրհալ գատէհի պրազըպ սըչրատը վէ գուն-
տուրասըյլէ գարըսընը թէփէլէտի . զէվալլը գա-
րըճըղաղ կիւճ հալ պիր թարաֆա սիվիշիպ էօ-
լիւմտէն ազատէի սէր էյլէտի , Ձէվճի՝ մէրգու-
մէյի թագիպ էտէրէք գափուլա գատտըր կէլիպ

սէօյլէմէքտէն արթըդ աղզընտա քիւֆը, չէթմ վէ թէհտիա լուղէթլէրի տիւքէնմիշ օլտուղունտան պիրտէ «Ալլահ», պաղըրտը, «Պէնի եալընըզ պրագմաղսան, էտէճէյիմ» տէտիքտէն սօնրա պիր տագիդէ տուրտու վէ լէալէթէն «Պէն վատը իմզալայաճաղըմ» տէտի :

Մէրդումէ տէօնիւպ «Ահ չօդ տէֆա վատ էթմիշսին, լաքին հէր տէֆատա տա նագզ էթմիշսին» տէտի :

Պու պէքրինին ֆիքրինտէ նէլէր ճերէյան էթտիյինի վէ հանկը գէնպէրէյին իշէտիյինի պիլմէյիզ վէ գըյաս էթմէք պիլէ կիւճ տիր : Պագաթ զէվճէսինին սէօզլէրի անըն ֆիքրի իւզէրինտէ խարիզիւլ ատէ թէհսիր հասըլ էյլէտի : Մէյսանէյէ տէօնմէտի, զէվճէսիյլէ էվէ տէ կիթմէտի : Անճագ բիւյատա կիպի պիր թարաֆա եիւրիւտիւ վէ պիլիյօր իտի քի պիր գուվլէթ քէնտինի իճպար էտիյօր իտի : Խ. Օսընըն սալօնը էօնիւնէ կէլտիյինտէ ալագլարը եիւրիւմէզ օլտու, ատըմլարը աղըրլաշտը վէ գափուըն էօնիւնտէ շաշգըն պիր հալտէ տուրուպ պագտը : Տէրուընինտէ, թէվպէ էթմիշ օլան գատիւմ սըգը տօսթընը կէօրմէք իշիւն պիր արզու ույանտը : Պու արզուընըն նէրէտէն կէլաիյինի պիլմէյօր իտի : Մէզքիւր արզու անա զալիպ կէլմէքլէ օ նէրտիպանլարտան սէնտէլէյէ սէնտէլէյէ եօգարը չըգտը : Օլ զէմանտա գափուտա պէքլէյէն մէմուրլար

Թաիֆէի նիսաւտան խալիէր վէ պու պէրրինին
եօգարը չըգտըղընը կէօրտիւրլէրինատէ տէհչէթէ
կէլիպ գափույը զինճիրլէտիլէր, զիրա Փըլըմպըր
պիր գաթիլ հէյէթինի քէսպ էթմիշ իտի :

Մէրգում «Գօրգմայընըղ, անճագ նէրէտէ
օլտըղընըղը պիլմէք իսթէյօրում» տէտի :

Մէմուրլար զինճիրին իւզէրինտէն գօնըշտը-
լար: Պատէհու Փըլըմպըր պիր թարաֆա եիւրիւ-
յիւպ օտանըն պիրինտէ տօսթունը պուլտու :

«Չարլի», տէտի պէրրի, «Պէն պուլունտու-
ղում հալտէն գուրթուլմագ իսթէյօրում», զանն
էտէրմիսին քի պէն գուրթուլապիլիրիմ» :

Տօսթու խիթապէն «Սահի՞հ մի, Գրիստո-
սըն խաթրը իչիւն սէօյլէ պանա, հադիգաթէն,
ճիտտէն պու հալտէն չըգմագ իսթէյօրմուսըն»,
տէյէ սիւալ էթտի

«Պունտան զիյատէ օլամագ» տէտի Փըլըմպըր:

«Փէք ալա պանա սէօյլէտիյին պու սէօյլէ-
րի թամմ այնիլէ Ալլահա սէօյլէ, շիմտի տուր-
մա, տիղ չէօր վէ Անա սէօյլէ» տէտի :

Փըլըմպըր տիղ չէօրիւպ իլք տուասընը
սէօյլէտի : Վէ տուատան այաղա գալգտըղընտա
շաղքըն վէ սէրսէմլէմիշ օլուպ եափրագ կիպի
թիթրէմէքտէ իտի :

Տօսթու իլալէ էտէրէք «Պու ազշամ թէ-
ճէմմիւլէ կէլմէլի սին վէ թէվպէքեարլարըն եէ-
րինէ կիտիպ, եիւրսէք սէսլէ, սապըղ էօմիւլն-
տէն տօլայը նէտամէթ հիսս էթտիլինի, եէնի

պիր հայաթը արդուլատըղընը վէ քէնտիլիյին~
տէն պիր շէյ էտէմէզ օլտըղընը իգրար էթմէ~
լիսին : «Շիմաի նէ հիսսիյաթտասըն» տէտի «սօն
տէրէճէ թահրիք օլունմուշըմ» տէտի Փըլըմպըր :

Սօգաղա չըղընճա տէրունինտէ ազիմ պիր
թէպտիլթ հիսս էյլէտի, տիւնեա քէնտինէ ֆաւղ~
լը կէօրիւնիւյօր իտի : Տախիլի ալէմի մէսրուր օլ~
տըղընտան խարիճի ալէմի տէ մէսրուր կէօրիւյօր
իտի : Տէօշէմէլէր աթէշլէ փարլամագտա իտի :
Ուղագտան փարլագ պիր նուր տիւմանը կիպի
պիր շէյ միւշահատէ էյլէմէքտէ իտի : Եօլըն իքի
թարաֆընտաքի աղաճլար էլ կիպի սալլանսարագ
քէնտինէ իշարէթ էտիյօրճասընա հարաքէթ է~
տիյօրլարտը : Քէնտինտէն պիր շէյ կիթտիլիյինէ
վէ անըն եէրինէ էյի պիր շէյ կէլտիլինէ միւթ~
թալի իտի : Սէվինճինտէն չալըրմասը կէլիպ պիր
նէվ հալը վէճտտէ պուլունտույօր իտի :

Օլ կիճէ թէճէմմիւյէ կիտիպ ալէնէն իգ~
րարլարտա պուլունտու : Հայաթը ճէտիտէյէ
մալիք օլտըղընա տաիր տէրունինտէ տահա տէ~
րին պիր գանաաթը թամմէ հասըլ օլտու :

Երթէսի սապահ էօմրիւնտէ իլք տէֆա օ~
լարագ տէրունինտէ էլքէուլ արդուսու օլմայա~
րագ իշինէ կիթտի : Պիրաղ սօնրա սանաաթլարը
կիպի գալպէրի տէ գուրշուն քէսիլմիշ օլան
րէֆիղլէրի կէլիպ սէլամ վէրտիլէր :

«Իշտին մի» սօրտուլար

«Խայր»

«Պիրազ իշմէք իսթէ՞ր մի սին»

«Խայր»

«Նէ վար, իշինէ սուհուլէթ վերմէք իշին
իշմէ՞ղմիսին»

«Խայր»

«Տօսթընը կէօրտի՞ւն մի»

«Էվվէթ»

«Խ. Օսընա կիթտի՞ն մի»

«Էվվէթ»

«Յիսուսը պուլտո՞ւն մը»

«Էվվէթ»

Պունըն իւզէրինէ ճիւմլէսի պիրտէն զահ-
զահայը պաստըլար, «Նէ՛, սէն մուգալլիտ պիր
վաիզ իքէն, Ալլահըն մէվճուտ օլմատըղընը իս-
պաթ էտէրքէն» ... «Պուրայա պա՛ղ, կիզլիճէ
պունուս եանընա ալ, քիմսէնին պագմատըղը
վագթտա» ... տէյիպ եանընա պիր շիշէ պիրա
գօյարագ տըշարը չըգտըլար:

Էօյլէնտէ կէրի կէլիպ պագտըլար քի պիրա
իշիլմէմիշ իտի: Անտէն թաթտըլար. «Օլմայա քի
պիրայը իշիպ եէրինէ սու սօլտուրմըշ օլսուն
տէյէ թափասընը թէֆթիշ էթտիլէր վէ իշմէ-
տիյինի անլատըղլարընտա պու «Նէնի տօղմուշ»
ֆէրտ իւզէրինէ նափաք սէօզլէր, էնկին թա-
պիրէր վէ տէհշէթլի քիւֆըլէր եաղտըրտըլար:

Իքի իւշ կիւն Փըլըմպըր չօդ թէատտիյէ
կիրիֆթար օլուպ, հէր նէվ հիճվ, սէպպ վէ
շէթմէ հէտէֆ օլտու: Լաքին պիլա իթիրազ

Թէհամսիւլ էլէտի Հաֆթա խիթամընտա իւճ-
րէթինի ալըպ տօղրու խանէսինէ կէլտի Զէվճէ-
սի աղբը թարգտա իշէյերէք քէնտի ճիկէրփա-
րէլէրինի կիւճ հալ վէ օ տա աճըրգտան էօլմէ-
յէճէք տէրէճէտէ պէսլէյէպիլիյօր իտի: Գարը
վէ շօճուզլար փէտէրտէ պիր թէպտիլաթ վու-
գու պուլտուղունա վաղըֆ օլտուլար: Ճիւմէսի
մաթ ու միւթէհայիթ օլարադ քէնտինէ պաղը-
յօրլար իտի: Ղերա իշտէն տօղրու խանէյէ ալ-
տէթ էթմիշ իտի Զօճուզլար պիր նէվ գօրգ-
մուշ, գարը իսէ շաշգըն պիր հալտէ տուրու-
յօր իտի:

Փըլըմպըր զէվճէսինէ եազլաշըպ «Զանն
էտէրիմ փարայա իհթիյաճընըզ վար», տէյերէք
մէրգումէյէ պիր լիրա վէրտի:

Զէվճէսի պիր փարայա՝ պիր տէ զէվճինէ
պագարադ տօնա գալտը: Զօճուզլար թէլաշլէ
եէքտիկէրինին եիւզիւնէ պաղմագտա իտիլէր:
Ֆագիր, պօշ խանէյի պիր գաշ տագիզէ տէրին
պիր սիւրիւնէթ տօլտուրտու:

Էնճամ փէտէր «Եալրուլար թաամ իս-
թէրլէր, տէյիլ մի, պէրապէր կիտիպ թաամ
սաթուն ալալը՞մ մը», տէտի: Մէրգումէ տահա
փարայա վէ զէվճինին սիմասընա պաղմագտա
տէվամ էտիյօր իքէն, Փըլըմպըր՝ «Պէն կիթմէյէ
հաղըր ըմ, էյեր սէն տէ հաղըր իսէն» ... տէ-
տի: Զէվճէսի «Ճիտտէ՞ն մի տէյօրսուն» տէտի.
«Էվլէթ» ճէվապ վէրտի զէվճի:

Մազիտէ չէքմիշ օլտուղու ածլըղ, աղլը, ֆազրը հալ վէ սէֆալէթի վէ զօճասընտան եւմիշ օլտուղու տայաղլար մերգումէնին ֆիքրինտէն անը վահիտտէ էլէքթրիք կիպի ճէրէյան էտիպ, պու կէօրտիւլիւ մուհապպէթ վէ էթաֆէթի մուգայէսէ էտինճէ մէղքիւր հալլէրէ տայանամայըպ գալպի միւնքէսիր օլտու :

Օլ կիւն խանէտէ ազիմ պիր սաատէթ վէ սիւրուր վար իտի :

Էրթէսի սապահլայըն մէշղուլիյէթինէ ալտէթ էյլէտիւ Խսթիհլա Խօզ իտի, լարին էն միւշքիւ վէ մուրտար իշ քէնտինէ վէրելմիշ իտի : Պու ճիւմլէ իլէ օլ գատար մէսուտ իտի քի անտէն տօլայը միւղթարիպ օլաճազ եէրտէ Խ. Օսընըն իլահիլէրինի թէրէննիւմ էթմէյէ պաշլատը :

Պիր տէ նազըր իչէրի կիրիպ «Օլ թէրէննիւմիւմ թէրք էյլէ, պաշգալար իթիրապ էտիյօրլար» տէտի :

Փըլըմպըր սիւքիւնէթլէ իշինէ տէվամ էյլէտի . ֆազաթ աղ սօնրա Խաղընտա օլան րէֆիգլէրի տիյանէթ, մէտէնիյէթ վէ էտէպէ մուղալիր էնկին վէ ալլազ սէօզլիւ շարգիլէր թէրէննիւմ էթմէյէ պաշլատըլար : Փըլըմպըր նաղըրա կիտիպ «Էյէր պէն թէրէննիւմ էթմէլի տէյիլսէմ, պուշլար տա պէօյլէ վահշի սէօզլէր թէրէննիւմ էթմէմէլի տիրլէր, պէնիւմ թէրէննիւմ էթմէքլիյիմէ միւսաատէ էթմէտիյինիպ կիպի

անլէրէ տէ միւսաատէ էյլէմէյնիլ» տէտի:

Պունուն իւզէրինէ իշտաչլարը անա տահա զիյատէ թէատտի էթմէյէ պաշլայլու էնճամ մօն չարէլէրի անա դարչը պօքթօթ եաիմադ օլտու (Coventry), շէօյլէ քի անըն իլէ գաթը ալադա էթտիլէր: Հիչ պիրի քէնտիսիլէ գօնուշմատը. հէփ արգատաչլարը արասընտա սիւքիւնէթ վէ հալը ինֆիրատտա իշլէտի Ատէմէլէր վէ օլլանլար ճիւմլէթէն Փըլլմպըրըն հուզուրը վէ մէվճուտիլէթի հօդ կիպի մուամէլէ էթտիլէր:

Պիր Ֆրանսըզ տօսթում կէչէն կիւն պանա «Ջանն էթմէմ քի խ. Օ.սը ինկիլթէրրատա օլտըզը կիպի Ֆրանսատա տախի մուլաֆֆադ օլտուն, զիրա Ֆրանսալը հիճվէ զիյատէ հէսսաս վէ էֆքեարը ումումիյէյէ զիյատէ միւթի տիր» տէտի:

Պու իֆատէ՝ պէնի Փըլլմպըր հագգրնտա տիւշիւնմէյէ սէվզ էթտի Պա՛դ, թէատտի թահթընտա անըն ճէսարէթ, սէպաթ վէ մէրտանէ թէհամիւլիւնէ: Հէր քէս քէնտինէ մուխալիֆ տիր: Սէնէլէրճէ պիրլիքտէ սըրգաթ, շէթմ վէ շագա էտիպ պիրլիքտէ իշմէքտէ պուլունմուշ օլան արգատաչլար քէնտինէ մուգալլէմէթ էտիյօրլար: Ջանն օլունմասըն քի մէրգում բուհանիճէ չօդ թէրէֆֆիւ էթտիլի սէպէպտէն քէնտինէ էտիլէն պու զուլմու քիւշիւք կէօրտիւ. եախօտ թապիաթճա արսըզ «վէ վուրտում տույ-

մազ ք պիրի իտի տէ, էլէմէ սապր էտէպիլտի :
Օ՝ ճանը իշիւն միւճահատէ էտէն պիր Լօնտրա
ամէլէսի իտի : Եէնի Տօղուշըն իպթիտասընտա
օլան օլ հիսսիյաթ վէ մէսէրրէթ թուղեանը
արթըգ քէնտինտէն կիթմիշ իտի :

Թապիրի գուվվէթլէր իլէ միւճահատէ էթ-
մէքտէ իտի : Քէնտինին ֆասիտ հայաթ ր մազի-
յէսինի քեամիլէն պիլէն ատէմլէր արասընտա պու
իւմմի ատէմ՝ նէճապէթ, լիյադաթ վէ գուտսի-
յէթ իշիւն միւճահատէ էթմէքտէ իտի : Անլէրին
հագարէթինի տէրին սուրէթտէ հիսո էյլէտի :
Ելպէթթէ հէր քէսին եիւզիւնտէն տիւշմիւշ օ-
ւարադ մէնֆուր վէ մէթրուք հալտէ դալմագ՝
օլ գատար շէն, լաթիֆէճի վէ իւնսի օլան Փը-
լըմպըրըն գալպինէ չօգ աղըր պաստը :

Իշպու զուլ՝ ու հագարէթ հաֆթանըն խի-
թամընա գատար տէվլամ էյլէտի : Իւճրէթինի ալ-
տըղընտա ճիւմլէ իշճիլէրէ՝ իշին պիր իքի հաֆթա
թէէլսիր օլունտըր վէ էրթէսի հաֆթատա
հիշ պիր ամէլէնին կէլմէմէսի իխպար էտիլտի :
Փըլըմպըր խանէսինէ ավտէթ էյլէտի :

Եէնի էօմրէ հէնուզ իպթիտար էտիպ պօշ
խանէսի տահա եէնի պիր հօմ շէքլինի քէսպ
էտէրքէն, թէայյիւշ ի եէվմիյէսինտէն մահրում
օլմասը քէնտինէ չօգ կիւճ կէլտի : Գուրշունտան
աղըր պիր եիւք ալթընտա պուլունույօր իմիշ
կիպի խանէսինէ կիրտի : Իշի հագդընտա զէվ-
ճէսինէ հիշ պիր շէյ պիլտիրմէտի : Եէնի սա-
թուն ալտըղը Խնճիլ ի շէրիֆի օգուլյուպ «Պէն

ասմա իմ, սիղ չըպուզլարսընը» թէմսիլինտէն չօդ թէսէլլիեապ օլտու : Տիւշիւնտիւ քի էյէր Գրիստոսա իթիմատ էտէրսէ իշի միւյէսսէր կիտէճէք տիր : Փամիլեասըյլէ մէսուտ պիր Գիրակի կէշիրտիլէր : Տահա պիր հաֆլթալըդ թաամ սաթուն ալաճադ փարասը վար իտի :

Փազար էրթէսի սապահը էրքէն գալգըպ իշէ կիտէր կիպի խանէտէն տըշարը չըդտը, վէ սօգադտա կէղէրքէն սապըդ իշ մահալինի կէօրմէք իսթէտի : Մահալը մէղքիւրէ թէզարրիւպ էթտիլինտէ նէ կէօրսիւն կէօրտիւ քի իշ պէր միւլթատ իլէրի կիտիյօր : Ծիւմլէ արգատաշլարը շէն ու շաթըր պիր սուրէթտէ իշլէյիպ շամաթալարը իլէ էթրաֆը տօլտուրույօրլար իտի :

Պիր գաշ տագիգէ տուրուպ սէյր էյլէտի : Պագար քի հէր շէյ էպքիսի կէպի, այնի բէֆիդլէր, սալթ քէնտիսի եօդ : Օլտէմ տէսիսէյի անլատը ֆէք մահղուն վէ մուղթարիպ օլտու : Պու մուղթարիպ վէ զայէթլէ թահրիք օլունմուշ հալտէ պիր թարաֆա եիւրիւլիւ վէրէրէք հէր քէս քէնտինէ մուխալիֆ տիր տէյէ տիւշիւնմէյէ պաշլատը :

Էկէր պէքրի վէ չափգըն հալտէ կէլտէ իտի տիւնեա քէնտինի գապուլ էտէճէք իտի, լաքին տինտար վէ միւսթագիւմ օլտուղու սէպէպտէն անա գափուլարընը գափայօր : Իշթէ Յիսուսըն թարիդինէ եէնի գատէմղէն օլան պիր ֆէրտին միւշքիլաթը :

Փրլլումպըր իշ արամաղա չըգտը հէր նէրէյէ կիթտի իոէ էօմրիւնիւն նազլիյէթի քէնտինտէն էվիէլ կիթմիշ օլտուղունու անլատը Պու գուրշունճուլուգ էօյլէ պիր իշ տիր քի, Լօնտրատա պունուն կիպի տաիր պիր սանաաթ ալ պուլունուր: Գուրշունճուլար եէքտիկէրինէ չօգ ալա գատար վէ մէրպուլթ օլուպ պու սէնաաթտա վազը օլան պիր շէյի շէհրի մէղքիւրիւն հէր թարաֆընտա պուլունան պիլճիւմլէ գուրշունճուլար տէրհալ իշիտիրլէր: Փրլլումպըր պազտը քի քէնտինին թէվպէ էթտիյինի հէվի գուրշունճուլար իշիթմիշլէր վէ հէր նէրէ կիթտի իսէ քէնտինէ իշ վէրմէյօրլար:

Չօգ քէրրէ օլ գատար տէրունի թաղեի գաթ ալթընտա էվիլիր իտի քի, գալպի փաթ լայաճաղ տէրէճէյէ կէլիր իտի: Պազաթ հիշ պիր վազթ միւսքիրաթ վէ եա թիւթիւն իշմէք թէճրիպէսինէ տիւշմէտի: Աճ իտի, լաքին աճլըլընը թէսքին էթմէք իշիւն սիկարա իշմէք արգուտունու պիլէ հիսս էթմէտի: Օլ գատար մէթրուք վէ մէյուս իքէն չօղլարըն սէպէպ հալինտէ վիքըր էթտիյի կիպի քէտէրլինի ունուլթմազ իշիւն միւսքիրաթ գուլլանմազ իւզըրէ քէնտինտէ պիր իշթիհա հիսս էթմէտի: Անճազ ազիմ վէ ամիգ պիր մէրազ վէ զամմ ֆիքրինի թաղեիգ էթմէքտէ իտի: Միւքէրրէրէն «Պէն ասմա իմ, սիզ չըպուղլար սընըզ,» քէլամլարընը տէրխաթը էտիպ գալպինտէ Ալլահըն գա-

յըրըճը պիր փէտէր օշտուղունա տաիր իմանընը տիրի հըֆիլ էթմէյէ ճէհա էտէր իտի:

Փըլլմպըրըն հալինի պիր տէֆա թէխայիւլ էտինիլ: Զօդ տէֆա սապահլայըն սաաթ ճաէ գալգար, գահվէ ալթը իչիւն հիչ պիր շէյ եօդ, անճագ պիր գատէհ սօղուգ սու իչէր վէ Լօնաւա կիպի պէօյիւք պիր շէհրին թա ուճլարընա գատար կէզիպ իշ արամագ տա օլուր իտի: Թաւմը կալընըզ պիր գատէհ սօղուգ սու վէ Ալլահըն քէլամը իտի: Պազէն Կօրղուն վէ տիլկիր օլարագ իլէրիտէ եա արգատա պիր քիմնէ պուլլունմատըլը սըրատա Կօրուն օրթասընտա տիզ շէօքիւպ «Եա Ալլահ պէնի թէրք էթմէ», տէյուլ նիտա էտէր իտի, արթըզ կէզմէքտէն տիզլէրի պի թագաթ վէ ճէսէտի պի մէճալ գալտըղընտա պիր չուգուրտա ուզանըր վէ ճէպինտէն Ինճիլինի չըգարըպ Յիսուսըն գայըրըճը վէ թէսէլլիճի իտիլինէ միւթէալլիզ թէմսիլլէրի գրաաթ էտէր իտի:

Պու մուզայագալը այլարտա ֆամիլիա՝ զէվէ ճէսինին տէվամի իշլէմէսիլլէ կէչինմէքտէ իտի: Աճըլգտան էօլմէք թէհլիքէսինատ իտիլէր: Փըլլմպըր քէնտիսի հէման հէման աճըլգտան էօլմէք տէրէճէսինէ կէլմիշ իտի: Պիմէմ իլմ պուլունու նա՝սըլ թէֆսիր էտէպիլէճէք: Թագեիդաթը ֆէքըրիյէ վէ զարուրէթ ի մատտիյէտէն ճէսէտ էօլիւ տէրէճէսինտէ աշընտըղընա րազմէն, սէպալէթինտէն պէրու էլքէուլ իլէ պէսլէնէն պու

պէքորի հիշ պիր տէֆա թիւթիւն վէ խաիիրթօ
իշիւն պիլէ պիր արզու հիսս էթմէտի : Իշթէ
Խրիսթիյան տինինին գուվվէթի պուրատա թէ-
զահհիւր էյլէյօր :

Քէնտինին շէհատէթինէ կէօրէ, շէհրին ճատ-
տէլէրինտէ ավարէ կէղէր իքէն իլահիլէր թէ-
րէննիւմ էթմէքտէն միւթէսէլլի օլուպ «Պէն աս-
մա իմ, սիզ չըպուգլար սընըզ,» քէլիմէլէրինի
հէր թէֆէքքիւր էթտիքճէ գուվվէթ վէ յըտա
ախզ էթմէքտէ իտի : Զանն էթմէյէլիմ քի,
պու ազիմ ֆիքրի վէ մատտի իղթիրապտա եր-
գըլմայարագ տուրմասընըն սըրըր՝ ըուհանի պիր
հալը վէճտտէ պուլունմասը իտի, եախօտ զանի
մէսէրրէթ հիսսիյաթըլլէ մուղայագասընը ու-
նուլթմուշ օլմասը իտի, խայր, իլլա ահվալը փէ-
րիշանիսինէ միւթթալի օլուպ ֆիքր վէ իրատէ-
թինի պիլ իսթիմալ տաիմա միւճահատէ էտէր
իտի :

Պու աճ առէմ տաիմա իշ իսթէյօր իտի :
Վագթըլլէ քէնտինտէն չօգ գօրգան չօճուգլարը
իշիւն շիմտի օլ գատար վագֆ օլունմուշ իտի
քի, անլէրին ահվալը հաղըրէսի իշիւն գալպի
քէտէրտէն տայանամազ պիր հալէ կէլիր իտի :
Մէրգում ճիտտէն խանէսինի մէսուտ վէ փար-
լագ գըլմագ իսթէյօր իտի : Իշ նէ գատալը տա
միւշքիլ օլտայտը եինէ սապահտան ագչամա
գատար իշլէմէյէ ըագի օլուպ, պիր գաչ փարա
արթըրմաղա սայ էտիյօր իտի : Արթըրգ միւսքի-

րաթ, թիւթիւն, գումար վէ ստիր խէպասաթ
իշիւն պիր մէթալիք պիլէ ասլա թէլէֆ էթմէ-
յէճէք իտի, լաքին էյվա՜հ. քէնտի իշիւն իշ Եօգ
իտի Մէտէնիյէթ ի հազըրէտէ պլինլէրճէ էյի
տտէմլէրին, մուգթէտիր սէնաաթքեարլարըն
նասիպի պէօյլէ տիր:

Էկէր պիր քիմնէ միւսքիրաթ իշմէյէ թէճ-
րիպէ օլունուպ իշմէսի իշիւն տէ թէպրիր
օլունաճագ իտի իսէ շիւպհէսիզ օ պու Փըլլմ-
պըր օլմագ կէրէք իտի, չիւնքի չարշու վէ սօ-
գագլարտա, կիւնլէր, հաֆթալար, հաթթա այ-
լարճա ավարէ կէզէրէք տաիմա իշ արամագտա
օլտու: Պիր իշ պուլամատը իսէ տէ, թիւթիւն
վէ իշկինին պաթըլ թէսէլլիտինէ միւրաճէաթ
էթմէք թէճըրիպէսինէ տէ տիւշմէտի:

Խէլաս Օրտուսընա կիտիպ իշ իսթէյէպիլիր
իտի իսէ տէ օլ զէման րէֆիզլէրի իշ պուլմագ
իշիւն Խրիսթիյան օլտու տէյէճէքլէրտի: Իմտի
քէնտինի խէլաս էտէն տինին շէրէֆինի հըֆզ
էթմէք լազըմ իտի:

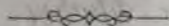
Գուրշունճուլըղը թէրք էտիպ էն ատի վէ
կիւճ պիր իշէ պաչլատը Լօնտրանըն սօգագլա-
րընը սիփիւրիւր իտի: Պու շէյ քէնտիսի իշիւն
ազ պիր ֆէտաքեարլըգ վէ թէնէզզիւլ տէյիլ
իտի: Արթըգ օլտըգճա մէսուտ պիր էօմր իմրար
էթմէյէ պաչլատը Հէր նէ գատար պազէն նագ-
տի զարուրէթի օլուր իտի իսէ տէ եինէ մէս-
րուր վէ գանաաթքեար տըր: Զէվճէսի միւֆէր-

բահ վէ մէլէք միսալի միւթէպէսսիմ տիր Զէվ-
ճին սիմասընտա թէշէքքիւր իլահիսինի պիր պա-
գըչտա գրասաթ էտէպիլիրսին Էվվէլճէ փէտէ-
րինին սյազ սէսինի իշիթտիլինտէ գարեօլանըն
ալթընա կիզլէնէն իւր քիւշիւք գըզը, չիմտի իշ
մահալինէ գատար հէր կիւն փէտէրինի իսթիգ-
պալէ կիտիպ պէրապէր եիւրիւյէրէք խանէյէ
տէօնէր Փըլըմպըրըն Ալլահա օլան թէշէքքիւրիւ ,
ճանլարըն խէլասը իշիւն օլան կէրմի վէ հաս-
րէթի վէ կէրէք ֆէրտի, կէրէք միւլի խէլաս ի-
շիւն եէկեանէ չարէ ի նէճաթ տին օլտըզընա
տաիր գանաաթը ը թամմէսի քէնտինի հէլաք օլ-
մուշ վէ փէրիշան էհալի արասընտա նաֆըզ վէ
միւզթէտիր պիր իշճի էյլէմիշ տիր :

Հէյէթ ի իճթիմաիյէ՝ տինտէն զայրի նէ
գուվլէթ իճատ վէ իրաէ էտէպիլիր քի Փըլըմ-
պըր միսիլլիւ իշքի վէ ճիւրմտէ փէրվէրաէ օ-
լունմուշ, խըրսըզ, ճանի, ինսանիյէթինի զայ
վէ թէտէննի էյլէմիշ վէ գալպի գուրշուն քէ-
սիլմիշ պիր ատէմի, միւսթադիմ, փաք վէ ա-
խէրլէրին խէլասընա չալըշան պիր Խրիսթիյան
էյլէսին: Հալը հազըր իլմ ի իլահիյաթ՝ մատտի-
յունլուդա հիւճիւմ էթմէք պապընտա պուրու-
հանի միւճիւզլէրի իղմազը այն էտիյօր: Թէ-
ճէտտիւտ ի գալպ հէր նէ խաէ վէ անըն ֆիլի-
քի էսպապը հէր նէ տէ օլտա, պաւ ինսան մա-
քինասընա հարէքէթ վէրէն վէ խաղըրսըզ պիր
ֆէրտի պէշէրիյէթէ միւֆիտ գըլըպ անը թէր-

Ֆի վէ իւր էտէն եւալընըզ դուվվէթ, տիյա-
նէթ — Նաղարէթլինին վազ էթտիյի տին — տիր,
Էլպէթթէ պու պիր դաչ սահիֆէլէրտէ զիքը
օլունան փըլլմպըրըն նաղլիյէթի՝ հաղիպթէն
Լօնտրանըն մախուֆ ահվալը հաղըրէսինէ վա-
զըֆ օլան փօլիթիդաշինաս վէ իճթիմաիյու-
նը իզնա էթմէլի տիր քի, տինտէ՝ թէճտիտ ի-
չիւն ազիմ պիր իւմիտ, վէ Թօլթօյըն պիւ-
թիւն առարընըն թալիմ էյլէտիյի կիպի, նէճիպ
պիր զիւրիյէթ հասըլ էթմէք էմրինտէ, էն մու-
այյէն պիր թէէմինաթ վար տըր:

Պունուն իչիւն հաղիպթէն տինտէն զայ-
րի պիր վասըթա եօգ տըր:

ՓԱԶԱՎՐԱ ՎԷ ՔԷՄԻՔԼԵՐ

Հաղգընտա սէօյլէտիյիմիզ առէմին թարզը
թէվպէսի տիկէրլէրինքինտէն Փարգըլ տըր: Իսմի
Թէտի տիր: Պունու գըսա վէ եասսը, իւսթ
տուտազը ուզըն, ազըր էյրի, էնլի ալնը ալ-
թընտա գուչ կէօպէրի կիպի ազըրն վէ քէսկին
կէօպէրի օլուպ, սըճազ գանլը, աթէչի վէ դա-
վի իւլ պիւնէէ պիրի տիր: Սէսի իսէ զայթթ դա-
պա տըր:

Թէտի իպթիտա ի հայաթընը, սէֆալէթտէ
կէչիրտի: Ճիւմէ փարալարընը իչկիյէ սարֆ

էյլէյէն պիր վալիտէյնին չօճուլու օլուպ, սէ-
պալէթինի մէյխանէ քէօշէլէրինտէ իմրար էյ-
լէմիշ իտի: Տաիմա կիճէ եարըսընտան սօնրա
վալիտէսիլէ էվէ տէօնէր իտի: Մէյխանէ գա-
փուսունտա կէճէլէյին վալիտէսինի պէքլէմէք-
տէն օլ գատար եօրուլուր իտի քի պաղէն սօ-
գաղըն պիր թարաֆընա չէքիլիպ հավլուտա եա
տէհլիզտէ պիւթիւն կէճէյի ույգուտա կէչի-
րիր իտի:

Պու նա միւնասիպ հալ ու քէյֆիյէթլէր
թահթընտա թէտի եինէ քէսկին, ֆաիլ վէ լա-
թիֆէճի իտի: Փէտէրինին տայազլարընտան գա-
չըպ խարիճտէ քէնտի քէնտինէ թաամ եագըշ-
տըրապիլիր իտի: Մուախսէրէն չօճուգլարա մախ-
սուս Ասքէրի Ալայա կիրիպ գարնընը պիսսու-
հուլէ տօյուրապիլիյօր իտի: Պու էյամտա թամմ
պիր կէվէղէ վէ մասխարա օլմուշ իտի:

Օրտուտա իքէն չօգճա իչէր իտի իսէ տէ,
թէքմիլ պէքրի սայըլմաղ իտի: տահա զապթը
նէֆսէ մալիք իտի:

Օրտույու թէրք էթտիքտէն սօնրա փաշալ-
րա վէ քէմիք թիճարէթինէ պաչլատը: Քէնտի-
նին շէն թապիաթը, մէյխօրլըգ վէ հիլէսլազըղը
սայէսինաէ էփէյի փարա գաղանտը, լաքին գա-
ղանտըղընը իչկիյէ վէրիր իտի: Պու էսնատա
թէէհհիւլ էյլէյիպ տինտար զէվճէսինին թէէ-
սիրիլէ տահա էյի պիր մէսլէք իթթիխաղ էյ-
լէտի: Զէվճէսինէ հիւրմէթ ու իթաաթը օլտու-

գուճառան մէջխանէյէ կիթմէմէյէ եէնի պիր
ճէհտ էյլէտի, վէ հէմ տէ օլտու էօյլէ հաֆթա-
լար քի պիր գատէհ պիլէ իշմէյիպ, պիր փէննի
պիլէ պիրհուտէյէ սարֆ էթմէյէրէք կէչիրտի :
Օլտըգճա մէսուտ պիր հօմը վար իտի :

Փագաթ պախթը սիյահ քէնտինէ եիւզ
չէվիրտի . զէվճէսի վէֆաթ էյլէտի : Տիւնեատա
եալընըզ գալտը : Շիմտիյէ գատար գուվվէթի
իրատէթիյէ միւսքիրաթա սօղրու օլան արղու
վէ իշթիհասընը զապթ էթմէյէ միւզթէտիր
լտի : Ամմա սէվկիւլիւսիւնին վէֆաթը իւզէրինէ
գալպի օլ տէրէճէ գրրլլար քի էլքէուլտան
ղայրի միւրաճէաթ էտէճէք պիր մէտարը թէ-
սէլլիսի գալմատը :

Փրօֆ Ճէյմսին իչքի հագգընտա աթի իւզ
զիքը պէյանաթը չօդ մանատար տըր . — էլ-
քէուլըն պէչէրիյէթ իւզէրինէ, ալէլէքսէր մաղ-
սուր վէ միւքէստէր , ճէֆա կէօրմիւշ վէ ֆէ-
լաքէթլէրէ տիւչար օլմուշ օլանլար իւզէրինէ
օլան նուֆուզ վէ թէէսիրի՝ պիլա շիւպհէ թա-
պիաթը ինսանիյէնին մախֆի գապիլիյէթլէ-
րինի թահրիք էտիճի գուվվէթինէ մէրպութ տըր :
Փէրհիզքեարլըզ վէ իթիտալ թէֆէքքիւր վէ
թէմեիլ էտիպ “Խայր” տէր , սէրլսօլլըզ իսէ
թէվսի վէ թէվհիա էտէրէք «էվվէթ» տէր :
Փիլհագիգէ ատէմտէ եվվիք տէտիրէն գուվ-
վէթ միւսքիրաթ տըր , անճագ օլ զէման ա-
տէմի , հագիգաթ թարաֆտարը կիպի կէօս-

Թէրիր: Սալթ թէաննիւտտէն տէյիլ տիր քի
ատէմ իչքինին արգասընտան սէյիրաիյօր, Ծու-
գարա վէ ճիւհէլա իչիւն միւսքիրաթ խօշ ա-
հէնկլի գօնսէր վէ քիթապէթ եհրինի թուլթար:
Պիր սէրխօշըն իթթիլա ը տէրունիսի մլաթիգ
իթթիլա ը տէրունինին պիր գըսմը տըր»:

Թէտի սէվկիլիւսիւնտէն մահրում օլտու-
ղընտա, քէտէրինի ֆէրամուշ էթմէք իչիւն իչ-
քիյէ միւրաճաաթ էթմէմէք էտէմէտի: Մէզարը
ունուլթմագ, գանայան դալպինի սէրինլէթմէք
վէ վիրանէյէ թէհապիլիւ էյլէմիշ օլան օլ մէ-
սուտ խանէսինի զիքը էթմէմէք իչիւն չօդ իչտի,
վէ իչէնլէր իլէ օթուրուպ դալդմագտա, քէյֆ
ու ճիւմպիւշ էտէրէք էյլէնմէքաէ օլտու: Պէօյ-
լէլիքլէ ֆիքրինի րահաթլանտըրապիլտի: Թէտի
սաիրլէրտէն ֆարգլը օլարագ մէսուտ պիր պէք-
րի իտի: Պու պիչարէ միւնֆէրիտ ճան՝ միւսքի-
րաթտա չօգլար կիպի պիր ճինն վար զանն է-
տէր իտի: Պու ճինն քէնտինի քէվքէպլէրտէն
եօգարըյա ետիննճի սէմայա նազլ էտէր, պիր
լահզէտէ էլմաստան սէրայլար եալիար, էլլէրինի
ալթունլէ տօլտուրուր, ճանընա միւսթագիլ
գուվլէթ նէֆիս էտէր վէ քէնտինի սաատէթին
էվճի ալասընա թէրֆի էտէր իտի: Պէօյլէճէ
Թէտի էլքէուլ իլէ հալայա րէֆ օլունուր, ար-
զուլարընա նաիլ օլուպ տէրալէրինէ չիֆա պու-
լուր իտի:

Զօդ քէյֆլի վէ զէվգ ու սէֆա սէվէր պիրի

օլտուղունտան չօգ տօսթլար էտինտի: Տէրտլի պէրիլէր քէնտինին պուլունտուղու մէյխանէյէ կիտերլէր, շագալարընա կիւլէր, շարդիլէրինի ալգըլարլար իտի:

Սէնէլէրճէ պու հալ քէնտինտէ տէվամ էյլէտի:

Արթըգ պիր զէման կէլտի քի իշ պուլամա-յօր իտի: Էվ իճարընը կիւճ հալ չըգարըր իտի. սաիրլէր միւշթէրիլէրինի էլինտէն ալմըչլար իտի. ֆագաթ պիր տագիդէ պիլէ միւսթագպէլի իշիւն գալղու էտինմէյէրէք կիւլիւպ իրլայարագ իմրարը էօմր էթմէքտէ, հէլաքընա շիթապան օլուպ մէգարընը էլլէրի իլէ գաղմագտա իտի:

Նըսֆ իւլ լէյլտէն սօնրա հալլու, մէգպէլէ, քէօփէք ինի եախօտ ախօր կիպի վօլիսին կէօր-մէտիյի տէլիքլէրէ կիրիպ կիճէյի օրատա կէշի-րիր իտի:

Պին պիր հիլէ ու տէսայիսլէ թէայյիւշիւնիւ չըգարըր իտի: Նէնճիյինտէ միւսինն օլմուշ օլան թէտիյի սէվմէյէն հիշ քիմսէ եօգ իտի. վէ «միւսինն թէտիյի սէվմէյէն հիշ պիր քիմսէ եօգ տըր» իպարէսի օլ հէվալիտէ ումուսի վէ մարուֆ պիր թապիր օլմուշ իտի:

Պիշ տէֆա պիր տարլըգ զէմանընտա իքէն պիր զապէթա քեաղըտը էլէ կէշիրիպ տիլիմ տիլիմ էթտի վէ պու պաթ քեաղըտը տըր տէյէրէք հէշ պիրինի պիր փէննիյէ սաթտը:

Փէյտէրիէյ քէսպի շիտտէթ էյլէյէն իշքի

իշթիհասընը իգնայա փարա պուլամայըպ չօգ-
սըգլէթ չէքտիւ Վարթաի հէլաքա թաճիլ էթ-
մէքտէ իտի : Փաշավրալար կիլինմիշ, օլ դատիմ
մէսէրրէթ ի պաթըլէ զաիլ օլմուշ վէ տօսթլարը
քէնտինէ պարիտ չէհրէ կէօսթէրիպ շադալա-
րընա արթըդ փէք էհէմմիլէթ վէրմէյօրլար
իտի : Էլքէուլտա պուլտուղը ճինն քէնտինի թէրք
էթմիշ, օլ խայալի էլմաս սէրայլարնիհան, տիւն-
եասը իսէ չօգ տար վէ ֆէնա օլմուշ իտի :

Պիր հավլուտա դըրըդ, էսքի, քիրլի, իս-
թիմալտան սագիթ օլարագ պիր թարաֆա ա-
թըլմըշ պիր արապա պուլընուա, Թէտի ըիւղ-
կեարլը եա եաղմուրլու կիճէլէրտէ իլթիճա ի-
շիւն մէղքիւր արապատա ույուր իտի : Բէֆիդ-
լէրի տէ պունա վագըֆ իտիլէր :

Պիդ տէֆա կիճէլէյին հավա փէք սօղուդ
իտի : Թէտի ճէպինի արաշտըրըպ 4 փէննի պուլ-
տու : Տիւշիւնտի քի օլ կիճէ իշիւն պիր եա-
թագ իսթիճար էտէպիլիր : Չանն էտէրսին պիր
մուլթանթան դօնագտա եաթաճագ կիպի պիր
ազիմ քէյֆ վէ իֆթիլսարլէ պիր էվէ կիթտի .
հալ պու քի եաթաճաղը եէր քէօփէլէրէ պիլէ
լայըդ օլմայաճագ տէրէճէտէ քիրլի պիր եօրլան
իլէ մուրտար պիր մինտէրտէն իպարէթ պիր եա-
թագ իտի :

Եօլտա բէֆիդլէրինտէն պիրինէ թէսատիւֆ
էյլէտի իսմի Օլտ Պըմփու օլան պու բէֆիդի
քէնտինէ իսթապէն «կիճէ սօփուգ, պէն տալսի

րահաթսըղ իմ, քեաշքի եաթաճագ պիր եէր
օլսայտը,» տէյինճէ, Թէտի եալընըզ պու կիճէ-
լիք պօշ գալմըշ օլան արապասընտա արգատա-
շընըն եաթմասընա միւսատտէ էյլէտի :

Թէտի րահաթ պիր կիճէ կէշիրմիշ օլսրագ-
սապահլայըն գալգըզ սօգադտա եիւրիւրքէն
պիր առէմ տուրուպ գըյա գըյա եիւզիւնէ
պադտը. Թէտի «նէ՞ օլմուշ, նէ՞ վար» տէտի .
«Վա՛յ, սէն էօլմիւշ իտին» տէտի մէրգում . «էօլ-
մի՛ւշ, նէ՞ տէմէք իսթէյօրսըն» Թէքրարլատը
Թէտի . «Սէն էօլմիւշ իտին վէ սէնին մէյթինի
արապատա կէօթիւրտիւքլէրինի եիւզլէրճէ ա-
տէմլէր կէօրտիւ, պէն տէ կէօրտիւմ» տէտի :

Օլ կիճէ Օլտ Պըմիս արապատա ույուրքէն
էօլմիւշ իտի վէ փօրիսէ իխպար օլունարագ մէյ-
թի օրատան գալտորրյըրքէն չօգ առէմլէր կէօր-
միւշ օլուպ մէղքիւր արապատա անճագ Թէտի
եաթար տէյէ պիլտիքլէրինտէն «Թէտի էօլմիւշ
տիը» տէտիլէր :

Պու խապէրտէն միւթէէսսիրէն Թէտի փէք
տիլխուն վէ մահզուն օլտալ : Մէվթի տէրխաթը
էթտիքճէ, պիր կիւն նակեահան էօլիւմ քէն-
տինէ տէ կէլէճէք, շիւպհէսիզ վէ սէրիէն կէլէ-
ճէք վէ էթտիյի մուամէլաթ իշիւն հիսապ վէ-
րէճէք իտիյինի տիւշիւնտիւ : Քէնտի քէնտինէ
պիր կիւն Օլտ Պըմիսըն ճէսէտի եէրինէ քէն-
տինինըի օլապիլիը, օլապիլիը քի պիր կիճէտէ
ափանսըղ ույգուտա էօլիւպ սապահլայըն մէյ-

թիւնի արապատան տըշարը չըդարձրուար վէ հէր կէօրէն իսէ «Թէտի էօլմիւշ տիր, քէօփէք կիպի էօլմիւշ տիր» տէյէճէք, իմտի ճանրմ նէ օլաճադ տէյէ թէֆէքքիւր էյլէմէյէ պաշլատը :

«Մուհապպէթ՝ մուհապպէթ օլմայաճադ՝ տէյօր Պուրժէ 'էյէր անա մալիք օլանը ճինայէթէ կէօթիւրմէղսէ,' վէ պէօյլէճէ պիրի տէյէպիլիր քի իշթիհա (passion)՝ հագիլի իշթիհա օլլամադ էյէր պիրինի ճինայէթէ կէօթիւրմէղիտէ:»

Պու մէսէլէյէ տաիր Փրօֆ. Ճէյմս թէֆսիր եօլլու աթիտէքի պէյանտթտա պուլունմուշ տըր: Պէօյիւք իշթիհալար զամիրին դօտըղը ումուժի նէհիյաթը մահլ էտէր : Վէ պէրաքս, պիլճիւմլէ ճանիլէր, վէ եախօտ, շէհվանի էօմր եաշայանլար արասընտա պէլքի եօգ տըր պիր քիմսէ քի անըն ճինաի տուլլուսը ախէր տահա շէտիտ պիր հիսսիյաթտան մաղլուպ օլմասըն : Պու թագըմտան օլան աոտէմլէր իշիւն դօրդու՝ էն ֆաիտէլի պիր հիսսիյաթ օլուպ զամիր եէրինի թութար : էյէր թէղ էօլէճէյիմիղէ վէ եէվմ ի մահշէրին եագըն իտիյինէ ինանըր իսէք, նասըլ տէրհալ ախլագի խանէմիլի թանղիմ վէ թէրթիպ էտէրիւ, վէ օլ հալտէ արթըդ կիւնահ պիղէ էվվէյքիտի կիպի թէսալլիւթ էթմէղ : Էսքիտէն ճէհէննէմին աթէշինտէն չօղ պահա էտէրէք վաղ էտէն Խրիսթիանլար էյի պիլտիլէր քի, դօրդու աոտէմլէրի թէվպէյէ կէթիրմէք պապընտա գուվվէթլի պիր սէպէպ սայըլապիլի :

Իշթէ օլ էն միւէսսիր միւշէվլիգ վէ հիսսի-
յաթ — գօրգու — պու Լօնտրա սէրսէրիսինին գալ-
պինտէ ամիլ օլմաղա պաշլատը: Նէ՝ եափապի-
լիրիմ տէյէ թէֆէքքիւր էյլէտի: Հալը հազըր
հայաթը սէֆիհանէսինտէն իլք ֆուրսաթլէ ա-
ղատէ ի սէր էթմէք կէրէք իտիյինի կէօրտիւ:
Պիր տահա օլ արապատա ույույամատը: Էն է-
յիսի Լօնտրայը արգայա պրագըպ ախէր պիր
եէրտէ իշ պուլմաղ վէ էօմրէ եէնիտէն պէտ
էյլէմէք տիր գարարընա կէլտի:

Պէօյլէճէ պու մէվլթտէն խավֆ էտէն պէք-
րի ճանընըն խէլասը իշիւն Լօնտրատան խարիճէ
չըգտը:

Պու ալարէ կէզէն ատէմին պու եօլճու-
լուղունը խայալ էթմէք գօլայ տէյիլ տիր:
Եիւրիւմէքտէն պաճագլարը օտուն կիպի սէրթէ-
լիր, այագ թապանը աթէշ կիպի եանար, պօշ
միտէսի իսէ թաամ տէյու տէրունինի փարէլէր
իտի հէր եէրտէ գափուլար քէնտինէ գափալը
օլուպ պիլ ճիւմլէ ատէմ, գարը վէ չօճուղլար-
տան խթիհղաքեարի պագըչլար իլէ թէլագգի
օլունուր իտի: Շիստէթլէ եալան եաղմուր,
գար վէ աօլուտա, փուսլըգ վէ գանը տօնտու-
րուճը սօվրուգ տա եիւրիւր վէ հէր քէս քէնտինէ
նագարը շիւպհէ իլէ պագարլար իտի: Ախօր վէ
չիֆթլիքլէրին քէլպլէրի իւղէրինէ հիճում էյ-
լէյիպ քէօյ փօլիսլէրինտէն թէհտիտլէ թագիպ
օլունուր իտի: Հիշ պիր եէրտէ թէսէլլիպախշ

պիր քելամ վէ տօսթանէ պիր լուծֆա մազհար օլմատը:

Փաղիրէր իչիւն իշ պուլմագ մագսէտիլէ թէէսիս էտիլմիշ օլան խանէլէրտէն պիրինէ վասըլ օլուպ օրատա մէմուլինէ նաիլ օլամատը ղընտան մատա օրատա քէնտի ճանընը խէլաս վէ գալպինի միւթէսէլի գըլմագ իչիւն հիչ պիր ճէհա սարֆ էտիլմէտի: Գափուտան կիրտիլին տէ պիր ճանի կիպի մուամէլէ օլունուպ, սէրթ քելամ վէ ազըլըն պագըլլարտան պաշգա պիր շէյ պուլմատը: Եօլտա չօգ քէրրէ քէնտի քէնտինի ատէմլէր վէ Ալլահտան քեամիլէն մէթրուք հիսս էտէր իտի: Տէրունինտէ էլքէուլ իչիւն ալէվրիզ օլան շէտիտ պիր արզու քէնտինի հէր ան մուազղապ էթմէքտէ իտի:

Պիր կիւն սէրսէրի կէզէր վէ աճըլգտան հէման երգըլմագ տէրէճէսինտէ իքէն իզսիզ պիր մահալտէ պիր չուգուրա էնիպ եէրէ գափանտը վէ իքի էլիլէ եիւղիւնիւ սէթր էտիպ չօճուգ կիպի ֆիղան էտէրէք պիւլէնտ ավաղլէ «Եա Ալլահ պանա եէյէճէք պիր շէյ վէր» տէյէ նիտա էյլէտի: Օ անտէ քէնտինէ պիր նէվ իւմիտ շէօլէսի աքս էյլէտի: Կէօղիւնիւ գալտըրըպ պագտըր քի քիմսէ եօգ, անճագ գարշը սիյէճտէ պիր փարչա քեաղըտ կէօրիւնիւյօր: Կիտիպ պուլտու քի քեաղըտ տէյիլ, իլլա պիր թօրպա օլուպ իչինտէ իքի սօմուն վար տըր:

Աճաիպ պիր թէսատիւֆ:

Էնճամ Լօնտրայա ավտէթ էյլէտի տիւղուն-
տիւ քի քէնտինին թանըչլարը պու չիֆթճի վէ
քէօյլիւէրտէն ղիյատէ քէնտինէ մուավէնէթ է-
տէճէրլէր, պաղէն իչմէյէ վէ պաղէն իչլմէյէ
պաչլատը : Այլարճա պու հալտէ տէվամ էտիպ
տաիմա եարը աճ վէ տէֆաթլէ եարը սէրխօշ
իտի: Եէվմէն ֆի եէվմէն տէհչէթլի պիր մախ-
լուգ օլմագտա օլուպ արթըգ չօղլար անըն եա-
նընա թէդարբուպ էթմէքտէն խավֆի էյլէրլէր
իտի: Թապիր ի ամմէյէ կէօրէ «գուղուգ գու-
շու կիպի պիթլի» իտի:

Պիր տէֆա եանընտա հիչ փարա պուլուն-
մատըղը պիր անտէ տէրունինտէ էլքէուլ ար-
ղուսը քէսպ ի չիտտէթ էյլէյիպ ղայր ի դասիլ
ի մուգավէմէթ պիր հալ ու հէյէթ ալոր : Հէր
նէ տէ օլտա արթըգ իչմէլի իտի : Պու էճլտէն
հէման ճինայէթտէ պուլունմագ տէրէճէսինէ
վասըլ օլմուշ իտի : Գուտուրղան պիր ճանվէր
կիպի սօգաղլարտան եարը գօշմագտա վէ ազ-
ղըն պիր պաղըչլէ չար ճիհէթտէ փարա եա
իչքի էլէ կէչիրմէք իչիւն պիր ֆուրսաթ արա-
մագտա իտի: Կէօրտիւ քի սապըգ եիւղլէրճէ
լիրալար սարֆ էթտիյի պիր մէյխանէնին սահի-
պի, մէյխանէ գաիուսընտա՝ պիր քիմսէ իլէ
գօնուշույօր իտի: Թէտի քիրլի էլպիսէ իլէ եազ-
լաշըպ «Եարըն թէէտիյէ էթմէք իւղրէ պանա
պիր գատէհ իչքի էմնիյէթ էտէ⁶րմիսին» տէտի :
Մէրգում չէշմ ի հագարէթլէ նազար էտիպ

սէրթ պիր փէրտէյլէ «Կէօ՞րմէյօրմուսուն քի
պիր էֆէնտի իլէ դօնուշույօրում» տէտի :

«Նարընա դատար պանա իթիմատ էյլէ, պիր
գատէն իչքի տէյու էօլիւյօրում» :

Մէյխանէճի ճէվապ վէրմէտի :

Թէտի թէքրար թալէպ էյլէտիյինտէ «Ճէ-
հէննէմ օլ շուրտան» ճէվապընը ալտը :

Աէֆիլ ատէմ ըրճա էյլէտի. «Կէլ պանա
պիր գատէն վեր, անճագ պիր, սօնրա պրագըր
կիտէրիմ» :

Մէյխանէճի հագարէթլէ «Կիթ Խէլաս Օր-
տուսունա պիրլէլ» տէտի :

Օլ պիր սօգագտա աչրգ հաւատա Խ. Օսը-
նըն պիր թէճէմիլիլ օլմագտա օլուպ պանսա
մոզիզին սէսի պէրրագճա իշիտիլմէքտէ իտի :

Թէտի «Վէրմէք իսթէ՞մէյօրմուսունուզ»
տէտի :

«Խայր, կիթ Խ. Օրտուսունա պիրլէլ» իպա-
րէսի թէքէրրիւր օլունտու :

Նէ գատար չօգ սէրիսօշլար վար քի Թէտի
կիպի ճէպլէրի պօշ, էլպիսէլէրի քիրլի, միտէլէ-
րի տէ աճ իքէն Կինէ իչքի տէլիսի տիրլէր : Մէյ-
խանէճիլէր պէօլլէսիլէրտէն չօգ զահմէթ չէքէր-
լէր չիւն պու կիպիլէր մէյխանէլէրտէ փօլիսլէրլէ
միւնաղաա էտիպ միւշթէրիլէրի տախի թաճիզ
էտէրլէր : Իմտի մէյխանէճիլէր պունկարը Խ. Օր-
տուսունա իկպար էտէրլէր քի պու ֆէնա պէք-
րիլէրի ալվասընլար, թաքի քէնտիլէրի տէ ան-

լէրին էլլերինտէն գուրթուլընար : Իշթէ պու
մէյխանէճի Թէտիյի Խ. Օսընա կէօնտէրտի իսէ
անըն ճանընըն խէլասընա արզուքէշ օլտուղու
սէպէպտէն տէյիլ, անճագ քէնտինէ զահմէթ
վէրմէսին ի իւն պէօյլէ էթտի :

Լաքին մէյխանէճինին հագարէթամիլ քէ-
լամլարը Թէտինին գալպինէ օդ կիպի սափլան-
տը : Պիրաղ տուրուպ տիւշիւնտիւ, նէ՛ գատար
չօդ փարա պու մէյխանէտէ սարֆ էթմիշ, պու
ատէմի զէնկին գըլմըշ, շիմտի իսէ Փագըրը հա-
լէ տիւշիւպ պիր տամլա րագը իշիւն տէլի օ-
լուրքէն փարասը օլմատըղը սէպէպտէն քէնտինի
քէօփէք կիպի գօլմագտա տըր : «Կիթ Խէլաս
Օրտուսունա պիրլէշ,» իպարէսինի ֆիքրինտէն
սիլէմէտի, վէ ափանսըղ պու իպարէ քէնտինէ
շու էֆքեարը Թէֆհիմ էյլէտի, Էանի Խ. Օր-
աուսու քէնտիսի կիպի պօշ կէզէն ալչագ քիմ-
սէլէրէ ըարիմ վէ միւրիւլվէրյի օլուպ քէնտինի
գապուլ էտէրլէր : Պու թասափվուր գալպինտէ
նուր կիպի լէման էյլէտի : Մէյխանէճիտէն մաթ-
րուտ, ասէմլէրտէն մէրտուտ վէ իչքի իշիւն
մէճնուն օլան պու պիշարէ ճան Քրիստոս հագ-
գընտա տիւշիւնմէյէ պաշլասը. նակեահ իթթի-
լաը տէրունիսի Թէպտիլ օլուպ Յիսուսըն քէն-
տի կիպի զայ օլանլարը գապուլ էտիճի շէֆ-
գաթընը հիսս էյլէտի :

Թէտի մէյխանէճիյէ հիտտէթլէ «Տէտիյինի
էտէճէյիմ,» տէյէրէք քիրլի փաշավրալարը իլէ
Խ. Օրտուսունուն Թէճէմմիւիւնէ կիթտի :

Պանսա մուգիգ Խ. Օրտուսու սալօնընա
ավտէթ էթմէյէ հաղըրլանմագտա իտի : Թէտի
տալուլճույա եագլաշլալ «Պէն տէ սիզինլէ կէ-
լէպիլիբմիյիմ», տէտի : Մէրգում եիւղիւնէ պա-
գարագ «էվլէթ» տէտի : Թէտի պէրապէրլէ-
րինճէ սալօնա տօղրու իլէրլէտի : Տալուլուն սէ-
սի վէ պօրուլարըն եիւքսէք փէրտէլէրի քէն-
տինին տէրունինտէ աճիպ ահէնկլէր հուսուլա
կէթիրմէքտէ իտի : Սալօնտա խըտմէթ զէմա-
նընտա Թէտինին գալպի գըրըլուր : Հայաթ ը մա-
ղիյէսի իչիւն տէրին պիր իլթիրապ հիսս էյլէ-
տի : Ալլահըն մէրհամէթինի նէ գատար չօգ-
րէտտ էյլէտիյինի միւշահատէ էյլէտի : Տէրհալ
թէվպէքեարլարըն մահալընա կիտիպ տիղ իւ-
ղէրի կէլէրէք «Ահ, եա՛ Ալլահ, եա Ալլահ եէ-
նիտէն տօղմագ իսթէյօրում», իպարէսինի թէ-
քէրրիւր էաէրէք հաղին հաղին ֆիզան էյլէտի :

Օլ անտէ ֆիզանլէ օլան տուասը միւսթէ-
ճապ օլտու : հէման գալպինին թէվէսսիւ, բու-
հունուն թէնէվլիւր վէ տամարլարընտա մէ-
սէրրէթ գանընըն ճէվէլան էթտիյինի հիսս էյ-
լէտի, «Եհնի պիր մախշուգ օլտու :»

Տէրխաթր էյլէ քի պու ատէմ օն տագիգէ
էվլէլ սօգագլարտա պիր տամլա իչքի իչիւն
մէճնունանէ գօշմագտա իտի :

Մէրվէյշընիսըլէր մէրգումա մուհապպէթ վէ
իլթիրաք իպրագ էթտիլէր : Խ. Օրտուսունուն
շիմտիյէ գատար թէսատիւֆ էթտիյի էն քիրլի

ատեմէրտէն պիրիսի խոր : Անքն հէյէթի՛ սէ-
նաաթը կիպի փաշավրա վէ քեմիքտէն իպարէթ
խոր : Չօրապ վէ կեօմէյի եօգ, փանթօլօնը երը-
թըգ վէ պերապերինճէ սէօյլէնիլմէզ պիր հալ-
տէ խոր : Իշթէ միւսքիրաթըն պիր ֆէրտի սիւ-
րիւքլէյիպ էնտիրտիյի տերէքէ վէ փալլազ լա-
քին պաթըլ պիր մէտէնիյէթին հասըլ էթտիյի
ահվալ : Տիյանէթ պէօյլէսի պիր ատեմի ալըպ
միւսքիրաթըն խարապէսինտէն խէլաս էտերէք
անա հայաթը ճէտիտէ իհսան էյլէտի :

Լաքին պազըլար տիւշիւնէպիլիր քի թէտի
իշվէ թաամ պուլմազ իշիւն Խ. Օրտուսունա
տախիլ օլտու, նէթիճէսինէ պազալըմ :

Թէվպէ էթտիքտէն սօնրա սալօնը պրազըպ
տօսթլարընա պիր շէյ սէօյլէմէյերէք իքի կէճէ
աճ սուսուզ սօգադլարտա տօլաշտը : Պաիտէ
մուճիպինճէ Խ. Օրտուսը թէվպէ էտէնիյերէ տիգ-
դաթլէ նէզարէթ էտէր խոր խէ տէ, թէտի ի-
շիւն մէսէլէ ֆարգըլ օլտու : Ճիւմլէ մէմուրիյն
տիւշիւնտիւ քի մէրգուլը պէսլէյէն պիրի վար,
հազիպաթը հալտէ խէ մէսէլէ պէօյլէ տէյիլ խոր :
Անա մուալէնէթտէ պուլունան հիշ պիր քիմսէ
եօգ խոր : Էրթէսի կիւն թէտիյի պէյազ պիր
աթա պինտիրէրէք քէնտինին սապըզ չօգճա
պուլունտուլու օլ էհվէն սօգադլարտա կէզ-
տիրտիլէր, թա քի ճիւմլէսի կէօրսիւնլէր քի
թէտի արթըգ թէվպէ էթմիշ տիր : Պու վա-
զըա ճիւմլէ իւզէրինէ ալիմ պիր թէէսիր պը-

րադտր: Ֆազաթ պէյազ աթ իւղէրինտէ Թէտի
վայէթլէ աճ իտի, եինէ տէ թէշէքքի էթմէյիպ
հիչ պիր սէօղ սէօյլէմէյէրէք աճլըղա նէճիպանէ
թէհամմիւլ էյլէտի Պիւթիւն պու հէնկեամտա
օ շէօյլէ տուա էտիյօր իտի. «Եա Ալլահ պանա
ֆուրսաթ վէր, հայաթըմըն պիւ ճիւմլէ կիւնլէ-
րինտէ սանա խըտմէթ էտէճէյիմ»:

Թէտի Խ. Օսընտան ասլա պէսլէնմէմէյի
վէ պիզզաթ քէնտի էմէյի իլէ եաշամաղը թաս-
միմ վէ դարարկիր էթմիշ իտի: «Նէ իանէ վէ
նէ տէ իշ իշիւն Խ. Օսընա կիթմէտիմ» տէյէ
քէմալը ճիտտիյէթ ու իսթիգամէթ իլէ շէհա-
տէթ էտէր: Պագ անըն աթիտէքի սէօղլէրինէ,
«Չօգլար օրայա պու մագսէտ իշիւն կիտէրլէր,
լաքին պօշա տիւշէրլէր: Խ. Օսը տիլէնճիլէր վէ
իշտէն գաշան թէնպէլլէր իշիւն տէյիլ, իսայր, օ
անճագ գատիր ի մութլագը արայան վէ անա
տիզ իւղէրինտէ կիտէն վէ օլ հուզուրտան՝
տիլէնմէք վէ թէնպէլ կէզմէյէ ասլա պըագմա-
յան տէրունի պիր գուլվլէթլէ չըգանլար իշիւն
տիր: Իշթէ պէնիմ էտինտիյիմ օ իտի. Ալլահա
համտ օլտուն, Օ պէնի տիլէնճի, սէրխօշ, հայ
վանի հալըմտան թէրֆի էտիպ, պանա քէնտի-
նի թէմճիտ էտէն, սէվլէն վէ քէնտինտէ սասլիթ
տուրան պիր ճան վէրտի»:

Վէ իշթէ պագ, քէնտի քէնտինէ նա՞սըլ
պիր իշ թանղիմ վէ թէրթիպ էյլէտի — Պու
խոուսուստա մէրգում պիր տէֆ շու Խօլտա պէ-

յանաթտա պուլունմուշ տըր: «Պիրի պանա 2 փէննի (4 մէթալիք) վերտի, իւք սէրմայէմ պու իտի: Պունընլէ պիր չիֆթ քիւչիւք ուն թօրպա- ոը ալտըմ վէ անլէրի սէօքիւպ փարչալարընը եան եանա տիքէրէք էօնլիւք եափտըմ վէ հէր պի- ըննի իքի փէննիյէ սաթտըմ, պէօյլէճէ 4 փէննիմ օլտու: Պու տէօրթ փէննիյլէ ախէր 4 ուն թօր- պալարը ալըպ անլէրի տէ մէղքիւր վէճհլէ եա- փըպ սաթտըմ վէ պու կիպի պաղը շէյլէր ա- լըպ սաթտարագ պիրը կիւնիւն իչինտէ եարըմ լիրա սէրմայէմ օլտու: Հաֆթալարճա պէօյլէ չալըչտըմ վէ էփէյի փարա էլէ կէթիրէրէք պիր էֆէնտի կիպի փաչափրա վէ քէմիք թիճարէթինէ պաչաւտըմ:»

Փարա արթըրաշագ պիր տէ խանէ իչթիրա էյլէտիմ վէ իչիմ հէր կիւն տահա զիյատէ մուվաֆֆագ օլտու, Խ. Օսընտան պիր փարա պիլէ ալմատըմ:»

Պիր դաչ այ ոօնրա «Թէտի տիւշմիւշ» տէ- յէ պիր շայիա զուհուր էթտի. սահիհէն տէ օ իրթիտաւ էյլէյիպ ըագը իչմիշ իտի: Պու վա- դըա «Մէլէք (*) Միւլաղիմ»ին սէմինէ վասըլ օլտու:

Մէրգումէ պիւթիւն կիւնիւն աղըր մէշլու- լիյէթինտէն պի թագաթ օլարագ խանէսինէ ալ- տէթ էթմիշ օլուպ ագչամլայըն տա պիր թէ-

(*) Միւլաղիմէ Մէլէք սըֆէթինի վէրէն Թէտի իտի չիւնքի քէնտիսինէ մէլէք խըտմէթինի կէօրաիւ:

ճէմմիւտէ հաղըը պուլունմասը մուգթազի
իտի. Հէման օ սըրատա իշիթտիյի շու խա-
պէր գալպինէ չօգ աղըր պաստը վէ տէրհալ
պայսիգըլա բաքիպէն մէմուրիյնին եանընա դօ-
շուպ անլէրի ալարագ պու զայ օլան գօյունու
արամաղա չըգտըլար. Լենճամ մէյխանէնին պի-
րինտէ մէրգումը չօգ սէրխօշ պիր հալտէ պուլ-
տուլար. Բէնտինի խանէսինէ կէթիրիպ եաթա-
զընա գօյտուգլարը սըրատա կէօրտիւլէր քի
խանէնին հէփ էշեալարը գըրըլմը վէ հէր շէյ
թար ու մար օլմուշ իտի :

Սէրխօշ Թէտի քէնտի քէնտինի պուլտու-
ղունտա պագտը քի օտասընտա իքի էճնէպի
պուլունուպ պիրի աթէշ եագարագ իւզէրինտէ
չայ սույու դայնատըյօր, տիկէրի իսէ տիզ չէօք-
միւշ ալլայարագ տուա էթմէքտէ իտի. Օ՝ միւ-
լտղիմ իտի :

Պու Լէթաֆէթ ի նէճիպէ վէ իշթիրաքը հիսս
գալպինի միւնքէսիր էյլէտի :

Թէտի նա՞սըլ տիւշտիւ. քէնտինին շէհա-
տէթի շու տըր, «էյի քի տիւշտիւմ, շիւնքի
անտէն մուգատտէմ չօգ խօտփէսէնտ վէ իթի-
մատը նէֆսէ մալիք իտիմ: Աճզըմը հիսս էթ-
մէզ, պէնիմ կիպի պիր պէքրիյի եալընըզ Ալ-
լահ խէլաս էտէր տէյէ լայըգը վէճհ իւզրէ տէրք
էթմէզ իտիմ» : Մամաֆիհ պիր թապիի սէպէպ
տախի վար իտի :

Մէրգումըն պէքրի վալիտէսի ֆագիր խա-

Նէտէ (Workhouse) պուլունուպ օրատա գայրըը վէ իշքիտէն մէն էտիլիը իտի Թէտի եէնի էօմրէ պէտ էթտիքտէն սօնրա հէր Կիրակի Փագիր- խանէյէ վարըպ վալիտէսինի քէնտի խանէսինէ կէթիլիը վէ անա էյի թաամ եէտիլիպ պիը շի- լին վէրտիքտէն սօնրա կէրի մահալը իգամէ- թինէ կէօթիլիլը իտի Գօնշուլար վալիտէսինի պրըճա կէօրիլպ, պու Փագիրխանէտէն չըգտըն վէ օղլունու գանտըրըպ պիը խանըմ կիպի էօմր կէշիրսին տէյուլ մէրգուլմէյի էօյրէթտիլէր : Բէ- Վալիք մէրգուլմէյէ «Օղլուն սէնի սէվսէ իտի, պուրատան չըգարըը իտի, սէնի սէվիպ գայրը- մայօր» կիպի սէօղլէր սէօյլէյիպ անա սու ի թէ- Փէհհիլմէր վէրտիլէր : Վէ տահասը վար . պիը Կիրակի Թէտի Խէլաս Օրտուսը թէճէմիլինէ կիթմիշ իքէն մէղքիլը գօնշուլար իթթիյար վալիտէյէ ըագը իշիրէրէք պէօյիլք էմէք վէ մէ- տարիֆլէ իշթիրա էտիլմիշ օլան խանէ մէֆրու- շաթ վէ թէվէինաթընը գըրըպ փարէլէմէք ի- շինտէ մէրգուլմէյէ մուլապէնէթ էթտիլէր : Հէր շէյի թար ու մար էտիլպ կիթտիլէր : Կէօյէ Թէ- տիլէ էվլատըրդ մուհապպէթի եախօտ վաճիպէ ի Ֆէրզէնտանէսինի թալիմ էտէճէքլէր :

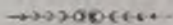
Պու տարպէ Թէտի իշիւն չօղ աղիմ իտի : Հէրճ ու մէրճ օլմուշ օլան խանէտէն մէլիլ , մահպուն վէ մէճհուն կիպի տըշարը չըգտը . վէ պու տէրտ ու հիտտէթինի թէհիլին ու թէպըին էթմէք իշիւն եէկէսնէ վասիթտ անճաղ իշմէք

տիր տէյէ տիւշիւնտիւ : Օ տիւշտիւ, ախէր սէօղ
իլէ անը իղֆալ էտիպ տիւշիւրտիւլէր : Լաքին
իմանը պաշլայըպ թէքմիլ էտէն Յիսուս Թէտիյի
պրագմաղ իտի : Միւլաղիմին հիւսն ի մուգապէ-
լէսի վասիթասըյլէ մէրգում պէթէքրար թէվ-
պէքեարլարըն մահալընա կիթտի : Ռաստա պու
իրթիտատ էթմիշ օլան ատէմ ահ չէրիպ չօճուգ
կիպի աղլայարադ իքինճի տէֆա թէվպէ էյլէտի :

Իշպու աճը վագըատան թաթլը վէ մուհիմմ
պիր նէթիճէ հասըլ օլտու : Թէտի մէյլսանէտէ
չօգ իշմէքտէ իքէն սեղվէյշընիսըլէրտէն պիր գըղ
իչէրի կիրիպ մէյլսանէճիյէ տէմիշ իտի քի արթըգ
պու ատէմէ պիր շէյ վէրմէսին : Օլ սըրասա
Թէտիին տիգգաթը պու գըղա չէվրիլմիշ իտի :
Ձաթէն մէսուտ պիր հօմ թէշքիլի պասլընտա
միւնասիպ պիր րէֆիգէ ի հայաթ իչիւն Թէտի
տուա էթմիշ իտի : Վէ անճաղ տինտար պիր զէվ-
ճէ թարիգ ի իսթիգամէթտէ եիւրիւմէք պապըն-
տա քէնտինէ մուալէնէթ էտէպիլիր տէյու տիւ-
շիւնմիւշ իտի : Պու իքինճի թէվպէտէն սօնրա
Թէտի մէրգումէնին էլինի թալէպ էթտի : հէր
ատէմ Թէտիյի սէվտիյի կիպի մէրգումէ տախի
սէվտի : Նէնի պիր աիլէ թէշքիլ էթտիլէր : Ձէղ-
ճէսի մուհապպէթլէ զէվճինէ մուալէնէթ էթ-
տի : Օ մէշուլիյէթինտէ չօգ մուվաֆֆադ օլ-
տու : Շիմտի պիր պէպէք փէտէրի տիր : Լօնտրա
կիպի պիր շէհրտէ էն էյի պիր թիճարէթ էլտէ
էթմիշ տիր : Խանէնին սաատէթ վէ Թէտինին

աիւնփերվերլիյի գօնչուլարընա պիր մօաէլ օլ-
մուշ տըր: Թէտի տէյիլ քի Խէլաս Օրտուսընտան
փարա ալմատը անճագ պիղղաթ Օրտուլյա նագտէն
մուաւէնէթ էյլէտի: «Վէրմէք ալմագտան միւ-
պարէք տիր:»

Քէնտիսի շիմտի զայէթ մէսուտ վէ միւ-
ֆէրրահ տըր: Սօֆրատա թաամ եէր իքէն չօգ
քէրրէ զանն էտէրսին պիր նէվ հալ ք վէճատէ
կիսի եումրուղուլէ մասայա վուրուր, եիւղինիւ-
սէմայա թէվճիհէն «Ալլահա համտ օլտուն» տէ-
յու շէվզլէ նիտա էտէր: Սալահտա սէպաթլէ
միւսսովէմէթ էթմէքտէ տիր:

Խ Ա Թ Է Մ Է

Պու նագլիյէթլէրի պի թարաֆ պիր բուհ
իլէ վէ միւլահազա էտէրէք օգույան հէր պիր
ֆէրտ տիյանէթին տճախալաթ վէ գուվլէթինի
հիսս վէ իթիրաֆ էթմէմէք էտէմէզ:

Փագաթ Սկէպսիֆիլիֆ իքի իթիրազ մէյտանա
գօյաճագ տըր: Պիրինճի.— Պու թէվպէլէրին տէ-
վամ էթտիլինէ շիւպհէլիյիզ Իքինճի.— Տին տէ-
նիլէն շէյ սալթ ֆիքրի պիր թահրիքեաթտան
իսլարէթ տիր: Պու պիր գաչ սահիֆէլէրտէ
մէգըիւր իքի իթիրազլարըն եուֆղա, սաթհի
վէ զայրի մագուլ իտիլինի իղհար էթմէք նիյէ-
թինտէ իմ:

Պուլ քիթապտա մուհարըէր նաղլիյէթլէրին սահիպլէրինտէն հէր պիրի խալլի սէնէլէր էվլվէլ թէվպէ էթմիշ օլուպ էլան թէվպէլէրինտէ տէ տէվամ էթմէքտէ տիրլէր : Պէօլլէ խարիդ իւլ ատէ պիր թէպտիլթլն պիր սէնէ, պիր աշ, հաթթա պիր հաթթա պիլէ տէվամ էթմէսի ղարիպ պիր շէյ վէ դըյմէթլի պիր վաղըս տիյի՞լ մի. եա Սկէպտիքլիք պու թէվպէլէրին սէնէլէրճէ տէվամ էթտիյինէ նէ՞ տէյէճէք : Պուրատա աթիտէքի գըսա հիքէայէյի ղիքը էթմէք տէյէր :

Խէլաա Օրտուսը քէնտի հալը հալըր շէքլ վէ խմինի ալմապտան չօդ ագտէմ ճօն Կէրրի նամ պէր առէմ թէճտիտ ի դալպէ նախ օլուպ պիլ ճիւմլէ միւշքիլթ վէ մուգալլէմէթէ բաղմէն պու կիւնէ գատար քէնտի թէվպէսինտէ տէվամ էյլէտի :

Մէրգում հէնուզ 14 սիննինտէ իքէն խանէսինտէն ֆիրար էտիպ սէյյար օյունճըլարըն կիւրուհընա տախիլ օլտու : «Կէօղիւ սայրգ, ֆուսիտ վէ էյի օյունպաղ պիր ուշադ» տէյու թավսիֆ օլանուր խտի : Պու կիւրուհըն ախլապսըղլըղը անըն ղամիրինէ վէրրէ գատար տօգումմատը : Սէնէլէրճէ հիլէպաղլըդ վէ ախլապսըղլըղլա եաշայըպ թէճրիպէքեար պիր չափըն օլարըլէր իրաէ վէ խալթ շէյլէտի : Փէնա պիր տուրէթտէ իթամ էտիլիպ էֆէնտիլէրի թարաֆընտան սու ի խթիմալ վէ աշուրի խթիխտամ էտիլմէսինէ

ժաղմէն պի ետէպ, աշարղ վէ ալչադ տթվա-
րընտա տէվամ էտիպ ըուֆէդասընըն ֆէտատա-
թընտան քէյֆ հիտա էտէր իտի Սիննի քէմալէ
վասըլ օլուննա միւքէմմէլ պիր պէքրի օլմուշ
իտի : Փարգըլ ֆարգըլ օյուննը կրուկըպընտա
իշէյիպ սօգադլարըն գըրընթըլարընտան պէսլէ-
նէրէք էնճամ «Խսթիխտամա զայր ի միւսախտ»
պիր հալէ կէլաի : Մէյլսանէլէրաէ օյունսղաղըդ
վէ մասխարաղըլար եափարադ, մէսէլա քէտի
էթի եէյէրէք իչրի էլէ կէթիրիր իտի : Քէնալինէ
կէթիրիլէն հէր էօլիւ քէտիյի եէյէրէք էվէյի
միւքըլըլաթ իլէ պէրապէր «Քէտի-եէյէն» խամի-
նի տէ գազանտը : Հէմ տախի չօգճա ճինայէթլէ
թէայլիւշիւնի չըգարըպ տախմա փօլիպէրաէն
կիպէնիր իտի :

Պիր տէֆա Լօնտրանըն ատի պիր մահալէ-
սինտէ պիր չալըլըգաա ույուրքէն, պիր տէ ու-
յանըպ եազըն պիր չատըրըն եանընտա պիր
թագըմ առէմլէրին թէճէմմիւ էթմէքաէ իտի-
յինի կէօրաիւ : Ատէմլէր սիյահ փալթօլը վէ ու-
ղուն շափդալը իտիլէր «Քէտի եէյէն» տէրհալ
խայալ էթտի քի պունլար քէնալինի թութմաղա
կէլէն փօլիպէր տիրլէր : Պու առէմլէր մէրդումը
կէօրաիւքլէրինտէ անը պէտ էթմէքաէ օլտըդ-
լարը խըտմէթէ տալլէթ էթտիլէր : Օ իտէ ճէ-
վապէն տէտի քի էյէր պու՝ քէնալինի թութմադ
իշիւն պիր վիլան իտէ հէր հալ քէնալիլէրաէն
պաղըլարընը գաթլ էտէճէք տիրա էննիհայէ քէն-

տինէ վերիլէն թէ՛մինաթ վէ իլզամ Եօլլու
սէօլէնէն սէօլէրէ րազմէն հալա իզնա օլմա-
մը իբէն եինէ չատըրա կիրտի։ Օրատա թէ՛վպէ
էյլէտի, վէ տահա ալի հայաթա աօղլու քէնտի-
սինտէ պիր հասրէթ հիսս էյլէտի։ Տուա էտիպ
մէրհամէթ թալէպ էյլէտի։ Միսիօնէրլէրէ քէն-
տի հայաթընըն նազլիյէթինի հիքեայէ էտիպ օլ
տազիզէտէն պէտէն էօմրիւ եէնիտէն պաշլա-
յաճաղընը սէօլէտի։ Անլէր մէրդումա պէյանը
իշթիրաքը հիսս էտիպ եէնի պիր պաշլանդըճ
էթ մէսինէ մուավէնէթտէ պուլունարադ պու եէնի
աօղլու էօմրիւտէ պազի վէ պէրտէվամ օլմաը
պապընտա անա մուհաֆըզ օլտըյար։ Մուախ-
լսէրէն օլ իլք թէ՛ճէմմիւտէ քէնտինին հէյէթ
ի փէթմիւրտէ վէ միւէսսիֆանէսիյէ թէ՛վպէ էթ-
մէսինի սէյր էտէն պիր դարը իլէ թէ՛հհիւլ
էյլէտի։ Էլէէվմ մէրդումէյն պէր հայաթ օլուպ
սիննի շէյխուլսէթլէրինտէ միւյէսսէր վէ մէսուտ
հէմ տէ Լօնտրասա էյի պիր մէվզի ի մէշղուլի-
յէթտէ օլարադ, քէմալը սատադաթլէ վէզաիֆի
տինիյէյի իֆա էթմէքտէ տիրլէր։ Իշթէ պու
ճիւմլէ ուզուն իշ սէնէլէրինտէ պու էլքէուլ
արղուսըյէ դավրուլան, տիլէնճի, իշէ եարամաղ
վէ քէտի եէյիճի օլան ատէմ՝ հիշ պիր տէֆա
պիլէ տէօնիւպ մազիտէքի հայաթը ֆասիտէսինէ
պազմատը։

Պու թէ՛վպէ՝ Խ. Օրտուսընըն թէ՛սիսինտէն
էվիլէ վուգու պուլմուշ տըր, վէ պունա միւ-

մասիւ Նագլիյէթէր իւն սահիֆէլէր տօլտուրա-
պիւրիմ: Կարիյոււնտան պու մէսէլէյի պիղզաթ
միւթէլաա էթմէմիշ օլանլարտան՝ թէճտիտի
գաւպէ նաիւ օլանլարըն պէօյիւք պիր էքսէրի-
յէթի քէնտի միւտտէթի էօմրլէրինտէ ֆիւթիւ-
հաթլէ հաշատըղլարընա տաիր օլան թէէմինա-
թըմա ինանուլարընը բիճա էտէրիմ: Պու պապ-
տէ հիշ շիւպհէ եօգ տըր:

Պագաթ պու թէպտիլաթը մէյտանա կէ-
թիրէն «տի՛ն» մի տիր. իշթէ Սկէպսիկին իբին-
ճի իթիրազընա կէլիրիդ:

Պու նօգթայը իշար վէ թէէյիտ էթմէք
խթէրիմ քի իւմ թէվպէնին ահվալը բուհիյէ-
սինի (Psychology) հէր նէ գատար տա իղահ է-
տիպ տինին անճագ հիտիյաթտան իպարէթ օլ-
տըղընը իգնա էտիճի սէօլլէրլէ իշար էյլէսէ,
պիղզաթ իւմ քէնտիսի զայ օլանը խէլաա է-
տիպ մէթրուքը գուրթարամալ: Իւմ պունը եա-
վամալ: Իւմ՝ թէվպէնին միւճիլէ օլմատըղընա
տաիր պիլի թէէմին էթմէյէ չալըչըր իսէ տէ
քէնտիսի պիղզաթ անը եափամալ վէ եափա-
ղը տա արդու էթմէլ. զիրա քէնտինտէ օ միւ-
ճիղէյի իքմալ էտէն եէկեանէ մէվհէպի միւ-
շէվվիդ նօգսան տըր: Տին՝ տէյիւ սալթ ֆէրտ-
լէրի թէպտիլ էտէր, իլլա շէրիր վէ ֆէնա օլա-
նա, էյիլիք վէ ֆաղիլէթի՝ պիր հայաթ մէպտէ-
սի վէ արդուքը գըլար: Հագիգաթէն տինին՝ ա-
տէմին սիյրէթինի թէպտիլ էտիպ, անա եէնի

պիր տօղրուշ վերմէսի, անըն՝ վարք վէ մուգատ-
տէս ատէմլէրին գալպինտէ՝ մէթրուք, ալչադ
վէ սէֆիլէրէ տօղրու մուհապպէթ իլհամ
էթմէսի գատար աճախպ տէյիլ տիր։ Նանի պա-
նա կէլիր քի թէճէտախտ էթմիշ օլան պիր
գալպին էն պէօյիւք շէհատէթի՝ էյի վէ լաթիֆ
ատէմլէրին՝ շիրքէթ ի պէշէրիյէնին մէթրուք վէ
տէօրիւնթիւլէրինի խէլասա էթթիրմէք պապըն-
տա օլան վադֆը նէֆս, մուհապպէթ վէ իման-
արը տըր։ Պու ալի միւշէվլիդ վէ սաիդայը
լանճադ վէ եալընըդ տին խալդ էտէպիլիր։

Մէթթէպլէրտէքի քէսպ ի մուվաֆֆադէյէ-
թինտէն պաշը ֆըրլանմըշ օլան պիշարէ պիր
ատէմ պէնի իլղամ էթմէյէ չալըշըյօր քի կէօյա
էյի ատէմլէրին ֆէտաքեարլըդ վէ վադֆը նէֆս
էթմէլէրինտէ պիր ֆապիլէթ եօդ տըր, չիւնքի
անտէ օլան մէսէրրէթին խաթըր իշիւն անը
եաիըյօրլար։ Փադաթ պէն՝ անլէր պու իշի սէ-
վիպ անտէ մէսուտ օլմատըդճա նէ միւճիզէ նէ
տէ պիր ֆաղիլէթ օլմայաճադ խալցինի մէրդու-
մա անլաթմադ իշիւն պիհուաէյէ չալըշտըմ։ Զի-
րա Գրիստօսըն էն տէրին վահիլէրինտէն պիրի
տէ պու տէյիլ մի քի նէֆսինքեարլըդ վէ
սալահ իշիւն օլան ճիւմլէ էմէքլէր մուհապպէթ
օլմագսըղըն պիր ֆաիտէ էթմէպլէր։ Անլէ-
րին ճանլարը խէլասա էթմէք պապընտա օլան
մուհապպէթլէրի՝ տիյանէթ լէյինտէ էն
պէօյիւք տէլիլ տիր։ Սէֆիլ միւթէրիզիմ,

տիւշկիւնն օլան պիր մախլուգա մուալէնէթ էթ-
մէք իշիւն հալա վարմաղընը պիլէ ուղաթմա-
մըլ իքէն էյի ատէմլէրի նէֆսինքերաւանէ օլան
իշէրի իշիւն իթհամ էտիյօր: Փաղաթ անլէրին՝
պունը նաաըլ սէվմէյէ պաշլատըղլարընը իզահ
էտէմէզ: Իշթէ տիյանէթ օ տըր:

Պու քիթապը պիղարազանէ օգույանա ա-
նըն միւնտէրիճաթընը թաղտիմ էտէրէք ըիճա
էտէրիմ քի պու հիքեայէլէրի իսթիղամէթ վէ
ազլը սէլիմ իլէ թէֆէքքիւր պիլըլէ աթի իւզ
ղիքը սատէ խուսուսաթը քէնտի տէրունինտէ
տէրք ու ֆէհմ էյլէսին.— Էսասէն ժենա, էսա-
սէն շերիր, հիւքիւքեր պար ի կիրան, մեսէնիյեր
քեօֆեզ վէ պէշերիյեր հազարէք օլան ասէմլեր,
սինին քահրը քէհսիրինսէ էյի, միւսքազիմ, իշ-
կիւզար վէ ինսանիյերիւրվեր օլույօրլար:

Չօճուղլարը տէհշէթլի սուրէթտէ սէֆիլ օլան
խանէլէր, քեալնաթըն պիլ ճիւմլէ հիւան ու պէրէ-
քեաթընը սէթը ու իզալէ էտէն զարուրէթ վէ
զուլմըն հիւքմֆէլմա օլտուզը խանէլէր, էվվէթ,
թարիֆի նաղապիլ տէրէճէտէն ալշաղ, մէքրուհ
վէ զալիմ խանէլէր, տինին թահթը թէէսիրին-
տէ մէսուտ, միւֆէրրահ վէ ֆաղիլ օլույօրլար:

Ատէմլէրի հայլանտան էնկին տէրէքէլէրէ
թէնզիլ էտիպ ինտէննաս մէնֆուր գըլան վէ
պէշէրիյէթին պիր պարը կիրանը օլան հապու-
խանէ վէ ֆաղիլխանէլէրի մէմլու էտէն կիւնա-
լար՝ տինին թահթը թէէսիրինտէ քէնտի պիլ

ճիւղէ թէլէրինին հիւքմ ու գուլվէթինի զա-
յիպ էտիպ աղլարընա տիւշիւրմիւշ օլտըզլարը
ճանլարըն իւզէրինտէն գուրու սարմաշըզ վէ
էսքիմիշ էլպիտէ կիպի պիր թարափա տիւշէրլէր:
Պէն ի պէշէրին թէրազգըսընը մէն էտիպ մու-
ճիպ ի թէտէննի օլան վէ պաիս ի խարապլիյէթ
օլան պիլ ճիւղէ կիւնահ վէ ճիւրմլէր, տիյանէ-
թին զիյր ի թէէսիւրինտէ ատէմին ֆիքրի իւզէ-
րինէ իճրա ի հիւքմ էթմէքտէն ֆարիզ կէլիպ
թէվպէնին վուգու պուլտուղու տազիզտէն
իթիպարէն օլ կիւնահլար անա միււտհիշ վէ մէն-
ֆուր տիւշմէն կիպի կէօրիւնիւրլէր:

Գարկյուն պու շէյլէրի ֆիքրինտէ հըֆզ է-
տիպ քէնտի քէնտինէ սիւալ էյլէսին քի էյէր
մատտիյունլըզ տիյանէթէ զպիպ կէլսէ իտի վէ
էօմր ատէմլէրէ անճազ պիր միւճահատէ ի մէվ-
ճուտիյէթ կիպի կէօրիւնսէ իտի, պէշէրիյէթին
հալը նէ՞ օլաճազ իտի: Նիլամ վէ թալիմ ի
միլլի թէքեամմիւլ հազզընտա պիզի թէէմին
էտէպիլիւրլէր մի իտի: «Սօգրաթ՝ պիր միւճա-
հատէ ի շէտիտէ իլէ քէսպ ի ֆազիլէթ էթտի-
յինի իթիրաֆ էտէր: Իֆրաթ տէրէճէտէ Իվ-
շիւշընիսք (էհլի իլմ ի թէքեամմիւլ) օլան պիրի
հէման իլը տէրէճէսինտէ Սօգրաթը իխրաճ է-
տիպ թարաֆը տիկէրտէն Նէրօյը թալիսիյէ է-
տէճէր իտի»: Պու մանատար իֆատէյի պէյան
էտէն ֆրօֆ. Կօլտուին Սմիթհ՝ Սօգրաթ, Պէօյիւք
Օգօստինոս, Ազիզ Ֆրանսիս, Դաւիթ վէ սաիր

էնչ ի սալահ ատոտ օլտընանլար իլէ թատատ օլտընապիլիր : Տինէ՛ միւշարիլէյնին զամիրին թատարզը զըմնընտա, հաթթա մատտի հօգթա ի նազարտան պիլէ տիյանէթին զարուրիյէթի հազզընտա օլան աթի իւզ զիքը պէյանաթընը :

«Լաքին էյէր պու էօմըլէ հէր շէյ խիթամա կէլէճէք իսէ անլամայօրըմ, զամիր՝ նասըլ քէնտի հուֆուզընը հըֆզ էտէպիլիր : Պանա կէլիր քի զամիրին հուֆուզը տինի տիր... Զամիր իշիւն տինի պիր թատտիզ. Եօգ իսէ ատէմ նիւզամ տաիրէսինտէ Եաշատըզճա վէ Եախօտ փօլիսլէրին թազիպլինտէն ազատէ ի սէր էթտիքճէ, քէնտինին էյի Եա ֆէնա, խայըրխահ Եա միւհլիք թէմայիւլաթընը թազիպ էթմէքտէն մէն էտէճէք տահա նէ՞ գալըր : Պիր ատէմ թապիաթճա գուզու տըր, պիր ախէրի պիր գափլան, նիզամ միւսաատէ էթտիքճէ, Եա քէնտինին գուզվլէթի օլտըզճա արթըզ նի՞շիւն գափլան՝ գուզու գատար քէնտի թապիաթընըն իճապաթընը թազիպ էթմէսին : Մէսէլա Էքսիլինօ թապէն թէճէսսիւտ էթմիշ պիր շէյթան վէ պիր նէվ շէրիրին շէյթանի զայյուըլ խտի : Պէօյլէսի պիրինին նիզամ տաիրէսինտէ քէնտի թէմէյիւլաթընը օլտըզճա իգնա էթմէսինէ գարշը մէնֆաաթփէրէսթ (utilitarian) օլան պիր ախլազիյէթ նէ՞ տէյէպիլիր :»

Պու պապրտա հէր ագլը սէլիմ սահիպի օլան քիմնէնին իֆատէսի շու տըր քի զամիրսիզ

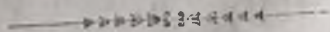
պիր էօմր՝ մուխրիպ պիր հայվանլըդ տըր : Տի-
յանէթսիզ պիր զամիր՝ քէնտինին հայվանլըդընը
զապթ ու իտարէ էտէճէք օլան պիր գուվլէթ
վէ մէնպատան մահրում տըր :

Հայաթ ք պէշէրէյէյի արիզ ու ամիդ թէֆ-
թիշ ու թէհարրի էթմիշ օլուս , շէհր վէ դա-
րէյէլէրին պիլ ճիւմլէ էլէմ , քէտէր , սէֆալէթ
վէ կիւհահընա տէրինճէ քէսպ ի վուգուֆ է-
տէնլէր վէ միւթէլէալարը՝ սալթ քիթասլարա ,
սալօնլարտա արա սըրա զուհուր էտէն միւպա-
հասէլէրէ միւնհասըր օլմայանլար , դադիյէ ի էվ-
վէլ հալինտէ պիլիլէր քի պէշէրէյէթին իսլահը
իշիւն ամիլ օլան գուվլէթլէր արասընտա եա-
լընըզ տին՝ սիյրէթի թէպտիլ վէ շէրիլէրին
ճանընը թէճտիտ էթմէք գուվլէթինէ մալիք
տիր : Վազը դանուռն ֆագիլրին խանէսինի թէր-
ֆի , շոճուգլարընը թալիմ , միւքիրաթ իսթիմալը
վէ ճինայէթին միգտարընը թահտիտ , շէրիլէրի
քէնտիլէրին ախլագի իսլահաթը իշիւն զիյատէ
ազլ ու իգտամլէ թէքտիր էտէպիլիր : Փագաթ
տիյանէթսիզ՝ անլէրէ միւսթագպէլ թէրագգը վէ
թէքեամմիլիւն մէրպութ պուլունտըղը նէսլ ի
հաղըրա՝ ալա վէ բուհանի պիր մէսէրրէթ վէ մէ-
սուա պիր հայաթի գուվլէթ պախշ էտէմէյէ-
ճէք տիր :

«Կէրմի օլմայան հիշ պիր դալպ փաք տէ-
յիլ վէ զայյուր օլմայան հիշ պիր ֆագիլէթ
էմին տէյիլ տիր :»

Պու. քիթապտա նսող-լ օլունան դապիլտէն
պիր չօգ ատէմլէրին մէսուտ հօմլարընը վիյա-
րէթ էտիպ սնլէրտէ միւշահատէ էթտիյիմ է-
թաֆէթ, միւրիւվլէթ վէ նէզաքէթլէրինի քէն-
տիլէրի իհաթէ էտէն պիր չօգ խանէլէրին քէ-
րահէթ վէ սէֆալէթիյլէ մուգայէսէ էթտիյիմտէ
թէաճճիւպ էտէրիմ քի տիւնեա տին հագդըն-
տա պու դատար իմանսըզ օլմուշ, վէ հիւքիւ-
մէթ պիր չօգ զահմէթլէ ֆաիտէսիզ վէ աղըր
նիզամլար դօմադ ոէֆահէթինէ տիւշմիւշ տիր :
Հալպու քի պու շէյլէր տէրհալ վէ պիս սուհու-
լէ տին վասըթասըյլէ օլապիլիր խտի, էյէր հէ-
յէթ ի իճթիմաիյէ տինի քէմալը դուվլէթլէ
թէսահհիւպ վէ թաթպիդ էթսէ իտի :

Պու տիյարըն խէլասը իշիւն տահա աղիմ
պիր իմանա իհթիյաճ վար : Ալլահսըզ՝ պանիլէ-
րին իշի պիհուտէ տիր :

ՄԻՒԹԵՐՃԻՄԻՆ ԻԼԱՎԷՍԻ

Պու քիթապը գրաաթ էյլէտիյլմտէ անը ֆէվզ էլատէ թահսին վէ անտէն միւթէէսիր օլաում: Վէ ինթիմալէն գարիյունը քիրամըն տա ֆիքրինէ վարիտ օլաուղու կիպի թապէն ֆիքրիմի շու սիւալ մէշղուէ էյլէտի: Աճէպա պու թէվպէ էթմիշ օլան քիմնէլէր շիմտիյէ գատար թարիգ ի հադիգաթտա սէպաթլէ տէվամ էտի* յօրլար մը: Հէր նէ գատար միւէլլիֆ քիթապըն խաթմէսինտէ անլէրին սէնէլէրտէն պէրու տէվամ էթտիքլէրինի զիքր էտիյօր իսէտէ, քիթապ 3 սէնէ ագասէմ նէշը օլունտուղընտան անլէրին էլէվմ'նէ հալտէ պուլունտուղլարընը անլամագ իսթէտիմ: Պինսէն ալէյհ խէլաս Օլտուսընըն միւրալայը Թհէօտօր Քիչինկէ (*) իրտալ էթտիյլմ մէթուպլարտա անա՝ պու ատէմլէր նէ՞ զէման թէվպէ էթտիլէր, հա՞նկը սիննտէ խէլաս պուլտուլար, շիմտի նէ՞ իշտէ պուլունույօրլար, խէլաստա տէվամ էտի* յօրլար մը, վէ էմապի սիւալլար իրատ էթտիմ: Միւշարիլէյհին ճէվապը իճմալէն պէր վէճհ ի աթի տիր:

(*) Միւմաիլէյհ սիւալ էտէնլէրէ մաէլ մէմնունիյէ ճէվապ վէրմէք իսթէր: Էտրէսի շու տըր Mr. Theodore Kitching, International Headquarters, 101 Queen Victoria st. London E. C.

«Քիթապտա զիբրի սէպղաթ էտէն հէր պիր ֆէրա պանա շախսէն փէք մալիւմ տիր : Ճիւմէնի այնի սէնէտէ թէվպէ էթմէտիլէր : Թէվպէլէրի ֆարգլը սէնէտէ վուգու պուլաու : Անլէրին հանկը սիննտէ եէնի տօղուշա մալիք օլտուգլարընը թամմ տէյէմէղ իսէմ տէ, հէր պիրինին սիննի քէմալտէ իքէն իսէլաս պուլ-տուգլարընը պիլիբիմ :

«Ելպէթ մէսրուր օլաճադսըն պիլէրէք քի պոււ ատէմէրին թէվպէսի շիմտիյէ դատար տէ-վամ էտիյօր : Վէֆաթ էթմիշ օլտուղու վաթէն քիթապտա զիբր էտիլմիշ օլան իսթիյար Պէք-րիտէն մատա ճիւմէնի տէ պէր հահաթ տըր : Անլէր ֆարգլը իշլէրտէ ամէլէլէր հալինտէ իշ-թիզալ էթմէքտէ օլուպ, բուհանի հայաթտա պէօյիւմէքտէ տիրլէր : Հէր պիրի քէնտինին շախսի տաիրէսինտէ Քրիստոսըն պաղընտա չա-լըշմագտա տըր, խուսուսա քէնտիլէրին դատիմ ըէֆիդէլէրի օլան էնկին սընֆ էհալի արասընտա չալըշըպ ճանկար դաղանմագտա տըրլար :»

Մէշհուր պիր Ինկիլիզ միւլէլիֆ տէյօր .
«Սկէպսիկլէր պու քիթապը օգուսուռնար , պա-դալմ նէ* ճէվապ վէրէպիլէճէք տիրլէր :»

Նէ* կէօնէ պիր գուվլէթ ճօ միսալի պիր ճանիյի՝ պիր գուլու, վէ պագըր գալլի Տէն-նիյի՝ պիր ինսանիէրվէր էտէպիլիբ իտի : Հանկը իլմ, եախօտ իլմ ի բուհը ինսանինին թասնիֆ էթտիյի հանկը ֆիբրի գուվլէթ իսիլթօ խա-

«Ե՛կնի տօղուշ վազըսօր անշաշորնազ, իմի
Փօրմիւլալարա գօնուլմաղ պիր շէյ տիր» տէյու
իթիրաղ էտիլիր:

Ա.յ. Տատ շէօյլէ օղույօրուղ «Բիւզկեսար
խաթէտիյի եէրատէ էսէր վէ անըն սէսինի իշի-
տիրսին, լաքին նէրէտէն կէլիպ նէրէյէ կիթտի-
յինի պիլմէղսին, Բուհտան տօղմուշ օլան հէր
քիմսէ պէօյլէ տիր» Յիսուս պունընլէ տէմէք
խաթէմէյօր քի բիւզկեսար նիզամարղ վէ քէյֆի
պիր թարղտա էսէր. անճաղ տէմէք խաթէյօր
քի «Սէն, Նիկողիմոս, բիւզկեսարըն մէնշէինի
պիլմէյիպ խաթթ ը հարէքէթինի թաղիպ էտէ-
մէտիյինտէ, բիւզկեսարըն մէվճուտիյէթինի ին-
քեսար էթմէտիյին կիպի, ե՛կնի տօղուշըն էս-
պապ ու էսրարընը պիլմէտիյին հալատ անըն մէվ-
ճուտիյէթինի ինքեսար էթմէյէ հաղղըն Խօզ-
տըր: Զօղ շէյլէր եօ՞ղ մը քի իղահաթընը պիլ-
մէյիղ, Փաղաթ մէվճուտիյէթինի դապուլ էտէ-
րիղ: Ելէթթրիզին նիճէ պիր դուվլէթ օլտուլընը
քի՞մ պիլմիշ տիր, Փաղաթ ալիմլէր անըն աս-
լընը պիլմէղլէր տէյէ անը խաթիմալ է՞թմէյօրլար
մը: Թատամըն ինսանի վիճուտտէ նասըլ հայա-
թա թէհալվիւլ էթտիյինի քի՞մ պիլմիշ տիր:
Պիլմէտիյիմիղ իշիւն թատամ է՞թմէյէլիմ մի:
Ֆիքր ի ինսանիտէ րեճեֆֆիւրիհն թէվէպիւտիւ-
նիւ, թէսալվուրլարըն մէնշէ վէ սուրէթի ճէ-
րէյանընը քի՞մ քեսամիլէն իղահ էտէպիլիր: Հէր
կիւն ֆիքրլինտէն կէշէն թէֆէքքիւրաթըն

խաթթ ը հարէքէթ վէ տտիրէ ի մուհիթինի քիմ
խորաք էտէպիլիր : «Ռիւզկեար խաթէտիյի եւերաէ
էսէր , վէ անըն սէսինի իշիտիրսին , լաքին նէ-
րէտէն կէլիպ նէրէյէ կիթտիյինի պիլմէղսին» :
Գալպ ը ինսանիտէ մուհապպէք նա՞սըլ տողար .
անըն ումգընը , վիւսաթընը , թէֆէքքիւրլէ օլան
րապըթասընը քիմ վէզն , թահտիտ վէ իհաթէ
էտէպիլմիշ տիր : Չօճուգ վալիտէ րահմինտէ նա՞-
սըլ թէչէքքիւլ էտէր , նէ՞ ղէման ճէնին ճան-
լանըր , վէ ղայրիհա սիւալլարը՝ հանկը ալիմ
շաշմաղ իլմի ֆօրմիւլալարա դօյապիլմիշ տիր :
Էյէր ճիսմանի տօղուշը անկլամայօր իսէք , բու-
հանի տօղուշը նա՞սըլ անկլայաճաղըլ : Պիզիմ
անկլամամաղլըրմըլ եէնի տօղուշըն վիւճուտ վէ
սըհէթինէ պիր իթիրաղ ը քեաֆի տէյիլ տիր :
Մանէվի ալէմին դաիտէսի , պիլէյիմ ֆի ինսանա-
յըմ տէյիլ , ինսանայըմ ֆի պիլէյիմ տիր : Էվվէլա
վազըա , սօնրա ֆէլսէֆէ կէլիր :

(2) Ռուհտան տօղմագ վազըասը «իմֆեսն-
սըղ» պիր շէյ տիր տէյէ թէլազըը էտիլիր : Իլմ ի
հայաթըն (biology) թէվէրրիւս վէ իլմի բուհ ը
ինսանինին ատէթ դաիտէլէրինի վէ անլէրի սու ի
խաթիմալ էտէնլէրտէ պու գալաիտին մախուֆ
նէթիճէլէրինի փիշ ի նազարա կէթիրտիյիմիզտէ
պէօյլէսի տէնի ատէմլէրին թէվպէսինի իմ-
քեանսըղ ատտ էտէրիլ : Լաքին էմր ի վազըլար
պիլտէն աղիմ վէ ալիմ տիրլէր : Պու ատէմլէ-
րին թէճէտաիւտիւ , իլմի թէքզիպ էթմէզ , թաս-

հին էտէր, իսկ թաւ էթմէշ, իթմամ էտէր, պու-
վազըաւար իլմի ինսանինին հալա նազըս վէ նա-
թէմամ օլարդընը իրաէ էտէր : Ճիհան գուրու-
վէ սօղուդ պիր մաքինա տէյիլ տիր, անըն մեր-
քէզինաէ վէ վէրասընտա հէր ան ամիլ պիր Գա-
տիր ի Մուլթադ վէ պէօյիւք պիր Գալպ վար տըր :

Իմքեանսըղ պիր շէյ եօգ տըր : Կիւնահ-
քեարըն ճանը «Խաթա վէ կիւնահլարտա էօլ-
միւշ տիր» (Էֆս. 2: 1) Յիսուս իսէ հայաթ տըր.
(Յովհ. 14: 6) Յիսուս տիւնեայա հայաթ, հաթ-
թա գիյատէսէյլէ հայաթ վէրմէյէ կէլտի (Յովհ.
10: 10) Յ կիւնահքեարը իհեա էտէպիլիր, Եէնի
տօղուշ՝ Եէնի հայաթա մալիք օլմագ տըր, Խըիս-
թիյանըղըն էն ալա իսպաթը Խըիսթիյան քէն-
տիսի տիր : Թէճտիտ ի գալպին էն ալա շահիտի
թէճտիտ օլունմուշ գալպէր, «Իքի քէրէ տօղ-
մուշ ատէմլէր» տիր, անը պիլմէք իշիւն ատէ-
մին ալիմ օլմասը իճապ էթմէշ, էն ճահիլ ա-
տէմլէր պիլէ անը պիլէպիլիրէր, «Սնլէրի մէյլէ-
լէրինաէն թանըյաճագսընըղ, » «Բուհըն մէյլէսի
մուհապպէթ, մէսէրրէթ, թէէննի, լութֆ, խայր-
խահլըդ, սըտգ, հիլմ վէ զապթը նէֆս տիր»
(Ղալ. 5: 22) :

(3) Եէնի Տօղուշ վազըասը «Լիզդիւմսիգ սիր»
տէնիլիր : «Սանա Եէնիտէն տօղմանըղ շազըմ
տըր՝ տէտիյիմէ թէաճճիւպ էթմէ» (այ. 7). Էյէր
խէլաս օլմագ իսթէյօր իսէն Եէնիտէն տօղմագ-
շարթը մուլթադ տըր .» «Հագիդաթէն, հագի-

դաժէն սանա տէրիմ քի, պիր քիմսէ եէնի-
տէն տօղմայընճա Ալլահըն մէլէքիւթիւնիւ կէօ-
րէմէլ» (Ա.յ. 3). Տիւնեա տէր «Տիւնի նէ անկ-
լայօրըլ, նէ տէ կէօրիւյօրըլ:» Սահիհէն տէ
էօյլէ տիր, տէյիլ քի սալթ կէօրմէլ, իլլա
կէօրէմէլ տախի, չիւնքի էվվէլա եէնիտէն տօղ-
մադ կէրէք տիր: Պիր ուլու քիլիսէնին էթրա-
ֆընը տըչընտան ֆըրլանարադ քիլիսէնին իշ
թարաֆը հադդընտա պիր էֆըրար թէշքիլ է-
տէմէլսին, իյինէ կիրմէֆ կէրէք տիր: Իյէրսէն
պադարսան, կէօղիւն գամաչրալ տըչարտա իքէն
ղանն էթտիյինտէն չօդ կիւզէլ վէ ճէլիլ օլտու-
ղընը իթիրաֆի էտէճէքսին: Պիայնիհի եէնիտէն
տօղուլ Ալլահըն մէլէքիւթիւնէ կիրմէյինճէ խա-
րիճինտէն անը անկղայսմայսճագսըն վէ կէօրէ-
մէյէճէֆսին: Տախիլի շէյլէր խարիճինտէն պիլին-
մէլ, ճիսմանի էօմր հաչայարադ, բուհանի էօմր
պիլինմէլ, չիւնքի «Թէնտէն տօղան թէն տիր
վէ բուհտան տօղան բուհ տըր» (Ա.յ. 6). Բու-
հանիլիյի անկլամադ իշիւն հէր հաչ բուհանի օլ-
մադ լաղըմ, «Զիրա թապիի ինսան Ալլահըն բու-
հընըն շէյլէրինի գապուլ էթմէլ, զիրա պուս-
լարըն թէմնիզի բուհանի օլտուղընտան քէնտի-
նէ սէֆահէթ տիրլէր, վէ խորաքընա իգթիտա-
րը եօդ տըր» (1 Կորն. 2: 14):

Պիր քիմսէնին ֆիւնուսը զաֆիֆէ ալէմինէ
տախիլ օլապիլմէսի իշիւն մէզադ վէ հիւսն ի
թապիլթա մալիք օլմասը լաղըմ տըր: Բէսսամ-

լըդ ալէմինէ կիրմէք իշխան պիր ֆէրաին օլ պասպոտէ մէզադ եա տէհա սահիպի օլմասը իճապ էտէր : Ատէմ իսթէյէրէք եա զօր իլէ մէզադ , տէհա պուշաւագ , եաթիււաւագ , օ քէնտիսիյէ տօղմալը տըր : Շաիր օլմագ իշխան ատէմ շաիր տօղմալը , բէսսամ օլապիլմէք իշխան բէսսամ տօղմալը , քէզա բուհանի օլմագ իշխան Բուհտան տօղմալը տըր : Խրիսթիյանլըդ էթմէք տէյիլ , օլմագ տըր , եափմագ տէյիլ , Տօղմագ տըր :

Ատէմի կիւնահըն պաթագ վէ էսարէթին տէն նէ իլմ , նէ թալիմ , նէ միւճաղաթ , նէ նիւզամ , նէ տէ ինսանի հէր հանկը միւէսսիր դուվ վէթ վէ վասիթալար ցուրթարմաղա քիւսփի տէյիլ տիր : Տիւնեա , շիրքէթ ի պէշէրիյէ պունը չօդ թէճրիպէ էթտի . հիւքիւմէթ , ինսանիէր վէր զէվաթ վէ միւէսսէսաթ՝ ատէմի մաթլուպ տէրէճէտէ իսլահ էտէմէտիլէր : Չիւրիւմիւշ թաշ վէ մէրթէրլէրտէն եէնի պինա եափըլամագ , «Սանա եէնիտէն տօղմանըլ լալըմ տըր տէտիյիմէ թէաճճիւպ էթմէ» :

Պէշէրիյէթ իշխան իլմ վէ թալիմ՝ եէնի տօշուշտան զիյատէ զարուրի օլան պիր շէյ տէյիլ տիր : Ճիհան մաքինասը մանասըլ տըր , էյէր ինսանտա պիր թէպտիլաթ օլմաղ իսէ : Թապիլաթ Ալլահ իլէ հէմահէնկ , պէս ինսան ահէնկսիլ տիր : Ալէմ ու թապիլաթ միւթէպէսսիմ , ինսան թէրս տիր , ճիհան Խալիդինէ միւթի , ինսան՝ ասի տիր : Յիսուս պու սէպէպտէն թէճէսսիւս էյլէտի :

Ինթիմալ պիրի տէր քի պէն պու քիթապ-
տա թէրսիմ օլունան ֆէրտէր կիպի պէքրի,
տէնի, զանի, ճանի վէ հայվանի տէյիլիմ: Պու
եէնի տօղուշ տէնիլէն շէյէ Ինթիյաճըմ Խօզ
տըր: Ախլադի, խայրիտան, միւթէպէր վէ սէ-
վիսի տտէմլէրին խէլաս օլմալարը իչիւն տէ
պու «Թէճուխի գալս» լաղըմ մը իմիշ: Տօս-
թո՛ւմ, խէլաս իչիւն պու խարիճի, գապա, վէ
գապին կիւնահ ու ֆէսատաթըն սէնտէ պուլուն-
մասը շարթ տէյիլ տիր: Խարիճէն պու կիւնահ-
լար սէնտէ Խօզ իսէ տախիլէն վար, իճրաաթ
հալինտէ տէյիլ իսէ թէֆէքքիւր, թէմէյիլիւ,
վէ թապիաթ հալինտէ անլէր տէրունինտէ մէվ-
ճուտ տըր: Պիր տտէմին ճօ կիպի գաթիլ օլ-
մասընա հաճէթ Խօզ, «Քէնտի պիրատէրինէ հէր
պուզդ էտէն գաթիլ տիր» (1 Յովհ. 3: 15).
Պըրրըփ կիպի զինաքեար օլմասը իճապ էթմէզ
«Հէր քիմ նիսատան պիրինէ շէհվէթլէ պապար
իսէ. . . զինա էթմիշ օլուր.» (Մաթ. 5: 28).
Հէնտֆուլ գատաշ զաղապնաք վէ ճանի օլմա-
սընա լիւզիւմ Խօզ «Հէր քիմ գարնտաշընա սէ-
պէպսիզ զաղապ էտէր իսէ, հիւքմէ միւթա-
հագդ օլուր, հէր քիմ ահմագ տէրսէ ճէհէն-
նէմ աթէշինէ միւթահագդ օլուր (Մաթ. 5: 22):
Ինտան շէրը իլէ տօղար վէ կիւնահտա թէշէքքիւլ
օլունուր, Մէշ. 51: 5. «Էյէր՝ կիւնահըմըզ Խօզ
տըր՝ տէր իսէք, քէնտիմիզի ալտատըրըզ, հագի-
գաթ տախի պիզտէ տէյիլ տիր. . . : Էյէր՝ կիւ-

նահ իշխմեմիշ իշ տէր իսէք անը եալանճը չը-
գարըըըզ, վէանըն քէլամը պիզտէ տէյիլ տիր
(1Յովհ. 1: 8, 10):

Ալլահըն կիւնահ հագգընտա օլան միյարը
չօգ ինճէ վէ նազիք տիր: Շէրը իճրատընտա
պուլունմագ կիւնահ տըր, լաքին իւայրը իճրա
էքմէմեք տէ կիւնահ տըր (Յակ. 4: 17): Ֆըսգտան
իքրահ էթմէլի, լաքին սալահը տա սէվմէյի
(Իպր. 1: 9): Ֆէնա մէյվէ վէրմէք կիւնահ, էյի
մէյվէ վէրմէմեքտէ կիւնահ (Մաթ. 21: 19) Թա-
լանթընը ֆէնայա սարֆ էթմէք կիւնահ, լաքին
թալանթընը կիլլէմէք, իսրիւնալ էքմէմեք տէ կիւ-
նահ տըր, (Մաթ. 25: 24—26): «էյէր պիր քիմ-
սէտէ Գրիստոսըն բուհը եօգ իսէ օլ քիմսէ ա-
նըն տէյիլ տիր» (Բօմ. 8: 9): «Պէնիմվէ օլմա-
յան պանա զըտտ տըր վէ պէնիմ իլէ ճէմ էթ-
մէյէն տաղըտըր» (Մաթ. 12: 30): Օլ զէնկին
կէնճ քէիս կիպի (Մարկ. 10: 17—31) փաք, ախ-
լագի վէ օն թէնպիհաթը սըգը սըգըյա հըֆզ
էթմիշ օլտան պիլէ հալա «պիր նօգսանըն վար»: Ալլահըն
թալէպի շու տըր քի, «Ալլահըն օլան
Բապալը պիւթիւն գալպինտէն վէ պիւթիւն ճա-
նընտան վէ պիւթիւն ֆիքըրինտէն վէ պիւթիւն
գուվվէթինտէն սէվէսին. պիրինճի էմր պու
տըր. վէ պուհա պէնդէր իքինճիսի շու տըր
քի Գօնշընը քէնտին կիպի սէվէսին, պունլար-
տան պէօյիւք տիկէր պիշ էմր եօգ տըր՝ տէտի»,
(Մարկ. 12: 30, 31): Պինտէն ալէյհ պու պէօյիւք

էմրէ կէօրէ հաշամայան ինտ Ուլլահ պիր պիօ-
յիւֆ կիւնահիֆեսար տըր : Պու իքի այէթէ կէօրէ
հուզուրը Իլահիտէ հիւքմ հա թէպրիյէ օլու-
նաճաղըլ :

Հէր ժէրս իշիւն եէնի տօղուշ պիր էմր ի
մութլագ տըր :

(4) Պաղըլար եէնի տօղուշը աճի պիր շէյ
ատտ էտէրլէր : Անը ինսանըն պիր աղ աղլընը
պաշընա թօփլայըպ իսլահը նէֆս էթմէսի կի-
պի թէլագգը էտէրլէր : Եէնի Տօղուշ տէրէճէ*
թէպտիլաթը մը , հօգսա ճինս թէպտիլաթը մը
տըր : Սօնրաքիսի տիր : Եէնիտէն տօղմագ պիր
իսլահաթ հախօտ ախլագի թամիրաթ տէյիլ , իլ-
լա քիւլլի պիր թէպտիլաթը տէրունիյէ տիր :
Անը մէյվէլէրինտէն թանըյաճագսըն :
Ատէմ* թէճտիտ ի գալպէ նաիլ օլուրսա նէ*լէր
օլուր,—

«Եէնիտէն տօղար» (Յուլհ. 3: 3 Տիտ. 3: 5).
«Եէնի մախլուգ» օլուր (Ղալ. 6: 15, 2 Կորն.
5: 17.) : «Յիսուս Քրիստոստա խալգ օլունուր»
(Էֆս. 2: 10): «Եէնի ատէմի կիյինիր» (Էֆս. 4:
24) : «Էօլիւմտէն հայաթա ինթիգալ էտէր»
(Յուլհ. 5: 24): «Եէնի հայաթտա» եիւրիւր (Բօմ.
6: 4): «Քէսպ ի գուտրէթ էտէր» (Ամալ 1: 8):
Պիլկիտէ եէնիլէնիր (Գօլ. 3: 10): Աղլը թէճտիտ
օլունուր , (Բօմ. 12: 2. Էֆս. 4: 23): Աճախպ
փարլագ պիր մէսէրրէթ գալպտէ թուզեան է-
տէր , տէրունի* իլահի նուր , եէնի մուհապպէթ

վէ հազիզի պիր իւմիտլէ մաւամալ օլուր :
 Բուհընտա սէլամէթ կէօյէրճինի թէղարրիւր է-
 տէր : Գալպտէ էտէն պահարը պաշար : Ճան՝ սէ-
 մանըն իսթիրահաթ չիհլլէ իհեա օլունուր :
 Խայրը իսթէմէյէ , վէ էյիլիյի էյլէմէյէ հուրը օ-
 լուր : Կիւնահը տէֆ , ճիւրմիւ րէֆ , պասարը
 սաֆ օլուր : Խայալ , հիսսիյաթ , թէֆէքքիւր ,
 սիմա , սէօհպէթ վէ էօմրիւ եհնի պիր րէնկ ,
 շէքլ վէ եհնի հալ ու հէյէթ ալլըր : Պիլիթ ֆի
 Բապպ տէրունինտէ տիր : Ճիհանըն թէֆսիր ա-
 նախթարընը պուլմուշ օլուր : Էպէտիյէթին ուֆու-
 դընը սէյր էտէր : Լայէմու թլուլը թատար : Գիթապ ք
 Մուգատտէս քէնտիսի էյիւն եհնի պիր քիթապ օ-
 լուր , « Պալտան թաթլը » օլուր : Փարզլարը եհնիլէ-
 նիպ ճանլանըր : Միւմինլէրի՝] « միւրաի » տէյու իթ-
 համ էթմէյիպ , անլէրի ճիւմանի պիրատէրին-
 տէն զիյատէ սէվէր : Խարիճի ալէմ միւճէտտէտ
 կէօրիւնիւր . « Էսքի շէյլէր կէչէր , հէր շէյ եհնի
 օլուր » (2 Կորն. 5, 17) : Պու տիւնեատա իքէն
 ճէննէթ էօմրիւ եաշար : Պունլար միւպալաղա՝ մը
 Պա՞գ թէատտի էտէն Սօղօս թէպչիր էտէն Պօ-
 ղոս օլտու : Գօրգագ վէ միւնքիւր Պետրոս , գահ-
 րիման , վէ թէրս խաչլանմաղա բաղի օլան Պետ-
 րոս օլտու : Սամարիալըլար իւզէրինէ աթէշ
 եաղտըրմաղ իսթէյէն զաղապնաք , երլորըմ օլ-
 լու Յովհաննէս՝ մուհապպէթ րէսուլը օլտու :
 Ղատտար Զաքիոս՝ զալիպ Զաքիոս օլտու : Տօնուղ
 միսալի հէր նէվ իսէպասէթտէ միւսթէղրագ Օ-

դօստինոս՝ էն պէօյիւք Սուրբ օլտու : Բիւֆրպաղ Պընեան՝ Մուգատտէա Պընեան օլտու : Գուրշուն գալպի փըլմպըր գուղու գալպի վէ հէսաս օլտու : Թէղ Ղաղապլանան Հէնտֆու սապուր օլտու : Իսթիյար պէքրի՝ բուհճա կէնճ վէ Յիսուստա ֆաթիհ օլտու : Իշթէ էհրէմէր կիպի կիղէնիլէմէյէն վէ շէմս գատար ինքեար օլունամաղ ազլմ վէ ֆիւլլի թէպտիլաթ :

Պու եէնի տօղուշա մալիք օլմանըն թարի֊գի նէ՞ տիր : Իհթիմալ պիրի Նիկողիմոս կիպի «Պու շէյլէր նա՞սըլ օլապիլիւր» տէյէ սուալ էտէր : Ինսանսան թալէպ էտիլէն շէյ սատէ վէ գօլայ տըր — Ինսն էքմեֆ : Նէ չօգ փէտէրլէր՝ չափգըն էվլապարընըն , զէվճէլէր՝ պէքրի զէվճէրինին , միւմիւնլէր թաշ գալպի ահրապա վէ ազըրպարընըն խէլասընտան տօլայը գաթը իւմիտ էթմիշլէր , իմանտա կէվշէմիշլէր : Էօֆ֊քէլի , մաղրուր , շէհվանի վէ սէրխօշ ատէմլէր քէնտի քէնտիլէրտէն գաթը իւմիւտ էտիպ «Պու էպքի ատէմտէն գուրթուլամամ» տէյէ իգնա օլմուշլար : Տիւնեատա պու քիթապըն վասֆ էթտիյի ատէմլէրտէն տահա էտնասը պուլունապիլիւր մի . վա՞ր մը պիր ֆըսդ , ֆէնա խուլ , վէ եա հէր հանկը պիր կիւնահ քի պու ատէմլէրտէ պուլունմատը խտի : Ինսան ֆըսդ ու ֆիճուրըն պունտան էտնա տէրէքէլէրինէ էնէպիլիւր մի : Պունլար շէրրին թէճէսիւտիւ , ֆէսատըն եուվասը , կիւնահ զէհրինին մէնշէի , շէյթանըն

օյունճաղը, վէ Պա՛ալլէպուլըն սալ գօլու խտի-
ւէր: Պունըստ «Նէնի մախլուգ» օլարլար խէ
քի՛մ օլամալ: «Յիսուս Քրիստոսըն դանը պիղի
հէր կիւնահտան փաքլէր. . . պիղի հէր հազգ-
սըլլըդտան փաքլէմէք իշին օ սասարգ վէ առիւ
տիր» (1 Յովհ. 1: 7, 9) «Նէ՞ Լափմալը իմ քի
խէլաս պուլայլմ. Բապպ Յիսուս Քրիստոսա ի-
ման էթ, քէնտին վէ էհլի պէյթին խէլաս պու-
լաճագսընըլ» (Ամալ. 16: 30, 31) Պէօյլէ ֆա-
սիտ ատէմլէրին թէվպէ էթմէլէրինէ ինանամա-
յօրըլ: «Ինսան ինտինտէ պու զայրի միւմքին
տիր.» (Մարկ. 10: 27.) «Իման էտէպիլիր խէն
իման էտէնէ հէր շէյ միւմքին տիր» (Մարկ. 9:
23). Պաղը մանթըղսըլ տիւշիւնէնէր զանն է-
տէրլէր քի «Նէնի տօղուշ» տէնիլէն հալ Ալլա-
հըն պիր աթիյէսի տիր, իսթէտիյինէ, իսթէտի-
յի զէմանտա վերիր, ինսանըն էտէպիլէճէք շէյի
եօգ տըր: Պէօյլէ զանն էթմէք ատէմին քէնտի
էլիյլէ քէնտի քէնտինի խէլաստան մահրում էթ-
մէսի տէմէք տիր: Պու Բուհտան տօղմագլըգ հէր
պիր ֆէրտէ պի՛ր ֆարզը մութլագ տըր. «Նէ-
նիտէն տօղմանըլ լաղլմ տըր» (Յովհ. 3: 7). Յի-
սուս տախմա տէր խտի «Իմանընա կէօրէ օլ-
սուն». Ալլահ զաթէն «Հէր քէսէ իման թէվլի
էթմիշ» տիր (Բօմ. 12: 3): Ճօղէֆ Փարզըրըն
տէտիյի կիպլի՝ «Ալլահ քէնտինին հէր պիր մէ-
սուլ մախլուգընա պիր թօխում—ճըրմ—էսասը
հայաթ օլան պիր գուվլէթ (անը նէ թէսմիյէ

էտէրսէն էթ) վերմիշ տիր քի ճանըն նասիպի
անըն պու գուվլէթի տօղրու խթիմալ էտիպ
էթմէմէսինէ մէրպուլթ տըր : Հէր ատէմտէ պիր
շէյ վար քի անընլէ էպէտիյէթի պաշլամալը : »
Իման՝ ճանըն Ալլահա ուզանըպ Անը թուլթմասը
տըր. Իման էյլէ : Ուզանմըշ օլան իլահի էլէ
սէն տէ էլինի ուզաթ : « Կիւնահլարըմ չօգ տըր ,
պէնի գապուլ էթմէզ » տէմէ. Յիսուս՝ « Պանա
կէլէնի ասլա տըշարը ակթմամ » տէյօր (Յովհ. 6 :
37) : « Տէվամ էտէմէմ » տէյէ գօրգմա . Յիսուս
տէյօր « Անլէրի պէնիմ էլիմահէն քիմսէ գալիմա-
յաճագ տըր : Անլէրի պանա վերէն Փէտէրիմ
ճիւմլէտէն պէօյիւք տիր , վէ Փէտէրիմին էլին-
տէն քիմսէ գալիմազա գատիր աէյիլ տիր »
(Յովհ. 10 : 28, 29) պու « Իքի քէրքէ տօղմուշ
ատէմլէր » սէնէլէրսէն պէրու տէվամ էթտիլէր
իսէ սէն տէ էտէմէ՞զմիսին : Էօյիւ չիւրիւմիւշ ,
ճէսէտի վէ ֆիքրի իփրանմըշ , սէրսէմ Իխթիյար
Պէքրի ֆիլթիւհաթլէ տէվամ էթտի իսէ արթըգ
քիմ տէվամ էտէմէզ : Փիւր զազապ Փըյըմպըր ,
արգատաշլարընըն հիճվ վէ զուլմունա թէհամ-
միւլ էթտի իսէ սէն էտէմէզմիսին : Պիր տամ-
լա րադը իչիւն մէճնուն օլան Թէտի՝ օղլընտան
վէ թատմընտան զիյատէ իչքիյի սէվէն Փընչըր՝
միւսքիւրաթ արզուսընա զալէպէ չալտը իսէ սէն
էտէմէզմիսին : Նէրին սիւփրիւնթիւսիւ օլան պու
ատէմլէր Քրիստոսը վազ իտիպ ճանլար գազան-
տըլար իսէ սէն գազանա՞մաշմըսըն : Էսքի էօմրիւ

Թէրք էտիպ իւք ֆուրսաթլէ Գրիստոսըն լահաթ-
պախշ աղուշնա աթըլոան Պօղոս կիպի տէյէ-
պիլէճէքսին «Պանա գուզլէթ վէրէն Գրիստոսլէ
հէր շէյէ մութէտիր իմ» Ֆիլ. 4: 13:

Ալլահն հիշ պիր ճանն հէլաք օլմասընա
րիզասը եօգ տըր: Պու հիքեայէլէր պուներ թաս-
տըգ էթմէզլէր մի: Էսքի քազսիրմիլէրէ ույմա:
Ալլահ պաղըլարընը ճէհէննէմ, պաղըլարընը ճէն-
նէթ իշիւն թադտիր էթմիշ տէյիլ տիր: Հա՛նկը
ատէմ պու քիթապըն թաքիֆ էթտիյի ֆէրտ-
լէրի ճէհէննէմտէն զայրի պիր եէրէ միւսթա-
հազգ կէօյէպիլիր իտի: Ալլահ պու դատար
տէնի վէ զայիպ օլմուշարը արայըպ ալըլնա
կէթիրիր իտէ արթըգ հա՛նկըրընը իհմալ էտիպ
արամազ: «Խէլաքեարըմըզ ճիւմէ ատէմլէրին
խէլասընը իսթէյէն վէ հազիգաթը պիլմէքիյէ
կէլմէլէրինի արզու էտէն» տիր (1 Տիմ. 2: 3)
«Ալլահ տիւնեայը պու դատար սէվաի քի քէն-
տի Խպն ի վահիտինի վէրաի թա քի Անա հէր
խման էտէն հէլաք օլմայըպ անճող էպէտի հա-
յաթա մալիք օլա:» (Յովհ. 3: 16) Գա՛պիլ մի
քի Խալիգ մախըլուզընը, Փէտէր էվլատընը ու-
նուտապիլսին: Ինճիլին թալիմաթընըն խիւլասա-
սը օլան Լուզ. 15ճի Պապը տուայլէ թէֆէքքիւր
վէ թամիգ էյլէ: Օրատա սալթ պիր «Միւսրիֆ
էվլատ» կէօրմէյօրըլ. սէվմէֆսէ միաւիմ պիր
Փէտէր աախի կէօրիւյօրըլ, Էանի Ալլահ քէնաի
մուհապէթինին փէրթէվլէրինի շէմ կիպի էն

էտնա պիր ֆէրտ իւզէրինէ զանիմէթ իլէ , միւս-
րիֆճէ սաչար : Ալլահ՝ սէֆիհ , ալչադ , փէթ-
միւրտէ , սէֆիլ , տօնուզլարըն բէֆիգի , սէրվէ-
թինի սարֆ վէ շէրէֆինի փայիմալ էտէն պիր
էվլատ իւզէրինէ պիւրիւն մուհապպէթինի տէօ-
քէր : Կէլէն ճանըն լիյադաթընա պազմայարադ ,
անը աշգըլլէ մալամալ էտէր , սէլիւտիպ պօյ-
նուհա սարըլարադ անը էօփէր :

Վազթըլլէ Ամէրիգատա պիր կէնճ՝ միւս-
րիֆ էվլատ միսկլու քէնտի փէտէրինին խանէ-
սինի թէրք էտէրէք ուղադ տիյարլարա կիթտի .
10 սէնէ միրուր էյլէտի : Սէֆիլ փէտէր օղլունըն
նէրէտէ օլտուզընը պիլէ պիլմէզ իտի : Օղլան
չօգ սէֆալէթ չէքտիքտէն սօնկրա փէտէրինին
խանէսինէ տէօնմէյէ գարար վէրտի : Վաթանը-
նա ալտէթ էյլէտի : Էվլէրի պիր քէօրֆէզ դը-
յըսընտա իտի : Կէնճ հիճապընտան կիճէնին դա-
րանլըզընտա փէտէրի էվինէ կիրմէքլիյի տիւ-
շիւնտիւ : Վէ օրթալըզը զուլմէթ գալիլայընճա ,
քէնտիսի պիր քիւշիւք գայըզա պինիպ գըյըյա
հազլաշմադտա իքէն , պազտը քի գըյըտա պիր
ըլըդ հանըյօր . հէր հանկը պիր քիմսէ թարա-
ֆընտան կէօրիւլմէք իսթէմէտիյի սէպէպտէն
կէրի տէօնտիւ : Պիր գաշ սաաթ սօնրա թէքրա-
րէն կիթտի . հալա ըլըդ հանմադտա օլտուզընը
կէօրէրէք պէթէքրար ալտէթ էյլէտի : Էնճամ
հարը կիճէյէ գատար պէքլէյիպ սօնրա կիթտի-
յինտէ կէօրտիւ քի հալա ըլըդ տուրույօր , վազթ

001

İBB Atatürk Kütüphanesi

★ 1 4 0 4 7 6 ★

1

16

